

6251

IV

61

DIARIUSZE

SELMOWE

1512

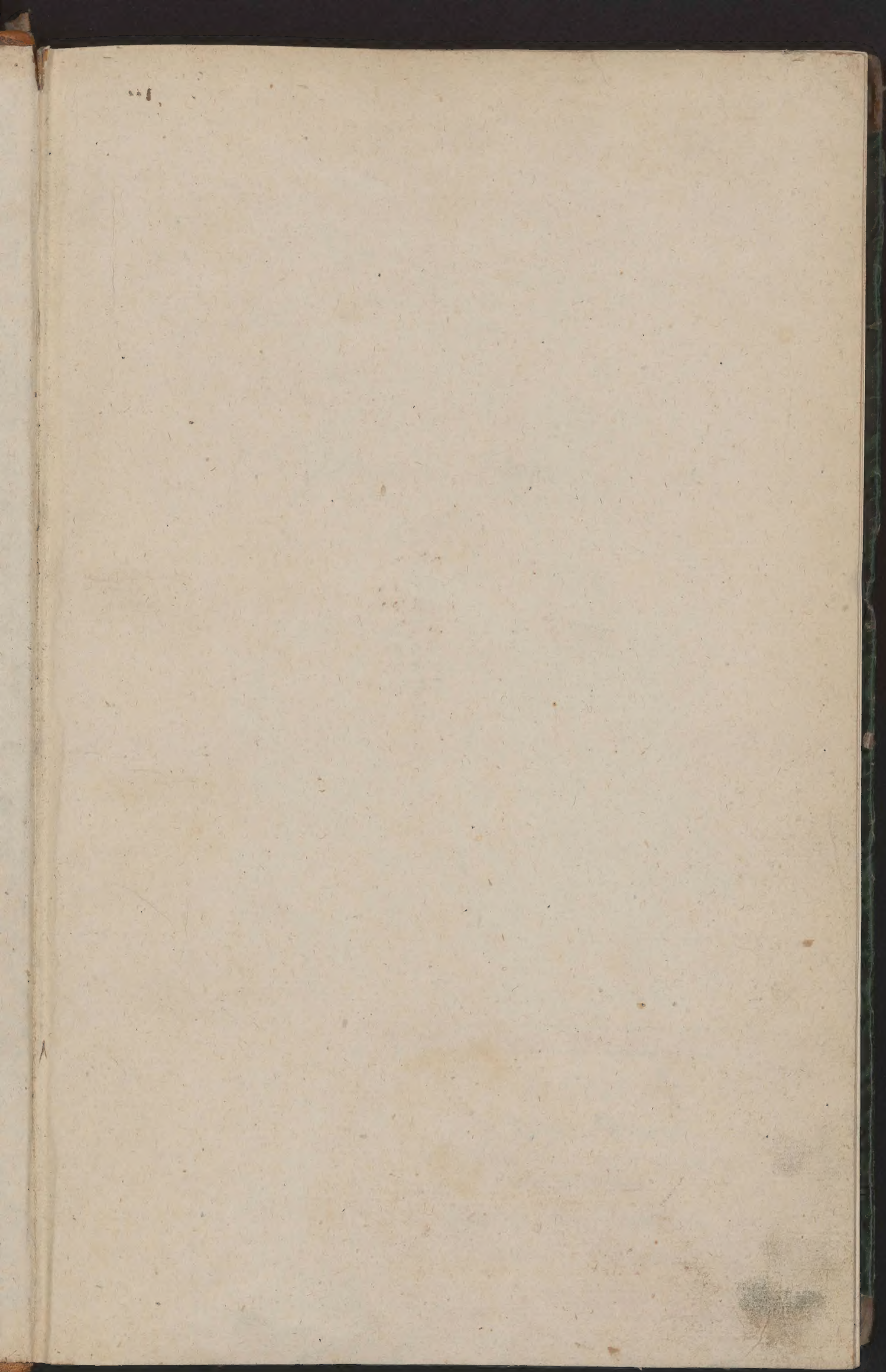
Zebrał

Eligi Korwin Piotrowski
Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego
w Motowidlówce.

Własność córki Stanisławy
z Piotrowskich Malinowskiej.

51 p4

N. Inn. 6251

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Dziaryusz Sejmu

1552.

1563.

1573.

1587.

1596.

1606.

1628.

1633.

Zebrał

Eligi Korwin Piotrowski

**Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego
w Motowidlówce.**

**Własność córki Stanisławy
z Piotrowskich Malinowskiej.**

1832

1832

1832

1832

1832

Expostulatio Nuntiorum Terrestrium cum
Rege nunc totius Ordinis Equestris per L. Po.
Abdowski, in conventu generali Regni Cracoviae
facta 1552.

Potrzeba nasza Najjasniejszemu Mitosciemu Krolowi, y
k waszy, ktore moram non possunt, do tego nas usna,
abyśmy ku Waszym Krolewskiemu Miesci wolali glosy z
Wk. Mofci. po Panu Bogu dobre i zle nasze dependet,
A gloszemy Wk. Mofci, w młodych leciech Wk. Mofci, był
ko z samej mitosci Wk. M. domu, Wk. Mofci sobie za Pana
dobrowolnie obrali, nadzieje, że mają, że pod panowaniem
i nadzieniem Wk. Mofci mieliśmy być tak chowani,
jakobyśmy do Pradków Wk. M. sprawowani y nadzieni
byli, czemu byśmy ten wolnie pod Wk. Mofcia naszym
mitosciowym Panem doległosa swoich opowiesci nie miał
li. Miałe te zupełna nadzieje, że nas wtasce chować bę-
dziesz naszym, jako naszym Chrześcijańskiemu y Polskiemu
Krolowi, Podanych takich, którzy Cnota y młodość, a nie
bojanie Panu swemu, awali zawsze służyć.
Najjasniejszemu Mitosciemu Krolowi nie wątpiemy, że Wasza Krolewska Mofci o tem dobrze wiedzieć
nawz, jako y wiedzieć stusnie Wk. Mofci masz ja-
kiermy prawa, wolności, swobody, jakie każdego stanu i u-
mow powinowactwa, opiane mamy w statuciech naszym,
wiele ktorych glosimy od Pradków Wk. Mofci, sprawowani by-
li i nadzieni, dochowała się ta korona do was Wk. Mofci, tak
jako i Wk. Mofci, niewiedza, zastat, pozi młodości tak bycie
Wk. Mofci, swięty pamięci Wk. Mitosciowego Pana, obywateli
nie był. Zastates Wk. Mofci Senat młody i powazny, zastat-
tes Wk. Mofci Hetmany, młode i powazne, zastates Wk. Mofci
Potmistrzów i ludzi starych, w młodości Rycerskich bie-
głych bardzo wiele, zastates Wk. Mofci wielka gotowość bo-
rowa w domach szlacheckich, zastates Wk. Mofci w każdym
urzędzie ziemskim pilne wypełnianie powinności swej,
zastates Wk. Mofci wielka miłość i zgodę we wszystkich sta-
nach szlacheckich. A gdy już Jęgo Wk. Mofci bycie Wk. Mofci
powrót schodzić na zdrowie, przez lata i wszystkie swe choro-
by, powrót ten te wszystkie rzeczy ktore on na wielkiej
pięknym

4.
pierz, nasilnocy paniszu miał, puszpotu z nim schodzić,
Potrzebi ludzie bez defektu dorady nasiadać, nauka i cwi-
czenia bojowe, porząd gospodź, sprawiedliwość porządek, tra-
dniu i wyjątek, a rząd to urodo, że każdy stan, a mam li-
rzeu każdy człowiek z powinności i urzędu swego porząd
wyszkolenie, stąd są isty mnoży niegody roznie prokurato-
rowie przeloty zługie i potworne, mordy, gwałty, mairandy
a krótko mówiąc wszystko zte ztym zastępować porząd
My widząc żeby to nie innego zteb przyniesie nie mogło, gdy
byśmy się wczas nie za panowato, iudno mychły awie-
rmy upad korony patrz na reszte lata cyka WK
Kofci, baczylismy że się za panowania Jego Krotkowskiego
Kofci to zastanowie nie mogło. Porumniegi tedy, że
gdyby się było to zte sturcy krucito a mnożyto,
staralim się iepre za panowania Jego Krotkowskiego aby
nam WK Kofci zte dobrowolnie a swym nadzieją, koro-
nowanego i obranego Pana na miysiu swym posta-
nowie narzyl. Posmy w tym zupełnu nadzieję mieli,
że się te wszystkie błędy za panowania WK Kofci sta-
twie wyprozenie miały, i to wszystko w zstaniu swe-
go wyprozyto, albo wystąpiło, tainosiz naswe miysie,
i w stare kluby wstawić mogło.

A gdyby już byli za wielkim i porządkowym o-
czekiwaniem naszym panowania i pydania nad WK Kof-
ci dociekali, zonet za ona nadzieją naszą, ktorąmy sobie
o waszey Krotkowskiej obiecowali, prosilim się naszymi, aby WK
Kofci zte defekty et vulnera rejprae uleczyc narzyl, wy-
kalim się i podalim się WK Krotkowskiej wszystkie abusus statuto-
rum, iako temu od ktoregośmy się wszystkimu temu nie
rozowu lekarstwa pewnego spodziewali. Ukazawalim się
tam nauprzed wczem osoba krotowska z powinności
swey pańskiej wystąpiła, ukazawalim się wczem urzęd-
nicy ziemscy, wojewodowie, kasztelani, marszałkowie,
kanclerze, podskarbie, starostowie, i indy urzędnicy koton-
ni, z powinności swey wykroczyli, ukaralim się tam
wczem duchowny stan uctnasy Republicani nostrum,
miedzy ktorem podaniem naszym było też i to, że o-
koto imienia krotowskiego jest wielki abusus. Narzyl.

5
 Przystępsz "Włk. Mosi" ponas mnei, abyśmy osoby te któreby
 się nam widziały i opaciw prawu pospolitemu daczai,
 mianowicie przed Włk. Mosi, powiadzieli, y kosmy uszykli
 auz tego xkaniellama swy dostatecznie się, Włk. Mosi dowie-
 dzieć możemy, ale i wtem niechcielibyśmy de cpe Republicae
 mianowalismy, takie osoby przed Włk. Mosi, auzemy wtem
 niewaffili, resmy u wielu ich niebawie sobie zjednai
 mieli y niechże. Ale iresmy się, pewnie spodziewali,
 resmy wtey mierze Republicae postępy mieli, którzy
 każdy z nas zywotem swoim stęży gotowy, uszynilibyśmy
 to razuy, co się za tym stalo, mamy zato, że Włk. Mosi
 taino pamiętać raczy, my z wielkim swym sercem
 zatosiwić pamiętamy. Jedne nury z podania naszego,
 Włk. Mosi odrzucić, drugie Włk. Mosi na przyjęty seym odto-
 rzyć raczy, nie któreś też Włk. Mosi przyjąć, które auz by-
 ty potrzebne, ale iednak takie, żeby ich była nostra
 Republica, sturuy, przez sznody pocierpieć mogła, a wszak-
 że y z tych rzadki artykuł, któryby dostatecznie, Enikęp,
 wriot, ale z tych które Włk. Mosi odrzucić i odtężyć raczy, iai-
 ie korona i obła wielkie sznody, atak iestli się na miejscu
 swe nie wroca, pewnie a rychto rerum confisionem
 a ostatniego upadku spodziewać się, możemy.

Aa drugie raczytes nam Włk. Mosi listy pisać, iay-
 nigu nam nadzieję opiewney Eleniuy, o której tam si-
 ta napisano. My auz wiemy, że mamy pewne, przywile-
 ja, nasze, do którechcemy Włk. Mosi za pana a stroza przy-
 iść, y któreś nam we wszytkim trzymać y, pełnić
 Włk. Mosi poproszigo a raczy, iednak y ten list od Włk. Mo-
 si a niektórych barów Wojewodow namowu podzięcznie
 przyjęty a nadzieję, pewną, że to wszystko w swy wot-
 nesi nasze poprawy, potrzebowaty na przyszłym sey-
 mie opatrzyć y postanowić się mały.

Przyjrzęć was natisnie Włk. Mosi opisany, przypa-
 trywalismy się iotaniego wczemby od Włk. Mosi, dowie-
 stać mogło. Widzielibyśmy że y Seym nie naten was
 ani natem smysu, ani z listu, ani z innemi się
 stury pospoty próżni był. Widzielibyśmy że omiga-
 kanie wielkie sądów Włk. Mosi. wypracudliwość naszą,
 widzielibyśmy oradunek tak dostojności jakob i char-
 bow Republicae ni wedle przywilejow naszych. Co
 quantum turbam malorum za sobą nawolabto,
 widziemy

widziemy to wszyscy przyiechaliśmy jednak a nadzieja
na seym, reszta, wzdry naprawiać miało, tam stąd wsmę
odnieśli także pamięć, nie innego nie wygrawoszy iacy
podatki postanowiliśmy, uczallamy dodomów, a tego kiedy
byśmy byli stanowić a postępować niepowinni, ale folg-
uż czasem awoli Wł. Kofei, daliśmy synato wyjągnę
wosanie my i wtenczas sub unditlonae byli postępować
zaś Wł. Kofei wojny podnieść miał, y iabosmy byli tam
podatki inni odjeżdżając Wł. Kofei zabieli, taeno-si, pamięta
more, Bytaten i ta Wondyca i panowie duchowni, stepa
tana, albowego swe druzięiny biorą, tenże podatki dai' mieli,
igo y nam był Wł. Kofei obcać raryt, wstyściemu
temu jano-si, radosy i stato zkatosis, swa wdrimę.

Odnieśliśmy ten z tego seymu, reszta Wł. Kofei przy-
wilejem najwac raryt ten list a który Wł. Kofei duko-
wnym panom przeciw prawom i wolnościom naszym
dai' raryt, a naprawach naszych tak stoi iż aby si
kolwiek niedreato i napisano przeciw prawom i wolno-
ściom naszym Reipuba albo mabyt irritum et inu-
ne et quasi contra praestitum a nobis juramentum
faceremus.

O podatku którym dogadając także Wł. Kofei po-
stąpił, odnieśliśmy z tego seymu uniuersal taki, w któ-
rym siła napisano, przypisano i wiele nawymyśla-
no, iego nie tylko postanowiono ale i nie wspomniano
co wszystko przeciw wolnościom naszym na boro bane
my, reszta Wł. Kofei jako opiekun i stron ich nato ogła-
dai' raryt.

A tak ratem wzięciem a stem postępkem seim
tum est hoc, iż menawieci nieprzyjacieli wrocllii ziedna-
li sobie postowie siemsey reszty braci bote, wine, da-
ia, patrzy nieprzywilecy wolności swę, iakobysmy
smy nad. wsem krzym niepotrzebnym zabawja-
li, y nieprosił tego u Wł. Kofei iego prawa i wolności
nasze potrzebna, i jako byśmy ten Wł. Kofei a powin-
ności iego upominać nie mieli. Potak powiadaia, siły
smy wtem niezapili, aby libertates nostros awake
et in robore suo restat memiaty, gdyby panowie
postowie bracia nasi kredytowi, którzymy nasiz
zwotali dosyć ugnili, a krota Jegomosei pana
naszego a powinnosci iego serio upominati, a ste-
go mniemania utrobo prawi postowi, wielkie buntę
gotuiz si, nato iakoby iem natajai. postowie ten
strzegaj

stragay zaskynwości swojej, stipantur urini et amicus atq[ue]
pax odium interlinum et bellum civile urosi moxi.
Wł. Kosi. racz uwarze.

Najpiaszniejczy Mitosiewy Krolu indies sita atego
w państwach Wł. Kosi. przybywa, przedkiem eklektica
est iustitia; gdyż to jest prawda że iustitia et pias na
lietae sunt principis arces, iofako wiele atego mnozyt
y sam Wł. Kosi. racz pnie Pana Kancelera w spomni
nai, widziemy, że saden unyż powinnosci sway nie wy.
konywa, saden stan powołaniu swemu dosyć nie uyni.
widziemy zstany ryentais nie uyni, widziemy że
hetmanow niema, widziemy że w domach kstache-
rick sadney gotowosci nie ma, widziemy
że tu naszymi had stany swickich niema, wstasz
era tych ktoremu poprostu Krol Jmci nasz, mitosie Pan
oycie Wł. Kosi., do samego choroby stasenia felicitas ad-
ministravit Republicanis nostrani, jako Cicero des-
perował de Republica Romana gdy w whole atawicy de-
natorckiej, dentulos Grajos Supiores ette, niedostawato,
atq[ue] barany sz, a bytmy i my desperowai nie museli,

Widziemy że tudie godni et de republicae bene-
meriti negliguntur, a ali radowe mienoty i uyni
zaptaty nie biorą. A gdyż tych cardines res publica
niema upade i ryetio moxi, Widziemy że wielkie nury
zadany, a jako mektorey mowioz raporty idz, tak radowe
tego obawiany, żeby niabyto tak iako okrymnie napisano
omnia peritia, a orego Panie Boze uchwaly, aby tak
onas nie mowiono bojemy sz, jako uden napisat okry-
mie, O venatui robent di emptorem invenerit.

A tak radowe, potrzeba, nasza, ostateczna, przyzki-
wny, ku Wł. Kosi. ette jako dotego ktoremusmy sz, w o-
pienie, zwerzyci, boimy sz, aby niynginy pnie te mierszy
natencas przed Wł. Kosi., pnie nas pormienione. A gdyż
widziemy że naszym staraniem nie otrzymai nie moxi
my, zaku trawie niechcemy, zawadzai ter naszym nie som
nie smieny, bo i Wł. Kosi. nam owto tego dosyć wstasz
racz i bracia nasi upomnie sz. A tak possieny Wł. Ko-
si. powinnemi prozbami, iako naszego mitosiewego Pana
aby iia tandem wszystkim potrzebom, Kzeczy pospolitay
ultimam manum imponere racz.

Stomysliwcy to Wł. Kosi. że korony i państwa
wszelanie mierzynie upadai, a Republicae sadna nie moxi
bych

była rada in qua Magistratus in officio suo negli-
gens est, No za prawdy, Jan jest metelniczy Krolu, ja-
ko raden wstawił mądry, napisal. Quales in republica
essent principes, tales reliquos civos esse volere. Imituy
się Wk. Kosi" nasz metelniczy. Pan kanonice sam nad so-
bą bocsali upadnieć, i my też, Krolowi Wk. Kosi" nie
możemy. Kiejacy Wk. Kosi" do Hgier y Czech y datcy jakie tam
przyjaucoty Wk. Kosi" masz. Kiejoway Panie Kosi" upadka
nie masz ktoby podpart. Rozmyślaj Wk. Kosi" przygody
wielu Krolow wielkich, y bogatych, ktorych przez niedbatę
kierzy, rozpolitcy rozpraszanie, i opatrzenie czasu pokoju, u-
bogiemi, niedaniem uwagadonemi ludzmi, zostawali,
stracili państwa i korony moźne, masz was K. Kosi" swie-
rych przykladow dosyć, jadawniemy prawiem Ciesza Kro-
la Solon tego podobny, werny upominat, wiedząc go być
in Administrationae Republicae, negligentiora m
aby wielkiego skarbow nieufat, aby zaubespawieniem
przywierca nieopatrany i nierozny w państwie dwym
niebył, aby się niepozyskaniem niekami niebawit, ale o.
tym czasie pokoju, y przywierca myśli, jako upra-
widliwosc" w siemi swey y gotowosc" przeciw nieprzyjaucio-
wi porazac, y rachowac mogt, zamietac szty tancow, my-
shstwa i innych nizienmych rozkoszy. Stada podda-
nego tego Solona byta niezaimma i niewajna, y pochte-
bom bez ktorych tacy ludzie nadto bywali, nie ma ma
Ayehto potemu y państwo tego y sam w nieprzyjaucio-
wie nie przywiat, y na wigasa, uwagad, y użycwosc" re-
go Stochs suas, tanquam exsabelle na konia wsiadał
teraz pod nogami nieprzyjaucela swego wotat o Solon so-
lon daję "ana i akpogno, se mogt do tanciey przygody
nieprzyiaci" stugtanciey zdrowey poddanego swego rady i u-
pomnienia.

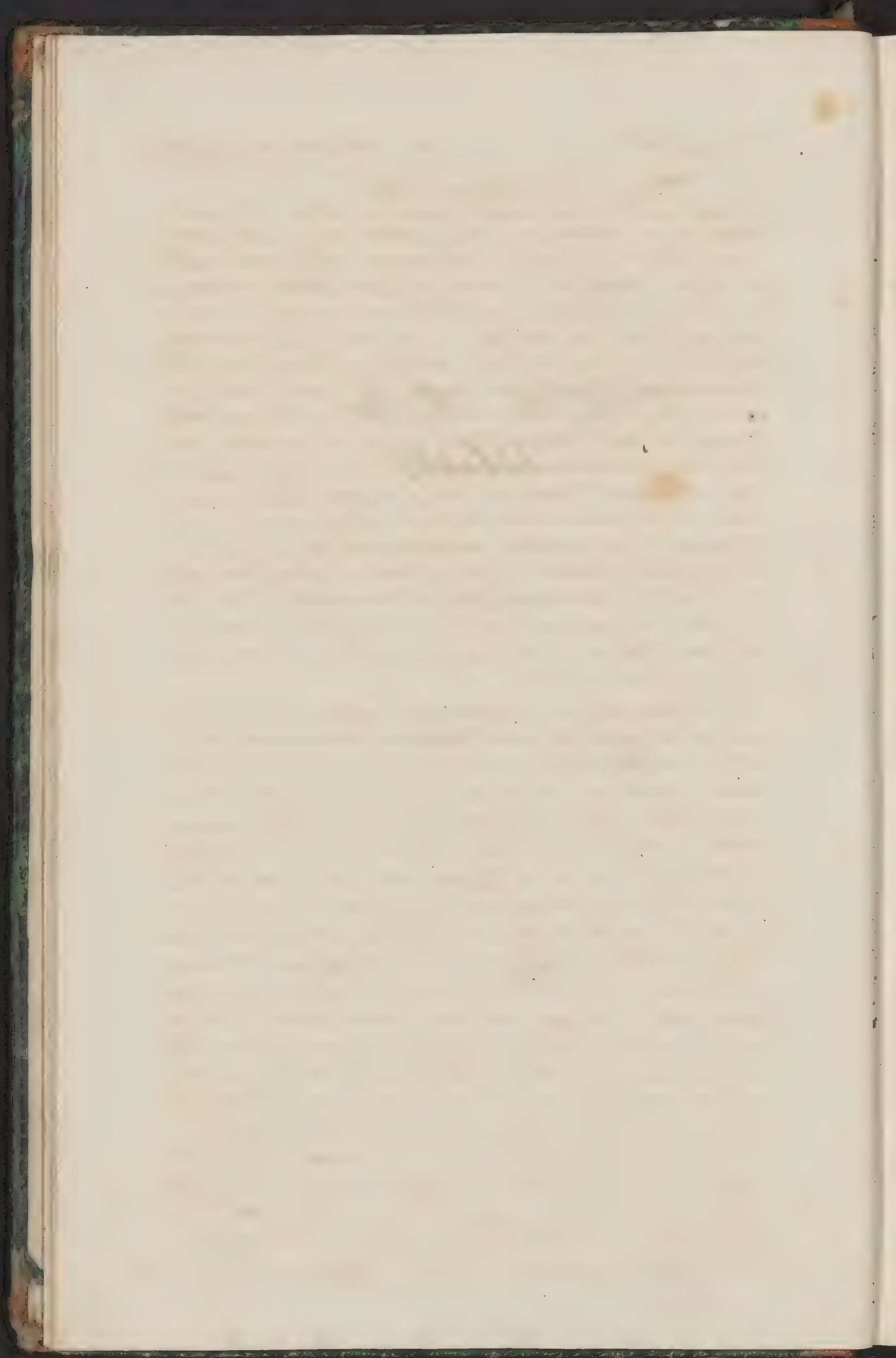
Przedo gdyżesmy niasa bez wielkiego strachu, pro-
siemy, aby nas Wk. Kosi" y sam sobie dobrowolnie
na upad nie dawal. Nietak się Najjasniejszy Krolu
bojemy nieprzyjaucela, jakosi oglądany na mierzdy
wnyfrane, bo gdzie byśmy byli w dobrym nadzie i w
uprawie dobra, mamy nadzieję, w Pana Boga, żebyśmy
się obronić mogli, ale gdzie w tym mierzdy ^{trwaję} mierzdy, tedy
nie pewnie iego ieno certus interitus, bo frustra
sunt anna foris, nisi sint recta consilia domi
uczajemy Wk. Kosi, jako potrzebuemy być na
mi naprzod gdy Wk. Kosi" sam od siebie ożenuey czy-
nie pozmieć. A kto niezdac musiał być praw
Republiki. Gdy Wk. Kosi" swego radu piten być po-
zamiar

camer, kudy Wł. Kosi granice objeżdżać, będzie oglądać,
wszędzie dywersjiach nocować, bydlęta razić, a to gdy by-
dzie w Wł. Kosi, se będzie obiera, ze Wł. Kosi dochody swe kro-
kownie, naszkury potrzebne na obronę, a umocnieniu muru
pospoliticy uświadamiać bydlęta razić, a kto tam, będzie aby
murzyć na zbroje naszonie nabożni miał, a nie na prozie
wymysłne szaty, stroje, piwa etko. My opowiadamy się
Wł. Kosi, iż już daleko tracić czas nie możemy, miek-
my teraz nie nowego stanowić, tylko o stare prosiemy po-
winnosci, które dotąd wypełnione mieć niebyliśmy, dotąd
wafki musimy, a na ostatku pospolite myśli stym,
jakobyśmy przy wolnościach y prawach swych zostali
y onych swobodnie, jako ipzodownie nasi w dobrej sprawie
używali mogli, a iść natem was proszą nasza. i waszego
stanu Myerskiego najjasniejszy i miłoserny Krolu pro-
siny y bracia nasi proszą, jako swego miłosernego
Pana, aby ię Wł. Kosi, jako chryścijański Krol usi-
bie stasze, a miłosernie przyjąć raczył, jako od ta-
kich poddanych swych, którzy obyczajem
pródków od których to regu prawie wzię-
li z miłości i chci z yżo Wł. Kosi odronia
dobrego, stugiego panowania waszego y
ślawy pomnożenia jako Panu swe-
mu Miłosernemu.

Dyaryusa Seymu

1563^{90^r}

1563 d. 11 gbris

Ex ms Ark. St. Aug. Regii

Diaryusz Sejmu 1563.

Sprawa posłów województwa Ruskiego, Pana Janasie-
mieskiego z Pomorza, Pana Szubinskiego z dworskiej
ziemi, Pana Walentego Orzechowskiego z przemyślańskie-
go, Pana Aleksandra Krasickiego z przemyskiej ziemi, Pa-
na Andrzeja Wapowskiego, stolnika sandomieckiego, Pana Czar-
nowskiego z sandomieckiego z ziemi sandomieckiej, Pana Grugo-
ra Mamoniewskiego chorążego kieleckiego, Pana Stowalskiego Ga-
baniewskiego, i Pana Dubrawskiego z kieleckiej ziemi, na
Sejmie walnym Warszawskim roku pańskiego 1563.
Złożony nadziei Marcina Świeżego z tym poselstwem Pa-
niów Rad województwa Ruskiego z od Rycerstwa postanowi aby
naten artykuł wykonu, który konstytuycjami postan-
wili, na Piotrkowskim Sejmie blisko przeszłym nie
przyzwalał, to ust aby Aleksandra Króla statutem
miały być rycerstwie wyznagi brane, które jeno sąda-
ne sędziom, rycerstwem polym to statucie, Króla Ale-
ksandra zec pożeńwe służby ktemu prosi rozkazali,
aby Król Jagomosi nie zawierał zgi swej, krolewskiej
zasłuszonym sędziom.

Na porzątku tedy Sejmu tego który się zaczął w Po-
toku przed pierwej, po d. Marcinie w Warszawie a. d.
1563. zechli się posłowie rukiwskich Dorady tam Marszałka
obrali Minotaja Stenieskiego z Chelmskiej ziemi, ktemu
witai Króla Jagomosię poruczyli, ktemu gdy rozkazali
panowie posłowie, witanie, dołożyli to aby Króla prosił
Marszałek w witaniu, aby poruczył, Król Jagomosi ten
Sejm od końca Piotrkowskiego Sejmu, to ust od kwi-
tyi listów, wnet ci panowie posłowie województwa Ru-
skiego powiecherli, aby się tego Panie Marszałku nie mówił
w witaniu swym, bo wó' marny natu konstytuycji
ganie ich, y z tym nas nasi bracia postali, aby się my
na nie nie przyzwalał, A gdybyś to mówił Panie Mar-
szalku, mowiekibyśmy się zutem przed Króla wysłuchać
a zutaszczu gdy nam dać, propozycyja od Króla Jago-
mosi i natem, się rozmawiać będziemy, niepotrzeba
nam tedy Króla upominać w nam maia, dać za propo-
zycyja. Pan Marszałek w witaniu swym niedobóżył
tego, a panowie posłowie województwa Ruskiego tak tam
przed Królem zamierzeli, po witaniu w ktemu poda-
na ust to propozycyja od Króla Jagomosi, która w ktem
mi

w Włoni, była to ust ołenczeji, o Unyji, o prusiech, y
o Inflanciech, reszli się postowie nadić mówili po Wojewodach
kwach, nie zdało im się radzić, o wszystkich Artykułach
jeno ołenczeji to ust abyśmy innemi rzeczami nie zabur-
dziali tej rewizji, Alas króla prosić aby król Jęgorz
zawsz od rewizji listów ten sejm. Postowie Ruscy wnet się
zdawadzieli, że nam bracia nasi dotawowcy rewizji, nie ma-
rali, co by w niej meryta mieć być skazane, że y Bz-
na Pańska by zawarta miała była, jeśli wy odłóg po-
zwienie, u króla na gorze, musiemy wystąpić przed króla
Jęgorza, Panowie Postowie Ruscy wszyscy generaliter po-
kiedali, nie chcemy inak raznie Jęgorza do króla na go-
rę iść i prosić króla aby król Jęgorz pozost sejm
od rewizji, Panowie Postowie, Ruscy poradzili Panu
Siemienkiewiczowi aby mówił do króla od wszystkich, szym-
ich postali ryerstwo z Wojewodztwa Ruskiego co gdy na
gorze przyjdzie, iść króla prosić, aby król Jęgorz za-
waz rozstawić ludzie zastawione przy ich wystugach, abo
na mowa Pana Siemienkiewicza nie dała się Panom Po-
stom drugiem Ruskim zabójce, ale jeśli mowa na Panu
Siemienkiewiczowi, aby go ratować gdy Jancho-
wieski przestanie mówić swoy, wystąpić Pan Sędzia Pre-
myski że raz uzyjnie do króla Jęgorza abo była naj-
pierwsza mowa.

Saxiasmiejczy a Autorskiy króla, raczytes nam
być Wł. Kozie postać uniwersal, swoy nad sejm Wileński
przed sejmem Piotrowskim, na którym Uniwersale do-
toczył Wł. Kozie raczyt, iż Wł. Kozie chieć raczytes Execu-
cja, poradz od Statutu króla Karimierza de in compali-
bilibus, a od króla Alexandra de Bonis mensae Rega-
lis, a od króla Lotarysa de procuratione magna,
wsmy na to postom dwym rozkazali byli do Piotrowa
aby oni Execuji się domagali, u Wł. Kozie, do osoby Wł.
Kozie aby się poradz kwest obrona, Sady, umia, zeli-
stwem Litewskim. Na króla Karimierza Statut tedyśmy
zwołili a na króla Alexandra Statut tak rozkazali, aby
zastawionym ludzom ten Statut imion niebrać y ow-
seem aby wose płacić zastugi ich, pako na tym sejmie
Wileńskim, który był zwołon przez Wł. Kozie nad sejm
S. Jędrzigi Roku Pańskiego 1663. tedy gdy sytego Postom
upominali, tym którzy byli, w Piotrowie, przed by Konstytuc-
ye inakże były nieśli oni mieli poselsstwo, to odnieśli się
oni

oni nam, konstytucyę, nie zwalali, i owszem się dowiadawali
atak najjasniejszy a miłościwy królu, prosimy gdyż postó-
wie nasi nam nie zwalali, ani nam tego przynieśli, aby te
konstytucye, niebyły zastatk którym miane, gdyż kon-
stytucye nie są uniwersalne, od krzyżackich wojewodztw usta-
wione, ani od wszech na nie pozwolenie, i dowiadujemy się
my się na kanowe konstytucye nie zwalamy aby daniny
baronizmy, miały być brane ludzom pozeinym, rozstrzo-
nym, i zyka zawarta aby Wł. Król był miał a przy
tem, panowie postowie podobny przycho odpowiedzeli że my
w naszym niedostępnym braci swych postów wojewoda-
wa Ruskiego i ukarali panowie postowie Ruscy Królowi
Jęgomofii napisane poruczenie braci swych, a Król Jęgomofii u-
czył radę, onich karoby ich karać i chciał aby byli ka-
rani, ale kilka panów było oparli, Król Jęgomofii też odpo-
wiedź dał panom postom Ruskim przez J. Piotra Miskowicie-
go Podkanclerzego ktoromego że Król Jęgomofii niewdzięczne
to przyjmie od was panowie mści. Postowie, Wojewodztwa
Ruskiego, nierozumie tego Jęgomofii ongiś swym woje-
wodztwa Ruskiego a by to tak mieli rozkazać. Panowie Po-
stowie zamierzali natenczas, niebyli postowie wzywany u Kró-
la Jęgomofii aż w trzy dni a gdy przyszli do Króla Jęgo-
mofii postowie wzywany tam Pan Walenty Brzechowski, z
Dnia Pniewski od Panów Postów Wojewodztwa Ruskiego
na one Króla Jęgomofii odpowiedzieli że tak.

Odpowiedz Pana Walentego Brzechowskiego do Jęgomofii
mystkiego Królowi Jęgomofii od Panów Postów Ruskich
Najjasniejszy a miłościwy Królu przodkowie nasi zaw-
ady te wolności u przodków J. P. Wł. Król mieli, iż nie przy-
cho by one same ale przez posty swe doległości, swe i prośby
w potęgach swych czynili, a gdy przodkowie Wł. Król co nie
miego przynieśli, nigdy tych nie wnieśli. O kanowych wol-
nościach braci nasi u Wł. Król rozumieli, że nas z tym
posetktem nie Maszyci Król nasiemu miłościwemu Panu
postali, my najjasniejszy a miłościwy Królu nie tylko przed
kanym majestatem Wł. Król i przed sławnym Senatem Wł. Król co
innego byśmy mieli, niż nam rozkazano przynieść ale i
w domach naszych i nakazym mieć tak, zachowa-
my i to czynimy co się godzi czynić, dobrym a uczciwym
ludzom a uczciwym poddanym, Wł. Król, prosimy Wł. Król,
jako Króla a Pana swego abyś Wł. Król o nas rozumieć jako do-
brych a pozeinych postach, a uczciwych poddanych Wł. Król
także mowę, P. Postów Król Jęgomofii przez J. Podkanclerzego
odpowiedź

successoribus virilibus in bello pugnandi fuerit interfecti;
donatio ejusque occupat perpetuam firmitatem, necnon et to
say Najjasniewszy autorskiemu Królu prawa, przez Króla pro-
ki Włochowi ustanowie, przypisane i przez Włochów przysięga-
dwy konfirmowane, prosimy abyś Włochów nasz Pan Mito-
siewy nierzako swe przygastugach ich ustanie raczył, nie-
skazone sąże zastugi nadnym statutem, statut Króla Alexan-
dra przeciwko utoremu byłoby co mówić yten nieist tym
prawom, ktorzym przeciwny, bo nuzawarta ust Włochów
rykar kudaniew pro neupitato Rejplee in conuictis a
neupitas byda użysza Rejplee byi wiktora nie moze iedno
nierzako Włochów konstytucje Piotrowskiego Seymu, to
tez nie ponie tego statutu bo Włochów napowazawtych
konstytucji moze tak raczył, Prubytnie upraszanie Dobr
stotu naszego Królewskiego, znać to Najjasniewszy a Mitosie
wy Królu kazden musi se szylek ust sty w kazdej mury
atym szkodliwoszy Rejplee ale modus cum optima virtus
do czego my chemy, raczytes za Włochów stozie rewizya y re-
wizji szadowne uznanie, szadowne uznanie insee byda nie moze
ieno kto dobrze diudziwy, albo ale, ale tedy diudziwy nie mo-
ze ten kto to dobrze stawnie zastugue Włochów y Rejplee
Przypatrowalimy iiz Najjasniewszy a Mitosiewy Królu na
potozku rewizji listów Panów Baronów, iz summa zastata
weate propter neupitatem Rejplee dana a iudi pueniade
res muta slatky potraiby nie szynsty quanto magis ma-
iz szynsty wyszlege stawnego zastugonego nierzako Włochów
ktore nie pueniade alekturazowa Rejplee a nadym swym
opatemem szynsty szynstowali, niustemy od tego Najja-
sniewszy a Mitosiewy Królu, y znać to musimy aby mas
kto nierzako abyśmy doradu niucheli, a seym ten roz-
wali, znać to musimy se in aequalitas distributivae
justitiae ust w kazdej Rejplee pozyciona, bo mnory
mitosie szynsty, przysięgi, niudy szynsty tak in aequalitas
mnory neupitatem nierzako rosterki, owi Najjasniewszy
a Mitosiewy Królu mazy szynsty, ktory Rejplee szynsty
mice szynsty tak napisali, in bene constituta Rejplee
certa diutiarum honor debet esse aequalitas et proportio,
potraiba tedy iust szynsty szynsty szynsty szynsty
teve justitiae, ale Najjasniewszy a Mitosiewy Królu iako
ust rĩa in aequalitas justitiae, szynsty to Najjasniewszy
a Mitosiewy Królu bycie neupitatem szynsty szynsty
intomtek i zastugony pod iedno karanie szynsty podiwe
szynsty szynsty, ktory iako szynsty szynsty ani Włochów
ani

brania tego nierozumiali i pomyliwszy co incontrarium
stało, a my królowi Jęzmozowi oświadczyli się, urządzić, nie
chcemy bywać i pomylić, potem inne wszystkie woje
wodziwa zwolili na deputaty, a gdy ich wola dozwoliła
ty Rafał Peprzynski starosta Radziwiłłowski, kuźmistrz
Przemyskiemu, uprosiłszy sobie audiencyę, ułóżon te
rzecz ułożyli, nierozumiey sobie Panie Sędzio Przemys-
ski, a był tu miał być sąd iakowy, bodaj już włostruo-
wie stat i dekret konstytucy, tak że wby kolwiek było
danin po Alexandrowym Statucie tym zapisem nadrobach
Króla Jęzmozowi, wszystkie już są Piotrkowski Konsty-
tucy, są oddawane, atak ieno patrzaj jeśli dobry lub zły
list, atak tu nie jest sadem sąd ale niewidowanie sadu
Piotrkowskiego, a gdy nie jest sąd mogą tedy Panowie
Postowie do tego być deputowani, gdyż w konstytucy
stoj, iż mają być przy rewizy i oglądać ich, nato odpo-
wiedział Sędzia Przemyski nie mówisz i Panie Starosto
kwaś ty konstytucy, Piotrkowski Dekretem bo pomy-
śladna nie była, a gdzie przy niemaż iakowym Dekret
była może bo powiada juris consult, ex duobus contra-
dictentibus, nascitur sententia iudicis, atak ten staton
stytucy nie jest Dekretom, sadnym iedno jest signifi-
catis, regis huius Alexandri, bostatut ten Króla Alexan-
dra iedni jakis inny go rozumiey, że mógł Król
dawać nie obrać iak Statutu tego iedni na prze-
stym bynie inawny ten Statut rozumieć, iż potem
Statucie nie mógł Król dawać nie obrać iak Statutu
ani zapisować, nierozumie, czego się o konstytucy
ułożyli nato jakiej rozumieć go atak z tego dopie-
ro Statutu albo konstytucy który jest Privilegium Pu-
blicum, tedy się każdy sprawuje jeśli nie ustojit prawnie
prawy iedni ten atak przywilej unawnie sąd komu?
Królowi Radom i uyma się dopiero Dekreta narady list
nie na przywilej iusta przywilegi preto iedni to jest
sąd narady iedni mater każdy roz vigore, konstytu-
tionis Petricorvienne, a gdy roz tu jest nie może sa-
den rozu mieć, niaz interucompetendi in iudicio
atoto sąd jest, a my doszedłi deymowych nie do
iurydykcyi nie mają, zaś się przyjemni pisan
Kabski Marszałek Polskiej nategi Sędzię Kabskiego
go Brachowskiego mywał, Panie Sędzio wieżi mi się
że iedni chcecie trudnie rzec, ale mozeż tego sadem
zwać, bo to już roz iudicata w Piotrkowie, atak ten nie
może się nierozumieć nie się dać bez prawnie bo iedni
his rebus może każdy do Króla Jęzmozowi appelować
a sąd to nie jest ieno rewizya nato Sędzia Peprzynski
odpowiedział

uopowiadział Pami miły Pisarzu, trudni nie ehu, ale
do prawa popołitego, dżurisi, bo nie należy komu inszemu
de Juribus interpretaři, ieno Krolowi Jemiofi y Radom
szoume a to sam Mkiwofi powiadał, że more być do
Krola Jmci appetauya, appetauya żadna nebywa idno
ab ordynario judicis a dyria nie more być rwan
idno rżar y to iest iden gradus juris appetauya
nie moresz tedy mrire tu odwieś "legitimus rationibus
et legibus, ieno reku będzie rap y mynie go eha, erga
leges nostas, na store my niezwalamy ani zwolici
cheeny, razym starosta Radziejowski stojący podam
ja medium między was a Pany województwa Ruskiego.
Mowa Pana Starosty Radziejowskiego.

Dotyczy tego dyria Przemyski i to wolno ka-
demu na województwo duc uchwatać wedle zwadu
y miyua w urzeczonym miechayzi tedy woje-
wództwo Ruskie będzie się ucyppowało y idą do Krola
Jemiofi i opowiedza się, będzie Krol Jmci razym iek sam
dyria, Boze day to ja nie bażę, Majestacie powiadał,
nie iest to wolno kademu województwu odrywac się
od praw Korony, gdy się użar inni województwa zwol-
teli, na dyria Przemyski bywało to ad exaltatione
Patrimonii inane konstytucye albo rozne wojewódz-
twa. Dziurawaty to u innu, w Polanie wielkiny
zapisy idą w grodu użar u nas w małej Polanie
nie, a oremu to zwolili nato wasze województwa
a nasza Polska nie, u nas w Rusi we dwonie w dżi-
myku, idzie trzy kroć do roku, rok użar, w Chelm-
skiej ziemi w dżonym województwie sześć kroć, ale jako
ktore nie tylko województwa, ale y powiaty sobie dziur-
z to maia; Obrali tedy sześć Deputatów ad revisionem
literarum do Pami szesim Korony iednostajnie wysy-
szo koło pręskie, orem województwa Ruskiego, abo-
dolskiego i postali postowie do Krola Jmci opowiedzaia się
Deputacie obrani, wedle rozkazania Krola Jmci y postali
te posty Lichomonskiego szkiego sandoniskiego, a go-
chowskiego z województwa Włodzimierskiego z Ruskiego
województwa i podolskiego postali z prozodu siebie dwa
postow Do Krola Jmci iż nato niezwalamy, w skutek
go Brzechowski szkiego przemyskiego z Przemyskiej
ziemi a szostnickiego szkaliłowy ziemi, gdy przyšli
do Krola

co króla Jmci. Król Jmci zachorzał, wskazał do ich
cechki do postów, wyszedł sam zboru, tam sejmia Jan
domirski Sandomirski to mowa, użyczył.

Najiasnieszcy a młodszy królu, dożył i
niegł rozkazu a woli. Wk. Hofi obrabiamy Deputa-
ty a postów i siebie i mianowali i każdego imieniem
chyba nie wiem co się dzieje ze Postowie Województwa
Ruskiego, a Podolskiego nie zwolili nato, Orzechowski
sejmia Przemyski powiadał sejmowi Sandomierskie-
mu, nie pada król mowić od nas a wa sami my
tu ustamy przed królem Jmci a potem Orzechowski
sejmia Przemyski iść ku królowi Jmci mowić.

Najiasnieszcy a młodszy królu, województwo
nasze Ruskie, i Podolskie przez wasze przyrzeczenie
tu nie chce, nate Deputaty, przyrzeczenie tego iż prawa
te mamy i a my nigdzie nie powinniśmy porazywać
iżno Wk. Hofi, naszym, młodszy królem, a i sta-
roz przypaść Piotrowskiego sejmowi ku rewizji, ni-
dokogo innego iżno do Wk. Hofi, do oby, bo nie należy
komu innemu przywilej rewidować, i wystradać iżno
Wk. Hofi krada, wotowa, a ten najiasnieszcy a młodszy
królu prosimy aby to ukreśla Jgamonie nam nie
takie nie niósł, że nato zgwolić nie możemy przeciw
prawom naszym. Wszak to będzie wotno i Private
tote będzie chciał ukazać może, dla przyrzeczenia
i Deputatów ale my na zwolnić autentycznie jako postowie
nie możemy ani chcemy król Jgamonie sam usły swe-
mi i odpowiedź dat, Postowie Sandomierskim, co się tyka
Deputatów dobrze niech radzą, jutro, Postowie chcieli aby
zarazem, ale król Jgamonie sam powiadał że dziś po-
rino. Wszak nie będzie tu nikomu bezprawia, bo nuda
lewo być może do mnie to chce aplikować, a do Ruskich
Postów ta mowa była króla Jgamonie, co się tyka was
postowie Ruscy Jmci niezwatacie, nieisną was do tego a ja
was sam osoba, dwa, być rewidować, a nie tylko woje-
wództwo Ruskie i Podolskie ale i inne województwa być
rewidować sam Jmci inszem sprawami ktoromemu nie
być, ratrudnion ratym odeszli postowie;
wezwarte Deputaci radzili narodzić potem o nim
traktat był i Janowie Mironni i postowie Mironni, a
Deputatki rewidowali byli, D. 15 Janu. do Czwarzan
Województwo Ruskie rewidować, że król Jgamonie rewi-
dować.

rewidował, lepiej sam raził, Ruskie województwo, Posto-
wie województwa Ruskiego już około tych rewizorów
milieli, zwłaszcz gdy król Jęgorz obiecał sam być, a
gdy było wielkzwastka który był dzień 21 stycznia kazano
wojaci województwa Ruskiego, deputatów, postowie woje-
wództwa Ruskiego że niech wyzniki do Postów przez wa-
lentego Brzechowskiego szlacheckiego przemyskiego. Wtem jest
rura wiadoma gdy się wtem oburiali Deputaty razem
na nie między wami nie zwatali, ale nie tylko między
Wmianami tu w kole ale i do króla Jęgorza chodzili-
śmy opowiadając się i prosząc aby Jęgorz nas do tego ci-
snął nie raził. Co Jęgorz kaszowie tego pogodził raził
że sam osoba, dwa, i zadamu swemu obiecał nas rewidować
a tak teraz wołają do Deputatów żeby listy składli my
musimy iść do króla Jęgorza a w ten czas już potoczyli-
szy Pan wojewoda choradzi na oknie Jęgorza i szlach-
cy swoich, Panów Kamienieckich, Postowie wojewódz-
twa Ruskiego uradzili to między sobą usli do króla iść,
czyli do Panów na górę, bo Jęgorzowi wtem bez kró-
la radzili na gorze o umy i zdoło im się spólnie wto-
czyli to pierwszy na Panu, usli Postowie Ruscy do do rad
koronnych i przez walentego Brzechowskiego szlacheckiego Au-
mystkiego przez wyzniki:

Mowa Pana Walentego Brzechowskiego szlacheckiego
go przemyskiego do rad koronnych.

Moi Panowie! Rzecz w tem nie jest tajna ni-
my nate Deputaty nie zwataliśmy na które w tem zwolili,
i innych województw Postowie i kam. między Posty i u
króla Jęgorza opowiadaliśmy się z prośbą naszą, że
my Deputatów tych nie chcemy, bo to jest rura niwemu
nie należęca. Jedno samemu królowi Jęgorzowi i waf.
Mówę radom listy przywileje rewidować, też i interpreto-
wać prawa nasze że nam wolności zostawili, i król Jęgo-
rzi to nam obiecał raził, przez prosiemy aby waf. moi
razili się ku królowi przyrzucić aby Jęgorz sam listy re-
widował i z Wmianami raził, w ten czas gdy postowie
Ruscy byli u Panów Panów, wtem postali dwóch zpo-
miedzy siebie do króla Jęgorza aby król Jęgorz kazał
iść województw Ruskiemu, do rewizji listy ku Depu-
tatom, aby Wmianami ale exupie nudał, gdyż nato
wszystka korona zwolita Panowie Radzili się nato, że-
śli za Posty Ruskiemi przy nie się albo nie? puszt do.

Pan

Pan Marzatek per bola, Pan wojewoda Ruski witał
Młodzie Podolski wojnicki naki nur na Panom naszym.
Mowa Jmci Pana wojewody Ruskiego Mikołaja Sie-
mawskiego Hekmana Koronnego - Jmci Pana Wódy, Po-
dolskiego y Jmci Pana Wojnickiego na Panom Radom ko-
ronnym.

Młociem Panowie! Prosiemy aby wnie razryli się przy-
czynić do Krota Jmci za ziemany tamtemi Dobyty tego
pan wojewoda Ruski niekiedy li Krot Jmci rewidował Sam
ia listow swych przed uchodźstwem ukazował nie
byle, Panowie poradzay do et anubierupa Jmci ziemian
go zwolili wryszay postać do Krota Jmci. przyrazymaigwiz
za Posty, okrom tych Panów, nauprzyed et Biskup kujawski
Molski to mowit, niewiem po co mamy stać, idno iz
ci kusa, co tu stoja, zkusci, iatiz mam mawnow w
Rusi a zwalam na Deputaty.

Mowa Pana Sandomierskiego Pana Myszkowskiego.
Co to iist, czemu nie maia rewidowai, czym się kęszym
czymnie, nie imie wojewodztwa Boze ukhway, wry-
sko po zabradnienie, iist seymie nie masz po co stać
ktadnie trasy.

Mowa et Podkanierzego Myszkowskiego.

Co to wauan powiadat, Panie Orzechowski wzarses' byt
u Krota Jmci mofci onegdaj gadym wam k, odpowiedz, do
Krota Jmci mofci dawat, ze wam Krot Jmci mofci' nieobiecay,
gdy onegdaj Postowie chodzili do Krota Jmci mofci do urnu.
Krot a Postowie bez woli Panow Ruskich stali do Krota
proszay, aby Krot Jmci mofci' kazat do Deputatów wojewod
kon Ruskienu, tacy tni przedtem oznam Panowie Rusay nie
władzali;

Mowa szoriego Przemyskiego do tych trzech Panów
Młociem Panowie co się dzieje ze bronie nam praw na-
szych, wolnosci che my do reuryzi Krota Jmci mofci y
wmosiów ale nie do Deputatów, prawa nasze bronie nam
tego akor na kę reuryzi wryszay nam wojewodztwa ku-
zienu y Podolskienu nie Jmym wojewodztwom na-
sery, bo tam niedawno my wrybi bracia nasi nie kara-
li, nam do tych Deputatów takym Mazowiecki Chora-
zy Hekiki k nur wrynit.

Mowa Mazowieckiego. Młociem Panowie, na przystępnym
seymie Piotrowskim zganiłimy Apesowy niechali
- smy

niechcieliśmy ich mieć, a niema aby nas kto inny nie.
Król Jagomosi Sędzię miał o inwekcję, a teraz mamy
zwolnić na Deputaty, którzy mają Sędzię i majętność
ludzką, y podobno radnym sposobem na to nie zwa-
lamy, prosimy zatem pomocy Wmów. boi to być
się wola, się jubee.

Mowa st. Podkanierzego. Jam mówi do Pana Brze-
chowskiego, że się Panie Brzechowski zwolili na Deput-
aty, a Król Jagomosi wam obiecał, na to waktenty
Brzechowski Sędzia Pienyski, powiedział, mitosuiwy
skazie nie raz wnieć, miś tym polysać, boś, wnie
nie był, gdy nam to Król Jm obiecał, y jam nie
przek wnieć, Król Jm nam odpowiedź dał, wnie na
ten czas przy Królu Jm nie był, ażebyśmy mieli stać
do Króla Jm i jabyśmy, na to zwał, nie tylko nie
zwał, ani otem wiem, zatył postowie postali zpo-
srodku siebie, że Pan, do Króla Jagomosi z posły Ru-
sienii szli do Króla Jagomosi na dot napokoy najprzed
st. Biskupa Chełmskiego, st. Starozrebskiego, Kosielskiego,
Pana Wojewode, Chładzińskiego, Pana Jana Sarnowskiego,
Pana Wojnickiego, Sędziów Postowie Ruscy, czyli rusy-
scy ztemi Pan, tam gdy do Króla Jagomosi przyszli st.
Biskup y, nasz wzygnął, do Króla Jagomosi temi słowy do wasz
stach Panów Koronnych,

Mowa st. Biskupa Chełmskiego ku Królowi Jagomosi.

Najjasnyszy a mitosuiwy Królu, Jm Panowie
rady koronne co nas tu postali, do WK. nie prosząc nasza
my posły Wojewodostwa Ruskiego, y Podolskiego aby WK.
choć nasza mitosuiwy Pan, to wojewodztwo rewidować
zaużył, sam osoba, swoja, gdyż oni na to nie zwolili i ow-
szem ku WK. osobiście dwem chodzili i im to WK.
możę pozwolić zaużył tego, prosimy wszyscy za niemi
Król Jagomosi odpowiedź dał, nie potrzeba tych przyznan
co po nich, albowiem uścił tożak będzie, co się raz posta-
nowi na sejmie, a zaś się ma odmienić, nigdy temu
konu nie będzie, pozwolisz wszystkim Senat na te Deputa-
ty a onegdaj Postowie przychodzili do wszystkich ze sygna-
lami, na nie, ale to wszyscy wykrety, obrażają się do.

Postów.

Postów ruskich, krzecie aby seymu nie było, nie będzie
to, chcieć aby Eucumija, niedostać ciom nam, wszak
możę każdy do mnie appelować, Panie Orzechowski, wza-
res' ty to mnie powiedział, że kto będzie chciał niech i-
dzie, do Deputatów, wolno mu to będzie, nato Walenty
Orzechowski królowi Jagomosi odpowiedział.

Kajiasniejszy a Mitoseiwy królowi mowitem toia
y teraz mówię, że ja za radnym nie chce chodzić, aby
on ich nie stał, ale my jako Postowie nie możemy rwo-
dzić, ale WKłose obieracie to nam sam razys, sam nas
rewidować y radami, wszakemy WKłosei ukarać in-
strukcyę napisaną, o którą my nieśaski WKłosei bnie-
śli, król Jagomosi odpowiedział, mam ich przepisać, naty
instrukcyę stoi aby WKłose rewidował radami swemi
osobą swoą, jakor my mamy gdzie nas stym Postali/
na w innego zwolici, prosimy aby nam to nieśaski w
WKłosei nie niosto, Nowa królowi Jagomosi Pan Orzecho-
wski wziął nam to wszystko to radno możesz
do mnie appelować.

Nowa Walentego Orzechowskiego do króla Jagomosi.
Cia mamy ku WKłosei nasemu Mitoseiwnemu Panu
gdz WKłosei sam razysi bżiesia razys.

Nowa króla Jagomosi ku Panu Orzechowskiemu
Obo wszystko to prozno niekreći oto.

Pandzia Przemyski makt. Kajiasniejszy a Mitoseiwy królowi, niekrećimy to Pan Bóg wie, ani teraz
nie nie potora, przed WKłosei, bo nie mam co, a usli nie
potora, oco ja mam starać by mi poruczone,

A wtenczas Marowiecki Chorazy Haliki, ku
królowi Jmł makt.

Kajiasniejszy a Mitoseiwy królowi! Prosimy aby
WKłosei onas rozumieć razys, jako o wiernych poddanych
swych, a nie razys WKłosei tego mniemania mieć onas
Pan Bóg zna że nie krećimy, ani chcemy. Jedno tego
ludziom potrzeba, aby już w ma stracić, aby przed WKłosei
majestatem stracić a nie gdzie Endziy.

Nowa króla Jymu. Obo już idzie, nie borieć to być
abyście mieli być od innych lepszymi a dajecie
wpisać. Nato Walenty Orzechowski Sędzia Przemyski.

Przemyski rzekł ku królowi Jęgomosci.

Kajiasmiejczy a mitosejczy królu nie możemy tego uczynić, bo nam siła, na tym należy, aby Włkkoś" rozwodził rąk, a już się musimy od-krzyć Włkkoś, mamy ku Włkkośi prośby uczynić nie które iższe aby Włkkoś rąk był łaskaw", król Jęgo meś" rzekł, to zgodzę, o merka nie starajcie się, ale much ieno dwie łaz iardzi, porzuto, a Włkkośi wpiszcie się.

Mowa Małuskiego Brzechowskiego ku królowi Jęgomosci.

Wpiszcie się, nie będziemy ale Włkkośi prosić ile tyle kępiemy ze Włkkośi nad nami mitosejczy łaski swa, kępiemy rąk okarać, a od łaski swy Panskiej nasz mitosejczy Pan odepchnąć nie kępiemy rąk.

Mowa Marowieckiego Sępiego Chłazego Halińskiego ku królowi Jęgomosci. - Potrzeba nam tego Kajiasmiejczy a mitosejczy królu, aby Włkkośi nasz mitosejczy Pan osoba swa, kępiemy rąk pro Tribunali, owo prosiemy, jako Pana naszego mitosejczego, z całym Postowie Ruscy, sili do króla Jęgomosci do rzby po-velskiej, a gdy tam przyjdzie dowiedzieć się postowie Ruscy, że Postowie inni stali do króla Jęgomosci aby nie zwalał nas w rąk swa, osoba ieno na Deputaty. kępiemy Przemyski to, nasz uczynić.

Gdy nam przyjdzie o Unij z miurca Jęgo, mo-wieć, on, co za łaskie uwarcenie w nim nas Postów Województwa Ruskiego, ze nam te despekty wyraz-zać, do króla Jęgo silić aby to nam nie stało, co nam stuszenie według Praw naszych is" ma, y wol-nosci naszych, kępiemy król Jęgomosci obiecać nas rozwod-zać, Pan Bog sili tego na Włkkośi porzuto, że my bydy bracia, waszności kępiemy te dolegliwości, łaskości od Włkkośi, Braci naszych, mówię o Uniji nateras przed ratością nie mogą, porwana diabłu swa Unija, majores enim ex motus expellivit mino-res, nam o Unij z łaski, mówię a mnie w Pol-sze wa z my sprawiedliwości, wolności i majstno-sci, z maty nateras przed.

Pan Jan Sumieński Post z dworcu w Łodzi te kępiemy uczynić do Postów.

Mowa.

Mowa. Pana Jana Siemienińskiego Postę z dworu
swey ziemy. Pan Bog się poiał na Wmów się nam
to dzieje od wamoy że y szleć imieniem naszym sek-
nosci nam wykadraie, despekty, boli nas to bardzo
tey chuci, tey nieprzyjawni, będnemy się starać żeby
wam odniosty Braci swey oddamy, potem Mało-
wiecki, wzywał k mur.

Mowa. Małowieckiego Postę z Haliem ziemie.
Nie wiem kto za takie mowienie nas osób słowu
każdy nas powien we wzajem Wmów Jan i inni
postowie Ruscy, każdy jego dostad, iako Pan In-
binski, dosyć surowie, mowit, Panowie postowie Wo-
ronni, y ty się sprawować że nie Wmów nie czynie-
my ale i owym postem, do Krola Jmó proszę
aby sam rewidował, Województwo wasze, y postali
Przyemskiego Piotra Halińskiego, a Byrkowskiego
Kasztelana Potanienkiego, do Krola Jmó aby Krol
Jmó sam wedle, obietnicy swey rewidował
listy województwa Ruskiego, Panowie Postowie
oni dwaj, szli, do Krola Jmó, a przyjeżdżay do
Krola Jmó też odpowiedział przymsli że Krol Jmó
a niedzieli obceat naszyci sam aw piękn
do deputatów przed się kazano.

W sobotę 22 Sierpnia była mowa ołowu Unji
Ołowu Unji zgodzili się panowie Woronni, a po-
sty Woronni, iako we Czwartek, a potem post-
wa się między sobą ^{si}nie zgodzili, jedni chcieli wedle
skryptu, który panowie Woronni spisali, drugi-
mże stare przywileje niektóre przydaie, iako Luty-
dy, puzeni, Hetmanstwo, Tatars, drudzy niechcieli
tylko wedle starych przywilejów, y kazat Marszałek
Seymowy notować polwojewództwach, wizazca czę-
postów zgodzili się na Insturay, stary albo na
terminuay gdy Postę przyjeżdż Ruskie Pan Jan Si-
mieniński k mur wzywał, że m iaku przyjechał aby
o Unji radził, a o nimy mowit, mowit, abym
ia dobrze postanowit, postanowiwszy ozym pewnym
dobrai przyjechał, bo iści lepszy Unja mam przy-
wusi Braci swey, wola, a nie, nie iudzi, potem
Inubinski w toz wzywał mur, poprawiaie dobrej
mury.

raczy, Sienińskiego, i doktoryst tego krotkiy krotkiy
a Jmno chciał umia, czy nie inaxa, y niezby namis po-
dobata ja z miysa swego oswiadczywszy się, podać przez
Walenty Brzechowski Sędzię Przemyskiego next: jeśli ja mam
mieć k, unia jako ien' istawia, tedy iaten zbraia, swy
nato niezwalam, bo jeśli ma Unia, zwolci co mnie polka
wiem to, musze litwie gartem stalkiem już swym
pomoc, jeśli będzie Unia jako dawno, niechualbym się na
to tego warzyć, ale nadobro, Unia, zwolci, a jeśli nas polka
land jako my się, już byli namawili, tedy nie to bra-
ci niebóże naszy, te onera przygi, gdy by, widzieć
y już tak jednolaine państwo koronne rozszerzone
iżno tego odstąpić, aby już ex nunc unii było trojęt:
unum regnum, et delectur funditus nomen Ducale
vocetur Regnum, tak imi Postowie Ruscy zwolilisiz
skolnicki doktoryst wicy przyśadaiz jako unia od Krot-
nia potrzebna, Unij albo sąsiedztwo maiz, tle z Litwa,
głunka koronne gwałtem posiadai, chłopi pod nie
mierzai, nie nie wydaiz, y owzem wir chłopi nas swe
Damy kradną, polka tupa, byto zabierai, na naszy
koniach widziemy ich iedną, w sukniach naszy,
chodzą, znoszą, nas z majtnosci naszy z gniard
naszy jako młode wilki, a tak mamy mieć z nie
mi lada jak, Unia, za krot, my nie bydziemy mieć
sprawiedliwosci, tedy na nie, nie zwalamy, chyba na
taka, zwalamy jako imi postowie zwalam, Krot Jm
kazał nas wysadzić Deputaty, ku namawianiu Unij
owis, postowie oparli niechueli, chyba wilka ich zwa-
lato a wolumis rozurli;

Wpioniedziatex dnia Dwudziestego Czwartego Stryżan.
kazał Krot Jm przyi do rewizji iur i Ruskim
ziemiom, sam zasiadł stany, a Panowie szlacha Biskup
Krakowski, Pan Krakowski, Pan wojewoda Krakowski
Pan Sandomierski, i. Podkanclerzy traktowali o Uniji
stany dilerwaniem, wperwszy Jzbr, a gdy do Krola
Jm przyszli postowie do rewizji, już się rewizya pozyla
prosil Panowie postowie Wojewodstwa Ruskiego, przez
Marzaska ktoromego Pana Jana Firleja Wojewode
Lubelskiego, aby mogli mieć u Krola Jgomości styż-
nie, które on powieziat Krot Jm. kazał Pan Mar-
szatek pomidzei a postom Ruskim mowie, tedy już
Postowie Wojewodstwa Ruskiego waznili ku Krolowi
Jmui przez Walentego Brzechowskiego Sędzię Prze-
myskiego.

Stumyskiego, iemu od nich słowo.

Ale znasz Najjaśniejszy a młodziwy książę
ze Włchości naszego młodziwego Pana naszem iście
mi prosbami, y opowiadaniem naszym radudnia
my, y frasujemy wszarow izto prawimose" nasza
miesie, prosimy abyś Włchości młodziwie ałasa-
wie od nas przyimował racyt, napowztku ceymu
tego opowiedziesmy ci Włchości razem nas tabraia
nasi ku Włchow posłali, ze oni niech, podci pod
tanow, Eceuxy, gdzieby powziwych a zastawnych
kiedzi nie mialy byk od Włchości nabawności, ter
gdzieby rpa Włchow miala byk tak stkie zawasta
prciu zastawnym Sudriom Włchości y Rypłuy, po-
kazalismy ter Włchi Statut, gdzie donationes be-
ne meritor finae et firmae, permanere debent
uxarat ter, tenstatut, ktory toż, bo nunc in bet-
to, nunc in wsiho. Nie pokazat ci, ten statut ni-
gdzie ktoromy, gdzieby tenstatut byt staman, kon-
stytucye Piotrkowskie tych nie takamy ostro rozu-
mieć, ale iż, ostre prciu onym krajom, prosi-
my Włchości naszego młodego Pana a Włchow ich as-
quitate moderowai racyt, goryś Włchow jest głowa
prawa rozryttim nasz Włchow Senat ktoromy podk-
siebie, na ktorych ramionach prawa ktorome, seraz,
y wolności, bosk, custodes legum, nasz ter Włchow
Posty ktorome, ktory straz, prawa pospolitego, mo-
zesz to Włchow wayni nie nowe toż, nury, bo
Włchow" sp. oyne Włchow wayni to jest racyt, ze Pra-
wa ktore byi widziat ofre, y prciuwe ryerstwu
swornu, one widstug trazu, micyi inszem Statu-
tami, karit niektore moderowat, czego nam y
Prawa pisane, zostawie iat racyt, prosimy aby
Włchow nasz młodziwy Pan młodziwie ałasawie
postuchai racyt.

Statutum Lectum.

Revolventes Certa felixis 1507. memoriae Joannae
Alberti, et Alexandri Regum fratrum, et praedecess-
orum, nostri statutae non nihil in illis com-
muni praclator, Baronu et nuntior terrestrium

17
conveniens moderati sumus, quaedam addimus et aliquo
quae in usum non erant innovavimus et praesenti
delecto, innovamus et reliquamus perpetuae duratura
Item sed non omnis lex obus una et omnia esse pos-
sit, quo in neque sit alia aliis statuti ea, quae pro-
rationae tempore et hominibus plerumque mutari ac varia-
ri, recti praedecessores nostri reges poloniae suos quoque
leges et constitutiones pro ut res et locus, exibat, unde
re solebant quae jam pridam collitiae et in unum
volumen redactae conspiciuntur,

Nie ktore insze prawa Sasyasnyy a mito-
seiny krolu Jk. krolu St. Cyille Wk. krolu miasuowai
wedle prawa y damieniai rasyt iedno testatuta Kro-
la Alexandra, bo Jk. krolu wiaz byt rasyt Panstwa
swe pobrai swej iako kronin pisze, ratrudnione, a
canai ranyedzone, wiaz wazy tego statuta, nie uzywai
est rasyt, owsem dawat wieruofu, semna, piniadre
rapsywas, iako to widriemy przed majestatem Wk. krolu
byt ktadzione, Wk. krolu nasz mitoseiny Pan
uzywai go tez postawnym krolu St. Cyille swym
nie rasytes, ale Wk. krolu dawai rasyt wieruofu, sen-
na y summy, a gdy oney St. Cyille waszy krolu nasz
mitoseiny Pan uzywai go nierasytes, ani Wk. krolu nie
raz re prosimy powornem prosbami naszymi, uzywai
i teraz przeciwnasturonemu, myerskowi Jk. krolu, wiot
tez Jk. krolu Cyille wask. krolu z moenem niepryiaotla-
mi panstwo swe, z moskiewskiem, Prussay, Motechy,
z Satary byt wrogim niepryiaotlom naszym, niaym
innym ieno ryurdkwem naszym, byt sprawiedliwy, wsk-
dai swym mitoseiny w ukaranie nie io nam in-
nego zostawie rasyt, ieno Wk. krolu naszego mitosei-
wego Pana, na ktora patrzymy, iako namuraza, rakwi-
lnyaz dlathekniego Drzewa, nie masyt sity tady ow-
an od Wk. krolu spodzuwamy, i zapewne ie mamy,
iedno tych ktory pochodzi z tego dlathekniego rodu
a swyego krola, Bo az nasz a mitoseiny krolu ex-
kuzujemy z Wk. krolu upominali, atesmy starowy
nigdy nierozumieli, boi my ia, rozumeli, ut unus
quisq. in republica exagatur, munus sumus, to
ie ft.

to jest: aby kazdy powinowca swej wlewny pospo-
lity doyci czynil. Prawa tez wszystkie wporozden
su uprawnity swoy, porawuzy do osoby WK. Mosci
naszego mtozowego Pana iesli by nury albo Pra-
wa nasze, tego potrzebowaly. Jazw prosibismy WK.
Mosci opprawiedliwosc, oobrony, o usiaa potem tez do
J. Mosci Panow, Duchownych iesli by powinowci Jmow
potrzebowala usgo, ut sit Unus Deus, una lex, unus
Deus, et unum Baptisma, az do Jmowan moze
wodow, Starostw, dohycerstwa, y do miast, azu tez
y do dobra stotu WK. Mosci non est postrema pars
executionis akae iano non postrema, taaten non pri-
ma az tez iz jest pars wprzystko byda moze, amny we-
wszystkiem potrzebowali tej executioni, bo nasza mi-
tosciwy kratu by ludzie, byli wiadzieli, zeby tylko
natey idney usui Dobra stotu WK. Mosci executiona na
terata, nigdy by byli, praw swych nieodstypowali,
prawa nasze od krolow podawu WK. Mosci i P. nam
dane tax mowia; Memini bona nec Copositiones re-
cipiemus, nisi prius per iudices competentes, vel per
Barones nostros sit condemnatus, odstypilibismy te
dy tych praw swych ordinarios iudices stopniow
prawa, dobrowolnie, przedtem rady Jmu ktoromui,
potem tez wszystkim nyerstwo przed majestat WK.
Mosci daisawu swe dobrowolnie potozyli, nigdy
du niepodawali aby zastawu kto, mial wiazu
zazastugi swe hanby, albo odebranie, ale tym wis-
cy aby orazar w tym iz to dobre zastawu byda, to
przedtem Cyu i P. WK. Mosci. bapz tez WK. Mosci Ma-
seemu mtoziwemu Panu, bozarde opatrzenie WK.
Mosci istau; Dobra swym poddanyym czyni odbie-
ranie zastawu, Prosimy tedy Najiasniejszy Mi-
tosciwy kratu powornemi naszymi prozbami od
braui swey onych krajow aby WK. Mosci nasz Mito-
wy Pan mtozibidziem tasku swa mtozowska mo-
derowai razyl, a prazyl acquitatem rigorose
stureto iure, gdyz cum aequo et bono nihil pu-
gnare, videtur, quia vis strictum rigorosum.
Pawa WK. Mosci prosimy zastawie zastawu, WK. Mo-
sci nyerstwo swe uznawuzy z radami swymi,
praz ich.

przy ich wykupach, nie narzecz Whitkowi nasz a mitosiu
wy Krolu oddajac oddajac do braci naszej z katowsnym
sercem, i zaplanowaniem bratnia, uszki a katowno to rewiem
gdzie najasmieyszy a mitosiuwy Krolu, w domach naszych
nego myersztwa Whitkowi opłacajac ten innaust katownemi
tami, poeznwi a zastepeni tudzie, w onych krajach, bo
najasmieyszy a mitosiuwy Krolu, Rusie, a Podolskie ziemie
dopiero szły a osobliwa, tasma, była SP. Whitkowi a Whitkowi
naszego a mitosiuwego pana, bo niedawno za Krola Albre
chta Strypa Whitkowi przeszedł wyzyskanie ziemie Rusie, Podol
skie propozycje Turceki az po same Krosno, Rycerstwo potazo
ne onych ziem drugie wroganście ziemie pobrano dady
ca SP. Whitkowi po sam Rusin Satanski Wojska wypatki
Podolskie, Rusie wyzyskanie, ziemie y biskup, ziemie, ziemie
juz wopiew obniżył one kraje polym za osobliwa szko
drobnowosc swa, onafney panijci była Whitkowi ziemie, bo
nie tylko sam nadawał pustke miysza narzyc ale y staro
stom swym pogranicznym dzignalac narzyc, jano Chmiel
michieniu, Karmieniciemiu, Barsaiemiu, aby pustke miys
za Rycerstwu dawali im^{za} potrzebz, a zata szkodroble
wojska, nie tylko narod Polski, ale ter i znaiomy pogau
ski, narod zaiadł iako Czeremisa, Moskwa, Motoszy, zie
mie one szysze o mitosiuwy Lasu Krolowskiy, ale miys
za proste, miysznity pozysku Whitkowi a gdy pozysku nie
czynity, szkody wzynti nie mogły, a gdzie szkody kaptu
nie masz, pod skutul Aleksandrow nie mogę podci. my
ter pozornie prosiemy tasma a mitosiuwia Whitkowi naszego
mitosiuwego Pana, ktorzy tu przed Majestatem Whitkowi
stojemy, od braci swy postani, aby nam to niestaci Whit
kowi nie niost, ze stemi prozbami, ku Whitkowi przy
chodziemy y owszem sz Whitkowi opowiadamy, nassemu mito
siuowemu Panu i swadujemy ze my tu na bracia nasze,
nie natym Sejmie Warszawskim nie ustawiamy, ani
zwalamy ani sz tu dzieje Warszawskim Sejmem y pro
siemy aby nam Whitkowi narzyc dopuscił protestacyi na
piśmie wzynti autenticae.

Pamię tego Waleńego Orzechowskiego Sędziego
Przemyskiego ku Senatowi Polskiemu, mowa,
Mitościwi Panowie, tak iacomy y pierwsi Mitości
prosiłi, ornatościwa, abasawa, przyruchy, tak y teraz pro-
simy Mitości aby Jm. Tw. nasz młodszy Pan, wgląd
saczył mieć na one kraje, Jm. Tw. Panie Wojewodo Ru-
ski, Mosi Panie Wojewodo Podolski, Młanie Wojnicki
wy którzy tego memiosta używacie, prosimy wstanieć
z miejsc waszych, za rycerstwem krajów onych, gdyż
wy tu sędziacie natych miysach różnych, nie sami
osobami swemi dostępyliście się, tej sławy, ale onym ry-
cerstwem sławnym któryśśmie obciwiali. Takie Pan-
skie, strzeżcie tego aby oni Mitości nie mówili tego, wiec
Mosi Panie Wojewodo Ruski. wó' onym szlachetnym
Rycerskim ludziom obiecywał, gdy potrzeby bywały
co im teraz obiecał, gdy ono staranie swe, prawi ich, za-
enosi ich w miwece się z nim obrotu, a wtenczas ie-
śli wszyscy ludzie i Panowie płacali bardziej, wnet
Panowie dwaj Wojewodowie, y Pan Wojnicki exaltym
płaczem mówili, smutny się nacyasniwszy a młodszy
wy Królu prosimy za rycerstwem onym, nie okazy
swey wrogosci, Panaszy nad sławnym Rycerstwem
swym, oto nam poburk wszyrko co mamy, onych nie
kara miłaska, swa, nas kara za nie prosimy, Król Jm. Tw.
kazał Panom schylić się do ście na godzinę, namawia-
li Potem Panom Polom Ruskim to odpowiedź przez
Pana Marszałka ktoromego dać jest należy.

Mowa Marszałka ktoromego do Polow Ruskich.

Jego Królewski kosc nasz młodszy Pan prosi
by Nasze przy mnie kasawie, wszanxi Jego Królewski kosc
wam da odpowiedź nato, gdy wszyscy Panowie wtadzie
byli, bo nie było wielu Panow namawiało olinij,
potey mowie Marszałka ktoromego. Pan Waleńy
Orzechowski Sługa Przemyski Mowa. to zaś czy-
nił ku Królowi Jm. Tw.

Nacyasniwszy a młodszy Królu, szlachta a
Rycerstwo Wojewodstwa Ruskiego y Podolskiego, powin-
daić, żeby miały być iacze przywileje od prodków
Młotów ziemiom Ruskim i Podolskim nadane,

Gdzie

Gdzie wszystkie lenna przedkowie WK. Księci nadali
tym ziemiom imiona ich szlacheckie, a owo
obroili w państwa lenna wódczictwo, Prosimy ie-
stibyśmy ku łaskawym Przywilejom przysłać, aby mie-
li miysie przed majestatem WK. Księci, gdy byśmy, ie
kiedy uwarali bo nie tylko w łaskawych krajach nieporo-
nych, szara moseny ku przywilejom przysłać ale WK.
Two naszy wiedzied ze i w skarbie i WK. Księci naszykto
smu sz, dokupali przywilejom potrzebnych koronie;
We uwarlek który był ^{przed} miłosopusty dzień 10 Febr
1564to Anno.

Panowie łascy wielkiej Polaci przysłać ku Pa-
nom Polskim Postom y obratowali smierci i zamordo-
wanu brata ich, który był najpostudze Jk. Ksi. za-
bity, gdy iekas w poselstwie Infland, y prosile aby
sz, Panowie Postowie przysyśle do Jk. Krolewszkiej Księci
aby sz im ta zatosi nadgródzila Co Postowie to uwy-
nili y posyśleli sz nasz protosyć Walentemu Brze-
chowskiemu szpiciemu Smymelskiemu przed Krolew-
Jm, która ta była, gdyż najjasniejszy a młodszy
Krolew każde doległowa, zatosi, trudnosci, nie gdzie in-
dziej miysze, main, y one sz otrząda, ieno o maje-
stat WK. Księci Panowie łascy zatosi swa, przysyśle
przed majestat WK. Księci o zamordowanie okrołne,
brata ich który był w nuraach ważnych posłam od
WK. Księci do Infland, które to zamordowanie tak sz stro-
gie stało ze i on sam zabity tam, szugi i szatek wosy-
stek stras, ocosi WK. Księci nasz młodszy Pan obm-
szyć, jako Krolew moseny bardzo był naszy, ze sz to pra-
wo WK. Księci szamało, które nie tylko Panowie Chry-
ścianscy y poganscy zwykli chowai, a szasz sz WK.
Księci obruszyć naszy ze WK. Księci niełitowai naszy ani
nastadu swego, ani rymslow swego ani nanoniu
osoby swy Krolewszkiej, naszy, folgowaies naszy
ale WK. Księci osoba swa, na nieprasyaia naszy, za
którym muszeniem przysłać tu nasz ku zgodzie per
contract, a ix przysłać prosza, Panowie postowie, za Pa-
ny łasciemi, aby WK. Księci ich sz opuszczać nura-
czyć, aby oni byli utuleni, sztak wielkim szaki szym
gdys sz to szige sziszeknosci Jk. Krolew Księci Naszego Mi-
tosowego Pana -

odpowiada Jego Królewskiej Mości.

Jego Królewskiej Mości nasz Miłowy Pan Marszałk przy-
szyn, przyniósł dozygnienie y musieć to nadgródzić Pa-
nem Łacim - Ale imsię tak tego nie nadgródzić
prawy na to jest, że to nasz jest w miłosierdziu zdaną,
We wtorek po mysofustach który był dnia 22.
Sierp. 1564to Ann.

Król Jmci. przysłał po Posły które aby szli do
Krota Jęzmozni, którym to nasz podano od Krota Jęz-
mości, przez Ł. Podkanistego, z łacnym staraniem
Jmci. to czynił, aby była ta unja się zawyżła to
Pan Bog. Chwadek y Młkosi" wiecie że Jęzmości y zoro-
wie swemu folgować niechcieli, ale iż się to nie stało
tedy Jmci. z łacni przysłał, a na inny czas się da-
liłoby się stanie a tak Król Jęzmości sejm sądał z Panu
determinacji w łacni na przysłał łacni vigore hu-
jus conventus a Posłowie aby byli a nie ino sejmów
Pomiatowych niechcieli orzeczyć, Jmci. również chwilił.

Panowie Posłowie prosili o wnyjsie do Łaby swy, łam
się, wskazywał zgodzić naszym do łacni, chyba aby
sejmowi niebyły Pomiatowe bez tych niechcieli łacni
władstwo łacni łacni nato nie zwolito, bo łacni
łacni łacni jest łacni że łacni łacni łacni
a łacni łacni łacni łacni, łacni łacni, łacni
łacni nie dołata, łacni łacni łacni, aby re-
wiror do łacni łacni nie idzie, iż się łacni
łacni y łacni, łacni, łacni łacni łacni
nie łacni dołata łacni łacni łacni
na łacni łacni łacni.

Najjasniejszy a miłosierdy łacni łacni
nato aby łacni sejm łacni łacni, do łacni
ale aby łacni łacni łacni, nato nie łacni
łacni, aby łacni łacni łacni łacni
łacni łacni, do łacni łacni łacni łacni
łacni łacni łacni łacni łacni łacni
łacni łacni łacni łacni łacni łacni
łacni łacni łacni łacni łacni łacni

Tak nam Najjasniejszy a miłosierdy łacni
łacni łacni łacni, łacni łacni łacni
łacni, że łacni łacni łacni łacni łacni
łacni łacni, łacni łacni łacni łacni łacni

pisany

18
pisany m prawem rane, a nie tylko przez prokura MK.
Mosci, ale ten przez MK Mosci nam na posiedzeniu Sey-
mie, Piotrkowski opisaniem racyt Konstytucy, któ-
re to Konstytucye Piotrkowskie tak mowia, że MK Mosci
ten Seym staję tu racyt, dla wykonania wszystkich
Praw koronnych, osobliwie MK Mosci mianować racyt,
Mija, ostatnia generalitates MK Mosci zamany racytes.
Konstytucye.

Ten Seym walny zditwa, y Prussy będiem powin-
ni wedle statutow staję, y tam że w doskonała, Exc-
rucya, to Unia, przywilej y in corporalia tym obyra-
iem jako przywilej upolne tak dawne jako ten za
Krota Alexandra Styrja naszego wrynie, uwa, a tam
na tym seymie wszystkich Statutow, y przywilejow, ko-
ron, debitu executionis, przewidziemy y wryniemy, a
isto jedno bez drugiego być nie może, bo to MK Mosci
tak koronne Statutum, spoi racyt że nullo jure unum
ab altero divilli potest, tedy my się opowiadamy, że my na
te rewizory jako Postow nie zwalany. y prosimy abyś
ich MK Mosci sta do majestatu ludzkiego nie racyt, y osuad-
zamy się Panu Bogu Wszechmogącemu y MK Mosci, y MK
Mosci Panowie Senatorowie, ktorom, że nato nie zwalany
bo contra legem scriptam et legis significationem, niesmie-
my tego wrynie iż jest nakazanie braci naszych.

Do Panów koronnych także, była Walentego
Orzechowskiego Sędziego Przemyskiego.

Tamże mi Panowie prosimy iakowie powinni, aza
sue stupowie, y stroie dęptły abyście Wmoscie strugli tego
waga sue powinni abyście, niedziato nie contra leges et Liber-
tates regni, nato MK Mosci radney odpowiedzi nie dał jedno
bragł głowa, a Panowie ktorom niedali odpowiedzi, ieno
pleciani dęsnęli, iako y na putwse mu my postow Ru-
sach bo im to nie muto:

Mia 28 Lutego.

Pan Mikolaj Siemawski Wojewoda Ruski, Hetman, Włoki
koronny cłonien wieche mperskiemu sprawami Krota fmo
Przewypospolitę zastawony, kład listy z wielkim ratem pła-
czem wylłoraige postuga swe, także Pan Inebinski adwov-
skiej Ziemi cłonien Orya Ryera Młukiego, zastawony syn
także kład z płaszem listy swe, y podiwe Orya swego za-
stugi wymnie niał przed Krota fmo y te nia wrynie gdy się
to tu przykazyt, abym iak ten tu listy kład, dawe przed MK.

Moscia

Mowię, moim młodziwym Panem, potrzeba mi tego aby mi
Włkości Panu swemu młodziwemu to porządek jako ci prze-
wzięto król Jani St. oile Włkości Oycu memu dać raził, iż
nie pnie innego uno prach porażiwe sturby Oycu mego, w
mieszach myślnicki męz nego a sprawnego, i wytrząsał bitwy w
którychbył, y iakie postęgi czynił rżne, iż kłopotliwie potrzeb
wytrząsał, Co Panowie rady jako Janowi Pan Krasowski, Pan
wojewoda Ruskij, suszadectwo dawali, o Grabinskim iż te postę-
gi są prawdziwe, o których powiadał a po wytrąceniu tych po-
stęgi iż mowię Pan Grabinski Majestniejszy a młodziwy kło-
tu, gartliwie Oycu mego napostugack Włkości, stryja króla
Aleksandra y ten Oycu St. dosyć sturby tak rżnie, pilnie, nie
wiele wytrząsał, wżanie to iż tak przyniemi rżnack, Oycu Wł-
kości bo Oycu mego wyżej sobie uważywał sławę, dobra, rżni,
postęgi, rżnack, nie dobrze mienię, Bo był wżny wyżej dobre
mienię, nie sławę, dobra, tedy byłbył uśladziły domu, wżny mógł
był u gospodarstwa swego pięknie rżnack y między wyżej rżnack
wżni, iż jakże, wytrząsał, jego stracił musza, wżnack rżnack
ażi Piotrowskiej rżnack, bardzo, Nie wżni młodo oten-
kes tej majestnosci Oycu mego ale porażiwe sturby Oycu
mego z mu gżnack. Proszę Włkości, nasz młodziwy kłotu
aby i Włkości młodo przy tej wytrząsce Oycu mego rżnack
rżnack, kłotu Oycu mego przedał Janienia w Polbrze, abytem
mógł godnie sturby, Włkości Oycu, y wy kupił te rżnack, nie,
kłotu, młodo Oycu Włkości dać rżnack.

Potem mowię Pan Walenty Orzechowski dydia Prezydent
iż te prawnie, do króla Jago mowię rżnack.

Nie wytrząsał, nie Majestniejszy a młodziwy kłotu w Woje-
wodztwo Ruskie y podolskie na Ostrożę konstytuacji, Piotrowskiej
bo widza, kto jako ci będzie rżnack, widza, że Włkości nasz mł-
odziwy Pan y tym sławnym senatem, król sprawiedliwy,
król Chrześcijański i młodziwy Pan, poddane swe prawem
miłego Boga, mowię, Dignus est meranarius merude sua
Omni sławni dygnianie, którzy młodo nie wżnack rżnack
rżnack, że konstytuacji, ludziami rżnack, godnym wytrząski
verus, justus, atq, honestus labor honoribus praemiis ac
splendore, decoratus, sławo ten potęgi prach sławnego króla
Młodziwa Jagietta Pradziada Włkości, nam rżnack
ten jest za rżnacko rżnack, i sławo rżnack tedy wojewode
stwo Ruskie, y Podolskie, wżnack Włkości, tedy proszę, aby Wł-
kości młodziwa, rżnack, onych ogardzi rżnack, a rżnack
iż przy wytrząsce ich rżnack, użnack rżnacki rżnack
mi, rżnacki ich sławo rżnacki tu od niektórych Panów
rżnack

zaemych nad Włochami styseli, iestliemy co waffili tedy nas
tak karać bydlisz nadryt jako ona matka swiatki swe ka-
rze, które się pograbi nie znaje, zamierzy, nie uderzy, ale i
owsem temi sposobami skrzydłami swemi które Włochy nad
nam. zwiernochnosia, wuz, Polska swetno wafferyt nadryt, ta
swawie przyja pod nie bydlisz nadryt, y bydlimy su Włochy
przykry, iako ona poganica przykrytad, Panu Chrystusowi
ktory się iey namawia, ter iakoby taka konstytucya Piotro-
wskaw, ale ona nie nie obala i owsem mowila, Domine nam
et catelli edunt de micis quae cadunt de mensa Dominos
suos, ieli priontkom matym dopuszczono się pod stołem by-
wie Panow swych dakuo wizeru nie waffiemy, zeli byda ry-
wie ci Tudaie ktorzy sa ku ieli, swawie, przykry Włochy
y dwuzypu politycy - A iatu iest sopus Poselstwa naszego aby-
smy Włochy prosili, na zastugonem ludzmi, tedy iako na
proszku wprostodu seymu tego nigdy nie opaszczamy tego
abyśmy mieli omieszkai prosie Włochy naszego. Mitosiewe-
go Pana Czynnaj dosze wskazaniu baci naszej, naem nas
ta postali, ku Włochy naszemu Mitosiewemu Panu, ten te-
raz prosimy aby Włochy przy wystugach ich zostawie nadryt,

We czwartek iednego marca sobotni Sobor z Wojewodstwam-
skiego z nasz kontrolowi Jęgomofii uaymit;

Najrasmiupny a matosawny kroki jawnomy kawdy
Włochy, naszemu Mitosiewemu Panu prosby nieli na zastu-
gonem ludzmi, aby na zastugi ich byta bairnosć a ta
konstytucya Piotrowska, aby byta moderowana prosiemy,
ioli nam Włochy obiecai nadryt, ten teraz gdy iia te rozwi-
chy w dierniach Podolskich stysiemy, zeli Włochy, tuzain
znai dosze, prosim byt Włochy nas zlam, pusai nadryt, wodo-
mon naszych, atz moderawu wuzynie nadryt, abyśmy razem
prawisknym przyechali, wosraci swey, a niociwotornie gdy z jia
i strach nas, bosmy zow daci swych bolechali, wlym niepo-
kowi i ter starawowai się iia zrem nie mamy;

Krola Jęgomofii ta byta opowiedzi, Krol Jęgomofii
chue otem mowu okoto tej moderawu y skomunowazy in-
ne mury y poda ta mupry Panu Posty, ale się koszonazy
miesi woli przyto:

Wpiondziatek po Niedzieli Wielkiej który iest do kancal.
Gdy iia postowie ktorom namowili się aby się iia ta rew-
rya skomunowai, a Panow kilku zrad ktoromych przy nicy
zostali.

ostali; y z Posty Deputowanemi a Król Jagmozi rozkazad
namianowaci Konarzy, Seymu, aby to rzeczy które się nie
mogły swoneyć wedle Konstytucyi Piotrowskiej na inny
Seymie dokony, a rewirowanie aby ichali do dobi jui po-
pisowac, wszakże tak aby naden wlobercy tego nietyl pni
nagabawani a z Król Jagmozi wszystko wypełni co ust po-
winien wedle Konstytucyi Piotrowskiej, Panowie Postowi
nados się rzekli, tam Edni chcieli iano wielka Polska po p-
stów ktoromęz ziem y wyszła generaliter wielka Polska a
Wojewodztwo Ruskie tak z niem, aby wszystko Król Jm
odtożył do Parizwa, aby rewirowanie nie stał, do Jmion, ponie-
waż Pan nie wzywał powinno swy dosyć in toto aby się
wszystko zawiesilo, Wojewodztwo, Sandomierskie, Chełmskie
ziemia, Belskie Wojewodztwo, mazowiec i karacz chcieli
by się rewirowa dokony, i rewirowanie aby ichali iro-
jewodztwo Ruskie, a prosili teraz moderacyi, a gdy was
niezniosł bo była gadka o tym nie mała, panowie post-
wie wszyscy powiedzieli, bych to teraz nie more Jmion
z Lwowem i ziem Post Wapowski Skolnia Janocim i ziem
a niechcieli zwolnić Edno aby te moderacya była, brach-
owski i Szymon i zwolnić aby to Konstytucya było ob-
warowane, na Jmion Seym przychylajacy się do dobi wistacy
Polski, a gdy Postowie ugi się rzekli aby się Edni dokola
zasładem wszystkim, a rewirowanie aby nie stał a tedy aby
te rewirowa, konat, Starosta Radziowski pytał Postów Ruskich
Panowie Ruscy Anami, zwolajcie, brachowski powiedział a z
Goniastu Szymon i zwolnić, a Jmion i Wapowski
Skolniami Janocim my niechcemy, Edno aby teraz modera-
cyi była; Zatem Panowie Polacy powiedzieli a niechcemy po-
stowie Wojewodztwa Ruskiego dobrze, my się niechcemy idmy
na górę, zgodnie aby Król te rewirowa swoneyć i rewirowy
postat; Na górę przychylajacy dokola Jmion te odpowiedz Król-
ni Jmion oddali postowie, zgodnie Szymon i zwolnić a miodzi-
ny Król takemy się zgodzić, aby W. K. Hofi razyl ty se-
wizy dokony, deputowanymi zrad kilka Panów a Postów
a tedy swoneyć Seym Postowie odiechali mogaw Rewirowy
W. K. Hofi oburaci raz i postat do Jmion.

Król Jagmozi te odpowiedz raz pni et z Poduan
eksergo,

Rewirowa swoneyć Jego Królewskiej Mozi zlamy temi ktorych
deputacie y zposty Rewirowy Jagmozi W. K. Hofi raz swy
go oburacy a Król Jagmozi zrad te bycie oburaci i z

Dwoma

niezwalany a czemu? kto wyszły jest Kapłany temu na
runku tego niebrała, ale kto winien tedy są, by tu don-
sklepić ich, stawieć mnie ich niepotrzeba, ani na nie zwa-
lamy. Gdy domowił Strubinski, Lukowski, dydak Sandomierski
temi słowy iął mówić, Kiebow się raden tego oparowania,
ani się nie bał kto będzie Strubinski, ale podziwmy wyszły
dokroła Jmci aby król Jmci takowe karał, którzy się podu-
mują posłusztwa przeciw prawu pospolitemu nieprzyjacielnego.
Strubinski jako nie będzie mi drogi, Lukowski nie będę
wszak ci, nie miamic albo się wzajemnie.

Marszałek potem, karał Walentemu Strubowskiemu
mówić który to twa uczynił, Panie mój Sędzio
Sandomierski narzutes tu przypominieć do króla Jmci i si'a
wszakoz kto nieprzyjacielnu, by co sprawować, podzi, a to
tu król jest, unosi ja sobie przed królem że my przy-
stojnie posłusztwo sprawujemy, a stusanie naupodob wiedze
Pana Boga. wiedze Prawa pospolitego y wszytskiego świata
a w stusanie i przystojnie tedy król Jmci y rady swotey o
tem mówić, y to niestety do posłów zatył Siemski wypr-
wasz się temi słowy nadzkiego Sandomierskiego, Ty Czworci
nie przypuszczaj janybyśmy co nieprzyjacielnego uczynili, Dali-
bóg to uczynimy, co nam przystoi ty nie przystojnie uczynisz
bo radzisz aby ludzie powinni byli złupieni, a wystug
swoich, ale mi wierze, obiecuję oddam ci to so-
lensia dośubie potwali Postowie, wyszły ich rozegnali
i rozsiadli ich, potem drudzy po myślach wrotowali,
po cwiru godzinie wyszedł dydak Sandomierski z miejsca
swego i idzie do domu tam Siemski za nim skończył i
stał się zamieszanie wielkie, Czarnkowski go uścisł u
drzwi co ledwo ustanowili a to było w strode potknie-
ny Kiedzieli potem dawotawaofry szli do króla z onemi
konstytucjami, a Panowie ktorom drudzy tak pisali, aby
ten formowali i gdy na gorę przyszli, wyszli z jedy wstąpił
do Jędrki Panowie, król karał aby tamte konstytucje re-
widuowali, y z sporty temi osam powiecy oni tam byli
narewizy iudziat, Panowie ci się zamknęli A Biskup.
Kranowski, Pan Kranowski, A Podkanclerzy, Postowie ci
Starosta Radayowski, Marszałek Polski, a Siemski, Przy-
tek, dydak Sędzi, Kranowski tam korygowali, a kot-
nygowawczy wyszli do króla, y czytali je głosem, a gdy
przysto de meritis tedy dołożył aby miabyt płacone, tak
co by było przeciwko prawu pospolitemu gdy do czerwno, cwo-
li Panowie radni, y Postowie wyszły Panowie Postowie
Busy karał, mówić dydakemu Przemyskiemu: -

Kapłan mój.

91
Najjasniejszy a Mitowskiemu królu narzytet ten Mikołaj
wówczas ku tym następnym, które by nie były przeciwne prawu
pospolitemu, a tak prosimy aby to było wymazane, iż inni wpa-
sali dani, temna, semisa, przeciwko tej konstytucji którą
dawał Mikołaj prawem, Pospolitem a tak Mikołaj nie ku
potrzebnemu Rycerstwu następnemu roztawiać narzytet, i.
Arcybiskup Oświęcimski, Pan Krasnowski inni postawia sa-
nowie inni zacił się Postowie, Boże uchowaj, Najjasniejszy
sny a Mitowskiemu królu, niekan Mikołaj wymazować, a Pan
Starosta Radziejski przystąpił przed króla, Najjasniejszy
a Mitowskiemu królu, widzi do tego inni Sędzia Przemyski wie-
dzie aby przeciw Mikołaj, wiążąciami te regule ich pla-
cił, czego Boże uchowaj, na to Bruchowski - Najjasniejszy
a Mitowskiemu królu, On miastem niekiedy miał Mikołaj
wziąć raz, a iako Mikołaj arada swa nadgradać będzie
regule Rycerstwa swego narzytet, iż to miał być nałaz
Mikołaj, ale gdzie został będzie, erit pęty pniór erret, król
jmu. tak odpowiedział, Dajcież poży, musi się tak stać, a tam
Pan Skotnicki, Powet z Kalskiego Powiatu, to raz ku królowi
jmu wzięty,

Najjasniejszy a Mitowskiemu królu, wiem że się inni ma
konstytucja być, Mikołaj, obciować nam mordercy nastę-
pnie Rycerstwa swego, o króla, tuż już Mikołaj prosimy ten
Mikołaj narzytet rewizory deputować do Dobi albo do innych ludzkich
prosimy aby Mikołaj stać ich niecierpił, gdyż Mikołaj nie wy-
konaj narzytet, imich mury wcale konstytucji Piotrowskiej
świadczymy się, Mojeostwo Ruskie, że nate rewizory, morderca-
my, ani ich braci swej poniesiemy,

Król na to odpowiedział mordercy będzie, ale rewizor
później, bo jest opisany w konstytucji przestępcy Szymonów-
kowskiego, aże to lepiej dla was dla następnie się być widział
a inwentarów, kto wodać się do imienia, a tam mordercy
nadgradać był, ten dla tego, woda nie wogno nate, tedy nimom
nie nie mordercy, że się wypełni wpaśko, Średniński już był
wziął król jmu został, Najjasniejszy a Mitowskiemu królu
Gdyż nam te następnie te nie mogą, nie prosto się mogą opar-
podziwne sturby są, ararione, ale dajcie mi idzie, odtrony-
chem postawiać opowiadam, że nate konstytucje, wpaśko
nie zwalam, Król jmu rzekł, niebądź to natobie idącym
Danie, wszystkie korona zwalam, rozestaw, Król jmu
tak proponujemy abyście nam mówili obronę, gdybyś na
razu, zacił się Postowie mury prosił Sędzia Przemyski
ostyżenie

ostyżenie. Potem ich nasz do nich wysyłać?

Nasi Panowie Bracia gdyż przez te świadectwa Michał
nie osiem innych nie burda nie jest od nas, ieno o zastępkach
poselskich ludzi, aby były przy nich zastawione, ani Michał
ani Michał nie możemy tego uprosić, przyczyna tego ioma
nie jest jedno grzech nasz któryśmy Pana Boga obrażili,
po powiadze pismo od nas, który królów, ludzi naszym, tego
przekazania mego, do czego my się, znamy, że my grzechy ste-
mi obrażamy Boga, dla się nam to zda, że stusany pobo-
rny przystawny nasz prosimy, a uprosić nie możemy, Niek
że jedno tobrau naszym odnusiemy, z tym świadectwem iako
się w tym świadczamy, obojętne tych swobod, a gdyż to do-
nusiemy, a nas się obrażamy, z nami pozostaje, że się tego przestano,
upominają u Panów swych, gdyż król Słomowski rady ktorome
u Panowie Potowie iestescie przeciw temu, a my nie mamy
innych dalek tego iestescie, o obrocie, radziei niebydnie, bo niesmie-
my, a w tym proszę, że osoby swej aby wnie jako bracia
miłi, sączyli co się tu dzieje, między nami stasze, przy-
jęć a darować tu iesteli się, co wykazuje słowem przeciw
wtem. sino wtręptac naturae, tak ziemskie, ziemskie,
Karpowski i inni postowie,

Potem Starosta Radziejowski wstał i rzekł do Sędzi-
go mówią: Przemysł Bóg nie chce się tego, bezciem otent mo-
wie, jeśli to wypowie tych mekt, i namawiali u zwoli-
li wymarzać, potem postowie Ruscy się namawiali, wsza-
kow skiał Sędzia Brachowski, aby to dotąd aby ludzi ra-
stuszeni, niebyli w ich wyatugach ustrzeżeni to do króla
Słomowski odosyłał, a tam Postowie Ruscy zwolili nate słow-
kowe czytano: gdyż do tego paragrafu przyszło, o mektach
gwie wymarzano tu co powiadano, to co? a panie miłi
to stwi co wymarzano; potem Sędzia Brachowski prosił
króla Jmć aby tego nate miłymi dotąd prosił, Najas-
mięszy na młotewy królu, aby to dotąd, aby w wysta-
gach swych nie byli ustrzeżeni, król Jmć a Panowie nie
chcieli, potem gdyż dozieili tych Konstytucji, Sędzia Brachowski
rozkazania braci swych, że nasz wysyłać dla one-
gdayszego świadectwa Pana Strubniewskiego, aby go nie odwie-
gać choć się od siebie świadectw,

Najasmięszy a młotewy królu onegdaj świadectw-
stomy przeciw tym Konstytucjom nie prze imię, przysyła
tylko reszty się imi niedobrze byli przypatrzyli, ale teraz
na nie zwalamy u braci odnusiemy, wszałow tylko ore-
wizora się świadectw że nam nie zwalamy, według oneg-
dayszego świadectwa P. Strubniewskiego, jeśli, wkradzie nasz

tego.

tego reuizora i stać go bezpiecz. tedy nie naszym urade-
niem ale Piotrowską na to my nuzewalamy;

Król Józef ale to maie iże Konstytucyi Piotrowskiej
niest ergo przydzie, swiadczysz = Potem Siemski wyypował Po-
wiat Chelmński iż się ma ukazać mi perzpotu u Glinian
u wojewodztwie Ruskim iżego Wojewoda Ruski nie chciał
zwolnić, brachowski Sędzia Siemski Przemysłki powiadał;
Najpiaszniejszy a miłościwy Królu, iż się z Siemski Chelmński wy-
powa Dacie, proszę, ja aby my Przemysłanie ukazowaliśmy się
w drugim Powiecie, przed Kasztelanem, tak też danocna Siemka
prozi, Król Józef może pusił to per vota, Panowie Lidni wotowa-
li, iż to nie możemy przeciw Konstytucyi Drużny powiadeć
że to słusznie ma być a swiatażura ci, którzy pochlebiali Kró-
lowi Józef, pozwolili na powiecie w wielki Siemka pobor w i ura-
dzili, Krasnowa postowie Ruski przez Jana Siemskiego swiadczysz
iż się temi słowy, goiż widziemy w Włochy, palizowaci kary
te Konstytucye, tedy my swiadczymy iż my nate neceso-
ry nie zwalamy, ani ich braci swych musimy,

Den Seym kwam in circa midziel 20. —

1569. До Дявильска Сейму 1569 року.

Przez Imię Pana Wojewody Wileńskiego Dorad Koron-
nych, i Panów Posłów,

Sprawa ipotrubal naktorażmy przychali aże nie iest nowa, ale i wczem starodawną postanowioną, przy której, i my teraz stojemy, A iż niektóre moderacye, potrzebne, co się znaczą, może spisaniu Króla Orbnickta, i Króla Alexandra, iż przewodkowie nasi, potrzebowali nie ianny moderacyi, tedyśmy my atemu przychali, abyśmy i tego aby uwrzeta sprawa, potrzebowata nuncypli, a to co się zdawną postanowito, ratyfikowali, i przyrzęgamy i uwrzodzić, Oczem traktatus wspólny, a miedzyam jako zbraiać Confidenter, czynić bęsiemy sprawa ta w sobie zawięta jako iest dobra, nie widzę aby czego było potrzeba, natomiast Stugierni stowry powiadać, A lex Veritatis simplex est sermo, aby nie inaszego w sobie nie miała iedno to, co zawięta "miłosi" spólna, dosyć się sama przy się zaleca, bowiem gdzie iest miłosi tam iest Pan Bóg, Rozplemienie nasze między sobą to dosyć spraw, te komendy ię jako i w tym roku wiele by się należało który się arctyżsemis necessitatibus, spólnosia, starypli, co w/wy-
stro przewodkowie nasi, zjawa, chwała, uwrzynili, wspominać tego mięka, My też też chwała, w tymże przednoziemiu, teraz chętny nie inas, też nadziei, uwrzowa maia, baczemy to iż w tym rozumienie, Quid nobis minime imminuat a
mweimny

moimy naten was tu one słowa przywieść: Co nam
dais to nam jutro; Co się nam po jutro cięch stało, tego
się i wam spodziewać trzeba, przypomniał mi się
miałbych informować ale prawie intermisz już mi
Tada nrota wywał. Ażakemy do Wtmu jako do braci
przyjechał, tego by wtych spisach niedostało, abyśmy
to in heritate namowili, zachowawczy to w tym by się
obcyżaje, cyżymy, nieważymy i ogłady się na kasade-
nie, nasse. Ażak dali Bóg. Sine facto et colore mori o
tym, dawczy sobie dextrae fidei, Diodem n onym
to gościnieństwie, Eae quam bonum; habitate fra-
tres in unum winowicz tego tej stawnu koronie, aby
ab oceano usq. ad pontum rosła, awtym rednowaniem
abyśmy nate przypomniał wspólnie się obcyżki, wstaj
oney, pusni: Hec Polaninie abogiem na me be użali
się to nate was smto po rednowaniu dais, wa trax
gymy się uż tam roba krewności rednowyli, kudy ten
akt stawnu był wde daimy Turci, a prawie przypomniał
dormick i z dynastie swem, byli, cheq aby się temu przy-
patrowali, Jano ikeraz wiele ich jest którzy do indow-
strya dynastie swe brali, aby się ten tej sprawie przypa-
trowali, wszyżymy ut keta imkula, sapiat odorem, te im
szwła, dais, aby to na potomne wasy, mownie a niewym-
szmie strzymali, Niekaw jako dmidy u nas iolumniore
wymadaia; az tu che jest we wryżkach nas, oto my,
Radu, dais, i dywstwo wryżstwo, przypomniał nate,
cheq to wryżstwo potwiedzi, cheq przytem staj wde wryż-
skich obowiazkow dywskich, abysiel potnuba i Diploma-
tu, nate dais aby uż nam panował, iden Pan, u-
den Krol aby uż byto jedna obrona i spotm riaray
et quod reliquum est abyśmy żyli. Mithon consistet
auxilio; Na wrym uż nam schodzi i wtmu nie we-
wryżkiem daima jest rada, i natunen, roszawo i
wielka sta który nypodpau przypomnia che' nie raryży
wielkiej mowy, Przytem Pana Boga prosze aby poren-
tem hanc republikam, tego u dobrej sprawie wdo-
brym potnuba ichowai i mowiy raryż, na wulawy
stawi, Je krolowfaryżtopi a osobliwie fia na mowiy wistay
pociesz, którym się osobliwie wrym kote spowinowail.

Acta Seymu.

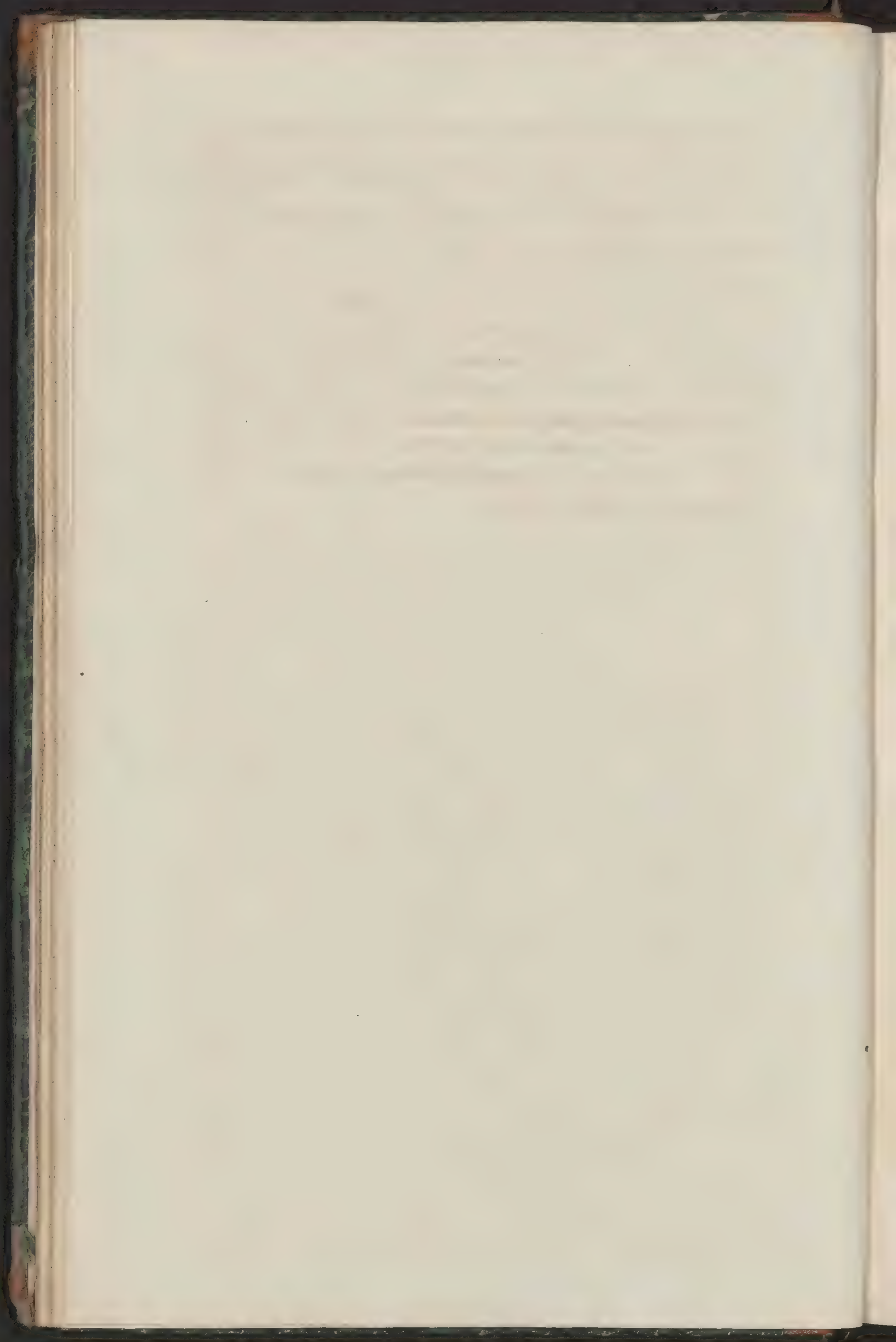
Duchnowskiego. 1552 roku.

Codzi tam bratwo przez te ośm niedziel, naszymi to
 mmy oznajmując, Niesmy innego nic sprawili ani
 sprawowali, ieno była otem wypyska mur, iż Postowie Niem
 dy mieli rozumienie to do waszego Wyustawa, przeciw Króla
 Jemu aby rozumie które byłyby między naszymi, a Duchow-
 nym stanem usmierzyć, a rozumna narzyc, to jest, że
 chociaż Jemu pozwali, kilka osób naszymi, pro heresi.
 i oświadcili ich imi, gardła i mactwości, czego pierwszy nigdy
 w moim nie mieli, Ktemu dobie wyprawili mandaty, w któ-
 ra Jemu przy kromowu ku Królowi nowe dostarostwa, aby
 do starostwów ewangelizacji, co by oni oświadcili, Ate osoby są po-
 warne, do dyzra Biskupa Jan Ostrog, Jan Łasocki,
 Christów, do dyzra Biskupa Kłanowski. Jan Kuprał od
 dyzra Biskupa Przemyckiego, Jan Stadnicki, Ci są, przez dyzry
 przesądzeni, na Czei na gardle, na mactwości do dotego waszego
 stanu Wyustawu, przedkiem nad pańskich i waszego Wyustawa
 ani nie wyustawu sprawom naszym, ale ich łapani wykony
 powst. Panowie postowie mieszczelstwa w radnie, mur wdać
 aby Król Jemu te jurysdykcyę dyzry de heresi. która w sobie
 to miesie pozwolili gardła i mactwości nasze, w niwani-
 broit, ponieważ iż tego pierwszy w moim swym nigdy nie
 mieli, ani im tego było nigdy zawieszono, Mandat ten ten
 który był, Król Jemu wgląd, dostarostów do ewangelizacji
 tej jurysdykcy, dyzry, przeciw sprawom pospolitemu, tego są
 też Postowie domawiali, aby był w niwani obrotów. Swa
 przez te ośm niedziel, nie było innego sprawy, ieno obojęt-
 nego dyzra tego mieszczeli odstąpić a Postowie tego nie chcieli
 pozwolić. Do Króla Jemu nato powiedziałano panom postom,
 co by dotychczas Czei gardła i Jmienia, tedy to sam Jemu miał
 narzyc, iż nikomu innemu nie przysłać dyzry o pozwoleniu ogar-
 oto o Jmienie ieno Jemu, w innych rzeczach Jemu mieszczeli
 dyzry, to wdać, aby ktoremu stanowi prawo ubliżyć miał jako
 nam Wyustawa swemu, ten ten i dyzry, Jz dyzra powiadają
 iż to ich jurysdykcyę należy, tedy mi są niegodzi wto wda-
 wai, aby my ich wolności mieli karci. Potem postowie Króla
 Jemu prosili, aby jurysdykcyę i stany naszymi wypisanymi,
 które dyzra przesądzi, zawuści narzyc, do drugiego Seymu.

królu.

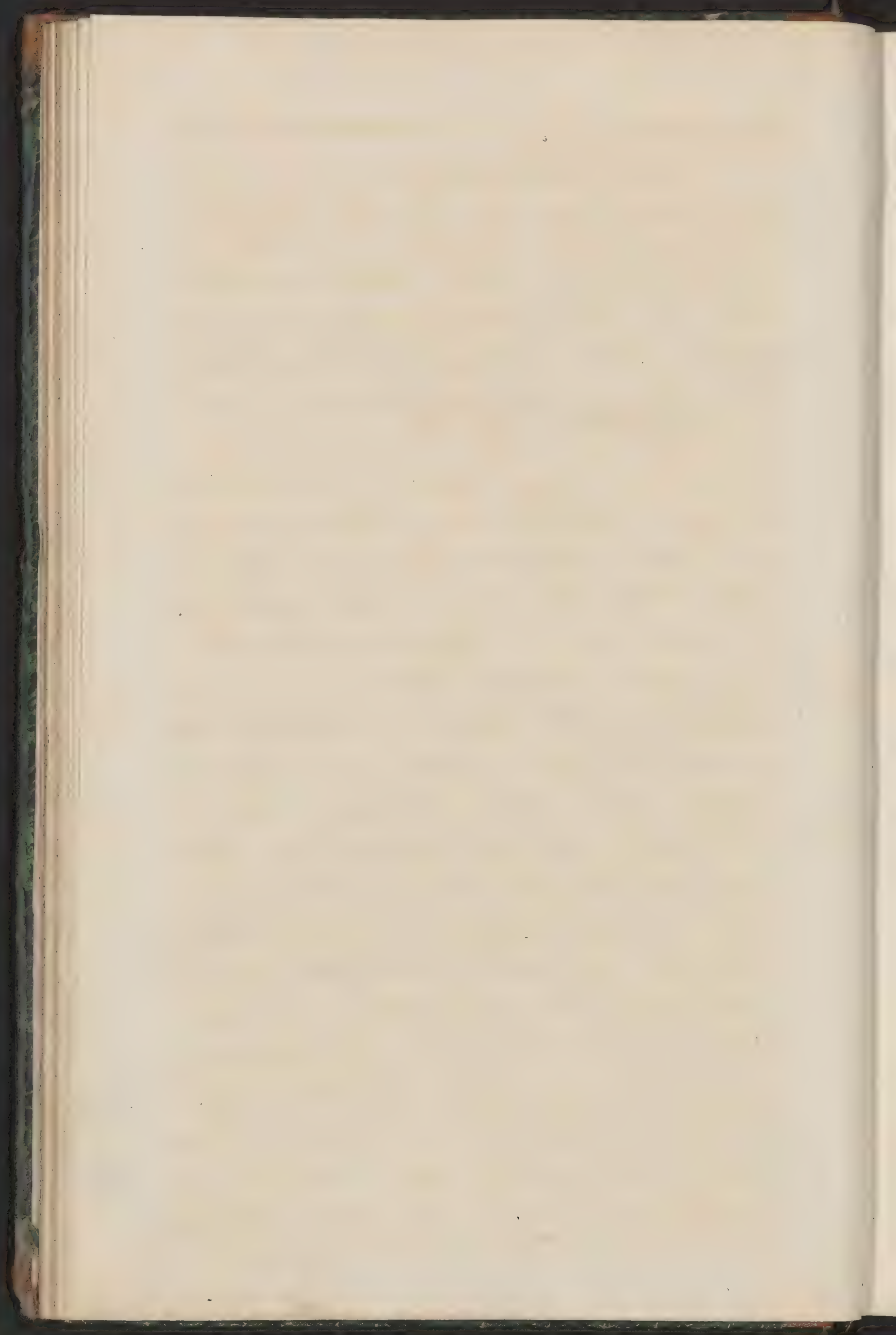
który król będzie nawiązywał w sprawie, król pisał do
króla Jm. powiedział, iż się nam tego niegodzi czynić bez
woli króla. Potem szli do króla Jm. i prosili króla
Jm. aby król Jm. obawiając się innej potrzeby koronnej
in Republika nie zatrudniał te sprawy więcej, aby nato przy-
zwolili iż by wszystko było oddano do drugiego króla,
król czyniąc prosby a królowi dożyć panów postów przy-
zwolili nato; iż w przyszły królewski stan miał być
wolny, do Jurysdykcji króla de Haeresi to sobie postanowili
iż wtra pbeos chcieli rozstrzygnąć te jurysdykcya swa pa-
nowie, Potem tego oddali miecheli, i owszem ich prosili,
potem zaś iż w m. nas mtożewa król postanowił przy tej
wolności, więcej się to godzi i przyzwoli, aby i mte napa pod-
dane w tej wolności postanowi, król to przyzwolił nado-
nie królowi jeśli nie. Wato królowi tedy my na
to przyzwolamy. Potem szli wszyscy wespoł do króla i kró-
la i Potem gdy przyjeżdża do króla, iż król Jm. nato przyzw-
olił ~~niech~~ aby byli wszyscy zawieszani in generali, i
dyktstwo i plebs tedy król ustawił opowiadali się iż
nato przyzwolić nie możemy, ani się nam godzi, aby byli
plebs, zawieszani, ieno to w mte przyzwolili, dyktstwo jego
przyzwolamy. Ale było więcej słów, ale ja breuiter piszę, do
króla Jm. opowiadano nato, zgodzili się in parte, zgodzili
się in toto, iż w tej sprawie żadnego sekretu uczynić nie chcą,
ponieważ takowym żadna kontrola nie była. Jm. Pan
Krauwowski tedy powiedział królowi Jm. i
przy wszystkich radach, która chcieli mieć król mtoż
chcieli i nam w przyszłości rozstrzygnąć, i poddałym na-
szym ale do tego nieprzyjeżdż. Biskup Krauwowski nato
mu odpowiedział; nie wiele mtożi rozstrzygnąć mtoż
Panie Krauwowski, i tedy nam toby rozstrzygnąć, tedy
nie możemy niechciać, Jm. Pan Krauwowski, tedy na
to odpowiedział; by, Cui stant król mtoż jeśli mi co potrze-
bnego powiesz ołoto zbawienia, ale abym ci tego przyzw-
olił miał, aby ty miał mieć poddanego mego, ~~po~~ postu-
skiem naszym, albo w Jurysdykcji swy, tego ci tobie nie
pozwolę. Panowie postem potem wyszli na rozmowę,
rozmawiając się nato szli nado do króla Jm. jako u
przodu, sobota, i opowiadali się do króla Jm. temi słowy:
Ponieważ dyktstwo przy a mtożewa króla w mtożewa
godzinie

wierzywego dnia Jmciemu Królowi imieniem waszy-
skich, ścieżkach Mad Młodych powodzić raryt, za Jmciemu
panowie, waszywy niechwa nato reguolii aby poddani Jmciemu
si, sub jurisdictione waszy Jmciemu wy ten postawie od
Rycerstwa Młodych, si opowiadamy, sprotestujemy, iż ten pod-
danych swych, niechwa mieć ani poddai, ni Jmciemu
Jmciemu Książ Król Jmciemu nato nie nie odpowiadai ieno 15-
ko kiwngi, a nekt fiat, Aspotem panowie wolowali
na propozycya Jmciemu, otam si, Jmciemu dopiero porzą, Jm-
sago nie Młodych naten czas pisai nie mam, Król Jmciemu
obiecał posty, swie postai na concilium, i z Mad i z Ry-
cerstwa, a ieli by tam ianie postanowienie nie było dobre
natym concilium, tedy Król Jmciemu obiecał drugi, Concilium
nationale, wchodnie swy.

Dyarusz. Seymu.

1573.

1573. a. die 4 Maj.

In Ms. Arch. Bibl. Lat. n. 397.

Dyaryusz.

Eleceyi Krota Henryka.

Ad diem Mensis Maji, omnes. Status Regni Poloniae caeterarumque eo pertinentium, ditionum in Agro Camenensi, ad Marsavianam, conveniunt et ibidem anguli, Palatinatus suo quique loco et ordine collati de rebus, ad Electionem novi Regis pertinentibus et praecipue de nominando illo, qui in Regem sit aptissimus consultant; Cumque Palatinatibus Poznaniensi, et Calisiensi in quibus nimirum et Jurisdictio totius Episcopi Gnesnensis, tanquam totius Regni Primatis, comprehenditur, pro prioritate impeteret, ab eodem Archiepiscopo, postquam ab ipso sollemniter i. spiritus Praeemia per in tali actu moris esset, invocata esset, causae ejusdem conventus non nomina Competitorum, Regni ordine recensita fuerit. Postea suprema capitaneus Majoris Poloniae quem Generalem vocant, Dominus Lamichoricensis Czarnowicki ad Marschali, Praefectum deputatus, a singulis singulorum, suffragia et sententias Requisivit.

Ibi princeps Archiepiscopus primus suffragatus in hanc sententiam locutus est; se quidem Caesaris Majestatis fiduciam quo minus is ad Regnum capiendum excusaretur suo suffragio non excludere si praesentem Lithuaniae res exterorum auxilium, contra Suecorum irruptiones indigere viderentur, sin vero minus alienis auxiliis indigerent et ipsi Lithuanorum vires ad sustinendas hostes per se sufficere judicarent se sentiae suae plenioris declarationem sebi reservatam velle. Hunc in suffragiis suis explicandis ordine suavitatis Episcopus Poznaniensis et ejusdem frater Dominus Castellanus Calisiensis, eadem quoque suffragia sua ad Caesaris Mattis Fratrem commiserunt pure et absque ulla conditione. Caeterorum fere omnium, suffragia Indegenam et Diastum, per vocant vel Galliae Regis Fratrem expectant, duorum solum Mosum et Ithum sueciae Regem cum alio omnium suffragia uno eodemque die propter suffragantium multitudinem cognoscere et exaudire minime possunt, hoc die conventus dissolutus fuit, sequenti die qui fuit V nonus Maii reliquorum statum ad duos supradictos

supradictos Palatinatus sententiarum sententiae dictae sunt
quae in eum prorsus finem duntaxat fuerunt, ut vel Ca-
esar vel Regis Galliae frater in Regem elegeretur, si tamen
qui ex Rasti partibus erant, expressim hoc postulaverunt ut
si fieri contingeret, Rastum ab hac electione excluderet
extraneum remaneret. In caeteris quoque, Palatinatibus
omnium sententiae eodem explicatae sunt candidatorum
nomina tum retinentibus serenissimo Archiduce, Erne-
sto Caesaris filio, Andream dux Henrico Regis Galliae
fratre Joanne Sveciae Rege & Piasto, sub cuius Rasti no-
minatione etiam Roruporum Princeps Marchio Fridericus
et Albertus et Dominus Nethelmus, Rorumburgus Boamus
habebantur. Et quamvis in singulis prae Palatinatibus
tantum aliqui, Caes. filio suffragati essent, omnes tamen
Episcopi cum suis Collegis / Excepto Cujavienis qui ex propof-
so Galli partes tuebatur / omnes quoque Palatini in duma
in Lithvaniae et in Radvilic Palatinus, viduensis, item
Korkovicius in explicandis suis sententiis studiose mo-
ram interponerent ut et deinceps temeritatem et in-
constantiam suorum in hoc negotio (Caesari magis testa-
tum faceret) Archiduci Ernesto unanimi consensu adhae-
serunt, quibus non mino Palatinatus Rorovienis in Puff-
siae et qui meo Palatini prefectura erit dum Constanti-
nus tres quoque Palatinatus Prutenae / excepto Calmundi
cujus praesens cum Kotta et quibusdam ceteris Gallum
sequebantur cum majori nobilitatis parte fuerunt omnes
item civitates Prutenae cum toto tractu pomeranico suf-
fragia sua Caesaris filio contulere ita ut hoc negotium
totum ad Caesaris partes inclinaret et propendere videretur
Hoc cum ii qui ex Galli partibus erant, intelligerent, om-
nem moverunt lapidem, ut vel Caesaris res impediant
vel eas saltem inturbarent, sedis autem quibus modis
posunt, stabilirent ut pro moverent, quod quidem his arti-
bus / ut summae Auctoritatis viri id pro composito habent
ad ipsos attentatus fuisse auspicimus.

Orator Gallicus Johannes Mentuvius cardinali Comen-
Dono Pontificio legato 12000 coronatos, annui in Gallia re-

reditus quod videret regis sui nomine promissit, si Regis sui
causam ad exoptatum finem perduceret. Commendarius spo-

ratorem in Gallia reditum illeceus negotium aggre-
ditur Regnam Annam demortui Regis germanam in
suas partes perducit, cum Kothlorius et Radwilio quibus
a Gallis legatis itidem ingentia dona nimirum centum
ducentorum millia data fuisse dicuntur, ait et iis, ut levissi-
mis, et inconstantissimis hominibus persuaderet ut non so-
lum ipsi Caesaris partes desererent sed ceteros etiam Lithua-
nos eo deducerent, ut a Caesare protinus omnino deficerent.
Quod quidem unumquam vehementer Caesaris res pertur-
bant afflicterit eventus postea coeuit, dicunt Regnam An-
nam Marioris Regis Sigismundi augusti germanam, feros et
barbaros illos populos quos Meporres vocant ad Galli partes
suscipiendas, easque urgendas perducere, de quo tamen, ipsa Regi-
na se postea quam diligentissime excusavit. Postero die astanti-
bus praesertim iis, qui Prasto extraneum praeferrere cupie-
bant, eundemque in suffragio quisque suo nominationem ex-
pressisset, magnae contentiones exortae. Volebant enim utii
qui Prastum generali vocabulo expectabant prius nomen
ac ipsi in nominando extraneo praesentirent itidem nominationem
et specialiter exprimerent, Cumque his de rebus et praesertim re-
ter alteri praefereendus esset insonabilis multa esset disceptata
in haec demum sententiam simul omnes ierunt, ut haec
deliberatio ad senatum totius Regni remitteretur et quidquid
ab hoc conclusum foret, id omnes ratum et acceptum haberent
excepti tamen sibi hoc, qui erat ex Prasti partibus vesce-
rarent ut haec sententia senatus si Prastus in Competi-
tor numerum non admitteretur, ipso postea in nominan-
do extraneo minimis praepiudicaret.

VII Die Maji antequam in majori senatu convenirent
esset, status ex Posnamienae et Lubiniensis Palatinatibus sin-
guli suos Prastos nominavere et cum postea infrequenti,
et majori senatu omnium suffragia audita essent, Vil-
nensis Palatinus, et Praeses Cracoviensis cum apurgantes à
Communis, statibus postularent, ut quando ipsi à Cete-
ris Lithvaniae statibus in colloquium foras auerterentur
id iis per Communes status liceret, absque mora foras egres-
si.

egressi, et cum cæteris Lithuaniae Statibus viæ quarta
hæcæ parte, collouti, in Senatum redierunt, quique suum
locum occupantes. Ibi Palatinus Vilnensis impetrata Dicu
di venia Communibus Statibus proposuit. Quodquid in Com
muni Consilio a Statibus Lithuanicis circa Electionem novi
Regis unanimiter conclusum, esset, Quod ipsos a Kothoviciis
cui hæc Provincia virendi ab ipsis remandata esset audi
turos. Post hunc Kothovicius exortus, quod felix et faustum
sit solique Reipublicæ salutare inquit, Certe, et maturo
consilio gravissimis maximisque de Causis unanimi consen
su hoc decernimus: Si ducum Duc Religionis Exercitium
nobis liberum conceperit, Reginam Amiam Conjugio sibi
legitimè junxerit, contra Muscum, nos defendendos sus
ceperit, libertatis denique, nostras et Privilegia, se integra
et inviolata, conservaturum promiserit, cum pro Rege
nostro eligimus, ipsum pro eo habemus et agnoscimus.
Ad hoc verba a multitudinæ quæ ad id abesse Dubio
subornata fuit, ingens clamor excitatus et hæc voces
exaudivit. O egregios fortissimosque viros hos Lithavos huius
numismum Regem habebitis sanguinem et vitam pro
vobis effundere parati sumus.

Post hæc omnium ordinum et statuum Suffragia
nec non Candidatorum nomina scripto recitata sunt
et exclusis aliis soli Competitores reperiuntur Caesaris fi
lius Andium Dux, Rex Sveciæ et Rasti vel indigenæ
aliquot numero septuaginta in recitatione autem hæ
rum Personarum, ubi Andium Ducis vel Galliac Re
gis nomen a factiosa multitudine auditum est, o
mnes fere Galli Galli nomen geminantes, tum et nul
lum alium in Regem suum postulavere, ita ut præ
strepente et acclamatione tumultuantium viis quæpiam
proprias suas voces intelligere, multo minus verbis
tantis et seriis quem alius conferre posset dum hæc ge
runtur, et cum tumultus paululum sedati essent.
Palatinus Craoviensis Regni Supremus Marescallus omnis
oblatatus et majorem in modum adhortatus, ut in tali
et tanto actu pertinente minimè ad totius Regni Patri
rorumque ipsorum salutem et incolumitatem sedatio
ribus tantum animis uterentur, et tumultus hos quibus
modis posuit compescerent in id unum integris judi
ciis conversi, quo talis Rex ab ipsis communibus suf
fragiis eligeretur, qui Regno huius amplissimo summo
honori

honori, maximoque emolumento esse possit, utque ad eam rem vesti quidam deputarent, qui in publico rationibus utantes de his et tantis rebus conferrent. Quam Marescalci sententiam reliqui status quoque approbaverunt, et ab ipsis interlocutores dati, qui Caesaris partes tuerentur, Episcopus Stocensis Dominus Semen Salatinus Warbursgensis, et Praeses Lubetzi, qui vero Galli Episcopus Calmensis, Salatinus Sandominicus Sporonski et Praeses Gedanensis Prostra, qui demum vice Salatinus Cracoviensis Podolensis et Hausenensis, quorum disceptationibus et interpositionibus totus hic dies datus fuit. VIII. Maji in singulis Palatinatibus separatim de Supradictis Candidatis consultatum fuit, singulis suas rationes in medium adducuntibus. Et cum multi ac praecipue intelligerent Prastum ab electione prorsus exclusum iri totus se ad Caesarianas partes unverserunt, et filio Caesaris ac prope suffragati sunt.

Ad id vero diem Maji cum omnes status in magna frequentia convenissent et Prastum ex numero Competitorum recipere, interlocutores supra nominati rursus in publico Candidatorum nomina proposuerunt et deligendo uno ex illis consultant. Ubi Episcopus Stocensis primum verba faciens in hanc sententiam hucus est, ut status Regni ordine demonstraturum certissimisque rationibus id evicturum, quam honorificum ipsi futurum sit, quoque, commodas, et emolumenta, toti Regni immo toti Christianitati indeproventura essent, si Romani Imperatoris filius ab ipsis integre asperneretur, his verbis rite promunciatis rursus vociferationes et tumultus a multitudine excitati sunt ita, ut et si Stocensis progeret, verba facere tamen ac multis rite unum verbum ad astantium aures perlingeret, Acclamant enim multitudo continuo Gallum gallum. Cum Cajaviensis post plures verba facere instituisset, aeternum silentium fuit. Is propterea multas rationes afferens has praecipue allegavit.

1. Regno Polonico cum id ere a kino obstructum et multis sumptibus prope exhaustum esset magnopere expedire ut ad latum Regem deferatur, qui parata pecunia.

pecunia ipsi adveniret, et Regios Camerac Proven-
tus redimeret, aliisque quae res postulet praestaret.

2. Opus ipsius pastorea esse facti, et magnanimo Re-
gi rerum bellicarum perito, qui eas pro occasionibus
victoris administraret.

3. Ex re ibidem regni futurum si satis Rex ipse con-
tingeret qui pacem cum Turca vicino et praepoten-
ti hoste perpetuo construeret.

4. Non minus republicae expedire, si totum regem
nanciscerentur, qui et prius in Regni gubernatione sit
versatus.

Cum igitur haec omnia solus unus ex competi-
toribus nempe Galliarum rex frater et praestare, posset,
et vellet et populus tandem suffragiis suis exposueret,
vixque populi vox, Dei esset, insuper et ipse alios com-
petitores numero suffragiorum superaret, iudicaro
se inquit Caesaris hunc praeceteris eligendum
esse. Ad quas voces multitudo iterum vociferari et
tumultuari coepit Gallum Gallum sibi denuo Regem
postulantes hunc optimum et nullum ipsi alium
esse preferendum, Quos etsi ii qui ex Caesarianis par-
tibus erant, prohibere vellet, minime tamen hi
propter stuporem et tumultus exaudiri potuerunt,
Venit tamen interea Episcopum Molensem et Prae-
sidem Lubetzkii constantissimum negotium Caesaris
adjuvare his quae de rebus praesentissimis discessisset, ita
ut si ad aequos Iudices res devenisset Caesareni pro-
rio partes, facile abutenturum fuisse crederetur. Summa
Argumentorum pro Caesare haec fuit. Valde honorifi-
cum Poloniae futurum si ex ea familia Rex aspu-
merent, quam Deus Opt. Max. praec omnibus ceteris
familiiis orbis Christiani ad Summos Dignitates et
amplitudinis, gradus vocasset, ut ex qua tot praestari
Reges, Principes longe serie prodissent et deinceps quo-
que absque dubio prodituri essent, debere solo, nos men-
nisse quoque unitatis et Amicitiae multarumque
aliarum necessitatum quae ipsis cum Austriaca
familia interduerunt et quod ea nunquam offensae
alicuius et simultatis ipsi causam vel occasionem
praebisset

praebuisset, quae quidam omnia visum grati animi
declarationem, et non minus quam quandam a Polonis repote
re viderentur.

Constare praeterea omnibus Austriacos Archiduces
Jagiellorum, et super Demosthenis Regis familiam cognatio-
ne et affinitate quadam attingere, aequum igitur
esse, ut in hac electione Jagiellonicae Domus ratio ali-
quam habeatur etis potissimum, qui se prioribus Regibus
consanguinitate junctus esset, in Regem acciperet. Neque
quidquam quod in hoc Austriaco Duce desideraret ipsum
enim optimi et liberalitatis Educatum praestantis ani-
mi et corporis rebus instructum, qui et in guberna-
tione regni, suam dexteratam et peritiam, pax et bel-
li tempore aliquando praestare sciret in ani-
mo haberet. Cessere insuper hanc Archiducem mat-
ris linguae ut ipse per se nullo adhibito inter prete, tam-
cum subtilis quam cum caeteris verbis necessariis
colloque, posset. Non quoque dubitandum esse si hic in
Regem eligeretur, quin ordines sacri Romani Imperii
cum Polonis firmam Amicitiam et perpetuum foedus
sint iuncturi. Et Res Livonicas et Prutenicas hac ra-
tione in Statum meliorem deventurus, quod si fieret,
non solum id ipsas Polonis Prussiae et Livoniae, sed Gu-
maniae quoque Bohemiae, et ita toti Reipublicae Chri-
stianae magnopere profuturum. Nec Euriam inde si Au-
striacum univocis animis eligerent, causam movendi
belli contra Polonos habiturum, et praesertim in locis
ipsi finitimis pacate viveretur nec a Polonis ipsis Con-
tra Euros, hostili aliquid attentaretur. Si ultro cum
a Anna devenire contingeret, non dubium esse, quin
ipsa Caesarea Majestas et Status S. Romani Imperii
ipsis Polonis etiam tanquam confederatis suis auxilia
pro viribus sint subministraturi et usque et consilio,
quacunque occasione id fieri posset constantes sit adfuturi.
Cum etiam ubi Imperii Electoribus et Regno Bohemiae
Legationes tam honorificae ad hunc Electioniae nostrae
Regis actum inde destinate et ipsi Electores una cum
statibus Regni Bohemiae pro Austriaco humiliter
ser.

deliquere interduerunt, indigna sane et absurda reso-
ret, et hanc Electionum et Bohemorum/ quos fratrum res-
petitione dignarentur/ inter cessionem et petitionem unitam
esse sinnerent. At ne ea qua Morus per legatos suos pro-
posuisset contemneretur esse. Si nimirum in hac Electione
Austriaci ratio haberetur se cum ipsis perpetuam pacem
et amicitia culturum et contra Turcam quando res
ferret suspectas quoque ipsis saturnum ex eo quoque re-
bus Polonicis non exiguum emolumentum proveni-
runt, si ea quae de navigatione Narvica superioribus tem-
poribus amplexibus contraversae fuissent Electione Austria
ei imponerentur et hac ratione incommoda quae ex hac
navigatione ipsis eviniscant prorsus evelli et ita omnia in
meliozem et tutiorem statum redigi possent si autem
hoc fortasse animos quorundam perturbaret vel suspen-
sos retineret, quod Caesarea Majestas nondum expressis
verbis demonstrasset, quae beneficia gratitudinis loco
in Polonos praeterea sit collatura, et quibus officiis hunc
delictissimum filium suum sit prosecutura. Non esse
populum esse optimum Imperatorem/ si modo tractatio
huius negotii suscepta esset ut hac in parte vel inde
claranda sua erga hanc gentem benevolentia vel in sin-
gulari affectione erga obsequiosissimum filium aliquando
quispiam desiderare possit. Et si quoque ea quae sub ho-
lie Regis Legatus ad Polonos sui Regis nomine praeferre
in Mandatis haberet a Legato mandatum essent exposi-
ta non tamen dubium esse quin hic Rex quoque cum
ex eadem Austriaca familia natus sit in honorem fa-
miliae suae Polonis ea quoque sit concessurus, quae Rei
publicae non minus utilis esse et conducibilis futu-
ra essent.

Id quoque hanc minus a Polonis pro nihilo hu-
berunt inno Caesarea Majestati pro hac sua affe-
ctione et voluntate maximas gratias deberi quod
ea recipiet se iuraturum, et centum ex Polonica
nobilitate adolecentes quoannis in suis vel aliis di-
tombus studiorum gratia alerentur destinato ad eam
rem victu, et aliis rebus necessariis, nec ea contemnu-
da qua Caesarea Majestas itidem obtulisset, quod
ipsa Dominis Polonicis et electuaniis concessum
sit liberam facultatem, exportandi vinum ac Ungaria
absque Vestigulium persolutione.

Hoc

Hoc cum ab iis qui ex Caesarianis partibus erant commemorata essent, ipsique iudicarent Censuratis omnibus circumstantiis Austriacum aliis Competitoribus iure perfectum, Palatinus Crauoviensis qui Socii nomine in hoc Colloquium venerat, ejus Regis causam, quibuscumque potuit modis diligentissime quoque agere cepit sed cum initium sermonis fuisset a vociferante multitudine non minus ac caeteri impeditus vice evadere potuit. Et tamen honori Regis optime Consultum cupiens in hanc sententiam locutus fertur. Non prorsus reiciendum hunc ac numero Competitorum. Ipsum esse enim ut res ipsa declararet pium certe Regem et Religioni maxime debitum.

Habere et eundem in Matrimonio Prioris Regis germanam, ut pote ex Regia Antiquae familiae progenitum ex qua et prolem suscepisset, quod quidem diligentissime considerandum esset. Valere cum quoque ingenio et dexteritate in rebus administrandis sive foret in bello sive pacis tempore.

Hoc quoque non in minimis ponendum quod tam patenter et constanter iniquissimi fratris cui Regis quodam Erici injurias et contumelias, nec non cum uxore et liberis carceris et egestatem tanto principi certe indigna multos annos pertulisset, et cum beneficio Divino liberatus et iis omnibus occasionem habuisset ulciscendi Fratris Tyrannidem et impietatem, et tamen a caede fratris inhibuisset, et hunc pessime de ipso meritum captivum saltem detineat, quem etiam nunc Regis et Fratris loco ^{habeat} etiam

Velle eundem Regem quoque Sociam Poloniae adungere et unire, ut haec duo Regna in unum et idem Corpus coaliscant.

Velle eundem non minus tam summam pecuniae quam Radecepori Regi affini duo milia dedisset et pro qua possessiones quaedam sibi oppignorate essent ad 120000 saleros excedentem a Polonia non repetere, imo et ea, quae sibi propter dotem uxoris regiae conjugis suae et eidem ex haereditate defuncti Regis deberentur, ipsis remittere et condonare.

Cum et

Cum et is dominium balthici maris obtineat non
despiciat ei futurum, ut aueptione huius amplif
simi Regni navigationem illam nauicam prohibeat

Nec esse cum ignarum Polonicae linguae, quam
gentem etiam singulari quoriam studio et amore prosequeretur. Non foret quoque ut Sura vel quivis alius
propter hoc quod socius in Regem Polonorum electus es
set, Polonia bellum inferret vel foederis ius violaret,
cum ipse socius Surae nulla ratione unquam offen
dent. Imperator quoque et sacri Romani Imperii sta
tus ipsum omni tempore amici et vicini loco habue
rint.

Ad quae Rothovius, qui tamen ad hoc colloqui
um et consultationum non invitatus aut desti
natus fuerat propria quadam temeritate in hanc sen
tentiam erupit, optimo Regi resintillam quidem
honoris, aut boni nominis relinquere capiens.

Ducit primum in rege serco nec mentem nec
ultum prudentiae vestigium apparere, ad gubernatio
nem proorsus ipsum esse miserum, de quo ratio vitae
et victus ipsum corrueretur. In multam lucem e
nim steteret, electo egressus ad speculum barbam
comeret muleret, et erines componeret, his ineptiis duas
ad minimum horas impendens postea prondum adiret
ubi Regi pro exquisitis finis fructis essent intestina pe
corum, quae cum prius a sordibus repurgentur et scin
tur postea in Regia mensa apponerentur. Finoto pran
dio rursus somnum caperet, et cum ad horas ali
quot dormisset vel in Area Regia Arcis vel in hor
to deambulare, donec iterum ad caenam vocaretur.

Ita ipsum omne tempus terere et hoc apud ipsum
Regium imperium vel regi a magnificentia vici. Fie
ret quicquid si quod ad gubernationem attineret a Re
gina Coniuge non ita omnia recte administrarentur
ut ipse longo jam tempore ante vel a subditis oculi
bus vel e Regno expulsum fuisset.

Eae et hoc reprehensione in eo dignissimum quod

Perjurii et violati juramenti accusaretur. Cum enim a Fratre Erico propheta quod contra ipsum eum plurimis aliis unspiraret in carcerem detrusus fuisset, non indignas penas daturus is quoque fratri culpam sibi hanc condonanti clausi promississet, se nunquam contra ipsum facturum sed ipsum potius ut Regem toto vitae suae tempore observatum postea tamen fidem fratri et Regi dātam nefarie fregit, et ipsum bene deserventem in Carcerem detruxit in quo quidem magis Tyranni quam pii Fratris nomen referret.

Hunc duceum etiam toto vitae suae tempore oculis suis bello ungridentes non aspexisse multo minus bello ulli unquam inter fuisse, fratrem Picum autem qui nunc indignissimis modis tractaretur belli copissimum, et fortissimum semper Regem cecidisse nulla quae egregia facinora vidisse cum hic domi adfoeum continuo descendisset et intra parietes latuisset.

Considerandum et hoc esse quinam hujus Regis majores fuissent, cum enim ex obscura familia ortum habuit, minime is dignus esset, ut ad tanti Regni gubernationem adhiberetur.

Egentissimum insuper hanc Regem esse, ut qui nec hos duos oratores, propriis suis impensis, ad hos conventus ablegare, ut viatico nequaquam instruere potuisset, cum enim ii huc et ad tantae Rei tractationem nitendi essent, is soli Regno duo pecunias imperavit, ibi Rusticos duces, quibus duo vithicaria argentea fuissent, Regi unum, quibus tria fuissent Regi unum cum diminitio contrahiisse in eum sattem usum, ut his delegatis viaticum inde comparari possit. Rem quoque multo proventus momenti esse, quod promitteret se Regnum Sueciae Poloniae velle unire aut unire, cum hic dux Sueciae ad eo invitatus esset ut si vel semel piden ex eo Regno ferret, ipsi nunquam postea eum in Regnum sint reapturi. Ea etiam nullius ferre aestimationis esse quod idiceret se debita quodam, Item votum et quae alia Regiae sorori ex hereditate Poloniae status ubi deberent velle remittere et condonare cum ipsi omnino nihil a Polonia debeatur
votum

dotem enim cum Regia sorore ipsam tam amplam
accepisse, quanta vix Caesaris quoque filia elorari po-
tuit, Damnum etiam illud quod plures munitiones,
Livoniae ad Poloniam pertinentes ipsius susce-
pi in Mofui potestatem pervenerint, his debitis, quae soci-
eius a Polonis reponeret, vix compensari posse, imo
hanc ob causam plura etiam ipsam Polonis, quam
Polonos ipsi debere.

Quod adpertiam linguae Polonicae attineret, posse qui-
dem hunc Regem duo austria verba Polonico idiomate
proferre, sed qua benevolentia hanc gentem prosequi
solitus sit, ii dicturii fortassis essent, quibus in Swe-
tia apud Regem negotia fuissent, eos certe non ne-
gaturos, se apud Suecum etiam si ipsi deligenter com-
mendati fuissent parum humaniter fuisse tracta-
tos imo eanem apud istos pluri fieri quam Polo-
num. His Calumniis cum Rothomitus hunc opti-
mum Regem uxam tanta frequentia et in con-
suetudinem tot amplissimorum Legatorum perstrinxisset
et plurimi certe ex his nec non proceres quidam
Polonici gravissimi, id tulerunt. Arrioribus etiam
verbis id Rothomitus a statibus Palatinatus Podolien-
sis reprobatum fuit sed multitudinem nemo pro-
hibere potuit, quin iterum eundemarent, non sve-
cum sed Gallum Gallum habebimus, vive vive
Galli hic est Rex noster. Qui tumultus cum ratione
et iudicio averbi non popent, ii Proceres qui Sarkes
Caesaris et Regis Sueci forebant ex Senatu, abierunt.
Cum a multitudine clamante et id exposcente, Ar-
chiepiscopus inter pettatus fuit ut Gallum pro ipso-
rum Rege promitteret. Nos autem hoc die Con-
ventum dissolvit.

Sequens dies, qui erat Pentecostes, rebus variis
datus fuit, Altero die, qui fuit 21 Maij factio Gal-
lica tanquam ad praelium accincta cum armis,
et amplo cornitatu in loco destinato convenit, et
in majore tentorio stationem sibi praecipavit,

Caesara.

Caesariani autem et socii secum apud Palatinum
Cracoviensem conveniunt consulturi ibidem de re-
bus necessariis. Hos qui e Gallia factione erant ad
se accersi jusserunt: Quibus Caesariani responderunt
ad se accersi jusserunt: Quibus Caesariani responde-
runt, sibi in his turbis et multitudinis concursu
rebusque sit stantibus non integrum nec tutum ef-
se ad eos venire agerent igitur quid deberet, se quidem
omnia haec Deo commendare et temporum conditioni
tribueffe perspicere se quoque non nisi cum ingenti
animi dolore, hanc novi regis electionem hanc esse ut res
postularet, voluntariam aut liberam sed potius violentam
et coacta quod tamen aequo animo ipsi quoque fer-
randum esset, Haec cum ii qui ex Galli partibus stabant
intelligerent, omnes fere simul ad tentorium Cracovieu-
sis receperunt, Equitatus eorum quem ad id secum
adduxerant circa tentorium allocatas, et in tres par-
tes distributus fuit, Ibi vidisses singulos equites pi-
leos vel equos frondibus virentibus redemptos quas
suo signis Castrensibus habebant, Atque ex ipsis cum
tentorium Cracoviensis ingressi essent, Caesarianos mi-
nibus admodum verbis sunt adhortati, ne se hac in
causa ab ipsis se jungerent, Quae cum audissent Cac-
sarianisque constaret si Dito non obediens essent
fore, ut omnes trucidarentur in majori tentorio
absque mora cum aliis conveniunt, Ubi palatinus
Cracoviensis à Communibus statibus quae potuit con-
tentione petiit ut in hac electione hic modus et procef-
sus servaretur, de quo non ita pridem Communes sta-
tus Warsoviae congregati unanimiter convenissent Quo-
rum summa haec fuit.

Si Status Regni sententias variaret, in Electione
Regis deberent omnes Palatini et quisquam eorum cor-
am corporali juramento Deum optimum maxi-
mum contestari se nullis aduultum commoditatibus
amicitiis odiis aut aliis privatis affectibus inferen-
dis suffragiis suis cum aliis sibi adjectis et eis com-
posito sententias collatorum, sed id per se tantum spe-
ctaturum et dicturum quod intelligeret pertinere ad
gloriam Dei et Communis Patriae salutem. Si vero
inter Palatinos in nominatione Regis nudum conve-
nisset.

conveniret essent, tam aliquem in omnibus Palatinis
libris ex Procerum ordine et nobilitate, viri quidam
graves prudentes, nullis affectibus sedibus nullisque
suspicionibus obnoxi qui non minus deberent iura
mento corporali obstringi ac induendis suffragiis nul
lis reuocatis affectibus, sed in solum modo in Personis can
didatorum consideraturos, quos in Rei publicae honorem
salutem et commodum vergeret, At deinceps suffragia
et sententias in scripto consignatas Dominis Palatinis
exhiberent quas ii diligenter examinarant, et postea
communibus statibus afferrent, ut collatis ita omnium
sententiis ad deliberationem, et nominationem regis
expeditius perveniri possit quando autem nec hac ratio
ne electio Regis procedere vellet, tunc danum statibus ap
pripinuum videri ut in hac electione exemplum appo
stolorum sequeretur et implorata prius numina Vi
vini praesentia personam Regem requirerent. Haec
omnia cum palatinus Cracoviensis communibus statibus
in mentem revocaret, addidissetque ut hic ordo et
Proceres in eligendo Rege servaretur non solum re
et communes status, qui acta conventus Varsoviensis et
hunc Procerum eligens, Regis rata habuissent, veh
ementer praegravatos iri. Sed Caesarem quoque Eodem
quod is propter suffragia quaedam a pluribus fide
Epis collata, tantum quod dam fuis in hac electione
praesentibus esse videretur, et alios competitores gra
visime ad accepturos.

Cui Cracoviensis sententiae plures quoque alii
Proceres fuerunt, qui et ad pleniorum Rei testificatio
nem ista acta Varsoviensia iterum descripto prac
legi jusserunt in Contrariam sententiam vero ab
adversariis perfidis vestris Lithuanis nihil aliud pro
ductum fuit quam istis actis et constitutionibus
non omnes apensisse quod tamen audacissime sin
guunt et hac multo ante debuisse indeliberationem
vocari, nunc ea iri nimis longum tempus esse re
servata, superare quoque Galli alios Competitores
numero suffragiorum, quibus igitur omni jure prae
ferendus

preferendus videretur. Tunc iterum a multitudine tumultuatum fuit, quae nullum alium nisi Gallum, Gallum sibi regem pertinacissime postulavit.

Interea cum hi tumultus fierent, plurimum Proceres cum Craroniensi Palatine: ve clam ex Senatu subduxerunt. Archiepiscopus vero cum videret multitudinem tumultuantem, et quasi ferocientem aliter ad quietem flecti et sedem non posse, a facto ne Gallia quoque exstimulatus Gallum Poloniam regem, appellavit ad haec populus gratias actis und inde exclamavit: Vivat, vivat Gallus electus Rex Polonorum.

His ita peractis visi quidam magni nominis, ex procerum Ordine inter quos et andreas comes Goreaviensis et Dominus castellanus Schirynski gravibus verbis archiepiscopum alloquuti sunt, illi in priorem partem vertentes quod accusaverit et hunc Regem pronuntiare, eici nec ipse, nec Communes status conjuncti suffragati fuissent, demonstrantque quod pronuntiatio Regis in talicase non ad ipsum, sed ad Regni Marschallum pertineret, non agnoscere, si igitur hanc pronuntiationem pro vera et legitima et de hoc resollemniter protestari velle. quae cum occasio ferret hac de re cum ipso pluribus agere.

His respondet Archiepiscopus quicquid sciret id bonorum virorum, Galliae factionis homines invens / juppi sepeisse. Equidem et nos enquit Gereaviensis de bonitate nichil ipsis credere. mus, et nobis nichil omnino ac ipsis jus eligendi et nominandi, Regem competere et hac absque nostro omnium consensu non ita fieri debuisse tu optime nostri, cum autem has alterationes nos dire misset, postero die Galliae factionis Proceres horum qui Caesarianas partes susceperant animos omnibus modis et persuasionibus delinire et ad suas partes pertrahere conati sunt, qui tamen ab ipsis nihil aliud responsi tulere, quam hanc pronuntiationem non Regis ad Archiepiscopum nequaquam pertinuisse eum praesertim in quibus non minorum auspicio
jus

ius eligendi esset hanc electionem non solum
et acceptam habuissent mirari se quoque dicunt
quod intanto actu non praemeditatus agerent,
et omnia ita interverterent et perturbarent, nam
se quidem Galli nomen non adeo adipe ut Episcopi
imperium detractarent expedire tamen comuni
bono, antequam hic in Regem eligeretur, ut ora-
tionibus ipsius, quibus conditionibus id fieri ve-
liet demonstraretur.

Et ante omnia opus esse, ut ea quae inter ip-
sos status in Causa religionis antea acta et pertra-
ctata essent subscriptione et consignatione tam Ec-
clesiasticorum et secularium Procerum confirma-
rentur, ne aliquando hac res ad apertum bellum de-
venire neque esset. Ut quae orationes Gallici tunc
facere de in iis, quae sui Regis nomine com-
munibus statibus proposuisse et sancte recepissent
a Rege et fratre Regis sufficienti mandatum acce-
pisse, demonstrarentque, qua ratione communes sta-
tus, de eo aperiri debent, productis ad eam rem,
Regis mandatis et instructionibus.

Ut in ipsis orationibus cognosceretur, an quoque
Rex ea, quae communes status unanimi consensu
concluserunt, et consignari iussissent, et nunc quo-
que consignari deberent, rata et accepta habiturus
et ea omnia juramento confirmaturus esset.

Haec omnia si electionem praecederet et si
in his quoque communes status conquiescerent re-
spocta / unguunt Caesariani / quid ultra fieri expe-
diret significaturos. Quae cum Gallia factio etiam
approbasset et ea ut maxime nevaria ita fieri
oportere censeret, eo die ex Senatu discessum fuit.
13. Maij actum est de rebus ad Confederationem quae
Religionis nomine inter status tractabatur pertinen-
tibus.

Si spirituales Proceres excepti Episcopo Cra-
oviensi subscibere recusarunt, praetendentes,
cum ea Romanae sedis cui juramento obstricti
essent vel maxime praefudicarent se nec velle nec
posse his subscribere Plures tamen et senilari-
bus.

senlaribus ei non graviter sub scriberent. Hic dies
 proae omnibus reliquis temporibus huius clauione rixif
 et alternationibus totus impensus fuit. Eo quoque die
 Narsovian venit Legatus Iurcia Imperatoris quam
 Cithausam vocat stipatus duodecim equitibus, qui
 a Domino suo statibus triplices exhibuit litteras. Unas
 Proverum ordini, alteras nobilitati tertias Commu-
 nibus statibus inscriptas in quibus ut ex Relatione Le-
 gati intellectum est. Iurcius Imperator exspectat postu-
 lavit, ut nimirum nisi Galliae Regis fratrem in
 regem asumerent. Qui Legatus tamen non prius au-
 ditus fuit antiquam ab orationibus Galliae idea quae
 ipsi proposita esset certum responsum elicerent, quod
 eam ob causam fecisse dicuntur ne in praesudicium
 futurae aliquando Electionis ad Iurici electionis Im-
 peratoris voluntatem et praescriptum Regem nunc
 eligere coactos fuisse putarentur.

14. Maij In primo consensu ecclesiastico ordinis ad deterio-
 rem partem datum fuit, quod confederationi de qua
 antea sub scribere noluisse, isti vero sententiam suam
 pertinaciter tutati sunt, postea defirma iuramenti
 regis controversia fuit. Cum enim quidam ex illis
 confederationem iuramenti comprehendendi quidam vero
 ad minime fieri vellent, nihil hoc in re conclusum
 fuit, de conditionibus, tamen, quae Electo Regi praec-
 scribende esset deliberarunt, quas has fuisse constat.

1. Ut Rex novus privilegia Regni confirmet ea multis
 modis intrigat aut imminuat, sed potius angeat.
2. Ut Religionis nomine, neminem sedat multo mi-
 nus eade causa bellum cum aliquo suscipiat.
3. Ut Rex quo ad vivet cum statibus Regni desu-
 core regni non agat aut deliberet, nec late aliquid ab
 episcis petat.
4. Ut insuis Regni Proceribus ad externos Reges et Prin-
 cipes nullos oratores mittat, aut cum eis fidei
 in eat.
5. Ut omnia quae Oratores sua statibus promissif
 sent

promississent, et suo nomine recepissent fideliter ob-
servet suis secus faueret hanc Electionem prorsus irritam
esse daret.

6. Ut absque procerum regni approbatione nullam du-
cat, neptam nunquam repudiat etiam si pontificis
consensus accedat salvo tamen jure Quortii, quod in
nova potamento allegatur.

7. Ut ab eo juramento quod in assumptione Regni
praestiturus esset, nunquam se absolvere sinat vel per
Pontificem ipsum vel ejus Legatos.

8. Haec concedat ut ceteri Polonas Coniuges sibi sumant
possidentes bona immobilia, nec tertia bona cuique cetero
diventanti, nisi interveniente expresse consuetudinem regni
consensu.

9. Ut militi quam extrajines Regni ipse Rex ducturus sit,
pro trium mensium stipendio, fortasse adendum singulis man-
sibus octo aureos persolvat.

10. Ut nullo unquam tempore neque in extremis quoque
casibus auxilia aut Supplementa a Suis acquiratur.

Si quid praeterea his Conditionibus Communes Status ad-
dere vellent id eis omnino liceat.

Quae cum in Senatu ita tractatu essent, inter Status
quoque convenit, ut postero die Oratores Galli in Senatum
accererentur et iis exponerentur ea, quae his diebus in Com-
muni deliberatione fuissent, ut quae de iis quae ad Regiam
mandata et assecuratiorem pertinerent cum ipsis confere-
tur.

Haec sunt quae circa hanc Electionem usque ad 15° die
Maij. Varsoviae ordine peracta fuerunt, Eo quoque die et
Antea plures ex proceribus non validatis vocis nec im-
petrata venia abierunt, Serbatus palatinus Crau viciensis
non minus perfectionem ac Caeteria Dormase, qui si
abijset absque dubio Gallus in Regem non promissatus
fuisset, cum constaret omni ejus pronuntiatio nis solum
huic et non Archiepiscopo competere.

Id quoque admirabile non indignum est videlicet à 13.
Maij usque adhuc diem factionem Gallicum non adeo
luctibus aut gaudiis indulisse. Cum tamen Priores
vies usplodendis tormentis, Instrumentis musicis et
commemorationibus solos impedissent, nunc autem plu-
res demissis vultibus incidere, haec verba sonera, dole-
re se quod ab aliis seducti hunc sibi Regem voluif-
et hunc negotio amplius interire noluerunt, sent

5
sicut nunc enim nimis sero intelligere se omnium re-
rum ambiguitatem et inconstitudinem. Caesariani quoque
rem salubrem habere compecerunt.

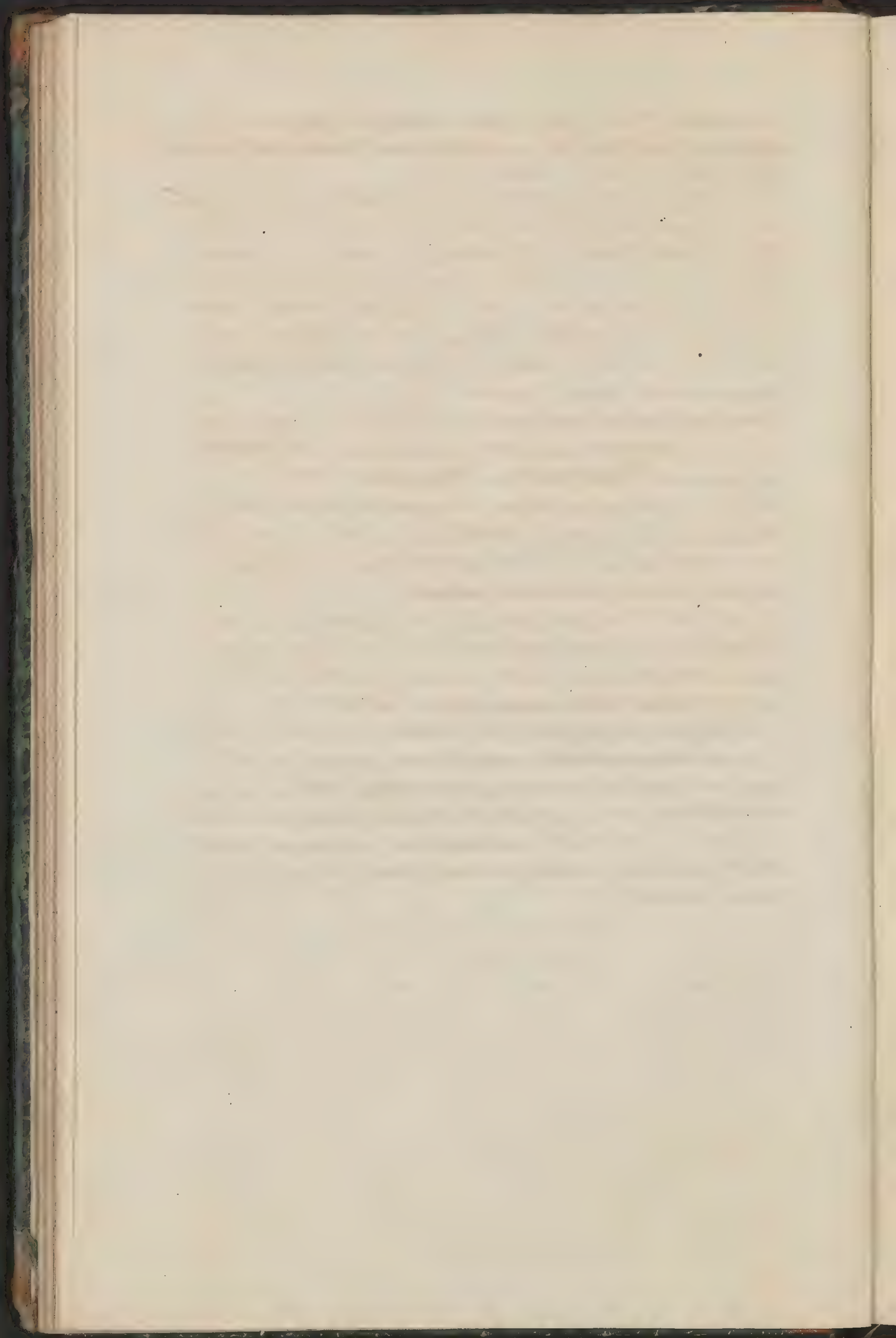
1. Cum oratores Gallii ante Electionem spem multis fecis-
sent, se quam primum duci Andegaviensis duc appellatus
esset, singulis militibus Rodolensibus singulos Coronatos
in praesenti pecunia persoluturos, et haec orationibus a
Lithuanis in mentem revocata fuissent discipulis orato-
res, pecuniam quidem in hunc usum a Rege Gallie
destinatam. Sed eam cum Noribergam perlata esset a
Caesarea Multe esse interceptam.

2. Oratores Gallios quoque hanc Electionem non aliter
factam arbitratos esse quam ut cum hic Dux decederet
Regnum ad posterum eius transferri deberet.

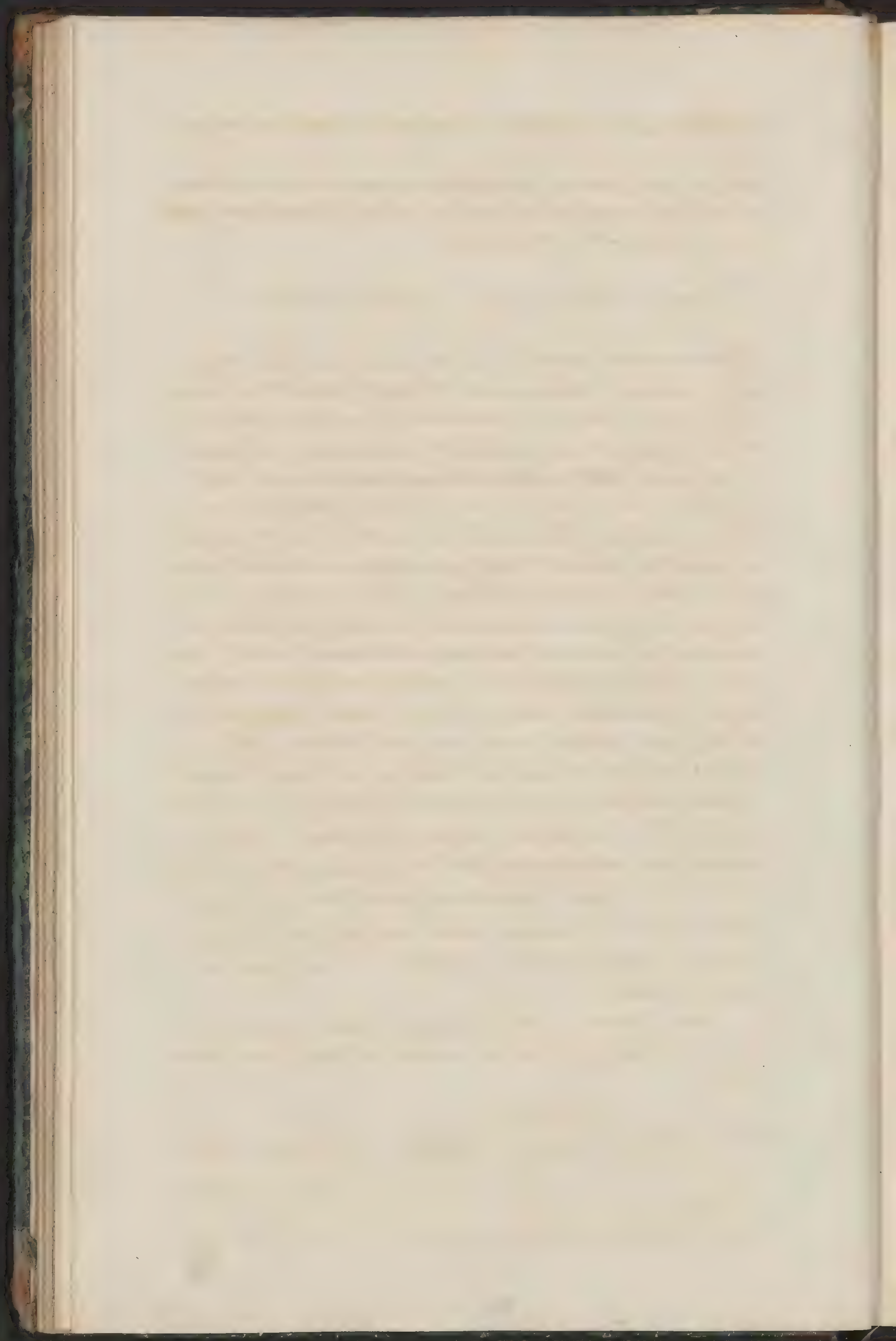
Nunc autem se intelligere communes status hanc
Electionem sibi liberam deservare, quod quidem Episcopus
modi esset, ut in id sine expresso mandato Domini
sui nullo modo consentire possent.

3. Hoc sibi id quoque Regis sui nomine promittere
integrum esse, ut is Reginem Annam conjugem ac-
cipere deberet. Cum novit quisquam attenti sed unus
quisque per se sibi uxorem eligere soleat.

4. Auduisse se quoque alia quaedam multo duriora
a communibus statibus suo Domino propositum iri,
quae certe ipsi, ut qui ex libera et Regia Domino origi-
nem habent, nimis gravia et molesta essent, futuram
ne igitur in his sibi cum statibus vivere imo
necesse se habere ut haec omnia prius ad dominum
suum referent.

86
Dyaryusz Seymu.
1587.

Dziennik Sejmu Konwok. Warszawskiego

Ten Dziennik pisany i posyłany do Max. Kromera Biskupa Warmińskiego od jakiegoś Anonima, którego Autograff bez pożytku jest w Bibliotece Kr.

Mosiewy Liście a Mój Mój Panu!

W pierwszym piśmieniu swem oznajmiłem Wasz. Mści swemu Mosiewemu Panu: jako 3. die Febr. aris Jchmoś Panowie Senatorowie mianowicie Jmci A. Arcybiskup Gnieźnieński i. Arcybiskup Łódzki i. Kujawski Płocki, Przemyślski i Kaniowski, Wajewodowie Kaliski, Płocki, Mazowiecki, Kasztelanowie Płocki, Kaliski, Inowłodzki, et ceteri, bo ich nie było, niewiele się zlekotało było, pierwszy raz zasiadli wra- do, na Łamku Warszawskim w dzień wielkiego pi-ranu. Najprzód Jmci Pan Marszałek ktoromy proponował trybuny to ust: czas godzina schodzenia się do rady spi- sanie a podanie artykułów z strony ponurj, a. bezpie- czenia ożenianie Litwy, per vota albo suffragia zgo- dzili się, byli Jchmoś nato: najprzód z strony godziny ze hora octawa matutina mają się Jchmoś schodzić z strony artykułów: ze mają być spisane przez Pana Marszałka i na zajutra publicae vultane. Z strony Litwy Jmci Arcybiskup pod sumieniem to powiadał ze Litwie dwiema Książkami przed tem rychlej dać znać o tej Konwokacyi niżeli inożym, bo bardzo prę- dno być wysłać do nich pachoł, ete niestety ta sepya trwała.

Teraz swemu Mosiewemu Panu wypisze, co się in reliquis sepioribus usque ad hanc diem traktowało, =

4. Febr. 1587.

Przewodzącem Jmci dyka Biskupa Płockiego do Krol- wy Jmci tam ias witał, uskurzał się na niespro- bne zdrowie, reszty Jey od białego głowa do białego nuroz- wali, w gardło ten iey wó przysłał i ani spał ani iść:

resz nie more. Marawicy gardło razurym sad^{em}, po
prawito się trochę, Powiadano też królowa Jęymosi^{si} resz się
czy dobra nowina, którą miała od królewicy Szwedzkiej, że
stwierdzenie swym, i obywateli jego królu Szwedzkim, że to basnie
były o ich wzięciu albo pojmaniu, potem resz się Jęymosi^{si}
Panowi Sekretarzowi wstąpił raz do rady, i przybyło też wis-
cy Marszałkowi. Następnie pytał Jęymosi^{si} Pan Marszałek
Koronnym, jeżeli mają być użyte artykuły opozycji, sto-
resz, i pisane iawość wznowa obywateli? podobają się Jęymo-
siom i były użyte, artykuły opozycji, których to
jest sentencya: a gdy były publikowane tedy celem
dwumy Mosewemu danu przyzbyt. In communi esto lu-
ctu ad hanc maximam, quam habemus, libertatem eli-
gendi nobis in legem, quem volumus, studendum est im-
primis paci et tranquillitati. Memini licet quęquam
occidere, vulnerare, vim alicui inferre, non portare arma
prohibita tempore pacis ut pte, bombardas, si scilicet, ore-
nary, praeter micra, stable, rapinam, to wolno nosić to.
Gospodarkę aby się radcy saramnie zachować a to wszystko
sub paenis antiquis superiorum interregnum, praescri-
ptis, institutionibus An non et ante n/ zobowiązani
numerus? in delinquentes autem ea equitator justitiae ma-
był Marszałek Koronnym, drugo miał, mi byk przydani
Deputaci duo ex senatorio ordine a króla wyzszego et duo
ex Equestri ordine a króla mniejszego etc. Poprzedzanie
artykułów tych pytał Pan Marszałek ioby się darto Jęymo-
siom jeżeli w króla poprawić, przydani, albo odmienić, Jęymosi^{si}
Arcybiskup Gnieźnieński pochwałił wszystko, a osobliwie to
pochwałił, że ad Alexijonem Panu Marszałkowi miał byk
przydani Deputaci. Skąd Biskup kujawski miał: o nas
wszystkich idzie, dobrze jest mieć nas, aby się swawolności mor-
derstwa etc. niedziaty od króla prosit aby było do artykułów
przydano ze zakazem my nowego straszenia, Pan Marszałek
nato iemu miał ajakoz moze, nardego w nowy postacie? gdy
kradzież nas senatorów swym tego serio zakaz, wlebsz u-
sarami, gdy się przykaze, żeby tak kradzież swym tego zakazał.
A gdy my oddzielnie dobry rząd saramiemy, moresz i minoribus
in Universalis przykazaci, aby to było pokazano, a Pre-
myski powiadział, żeby tak to było przydano, żeby Jęymosi^{si}
gremu

Drugiemu na głos powiedział, nie nawiądać, i tłumienicki przy-
dać, aby udrożniemy i postrojni tudzie ni byli puszczani
nato miejsce rudy, aby nie podstuchawali, oszymu, strachu.
opowiadając Pan Marszałek jest se artykuły maia, bych
postane Panom Postom Kienaim, aby nam dali znać,
jestli się nie chcą przyjąć? podobają się wszystkim i widać
zmiemi A. Chodźniai Maronik Krakowski, przydać zaś
powiadać, że Panowie Postowie proszą o to, aby mogli
rehabilitować. Podług mnie exanim powtórę postano domnie-
go, ale oni odeszli proszą, aby ich daron ano tym duciem
Interim inter mutam colloquio. Dixit Marszałek inter
alia; non prius intelligemus, qualem Regem habueri-
mus, quam viderimus, qualem post habitari sumus,
Erubescant, qui tacitantur cum Moscis et obitum Regis
cum totus mundus eum fugant. A Podkanistemy rzekł;
nie stygnąć się imięmora Marowa go ratuje, wywoda Eto-
cie porządek na ten na malignitatem quorundam rationai
ktory figure, obraz tego krola drapież. Potem P. Marszałek
rozmaiał se profutura Electione dobrać, abyśmy się
potachowali spótem, qui sit suspectus, qui se male gefer-
rit, tales est eiciendus et futura Electione; a nie umiale
się zachować, w pruryskich Ektach, pod se ten ten profz
et prelit Marszałek; ut ab ipso incipiat Epus modi, In-
quisitio et procedat ad singulos, Mammy suspitia idem
odmugim, niek taniego poraż, Japryzysq, nie mseić się
kto na mnie poraż, że czas ten na krola na A. Ar-
cy bratupa miastu amarynowali, tego ranyami obra-
jak się w dobrego daia miało a bique ratione. Potem pa-
nowie postowie postali do Jemnosuow Panów Senatorów,
prosząc, aby deliberatia se de artechis traditis byta ra-
mieszona a redo przyiatu mozy maie Postow, ktory
iesore nie przyichali, ale maia, być namierzany daen
Okauit, concepsum est, et unventus dimissus, Inter alia
dicebat, quoque Marszałek, aby nie duciu, rzeczy jedna
by nie mazono; znać se nie rzuje, druga aby nie utrad
ktory w domu wam Bog zna, rebym na Eteceya nie
przyjechał.

przyjechał? O Arcybiskup Gnieźnieński odpowiedział: Było
by nas trzech, więcej. Rzekł Marszałek, iadło większy łup
przyjdzie, i tego za Pana przyjmam, przy którym więcej
ich stać będzie. Powiadał, jeśli Litwa gniwa na Arcybiskupa
Biskupa i si non communicato cum ipsis wolsko, to-
ż jest unvocatio nem; ale nie powinien być, do i Polaków
tego nie dotadał, Litwa tak mówi wy polacy, obraćcie
sobie dwóch królów, obieram my tak trzeciego.

5° i Februarij.

Trzeci raz Gmianowi nasadzi naradę, Gm. Arcybiskupa
Gnieźnieńskiego przez chore zdrowie nie było. Jemu na
wznowszu się dosyć długo postów Niemskich, postat Jędrzej
Santharszatek ktoromy do nich Sekretarza Prasa ianie
goś, aby ich prosił, żeby Jędrzejowi tak nie wtoczyli,
przy szedł radę Sekretarza powiadał, że uosze musi go-
towi goz Gmian Stanisław Czarnomski, dopiero przyjechał
że nie wiedział owszystkiem, a nowu radę to deliberować,
i to było deliberatum, to rozprót. Za wtorem drugim ze-
naniem postano powtorz do nich tego Sekretarza, aby nie
mieszkali dalej a deklarowali się jeśli signatim na te
Artykuły, które im wczorajszego dnia przez Gmiana
Marszałka podane? Wrocił się radę Sekretarza do nich i po-
wiedział że Panowie postowie już byli gotowi do Jędrzejów
przyjść i deklarować, ale że Gm. Arcybiskup dopanów ob-
stow postat, opowiadając że Panowie lekarscy mają przy-
być najwstępniej dzień albo najdalej na sobotę, a tak żeby
im kondonowano ten dzień albo dwa, a żeby się nie swapali.

Li obracito to Panu Senatowi. Pan Marszałek deklarował
się, że w niedzieli, przyszła chce odjechać i podał do Panów
jeśli postać post. Arcybiskupa, aby do Rady przyjeżdż.

Hum suffragii tak Duchowni iano i Turcecy nato się
zgodzili, aby post. Arcybiskupa postać, i ratować się
mają. co to jest goz i sam ich natemczas zgodz, że
raz oto swława, do Rady nie przyjeżdż, choroba się wy-
mawia. Posty ham wie, ale Duchowni modes eius mo-
wili, ale inter saeculares wojewoda Ptochli bardzo
uciele a

mówił na J. Biskupa goz on jest

primasem

Primasem, ma xawrze byda u Hadze, bo bez jego sta-
nowić, nie niechca, preto serio go trzeba napomnieć, aby
officio suo satisfaciat meritisque etc. Mójewoda Maro-
wiecki breviter muris, ale in presentia samego ^{Arce} Biskupa
obicał quod sentit. Pan Podlaski mowil: ze uścił. A Ar-
cy Biskup nie moze sam przyjść do rady primum perobae
dowis, gdyż on sam podobno propozycje czytać niebędzie
aby ja, napisanie podał do rady sekretarza, aby była
czytana, Jchmose ustrykawczy deliberować byda, - A in
nie ust niek potrubna, uścił na Dany Polskie in ista in-
vocatione, gdyż to chę pokazać wstatucie, sekanawa kon-
wokacya, Jchmose, statucie de loco et tempore electionis, mo-
rie albo ma być odprawowana przez same Dany Senatory
exrom Panow posłów Niemieckich - choć miy do nich sto donie-
cie niudbam, co mowię ustrydzie mowię ustrydzie się nie
byda, Panów Litewskich też nie powinnismy uścił, bo
oni zgotowa mezy donas przyiadu, zbył co ustanowili
na konwokacyach i rozprawach swych, bo iano oni bez nas
tam seymuik, deliberuia, tak miy też tu bez nich moze
my a polym zgotowa musz się rozdyemy.

Pan Sochaczowski powiadał: ze się dzieje teraz właśnie
iano gdyż on satyrus u chłopa potewu, Jchmose donuchał na
nie, zasy uścił stożę narzę chuchał, pytał go on jego
gospodar, co było izynit? odpowiedział napotewu, donuchał
bo go rzą. narzę chuchał bo mi zimno; uścił mu chłop
ja stożę miety przyię towarzystwa, bo zimnych ławich
ust i ciyło i zimno pochodzi; taku oto A. Arcy Biskup in-
szy znanu stanowił a teraz zasy inze z Posty etc. Arcy.
Pytał potem P. Marszałek kogo by post A. Arcy Biskupa postać
jestli którego sekretarza, albo kogo senatorów? Zgodzili
się panowie z którego senatorów postać, i karano Panu So-
chaczowskiemu planem podawskim aby zabrawszy te chł.
fragia wszystkie, proutyli ie mu, a gdy się zasy wrocił,
powiadał Pan Podlaski, ze A. Arcy Biskupa zastali na
siem nie pomatu chorego, i prosi Jchmoseów aby mu kon-
donowali do jutruszego dnia, ze sam chę officio suo dosyć
izynit i proponować propozycje azeby to Jchmoseów
niobrazat, ze do rady dzisiay nie mogł przyjść, gdyż on
przez trzydziście kilka lat, nigdy nie omiyszał etc. Za-
raz potem przy szedł od Arcy Biskupa przed Jchmoseów
familiaris

familiaris ejus Pan pisan nunciis et impetrata audien-
tia, toż to powiadził co i Pan Podlasie, tego doświadczy
gdy by nie mogło być inamuy jedno druziay proponyca
proponowac, ze inscripto legendum ia, che podac. Interim
wada, znać Panu Marszałkowi, ze Panowie postowie toż
wasysey; wrymionno im wnet płać, - co i płać dwa my-
stypili Pan uchański nunciis i Pan Czarnocostki Stani-
ław pisał Pan Marszałek Jchmowski Senatorów: jeśli płać
nowy odpowiedzieć na prosby Aray biskupa albo Panów postów
stukać; nato pisał se pisał Panów postów stukać
aby im wnet nupstulowano. Pan uchański pisał, nuz
miał in eam sententiam. Gdyż z woli mitego Boga
która ta nasza miła Patria orbata est tute et tan-
to Rege, ktorego Pan Bóg nupstulował był omnibus iis
quae requiruntur in tali Principe, bo była fides indeum
et intemerata Religio, prudentia in administrando, robur,
magnanimitas, in promissis fidelitas, doctrina multa,
inde magnum fiducium, constantia tollerantia et labori-
osum wexawie swich Krolewskich prebaurat, w potu-
bach reipublica amor ingens in Regnum istud et Patriam
nostram; tedy zeta wola mitego Boga cui nemo resi-
tere potest, ze go nam dany, on sam go nam pnia
grzechy nasze odiać, ktory Krole wada i wada, nie
worego si nam niegodzi, jedno samemu Panu Bogu ta
to podzirować i si nomen Eius benedictum in saecula
ipse fauat nobiscum, quod est bene placitum in oculis
Eius. Geraz oto braia nasi mili, ktory Doma zosta-
li, ab mysliwaić bonum Patriae nostrae et tranquili-
tatem, postali nas tu in theatrum hoc do M. Mosion
Kaszyk Mosiowych Panów brai starszy sturby swe
powolne, zalecać etc. Wrymionno zeta pilnowie postaranie
ktorecie wasz mui kaurli strony naszej mitey ozoro-
ciaty wyryrny ob mysliwaić Jey bonum et inolumi-
tatem etc. prosz, przytym wamur aby wasz mui nasi
mosiuri tan wonsultatio swe kaurli i koneryli aby si
sugato naprod si chwale Pana Boga wszechmocygo
si porożowi aobronie naszej mitey wyryrny, abyemy
nasze Konsultacye w zgodzie w bojarni mitego Boga
w mitej

40
w młotni obopólnej straszenie stanowili, aby wszelkie
ramones odia, wamie nastron, odstąpił, aby co kto ma pre-
ciu komu kondonował to miły dyuzynie, tranquillitati
et incollemitate publicae etc. aby się postromni nie umiali
nie uragali, znas etc. nasza miła ta dyuzyna była ki-
dyi upadła, srog iij był nieprzyjaciół, oto dał nam był Pan
Bóg Pana tanowego, który ja, nasu wystawił i ożesmy
pierwej zawsze nieprzyjaciół mieli, teraz idonak tak nas Pan
nasz odumart i zostawił z tanowego gwałtownego nie nie
wisi nad szynami naszymi. przeto się nam teraz najbardziej
oko starać potrzeba, abyśmy przystąpili do tych naszych deli-
beracji z bojarnią, miłego Boga a młotni obopólnej, etc. co
się dotyczy artykułów podanych przez Pana Marszałka iro-
my zachowania polowu, i seuitatem czasu byt konaroba-
cji to się Panom Posłom potrzeba, a wszakże ten i swoje arty-
kuły podają, narobę się zmuwili i ex scripto iij potem
czytać będąc, przed Ichmożnością aprosz, Ichmożni Panu-
wie Posłowie! Imożnow dyuzie młotni, Panów żeby te, pre-
wotak, nasza, młotniście wafnówi przystąpić namu in-
szemu tylko resz, Ichmożni tak rychło przygotować nie mo-
gli, gdyż inter consultandum et deliberandum zawsze
w młotni przybywał etc. brzebasz na rozmaite mury
i porady oglądać, i o to Imożnaka Czarnoburskiego dopiero
przyszedł nie wiedział owszem naszych deliberacjiach
Jusu zaraz iakoby z Jany, potwał Pan Czarnoburski
/ bo nastotku ludziat podobno podagrines / i niekt odanie
nie truba tego, bom ja nie turbator, etc. odpowiedział Pan
Mehański i dla Boga ja nie mówię nie eu odio pruciu
Wmożni wszak iktu inszy ten dopiero przyszedł, i tak
się trochę pogadawszy / bo znać się inter eos / quae-
dam interuerberat, ianom zrozumiał podobno o to: że pier-
wej mówił młotni Mehanski niste Pan Czarnoburski, prze-
stał mówić Pan Mehanski, Pan Marszałek niekt postu-
chajcie Marszałku Pana Czarnoburskiego a Pan Czarno-
burski powstałszy mówił tak: Młotni Panowie! ja
zawsze dyuzynie byt szynem uurnie, a sinere, na
ładna -

na żadną prywatną swięć Bóg świadek nie oglądaj się
niemogom nie oszukać, nie zdradzić nie nie
winiem niemu nie, ale mogłobyś porażać kenię
kto winien, ale ty Boże Judea et vindex iherak Męci
Panowie w tej sprawie swą nie inawny, jedno iako
zaufaj obmyślowam tej swojej miłej wyrozumy dobro
etk. Ale Muziwi Panowie pro Pana Boga razie
Cume nato pitnie bawie, co to jest pro Braci swą
Pierw dziełskich stanowią nowe kurę? Panów mowiz
nastorych wzięcia wzięć Krolstwa natory, Panów
wielkich, racmych bogatych mających Jamuli wiel-
kich: wszak oni wszędzie amaryniz na wamow iak
sis mi to wiele bardzo donowito iherak iherak bardzo
i rozpisali wszędzie po Powiatach obudzaj się ze non
consultispani Jomir obo R Arystokur moy Muziwy
Pan Konwobrauz, k stoją; wszak to powie Statutis
et legibus se isam Krol nie moie Konwobrauzi albo sey-
mu stoją nisei communicato consilio cum omnibus
Senatoribus oni są wasz mof" we wpysztliem rowni
i godzito byto communicare cum ipsis consilia. Pomnij
cie wasz mize" nato ziauz wielka prau a trudnosia sa
inurperowani a unionani donas za Czaui panowa-
nia onego sławnu panuży Krola naszego wielkiego Zy-
gmunta Augusta zastorego panuwnia wiel się dobre
godziato i ust godzien uriaany panuży wspomniania
i mitowania iherak posmiurci. Dla Boga Muziwi
Panowie! niechay komu niebycie miłsza prywatna swo-
ia, i powaranie obo tych kilka trock, dni, niezli odwoi
apowaranie tamty namy drugu Braci, nieczy niny obo
dla maty swą rozstargnieniu, rozserwania Pomnycie
jako Skłasko się byto podwato, et fere in simili causa.
Niech wasz musow pobudza etki ich obo nie nam se aia
obrazeni sa, ac tym, se non communicato cum ipsis
consilio Konwobrauz, wyniemy, proci nam są zysbiwi
etka obo przyiechaj, prosta opredstuzenie kilka dni, Pa-
kuiy znie to wdroy, niezli rozserkai się rozserwai nie
czekaj

całkowicie nieśli potem znówu konwokacyę, stróż, Bo au-
teraz jest dość młodych senatorów i u młodego czasem
ostrzejszy dowcip, niż teraz u starego, przecież i u nas nie ma
bastałemu gardzić, bo my starzy nie chcemy już chłodzić
i doswiadzaćli nieśli młodzi, co oni teraz są lub chcą być
to my już byli, gdy dotego piena przykład u których my
my, obawę, dobrze, Panie, tak na to możemy Panowie, co
my i przedkowi nasi przeżywali, co się na omiasz ugnili,
Północnym naszym abysie interuentum zostawili etiam.
Co mówię, mówię, sincere, ayaluie, dali Pan Bóg kołestwa
temu, Do reliquo iur ten oto tendimus ad Patres. Stana-
tem się nieprigratem się, kart kosta nigdy nie grał, ad
favorem nullus mówię; wszak waszmość dobrze wiecie, że
u siebie nullum favorem mam, ale co bawie być potne
bno bono Republicae, oto się staram, proszę, ułpominam,
bo Opatnowskiemu dawno to ułpno było mówić, i bycie
mówić polu bycie dawno miły Pan Bóg i bycie mówić
ze białe, białe czarne czarne. Połych oracyach karat
Pan Marszałek i powstał Panowie senatorowie i dokw-
py się stajęli, Post longam deliberationem usiadłszy
Jm. Książę Arystokrata dworski odpowiedział Panom po-
stom: naprom na pozdrowienie na winowanie i ułpli-
mość wyprawa are Jemmość Panowie senatorowie idem
viciissim repraesentantur, de ornamentis Regiae Majestatis
co przytwarzęli, merito et iuste factum: kłoby inawny ro-
sumias, było było malignitatis et ingratitude summae.
Co ułpnięli Arystokrata, żeby i swoim anonymlu, Co oraci-
wania Panow Litwskich: ponieważ in genere ten ułpny
iawu Edmugim nasencas, pro 2. Februarji est notitia
konwokacya cum nulla parte communicato consilio,
gdyż Litwa przyrzeczy nie miała, że nie przyjechała a o-
anonymo im to także było nie bawie, Jemmość Panowie
senatorowie ułpnie by na nie xproposycya oraciwai
mieli, ponieważ się już ich nie mało ułpato i codzien-
nie przybywa. A że impedimentum naszo dzisiaj
to jest choroba Jm. Książę Arystokrata murzienskiego
tedy naproszę, iżądanie jego proprosiya do ułpnięcego

Dnia

Omnia odtozone bydlie, i spytano poslow; i rzekli na nie sz, czy
chca,? obiecali, podal potem Pan uchanski spisane artykuły
tak Pana Marszałkowie, iako Poselskie strony porządku, po-
koju a tranquillitatem czasu tej Konwokacyi, i dał je A. Pod-
kancleremu Marszałek powstali i rzekli mu A. Podkancleremu ma-
wizy, ze to Marszałkowski i nań porywki stanowią: Daj
mi wam mieniy Wasz Dzięk dam ja wam łaskę, byż zle-
pszym pozyskiem i dał mu A. Podkanclerzy on, karę, Czytał
Pan uchanski artykuły iako pierwszy pnie Pana Marszał-
ka były spisane i o które postaram się, ze i edstawisz de
verbo ad verbum przepisze i wtności swemu Mociememu
Panu przesła, iktorychta summa była, aby według kon-
stytucyi duorum temporum praesentium anni huius
et huius iterum czasu Konwokacyi był zachowany wstę-
pie pokory: aby anno prohibita paucis tempore, iako roszni-
cie, suniści, iktorychta ete. nikt nie nosi, okrom miura, spa-
ble rapira aby sz nikt nie warzył tego zabić ranie, naie-
chaj ete. sub oacnis ibidem iustitiam ete. jakom pier-
wszy wypisał, "Executores iustitiae ma być Jmian Marszałek
a mian, mu być przydani ete. senatoribus huius, a et nobilita-
te huius, iawozora tylko odwoch a dworach wzmianka była!
Przydali panowie poslowi; ze te artykuły tylko tempore
huius Convocationis mian, walorem suum habere - to sz
przydali ze ad executionem paenarum in delinquentes
Panowie Poslowi chca, mienić Executorem swego Marszałka
Poselskiego ete. suos proprios, a Pan. Marszałek ktoromy mien-
ka ecek in suos. Pan Marszałek obmawiał swą rękę
i pdał inter senatores i owsem dextarowad sz ze mienić
był przy tym mieniącie; ale nuprzytę, k miedzi, chca
odjechał, Suffragis iktymi A. Arcybiskup dworski
przewodził; ze by to było in prejudicium Marszałek Re-
gni, stanowić nowe Marszałki penes quos sit potestas
animadvertendi indeliquentes; gdyto uotyrali Panowie
Poslowi, a zauror był wotował A. Biskup Ryawski,
porwali sz bożtak naprodku na mieniem Protokollim,
spytali iktodzie, oroz, nikt im Marszałek: Panowie
mienić ete. stukał wotum A. Ryawskiego? Ei Panowie
ezaimy sz, tak ze sz rasi, wotuli, Potem brevis
kazał inszym wotai Pan Marszałek aby sz Dugo
nie sawiażali Panowie poslowi i zapał tego Pan

Marszałek

Marszałek, aby jeśli kto co mań wu, żeby libeń po-
wudziać, a Podkanclerzy obmawiał Pana Marszałka o-
sobie jego racney mądroy ctk. a a Kommissar Schort-
wał go serio aby nie odierzał, co było była za konwo-
kacya, bez Marszałka Korońskiego, żeby pomniał na powin-
ności swe, na starożytny zwyczaj obyczay i postanowie-
nia, ctk. Także to wysyszało Błogosławiony Józef, kardyn prync-
cipal był, gdyż ta sesya trwała, ab 8 hwa matutina,
usque post tertiam horam pro meridiano, a Józef
Marszałek rozkazał, aby się na jutro na 6 smu godzinę
wysysy sesji słuchać propozycji Jmci. Arcybiskupa -
tegoż dnia rano wiechał rano do Marszałkowskiej Pan-
i Jmci Zborowski Marszałek nadworny, było go tytuł bo-
roni a Kozłowski i Jmci Książce kilka, druidy
poradziła ze miał przydać się Kozłowski, druidy ze ich
było sto. Tamże też na łamach słychać było ze
Książce Zborowski, dopóki przyjechał ma bo Knech-
tów i 400 koni, aby miał sprowadzić klasztor.
Człotowski, którego starby szacuna naduwało sto
tyścy ale to fabula. Powiadano też że Pan Sulewski
umarł.

Mówia ze Elekya, chce a Arcybiskup stosyć według
niezależ po wielkiny noy.

Byli też przy druziej szczyt racie nie iany postanicy
poradziła ze od miasta Etblaga i inoych miast Pru-
sów po niemiecach byli, było ich sześć albo siedm o-
sob. Opowiadali że Pan Marszałek Panom ro szadzie
i pytał jeśli by mogli mieć iunie miysie kusudzeniu?
Odpowiadali a Kujawski ze obyczay bywał, by siedzi,
i dano im miysie na ławie w tyje storki. Senator-
skich po idney stronie ale nie mówili ani czynili, i
gdy ie było zastąpiono miał nato barzność Pan Marsza-
łek i rozkazał aby ich nie zastapiano, Styszałem
że Pan przywiatał Pan Marszałek koroński Drusiej szczyt
Pana wisiego Książce utonien staro, Panie
wisie miysie w urzędowej Marszałka, mał ta Książ-
cełania climacterios annos - drugo upatono, drugo
go szczyt, patrzeć wy, aby was nie obiedzono.

Bardea

Barito diuino ich wielom, i se Janem Marszałek
teraz dy tak humaniter et patienter studium obcho-
dzi, gdyż niewymowna była cizba i wotanie i
nie truba do stajni chodzić wyprosi dy tam dobrze, choć
wtamty izbie nie pada; Prosi pyanie etiam vilio-
res, misura, nie bije, ale nie osiw: bo prudentis est
pro ratione temporum aut modare se omnibus, istam
se wzoray per jocum powieści, public, gdyż niechce
si ustąpić musy teraz Marszałek transformare in An-
gelum luis, nutreba funai, niektórzy powiadają se
ola tego pan Marszałek odiechać chce, / bosy grozi
w miedzi, przysta odiechać / resy, bo Pana wojewody
Poznańskiego, którego bardzo wiele użycie użycy, ożołu
jmu. mówią: se w chorobie swy, nato narzeka, se mu
było zakazano wino pić sed saltem aqua temperatam
długa se spoczyn nie miał wychodzić ale bierz.

Tego dnia gdy umierał miał mówić Deus, Deus mouet
6. Februarij.

Poranu prowadzitem Jmci. Biskupa płockiego do Kro-
lowej Jeymosi było ter tam kilka Senatorow — nie-
stugo potem przyszedł Pan Andrzej Iwowski Marsza-
łek nadworny i kilka Krotow, Przy musomno potem na-
poytaur, Cenzorem suanem narzyta, dla postow Mar-
grabinich sprus. przyszedł trzy sudekiet Cize doctor
Friedrich Scharff z Canell. i Kettica. Ci przywitawszy
Krotow, Jmci Doctor Scharff pozdrowił ją i da Mar-
gracie łacinskiem stowry dokał literas credentiales,
Kazano im iusi" poprzywztanac listu doctor Scharff
kazał iusi potawniel in eam sententiam, sere-
nissima et potentissima sacra Reginalis Majestas
Domina nostra clementissima. Illius Dux Prussiae
et non potest non commoveri in communis isto
luctu et auctoritate, orbatat praesertim Republica tan-
to Rege et Patre Patriae, atque communi nostro
protectore, maxorem tamen sacrae Reginalis Maje-
statis Rei et omnium Ordinum solatur spe ea
quod non diffidimus Deum optimum Maximum
huic.

huius Solatae Republicae alio modo opulari et subve-
nire prope. Interim Illm Duce[m] Prussiae tanquam
Vasallus Regni huius suae Reginali Majestati fidelita-
tem et obsequia sua deferre, Jura atque Privilegia, quae
habet in Ducatu illo, ut ei carta lecta, conserventur, a
sua Regia Majestate petere, Id quod etiam petitur, su-
mus suo tempore in publico consensu senatorum etc.

Imst. Biskup Stoki od Krolowey Jm odpowiedzial German
Reginam gratias agere Illmo Duci pro amica saluta-
tione et solatione non diffidere Deum optimum Ma-
ximam his adversitatibus repete obviaturum. Jura
et Privilegia Illmi Ducis carta lecta sibi semper fore
etc. Potem oddali ensey list, na ktory nie naten
was ni odpowiedziala i dzedzi wossey. O dzwiazky go-
simie Jm Panow senatorow, w Radzie kasiedzi, i R.
Arcybiskup Gnieznienski chei choty pniei przyszedl a
przybylo ich wiez przyszedl i do swieckich, bo duchownego za-
dnego mi bylo. Pan Marszałek Lubowski ten przybyl, ejus
fortunam omnes miserantur, bo super alia rest factus
no szys tak; ze glosy obraai nie moze, ale glosy sz na
ktoz, ktory chei obeym, wszyscy obraai sz musi bo iz-
ce i nogi mu iawsi fatalia. Jam naprzod od Panow Postow
Lubuskich nasz mowid nie radis Petragonuski, i do sz
dolyze artykułow od Jemmszu Panow senatorow Panow
Postow podanych, ze Jemmsi Panow Postow sezwala-
ia, na nie tyko chei, zeby wysypni Postowie byty karane
pnie Marszałka Postowego a nie ktoromego. Pan Mar-
szalek ktoromy prerogatywy swiecy ten bronit ze tak za-
wasi i to tempore altiorum interregnum zachowate,
ze Marszałek ktoromy Ektiator bywal tamowych wy-
stepow nowych praw stanow adada miara, niekha
ale przy starych uktawowych przystawai a to i-
szare nad swyrsay przydawai, Deputaty z senatorow i
z Kuperstwa i appelaui pognatai, od Senatium abo.
Do przyszlego.

przyszłego Pana, a ponieważ Bratni nie chcą, a to i ja
sądzi nie nie chce — nie chce przy tem być i w Sudach
odierżam i protestuje się, Solemnizet, że jeśli wam ustatu-
owego tu stanowią być, to się nie będzie zgadzało z staremi
statutami, że całego przyjmować nie chcą, ani mogą. Zaraz po
tem powstał Pan Marszałek Zborowski i wyrzucił mur
in hunc modum: Mosiury R. Arystokraty i wy-
mów i Mosiury Panowie bracia. Ponieważem gotów był
być i za sławną pamięć nobiszejka Pana naszego i
teraz gotowym jestem ponaradzić niewinności was, do iuro-
dumem się, nie w poganskim, ale w domu naszym, sta-
wnym, ale gdy się tak mitemu Bogu podobają, że prze-
grzech sam tylko, rząca Boga dokonywa, etc. nie win-
ności moja dosyć ponaradzić się etc. i w rękawach łaski, Mar-
szalkowski od stęgi, usiadł, ^{Arystokraty} Jmci Biskup domiego
mówił tak: Mosiury Panie Marszałku: sta była wola
Króla Jmci, czego jestli kto tedy ja myślić się świadom,
żeby być nie rzucił wód wtem wale, by być wtem
przyjaciół, i ja teraz pospół z szlachetnymi wale
rozmówi przyjadł. Jmci Pan Zborowski po-
dążywał prosił potem aby mu te artykuły ustano-
we pokazane były. R. Arystokraty karał w sprawie
do Marszałka ktoromego i podał je Panu Marszał-
kowi Zborowskiemu. Zaraz wyrzucił mur Pan Zborowski
Marszałek, ktorey ten sens był że mu się zda, że mur sta-
sana, braci swej Panów Litewskich porzekaj, a nie wy-
cey okie się albo który dni wyrzuci, jeżeli o zgodę uciło,
a urazenie braterskie bo tym urazowaniem nie tylko się
owierwa naditwa, ale i na swoje na całe wojewódz-
twa, niektóre jako na województwo Krawowskie, Jan
dominicki i inoże w matej Polce, ba i w Wielkiej, tak-
że i na wsiach Podlasie, ktore się zatrzymali tym samym
że wsi przyjechał do Panów Litewskich z tam ręką przy-
być nie mogą, i prosił o przedstąpienie i odni, gdyż gdy
wsi przyjechał do nich o wasz konwojażji, oni dopiero
seymizowali i ja bym ci lubił ręką przybyć, ale
widząc otem impedimentum, i zatrzymaniu drugich
zatrzymaniem się, i choi na mną pędziły mam mi-
kto z wazymu pnieć dla zgody i miłości Boga
Braterskiej tych kilka dni tułowaj niebył, etc. Pan
Marszałek ktoromy pnieć to zbijał, że konwojażja
ust nie 2 Februarja stawa, widzieli otem izem
nie)

nie przypiechali? iam uis na czas naznawzony stawit,
ealy tydzien uzenam — Deroguias mi urezdowi memu,
gdz to Filarij korony tny urezdy, Marszalek, Nuncius,
Helman, etc, Pan wojewoda ten ptocki ze libro statu
torum wytat Articulum electionis negotiam ad so-
los senatores spectare, et quo Rege defuncto Senatores so-
li, convenire debent etc, gdz tydz temu Morsimur A.
Arcybiskupie storzys nam was tydz ad unstitutendum
locum et tempore^{us} Electionis pro 2da Febru: in huan-
dum, mi powinnismy bawic uis istis mutilibus dispu-
tationibus, nunciorum et expectationum, etc. A. Arcy
Biskup odpowiedzial, ze in ista convocacione non solum
agitur de loco et tempore Electionis, sed debet esse tanquam
praeparatorium quoddam adfuturam Electionem in ista
Convocacione sunt componendae res omnes, de pace et tran-
quillitate atque securitate constituendum, de defensione li-
mitum, si quid ardui ingneret etc, Marszalek respon-
dit cavendum ne cum isto ordine fiat turbatio, non
morarinos inter Angelos, nullam esse obedientiam etc
si milites et Palatinus Ptoensis et Palatinus Masowien-
sis duebant, non debere istam esse convocacionem prae-
paratoriam sed simpliciter se convocatos esse ad praefi-
mendum tempus et locum electionis i ei dwaj Mar-
szatek koronny i wojewoda Ptocki aderime insta-
bant areby nie uzenai na insza, bawisz, ze ia etue od-
iechai iatu niepowrmen na basniach Sudrice i upo-
mial wojewoda Ptocki A. Arcybiskupa, aby w kadzie
dywat, i officio suo dosyci szynit, tanie potem Jm. R.
Arcybiskup a amine protocolutus est, ze kady stan
aktuby swy wyzost — Marszatek nie, wojewoda nie,
ten nie, ow nie, — Dla Boga mitego do zgody — uchowa
tego Pan Bóg rebys to tan simpliciter de loco et tempore
stanowit, a nieprzygotowai pierwey, co przystucha tai
wszystko natery natery konuoracyi, i prawię igro
samey przery ista sunt, eschialia in re ipsa: sta-
nowit o porzadku o zgodzie, o porzadku o prawnosci

Praeto.

Procto dla miłego Boga proszę i upominam, aby się
kardzy rachował wólcie powinnosci a wólescendował
ieden drugiemu etc. wólatbym smierć etc. interium
udał się Jmci; Arcy Bismarckowi pisał, tak, zeter same
go wojewode, Płotkiego obstraka pimum suem poruszył,
et multis atque mihi ipse excussit lacrimas, bom
stat przy stole Jmci bo a wogo by ten mity staruszek
atemu in Adversa senti balitudine, into euris nie
poruszył, Eri nan' krakau, ze stoył konwoiary non
ensultu Senatoribus, Eri wólat, ze in gratiam Lithua
norum zutara proponere proposicionem. Gdy się
tak dowoli nagadali piurwey Pan Zborowski Marsza-
ten szanem Marszałkiem Koronnym zstrony ze-
kania Litwy i inszych wojewodstw brau naszym
i Jmci siądz Arcy Bismarck wojewoda, Płotkiem: gdyż
tylko w tym się nie zgodzali Panowie Postowi w Arty-
kulech podanych, ze chcą mieć swego Executora
karawier wysłpów poselskich Marszałka Postelskiego
pytano piurwey wogo by domich postaci? J. Arcy Bismarck
Jmierzniemi prosił wojewode, Płotkiego, aby siał, bo
gdyż w tym Prawa a statuta Dobne umie, perswa-
duy im w tym exstatutis et constitutionibus, zeby
tak upornemi byli, zeby praw nowych nie stano-
wili przy starych statucie stali, wymowit się Pan
wojewoda ium antiquum przywodził i statu-
tem pokazując od Senatores sputare conuocationem
et deliberationem defutura Electione. Postano do nich
Pana Boharzewskiego szanem Naxetkim / bosz Pan
Doblaszki wymowit: ze go do Panów postów Comissione
zstrony weteraryszey mowu, aby im perswadowali
Gdyż się tu siali stanowią de pace et bono commu-
ni, aby to usubie inuwarali narodzi tu siali
videlicet tranqumai de pace de ordine et tranqumita-
te, o kapturach i oprepietowzfi, gdyżby skąd na-
mas włanowego twardego przypadło, aby teraz no-
wych praw nie stanowili, starych się trzymali,
zebyśmy

45
abyśmy mogli przysięść do samej rzeczy do propozycji
pono by na nie wstąpił dalecy. Ci dwaj kasselanowie
posłali do łanów postów i przyrzekli na ich odpowiedź, że jeśli
Paniowie o tem namawiają, a proszą o wywierpienie. Inte-
rim przyniosł list Pan Łarnowski synowi i Biskup
pa Krawuskiego od niego ad senatum, i oddał go A. Sy-
liciemu sekretowi wielki. A Arcybiskup nakazał mu odczytać
list i czytać. A Podkanclerz sekretu profesor A. Arcybiskupie
przetłumaczył łanowi my broniemy dignitatem i mien-
nie raju, że w tym mojej przetłumaczył tamai sprawae i tak
A. Arcybiskup ten kawałek się zachował, ten obywatel był,
mity Panu wspaniale byli pisanem w kancelarii i tak
potym A. Arcybiskup A. Syliciemu: dajcie mu, dajcie i od-
dano mu listy, a on je dał czytać publicznie, A. Guberniowskiemu
summa literarum u A. Biskup Krawuski uż na drodze był,
ale przez wielki i summa zdrowiu jego wtychatach
starzych i młodzie, musiał się wrócić a ten prosił, że się
accusatus. Co Jchmości ustanowia, chce zachować przy wła-
dzy swej nich responsum ad istud scriptum. Pan Łarnowski
ten breuiter odmówił A. Krawuskiemu. Zaraz A. Sylicki
pozdrowiłszy i zaleciłszy służbę, od Jmci Pana Kanclerza Jch-
mości oddał list ad senatum A. Podkanclerzemu, który
czytano summa jego była; że Jmci Pan Kanclerz nigdy się
nie stramiał być przy sprawach państwa, ale teraz w
urzędzie jego hetmanskim tego sądzi, aby granice, gdyż tego po-
trzeba, obwarować, opatrzyć, tedy prosi aby był wyznaczony:
nie mógł przysięść nato zabranie ette przytyrnt gdyż
niektórzy prywatna auctoritate u rząd mu się wzywają, że
mierze przyjmują prosi Jchmości jako Panów dwurych po sto-
tu, aby obmyśliali o tem wszystkim, urzędu swego Het-
manskiego nie dopuścić deptać o obronę i odpowiadanie
przyjaźniom przemyśliali a potrzeba przysięga gdyż wcy-
sno tatarskie gotowe jest i iako słychać służby się z bogay-
skiem i jeśli już muwłargnyli podobno w łargny, ludu
sam nie wielki, że miernie dopuszczanie biota, gdyż się im
nieptau ette. przenie zatach, mitego Boga o tych rzeczach
staratemi, o to uzywaniem A. Wójwody Kijowskiego,
Wójwody Braclawskiego i samem swego przytyrnt się
się.

ze się niedopuszczono wstąpienia). Teraz proszę Snu aby
obmyślał o tem iado by się wystąpieniu we wszem do-
godzito, potrzeby się opatrzyć, Król nubożny tytu mi
był zostawił Ostryżta Łomurca etc. Data listu z samo-
seia etc. Naten list odpowiedział A. Aray Biskup. ise post
propositam propositionem, gdy bżiem stanowić definium
defensione, tam się ten list nannienić more. Interim aby
zgodnem seruy a umyśle bez rozerwania a auspiciu idem
od drugiego do tractationem przystąpił, proszę potem
A. Aray Biskup gdyż mi mato i skes, nam, aby za
taka, w możow mogłem odejść" stgo. Marszałek koro my
powiedział proponując nam waszmożi pierwszy procyja
aby sięm A. Aray Biskup powiedział, gdyż Panowie Posowie
przyjęli, a zgodzili się z nami o artykułach, oto in scripto
bydnie czytana; idat skrypt A. Ostrogzskiemu. Tam zaraz
mówian wojnicki porządek Lembaie mówić a inwestivam
czynić natanie, którzy to więcej private swoje, presentada,
bono communis, bawia się gadaniem, nihil volunt undona
re, amori fraterno et tranquillitati publicae, notabat
autem Marsalcum, qui disceptum munabatur etc. Imu.
Aray Biskup approbata ejus oratione, vero senatore digna,
prostawszy odrzucił, Poska wehano stugo nadany Posty
try razy po nie stat, Pan Marszałek Pana Bonckiego.
Przytli potem mur mówił Pan Key, reszty wszyscy
zgodzili wyjąwszy tylko jednego województwa nato
dla miłości braterskiej a dobra pospolitego uenai nadany
litewskie panu faigi nato z ianu, prau, unia się stala
za stawney panuicy Króla Augusta, preto nie dawai
przyezyny do rozerwania i przy tym na województwa
Krauwskie, Sandemierskie, Podolskie, i inne z których
ani Panowie, ani posowie iusure nie przybyli, ateki-
ta dmi darowai miłosci a zgodzie bo discordia par-
vae res cresunt discordia maxime dilabuntur —
co oni ponas bawia tym chylliwey przystapia traktowai
znami defutura Electione. Jest tedy wola wszyst-
kich, gdyż i wysoka arzei senatorów mato signata
zproponuj

z propozycją iżekai do 12 diem Februarij, gdyby naten
dieri adventes - nieprzybyli, obiecali nobis Jchm. i. Stearne.
mi stowy die 13 Februarij w. Ime Boze razay postypowai
ad propositionem Interim do propozycji przystąpić panowie
Postowie żadna miara niechca, aby się pierwszy zaburabo
potrzebie ku obronieniu i obwarowaniu granic. Drugi za
się zlanio Postów powiadał; że Jchm. i. Panowie postowie
zawalali, na artykuły podane na wzywanie, ale że Marsza.
tek koronny albo Marszałkowie mają, wykonować, tego po.
zwolić nie chcą ale chcą aby był Marszałek posełski, który
by wystąpił poselskie słowa. Marszałek prawi i woje.
wodowie Proci z Kalskim resistebant, żeia Marszałek
niechce aby dysputowano i indebiarn przywódkono prawa
mege i prerogatywy ani otem mowiono, i woł, iżekai
apny tem niebył etc. ależ między nami iainos suspi
tie, ieden drugiemu nie ufa ale się lepiej obiawie, co kto
na kogo wie a potachwai się spolem, zemy na czas na.
znarzony stawilemy się, niepowinności na kogo iżekai.
Pan wrynieki pisał: że interim mogą być lepsze spra.
wy odprawowane, a z główniejszymi porzekać dobrać,
Deliberationem okey nury delib. na iutro senatus di.
missus.

Żwata ta Sesa a kuta J. conte. muni. ad vesperem
fere.

Na tej Sessji rumuigi Pan Marszałek turnustuan
tes, natasł udwoch po ruszeniu ieden był komornik An.
lewski, a drugi pachoł Pana wojnickiego i karano obu
ma dai powozem.

Com probavys propter labilem memoriam Jdy Pan
Marszałek swojej woda ptochom tylko ciągnęli ad simplicem
consultationem de loco et tempore Electionis, a powiadali
żeke stannowienia inoze albo praeparatoria maasto razdu
mogą większy tumult przynieść dla niepewnościwa na.
szych, rzekł im J. Arcy Biskup żeby nie ale tussyli ale
semper meliora sperant - mam nadzieję w Boga
i rozumieniu to okazym, że się zachowa iedno powin.
ności, bo ieden ten niebydzie zapamiętał bo by był sam

solus

sobie ate mitylko wyryznie tej nieprzyjauciem. Atoia
nie umoz are tnieiego krota ktorowai bydz, anie bydz
sybat/ bo iuz dworok ktorowat Regem et regnam/

7. Februarij.

Rano panowie postowu do wszystkich wojewodztw sto-
rzy tu adno przybyli witali Krolowa Jmci w Jzbie wiel-
kiej, zatusz pospoczu aniz, tan przyniego niespodzianego
kuznia Matronka rey pana naszego, zenam oto uprze Pan
Bog na powiese zostawil tangquam reliquias inclupe
Jagellonicae familiae. Kwakrolowsky nowi ktora dawno
byla pogrzebta Matuz opłanata, Dwie siostrze, potem
brata pogrzebata ktora oto matronka posthadeuta etc.
cuszyli sa, potem multis verbis. Od Krolowej wyznawal
Pan Ockmistrz.

Jegoz dnia Smutlioz Araybiskup nieprzyzedl dotady
Wla chworego Dworu. Opowiedzial zaraz Pan Marszałek
Koromny Panom senatorom i ze uniego wogrypoddie
zencain, postowie Pruscy i prosze o audienyca. Postawo po
nie pana Boniedkiego z panem wjsem bratem & Probo-
szem Warmimskiego (ktory nosz pilnie sturaby swejme
nowiny dzieje zatusz) a tawki, z krobiercem postawionu mis-
dy Panu Marszałku przysali Postowie Pruscy tney cize co
wzoway u Krolowej byli zarano im sise i Doktor Scharff
potajnie przemowil Reverendissimu Illustris Princeps et
Dnus Dnus Georgius Fridericus Marchio Brand. instrusia
etc. Dnus Dnus noster elementissimus Amas Jhes et
Amas Ducesones vras per nos allegatos suos valutare
studiisque et officia sua deferre jussit. De bona valetudi-
ne ipsarum congratulatur^{tur} atque in posterum et in
multos annos eam ipsis omnem felicitatem proacatur
litterasque istas eis jussit tradi. A Bonnanderu unior
list, otworzywusy prezat spowidmal, zetylko sa eredi-
lwaae literae. Tasi perorowal Doktor Scharff fore ita:
Jlmo Duci Prusviae dolorem hunc esse communem
cum inclupis senatoribus et ordinibus Regni huius
ab inopinatum et repentinum abitum dmi et
perpetua memoria Digni Regis Stephani, ejus rei
lites fortitudo magnanimitas in regendo dexteras
elementia

clementia liberalitas omnibus magis nota sunt quam
ut nunc enumerentur. Nihil temere et sine causa, sed
Providentia Divina cuncta accidere. Hic autem in vo-
lis esse Illustris Duci, ut Deus optim. max. huius
inextinguibili Regni per alium bonum et piū Regem pro-
vident, ad cuius rei curam non opus esse ut Illust. Dux
Amplissimum senatum convocet, qui per se pro-
sentissimus est etc. Cum vero cognoverit Illust. Dux
frequenter senatum in hunc locum convenire ad delibe-
randum et tractandum de nova Electione; petit inextinguibilem
senatum et ordines, Illust. Dux, ut sibi de jure etiam
suo nihil derogetur, sed in proxima futura Electione votum
quoque ei suum liberum concedatur; id est ut Dux Prus-
siae votum etiam suum proponere possit et suffragi-
um ferre in futurum Regem pro antiqua consuetudi-
ne, sicut ex Chronicis animadvertere est, ut in simili
negotio non deterius quoque sit conditio Illust. Principis
atque jus suum integrum ad posterum quoque, suos trans-
mittere possit et transfundere Orbato autem Rege Regno
Illust. Dux Ducatum suum Prussiae inextinguibili sena-
tui tanquam fidelis Vasallus Regni huius commendat
tabulaeque committit, vicissim omnia studia afficiat
et fidelitatem, ad quod jure jurando se obligavit se-
met. huius Regni et inextinguibili senatui ordinibusque de-
fert etc. Pan Marszałek karat Panem Senatorum
aby sy dokupy szeli ipost deliberationem rasiadziy
A. Podkanclerzy odpowiedz dat Postem Pruskim, Com-
munis maior Illust. Ducis eum maiore nostro
gratissimus est Amplissimis Senatoribus, pro saluta-
tione et commendatione omnis fidelitatis gratias agunt
vicissim Illust. Duci iniquiora precantur. Sane autem
Deus Opt. Max. ut afflictas patriae tali ratione et mo-
do iterum provideatur, quae ad laudem primum Divi-
nae Majestati pacem vero et tranquillitatem. Reipubli-
cae dat, Postulatum Illust. Ducis senatum per ipsum
se

peruspisce de eoque suo tempore et occasione deliberatu-
rum atque Divis oratoribus responsum daturum. En-
terim se in hospitium suum unferant. Poodeymu So-
stow Prusnich pytas Pan. Marszatek usli purmy dai wd-
powiedzi Postom zimnem na worotayze, czyli Stukai
Dworzan Krola Jmu ktorzy przy swoje postane prosza
audiency;? planuit aby purmy Stukano Dworzan. Ci
czyli mur naprzod post salutationem et delationem
suumum servitutum, devotutibus iedarach Krola Niebo
szuka, potem gdy o tym dobrane rozumiecia ze Jchmowi
Panowi Senatorowi nadosuesi tu zebrali, aby sie obmy-
slivali porocy i wskazywalo dobro Dwory tej pospoliticy, ze
terz ina nas, iano nadstugi Krola Jmu nuci kraciu ba-
zenie, ktorzy oto i garda i dorowia i may nosci swo-
ich wotadu nie latowalismy przy Krolu Jmu gdy nas
nadzija obmisila iekspresie onadgrodzie tego wszyst-
kiego obmyslivali, ale murz apetyt spowab synom
swym wnosz daie, zetym chytliwsi byty, do wssta-
kich postug Krola napotem Pana naszego i wszystkicy
murzy pospoliticy. Powiedzieli potem ze maiz, spisane ar-
tykuty zgdania swego. Karano aby byty czytane, ale
nie byli prawi przygotowani do nich, niel Pan Mar-
szatek zeby si lepiej nagotowali, a prawse bydzie im
audiencia dana, a iesli cis im ter zda, zeby z to, re-
za, Doznali Panow literoskich ponuwarz oni sa sepiety
ich wiadomii statgo, zetau Krol wiecej przemysli-
wal i tam umast ier dla tamtego snarbu, tedy
mogz si zachamowac - odpowiedzieli Dworzanie, ze
maiz, artykuty ktore zachowaiu do przybycia Litwy,
maiz, ter niektore, ktore si przed Jchmowem wotam
presentibo oprawi moglu, uprotzyle tytuw ten iuden
ze Panowie Dworzanie Braia ich, ktorey tam zostali
przy cieku Krola Jmu nadalszy, ezas dostal niego opa-
tunia potreb nie maiz; bo pewna mur za dawym
Panie nie wysturzyli, zetygo na umartym wysturyc
nie byty, mogli, a tak zadaiu Jchm Panom Senatorow
aby dogadzaiu wzaiwosi Ciata Krola Jmu byli potne
bami,

potrzebami opatrzeni; . Sam zaraz P. Arcybiskup dwor-
ski przyrzekał się pilno za Pany Dworzany, causae iek
zakładaj, przytaczaję ten exemplum iuram in simili
superioribus temporibus. Odkondukt połem Pan Mar-
szatek ktoromy panom Dworzanom, obciężę to po jek
mówiąc i Staraniu wsulcie czynić z ungu swego Mar-
szatkowskiego ze się iek potrzebom dogodzi, na twardne
zadanie bawienie się będzie miało, tytu aby wytrwali tro-
chę aże doprzyjardu Jekmójew Panów litewskich, bo iano-
smy krota na żywota iego młotwali, tanoz teraz i po
smierci nie mniej; etc. Polym nieś Pan Marszałek aby
Jekmójś radzieli o wezworajzym; to jest z strony zwanania
Panów litewskich, ad 12 diem Febr. i strony Artymutach
a jurisdikcji ungu swego Marszałkowskiego, o ktorey
prosi, aby niedysputowano, ani iey in dubium przywo-
dono, gęz woli przy tem, niebyk i intro duczać etc.
Dobrego go wielkie przyrzemy iagna, etc. Nale słowa Panow
nie zeszli się, w kęps, bez Marszałka i post deliberationem
P. Arcybiskup dworski wyrzucił nieś do Marszałka, iże
aż wasności mołny Panie Marszałku ma racya, po
sobie strony ducchania swego, i milt niepowinien ze-
kać tyk, ktorzy ad praefinitum tempus nieprzycehali-
męz wasności ma tu być wcale zachowany, pniec ie-
dnan poniewaz się ten error stał, a wż wynie, idno kutać
się a kondonować potrzebom nagłym apilny w wyrazymy
mity nasrey a z nami pospotek demorare hoc laudium
et hoc volium volvere, a gęz wam Pan Bog obdarzyć
nawet godności, witta, bawieniem mędrości, biegtwa, aby
wamie nawet z nami unsiłia sua communicare, radami
swemio ratować bo multa valus, ubi multa consilia a nie
opuszczai nas wtych trudnościach, wtych rosterkach za-
mieszanie, subvenire instanti necessitati publicae, etiam
privatis nationibus et rebus post positis — o to pilnie
wasz mości prosiemy i powstałi, wpyły Senatorowie, i
gdy daley i gdy daley mowić P. Arcybiskup powstałi po-
wtore i po tmeie. Co bardo poruszyło Pana Marszałka i
prowadził sub unsiłientia oswoich wulskich potrzebach
mętylko domowych i społnych, ktorych tu przytaczai
i przy pomni.

i przypominai' me etne publicae, ale ie prusatum kilom
z Jchmosew iur kommuniao wat dla ktorych byt omni
no postanowit jutro odiechac. Ale gdyz Jchmose' tu sam
rozmaruie, zeby usure sy zahamowac, tedy gotow oto u-
sure kilka dni potrwai' metitowai' prace, dorozia i woz-
tu gwoli Jchmo potrzebom dazuy pospobley dogadziay, to
sobie pnieie zostawiaj. i o Jchmoseiach to pewnie rozu-
miaj, i ze iesli po kilku dniach przyrzyny te iego przy-
cisnei' go batoziny byz do odiechania, ze mu za ste miui'
nie byz. Powstali radz, wszy sy senatorowie, dzysniay
mu wszy sy za zostanie. Pytal potem Pan Marszałek co
uczyni? iesli do powiedzieli Panom poslom na wozorayze?
Pan Marszałek niedwornym powiedzial, zem gadat' z niesto-
remi apostow osobliwie z panem uchajskim, ktorego
oni sobie za Marszałka brali i racyam u dotego przyi-
smaj, ze videnter undescender, i na u przywie artykuly z na-
mi sy zgadzai. Potem prosili niektorzy Panowie Pana Mar-
szalka nadwornego aby iesli temu by tak byto, aby sam
naczyt' do nich isci, a perswadowai' im, zeby u stusznay
racyy zgodiuszy sy, wspolnie przystapić mogli do propozy-
cyi. Alias gdy sy do zgody nie byz, chceli daci przywieci'
ze Panowie senatorowie to odprawowaci byz, na co sy zeszli,
Ale zeby sy wiedziat' z tem do nich isci' tedy lepiej ziby
Jchmose' Panowie senatorowie zgodzilisj na jedno a dwa-
nie swe powiadzieli, videlicet strony urexania, strony ar-
tykulach: wotowali tedy Jme R. Arcy Bismur dworski po-
wiadzial, poniewaz Panowie Litwscy mair przyiechali na
pomiedziatki przystaly, sama sy mus ponarui, ze iek
przydaci porzenai', gdyz iutro niedziela, dzisia tez uir-
nie sy rancz nie moie, strony artykulow ziby sena-
ret iefine z mieniu Pan Marszałek nadworny. R. Bi-
smur Rujawski powiedzial, to' nie prawima mus cre-
kai' na kogo, abyto potem nie przyszto in seque tam ko-
mur, ale iesli to do dobrem musy pospobley, videatur iai
nie lusu ziby i na toniedziatki mieli byz prouto by
dobne rancz Delibrowai', aby tyfus opotrubić a oputnei
niu granie gdyz sam naypisiuiy, wszech i tego zgadzai
Panowie, poslowie i do propozyey przystapić nie chcą, polci
sy mu do.

199
nie odprawi a nie postanowi ta potrzeba, - strony ar-
tykułow: ponieważ iano powiedział Pan Marszałek nad-
worny żeby się mogli dać na wieść, fiat periculum. R.
Płocki powiedział sama rzecz starcie jeśli wyponiedzia.
Ten bywał, że ich wzajemnie musimy, bo dzisiaj nie czas
zstać, jutro się Kosciółcem bawie dzisiaj, de articulis simi-
liter. Similiter Episcopi Premisliensis et Camenecensis.
Wojewoda Rakowski wyznał był zła. Wojewoda powiedział:
se non manemus in terminis. nawiązujeśmy się do
a na tym innym czas trawimy, po karacie się do statutu
de privilegio Senatorum in tali actione, quae spectat ad Ele-
ctionem, - widać, że i takowe postowie nie prawi się zna-
mi obchodzą, inose nam domni obiecali, bo tak do nas wie-
których wiemy nie to in mandatis, ale inose sprawują, obie-
cali tak nas niedość wyrosły się nas nie nie stanowią ani
precie tak wiadomości naszej diuonemury strakują, etc.
lepiej było propozycję przystąpić a raczej deliberować, gdy
po tem przybył, stanowiąc ditwa, i ci drużki wojewodstwa
Krauwostwie, Sandomierskie etc. które da mić pozosta-
liedy im opowiemy. Jeśli się im lepiej zdało tedy popra-
wemy etc. Wojewoda Mazowiecki mówił: ugwano mi
tu dostatek zakrytych, na godzinę, pewna, że uszorem potra-
my radney nie widział, uszorem miadał: nubarzoć temu
swemu gospodarowi szczerze / Archidukum Gnesnen pro-
tabat. iak przypowieść uwłochów = Chi fa il unto senka
il hoste, bi sogna cha faia il unto altera volta con
il hoste. A nas tego nie masz uwłochów, bo inose arci-
gości nie seby się miał porachować z gospodarzem a karba-
cić mi dobru ale istnie gospodarza. i oie porachować pro-
widzie przez siebie? libertas nasza ale uwłochów
miastach sa w Niemcech uwłochów gdy się gości u go-
spodara naje porachuje sobie sam w kraju, wiele str-
mić to za kartuna 4 gr. za miarę 2 gr. zapewnienia 3 gr etc.
Przydać sam gospodarz prawnie rachować, kładzie in
Duplo: grze 4 gr. kam 1 gr. 3 pototy. Preto kto tak go spoda-
na rachuje, musi z gospodarzem znówu rachować,
także.

tanie i brania nasi bez nas stanowić, bo nato przyjdzie,
ze się z nami znów porachować będą musieli. A chwalebne
se go pierwszy tytuł podwójnie pożytkali, teraz z każdego
wypowiadają po 12 in quadruplo pożytkali a z naszego Maro-
wpa posłali ich Dwadzieścia kilka. U Rzymian goj plebs
illa, iako zdumna jest miała tytuł Dwóch tribunos suos,
prosiła plebs, aby im dano drugich Dwóch dopowiedzieli pa-
nowie Stałoga i tak ci stenni Durima dosyć piękna, goj im
dano co żądali chcieli potem 6. tribunos. Antonius rzekł:
Stałoga dacie im chcieli i Dwadzieścia strydniecie bo u-
wagodun trudno dawać, trudno dawać goj się do niego
przytuli, ale własnicy gromadzie taturcy tego i owego nanam
sentencya dawać a oni dwaj w drugich zamieszkania i po-
murenia, wszystko. Jan też i tu wnoszą brania etc.
Hojwoda Połaski, Pan Weynich, Pan Stoki, Pan Połaski,
Pan Jmowski, Arcybiskup Marzatek, Pan Kaniński,
rzekli, że nad czas nie maś nic dawać, doproszyci przy-
stąpić potrzeba. Bo wszy dotychczas strony obrony a opatrzenie
granic; i toć wsobu też będzie miała propozycja. De Artic-
lis przez Pana Zborowskiego Marzatek cum nuntis senten-
tum. Pan Sochaczewski, poraż nanieć na R. Arcybiskup
pa, resz, z nami nie directe ale oblique obchodzić. by nam
był karaz powiadział, restanowić nie nie możemy bez
Panów Litewskich, to byśmy byli se sensu naszym odpra-
nowali, ale nas nato tu szwał, a o to zwłazura, a pe-
jus est errorem non agnoscere, sed legere velle, quam
futori etc. Pan Marzatek ktoromy powiadział nie wiem
czemu, albo kogo znanie? doproszyci w nay rychley chie-
my przystąpić, jeśli dani Bog wkomendował R. Arcybiskup
nie będzie, chiał proponować tedy my sami sobie propono-
wai będziemy. Kiebyście w tedy propozycji nie innego, ie-
dno w po wszystkich Sejmikach uchwalono jest. O urzędzie
swym Marzatkowski nie mówią nie chce, gojby in
interregno miał szwana iani wzięć, ale czasu mego tedy
by też inere Dignitarstwa ustąpić musiał, tedyby i Arcy-
Biskup i Wojewoda i kto inny w klubie swym stać nie
mógł. Urząd Marzatkowski jest też między innymi Eden
filas tego Królestwa stać nie może. Nimm alternan
Do veritas amittitur. Potym Pan Marzatek nadworny
Sędz.

szedł do łanow postów stanem Podlaskim. Interim posta-
nowili Jędrzejów aby w Poniedziałek zajął się traktować
określonych a konfederatów: aże mały, wszystkie rep-
tury po wszystkich Powiatach postanowione, zebrać i
zgłosić a ludem kaptur ułożyć. a Deputaci do tego mały
byli naznaczeni, ludem Duchowny drugi służyć. Wyjechał
potem Pan Marszałek Zborowski do łanow postów z od-
powiedzią, i że już czas zjechać, i do niedzieli, do łanow-
Osiatki dotrzeć się musi. Conventus terminus, bo ka-
dem i mnie samemu, w braku wrócić

Moskwy Dnie

Co się stanowiło usque ad 20. diem Febr. tem w wici pre-
stat, przez Pana Saida Korwackiego: quod sequentur jam
spectemus.

24. Februarii.

quae dies erat S. Mathiae sacra.

Do mszy zeszli się Jchmości Panowie Senatorowie już w
Potemnie saniem do mniejszy Jzby nataimna, rady, ja in-
krim Siedem do X. Legata i oddatem mu list w wici pre-
staty go powiadział; iże Deligentes chęć se iżny w wici
Sukcesorowi swemu oddać i negocia potuzyc, negotium
etiam campanae hujus - tamzem se z nim obciadował
narukał na niektóre Senatory heretyckie, którzy sili
suspicia mają de nuntius Apostolicis et de successore
etiam suo; iakoby on w wici punyde, przywołał na
praktynicy. Siedem do Potemnie Jzby poobiedzie, non
mordowali, naptury swe partynictarne de induciis tyllco
mowiono iakie mają być in interregno et post ample-
torium myśli Senatorowie staremny Rady, alismy
dł o nicy niedowiedzieli; Presety nowy wprowadzić i
inemu, odda mi się Kalisziem albo Mazowieckiem
Juz, z rusznie przetrzono a mowiedzieli kros Jano ni
dł iako widzi, zmauzaić się postowie nato, aby exaro-
wanie wozek Wojewodstw było w 6^{tych} kiedziel po wiel-
nicy Nowy z Stenya we Ostery kiedziel podwiznack
tu w Warszawie, a wozabie iessure nie nie mowiedzieli
wano. A iże na nie mają iekai pospolicym rusze-
niem wpyły in Armis propter penuria,

25. Februarii.

Ze szli się saniem Panowie do mniejszy Jzby nataie-
mna, rady; mają być iytane listy niektóre a privatis
i signolili się nato panowie aby privatim były iyt-
tane, i prosił Pan Marszałek nadworny, aby wozy-
sey, stantes ustąpiłi dowielkim Jzby, et factum est;
Marszałek ktoromy dżisay rano, z warszawy wyie-
chał już, przez Prowie wten czas wyiechał, między się
Panowie do rady sierszali, Postowie też dżisay się sa-
wali w swojej Jzbie, tajemna Rady mają.

Chłopa zabitego też dopiero. woziono wypożni-
wie)

nieporozumień na łasniach, mimo gospod, mowią, ten
delaktus quidem był, ale orzad jednego stuzę pana
Kasztelana dochaczeńskiego wiać jednego drugiem
ialo go flot. i gdy go sięgano postawiono go szustaw
ni Daht.

Surter wyszłkie województwa seswolity na
Kaptur Generalny, tyłko dwaje nie, jedno lubelskie
a drugie nie wiem iakie it. Gawtownie Dusia u-
marł tu w Warszawie, mało dni iako Dzwio cho.
Dziś, 26. Febr.

Ja uos tajemna rada była maiz, listy iakieś tai-
nne wysłać Panowi Radowi wyszły zgodzili się na
Kaptur Generalny. Pan Czarnkowski obmawiał się
ze Pruskie, ire fidelis est Regno, nutrabas, nie
obawiać, iusti opatruię swe samie nie czyniłow
ity obywat non contra regnum etc, Albowiem Pan
Czarnkowski jest Niemcem i Dornowi ten Bran
Deburgskiemu affekt; boiast za Consiliarium przy-
jęty od Admini stratora Magdeburgskiego i ma Jorgel
od niego 300 flot. Byłab mnie ten Dusia w whole
owu mi wiele ust wa two bardzo słony? jeśli w m
copisze? et alia plura, Przyšli potem do wota po-
sełskiego Jmian wojewoda Poznański, i oba Pa-
nowie oborowsy Pan Gniewniński stanoż Marszał-
kiem i namowioży się do się w Jębie mnięszy, we
seki potem do łanów Poznań i ulżymit Edwardium Pan
Marszałek preparuigz attentionem etc, Potem wysy-
sy uszłki i wysłać Pan Marszałek exscripto sament
swoy in eum sententiam Jpe in interregno my
stany ktorome mamy libertatem abierai sobie
Pana, ktorogo chcemy, tedy ten tego przestregamy
aby pospolite prawa wszey klucie iate zachowa-
ne, a dworitaney wyszłkie, zgwałcenia Praw, u-
krzywdsenia naprawione były, bo sobie tego wyszł-
kiego Pradkowic nasi wrzłkiem prauy zastężyli,
Mnywda domu naszego Oborowskiego znawnowiast,
ktora

ktora nim tu przed wamianiem przedstawiać wypiem, o
takaue stukanie prosimy wniow naszymi i krowak
Panow a z gruntu narda, nesz przedstawiać nie wypiem
be totam bycie, gdzie diversa pars stanie, ale tylko
to przetoim wzorem sz prawnu pospolitemu gwasz
a uwny wdeenie stato Kamoyshli Kamtem byty
Starosto Kralowshim brata naszego Pana Samuela
Zborowskiego wnowy nalcikas w Domu Selskiejey
wdowny między siostreanki swojej i onego niyane.
struzonego, iadnego erimen majestatem manifestam
na sobie nie noszkiego, tudem abroynemi, sztorup
po wyskazy czacie, chudowiemu byto, Duor obsadiny
iego poymat, i wszetnieniu szrotno tneniu szpoby nad
nim sz poptakowyty dat non coniectum jure potem
niemwiniet szmyagi, a bix prawego szpaz bez antora,
niedbajz nie na protestacya wielkuy czacie, szlachty
tamtego wojewodstwa nie przypuseiowyty Doniego aa-
Onego szpowinnyk dat go katu, wzce, i jemu kamet
nie samowdowai karat, szamki wytat statuty Divers
sum regnum, locorum et temporum apw szmierci
dopiero przeciw umartemu procesus iminaciaciaa
summae de laesa Majestate Regia ek, aushi kto ban
dionanie by chias obucere; bandyjonawie dobnie
iust przeciw swawolnym aktytyrandem exercere, qua
tem Eius modi, injuriosum est, Edii privati causa,
Lusie druga Przywda ad Duirna Regis Kamet
ma, przeciw kamie Knyzstofowi Zborowszkiemu odiffo
mays, cosz stato non in suo Caro, gdyz iust statut,
si nie tylko uwny szaden, ale ani sam Krot ma wy-
ciagny Krotkiego szlachtyca sztra, Powiatu swego;
niedopuseizano mu casam suam tueri non respon-
dere, non habere proutatorem, sed in armorum omnia
sebant; ano-martyrium szellunt propter Deum ato
non tentando Dominum probatus in reliquis impro-
batur, Krot Jm sam byt, amosator, sam szrutator sam
delator, sam Judeu contra statutum, quod in ejus ma-
di, actus integrum iudicium szue deferre debet quod
in ejus.

in ejus, mundi actu integrum iudicium esse deferre de-
bet, ad senatum. Gleytu mui' nie mogt, a iesti mu goda-
wano, tedy tobył gorszy gleyt nisti gwalt nayerosszy ete,
Krot suam causam indyrowas, wotra statutum Alucan
Pri: gorys maelenas, Augusto, suo in somnulat, si quis de-
latus ad te fuerit ex senatoribus tanquam vitae tuae
indictetur nefaste sedas, nam apud principes multi de-
latores, non est probabile inermem armato in
Eidias struere posse, — non cum ipse iudica sed in se-
natum statuto; ipsi cognoscant causam, si reus convi-
ctus, fuerit, quam moderate primas paenas ab eo sumi-
to ete. Owo przywodził Pan Marszałek ex diversis statu-
tis bardeo wile, wotra quae peratum est in iudicio u-
triusque Zborowie Samuelis bardeo wile, wotra quae pe-
catum est in iudicio utriusque et Christophori, niwspo-
minam swiadzi przynajst potwarzy omystone wosny go-
towi na miysiu swym duwodnie ponarai. Proter pro-
siemy wam naszych Ksienych Panow wley wietkcy
Ksienowcie naszy oratunek i wspomnienie, azeby sie
Kam a przykley Sienyi neprystepk ad nominatio-
nem, azeby sy pismy usadowionem a pspolite mu
prawu naszobach naszych nadgroda stata, bo iako
przystemu Panu tak pogwatone Prawa oddamy, a
wstale swa, ich pismy nie namieruemy. Eteba sy
bai ne ex uno errore in phores et erapires protabamus.
Proto prosiemy wam naszych Ksienych Panow/ate po-
wstali wrymy/aby sie wam wlowyrek, niw mof-
nary, ratowali, aiesli wys ktos, wimym okaze, wys go-
karali, maie wam wrym mif, maie i Prawo. Juste
Judiate filij domini. Boi o wam samych idzie
o wolnosciach prawach waszych, ktorych gdy na narych
osobach naprawicie, et niebitati, fraternae dosy, wry-
mie, et Republicae huius atque matri communis win-
nem, merostanienie etc.

Potako wem kamoroli wem zybanie ogwatdy Zolkie
wshi wojewodzie Belski mlydy postanu sidszy i
reke wspomnianu a wismwano Jmiana Kanisera
pomimogo mego, tedy in proze aby miter postawiono
byla.

była, zupełna causa i. tego catego dobowienia, a raz
cie też wam zostawć drugie ucho przeciwny stronie;
wszak Jmci Pan Kuchcik: lista rary za nieboszczyka
krota sprawy osobie dawac' chiac' etc, Pan wojewoda
Poznański który stał, między dwiema Zborowskiemi osto-
wiedziat' iresu przycaill ozywiał tedy imnie iż też mil-
icie' niegodzie' chiac' Pan osobie sprawy dać, aialo? a
Zapatonem krotki, kurzy losu pod olmy nasremi, i pod
Dachami wstawniach, wstępać pełno karpuców by-
to, wize Jmci Armata manu omnia siebant, et per
viam atque libedinem, tedy my uarywodziu, atak
uarywodziu, zeter takiego zabornego przypadku awiel-
kiey niewymowney krayowy nigdy w ktorome ty
istychac' niebyto taki rat uarywoda stala się w zaimym
Domu moim, tedy my uarywodziu to jnoik, nałana
Boga składali, et inservabamur nos melioribus tem-
poribus - Teraz, teraz ke was tego, teraz miał tu Pan
dać osobie sprawy, Prosiemy Wmci, naszych moziow
Panów zplawliwem uarywodziu seby sie na tak zaimy
gwalt. a wielka krayow, Jchmowion Panów Zborowski
i nowie też krayowic' mić raryki, apredmowiaz' chiac'
li, bo uak tak enowmny krayow wlok' sławny m' staro-
zytnym Domie krayowic' bysue, ktora uarywoda, dla
krowe' niewimnie pitalney, niebosca' iserie' nasze pre-
niza, boycie się aby na polom i na was raryki
i na potomkach, waryk' wotawowego sto iż mesmnał
waryk'. Marszałek Polskiej odwarystkich Postów mowit
uak raryki i iktowic' raryki raryki raryki uaryk-
biemiat a obicowic' odwarystkich, tak iż za Jmci
krayowic' uaryk', i ze stusna nadgroda i powieszem uary-
wodziu strony stanie, potem prozic' Pan Zborowski
Marszałek aby Jmci Panowie Postowie waryki raryki,
postpote zaim' iśi do wota wulkiego Jemnie Panów de-
matorów - atak też wot tu byto, postpote zaim' przed Jmci
prietozyc'. Byłus' Marszałek Polskiej Panów Postów: uak
pryzwatać? waryki obicowic' iśi i prozic' wojewoda
Poznański.

aby puzhanu, aby postano do ław Senatorów ze domich cka
wszysty przysię" aposto zyc sądzić jemu ław Zborowski
i eli dwaj do Senatorów i poseli wszyscy do wielkiej Jaby
Senatorów. Senatorowie tak przysię a gdy się wyżyli, bo
był wielki konkurs / Pan Marszałek Zborowski przemow, u-
czynił: Jie auz przywoda Domu naszego złozonego utrapione-
go tak wielka a znaczna jest i tak się wspanię dobrze wbi-
ta i w sercu, żeby się bardzo dobrze, bez wstępliwego przewy-
towa wypowiedzieć mogła; jednak aby to mow, maza, i
nawet nie wywierał ani urowad, adato się Jchmowu
Ponom Przyawotom mow, aby się to wszystko spisało
a przepis, przed wniem przeto było, Jie po tem wszyscy
i wytar P. Zborowski Marsz. tak co i ustanio Postrio.
Po wytaru awał się Pan Podstawa Marszałek Lesnowol-
ski woiem ipowaz obia i ai Panstema i prosi, aby mu
ali koło było zachowane dotey sprawy, bo aco to jest.
wnosi takowe mowy absente altera parte, i ai perwada
zabaw złozoney przygody takiego wielkiego zainego domu,
akto ten mow się musi ze jmu Panstema Zborowski poma-
zanu Borego pnestregat, gdy tak mowid; przysięli wpy-
sta dłahta kuzai, a wieszazai, angpai, kapłai, ze
m mowid niedopuszili i zagłuszili wszystko co by o cum
maximo dedecore et indignitate senatoris ejus - i wosab,
godrudzy zwali. - aze ledwo uskromił Pan Zborowski Marsz.
mowid nepotrzeblidny tego; Pan wojewoda Pznanaski po-
tym pluribus verbis uskarnat się i zadował na Pana Po-
daskiego, i te on bywał Senatorom atory Boga naprivo
atani przysięgi lucri jura omnia et nulli parti favore
ek. Sam smiał interloqui, natonow, wita, znaczna, przy-
ide, ławowa, okrutna, mistyczna, dydadwidem et op-
pressionem Jurium et libertatis prosił potym aptauem
Jchmow Panów a ze gdu teraz tempus teraz tego, aby tak
się uig chęci, żeby satisfavere parti laesae, senatorowi się
dotypy zeszli, utani Czarnowski wrotai azeby mowili per
vota; katoy singillatim. Potym od Senatorow do Biskupa
Kamieniecki mowid; Jie iako godai się do biemu satahu
lowi a wizey Senatorowi radowai się ex quacunque pu-
blica prosperitate tauter przywina mow i mow się wicyf-
vim ex omni adversitate. Tak ten wielki Jchmow Panów
Zborowski Senatorów wielkich obchodai wpytlich adat
by był Bóg

był Bóg by się to nigdy nie było stało. Ale gdy tak podobno było przyrzecie Boże ze Pan Bóg indecino quo vult suo te familię porządek rządził; quod factum est in factum fieri nequit. — Co z naszego czynu, iedno Panu Bogu potępić, a to ten Pan Bóg nie mały i teraz smogę przypuszczać na wszystkich stronach, że ten samowolny Pana a obronę, dykt, etc. więc to wszystko sąramnie od Pana Boga przyjmować. Ale Jchmówi jako straż porządku i dobra państwa, go, starają się oto już to niepokój mały czas i już się dały starać a pilności wstawiają przykładać, iakoby to wszystko tak pogodzą, i porównali żeby obaj strona na tem przedstawiać i wtemu Mosciw Panowie prosimy, moiście li nam takowy sposób takowe medium podać, żeby na dobremu pogodzeniu przysię" mogło, żebyście to wszyscy sibi se z tego nigdy dobra stać się mogło, albo więc by w gorzszego z tego nie wyrosło. Ale i ujem Jchmówi Panów Senatorów tak samego wola niepomatu od wam odbrania takowe małe powaszenie a co to jest! My się tu schodzinny prace konwina nieistniemy radę odobro poprositem a za to w odnośninny o to humanie, krapanie, wotanie, ust tu odwruciemie, roznie się nas i was panbać to nasza wielka etc. Ja orucja S. Kamienieckiego go Parli adversae et omnibus adstantibus nequodeba Tasi, bożaba była natak wielka skarga, i porzli mas kotai, Pan wojewoda Poznański niek zaraż iżei totrankanie, krapanie, nie zanasy się wola stało ani się z tego cieszymy a że się mas zadowolado wzdymować akreby żebyście się wawmose wzdymowali za krąg niewinną, która wola od Pana Boga, tak ci wszyscy powstałi marnowrę, wojew. Poenanski Drudey porzli się oburzać, na A Kamienieckiego dla tego tak niedbały odpowiedzie. Pan Osurnuowski porzli wotai a wiem ślape etc. bo się w tłumusciu słyszeć nie mogło. Marszałek ten postłki zgnieweni się porwał i Drudey postłowie porzli mas kotai Taię, zwinę Senatory totrami a Draycami Draycy państwa i cessare by się ta Akcia była Druxy wwała, i więcej by się było utingue mo.

wito.

ale tumultu wielkiego Marszałek hamować nie mógł, bo
wszyscy z mniejszych swych uszyli się welat indignitate
responsionis permoti ad tam doleminem quærelam i
poseli Panowie Senatorowie, do mniejszej jęby rasy na
tajemną radę, a Pan wojew. Poznanski sobremą Paną
Zborowskiem naćdnych samach iechali do gospody.
So smieszno ze w Poselskiej Siebie przy mniejszej spra-
wie tak wielki wzbur był, ze wielu psacholnow
młato było napier wali kaflowy, gdy nayspitnicy
sea audienya była, zapadł się zwróci cobalit wpy-
stek pier, a tam druidy dopuści nadot przepadali
Kachle się porostataty w jębie murawy dość było,
Dziwy tak w idmy gospodzie dwóch razem zabito Pana
i stuży.

24. Februa.

Poseli Panowie Senatorowie Dorady tajemney. Pytatem
o Sylickiego w pokójnie w tajemney radzie, radzili?
osperuśdział, ze nie masz nic takiego, ale nayspitnicy
agebant, de partibus diffidentibus. Listy wrytane były
niektóre wnaullabant etiam quodam alia, oznaczając
naryptur od Postow ktorego nayspitnicy, Posledtem ka-
raz do Postow albourem keraz nayspitnicy umich by-
wai, gdy się do konkluzji ma. Gdy nasiedli wrytak
Pan Marszałek posleli ci scripto to wszystko naciós,
pote rasy agudrali z przewodu wiele było obgadach a Ar-
dach, iaku się w tym wszystkim zachować in interre-
gno, A wszawie gdy się czytało, każdy poprawował co
musi, zdato wnaska było dosyć, Potem było o szar-
bich wszystkich ktoromych, a nayspitnicy dygnostich
ktore był zostawil nieboszyk Król August, aby De-
putatowie byli, ktorzyby ie oglądali, Panu Podskarbie-
mu ktoromemu podali, żeby iemni przysły Król nie
szafował nad wolą, Panów ktoromych i stanów, aby
Serensa sahamować poznać, żeby sprawy dat o inszych
szarbach ktore wsuły mowy miał i ktorych niebo
szonyk Pan Odumart, Aponieważ Pan Serens ma

peniżne

wielkie uroczaystych kupców, tedy by postać dołana
podskarbiego nadwornego, bo on otem wie a zaar-
setować ie, Dochody wszystkie krolowskie i koronne
sta, myta, kwarty, Ekonomie, trybyuny a tury. starostwa
aby byly badawane swego czasu, i co zatrzymawo aby
kawiego opowiadano, a to wszystko dołana podskarbiego
krotnego, który on sam maby instygator natarow, et
vigore hujus Conventus, mabyk wszystko excludowa-
no, praena confisatio bonorum pecuniarum. Prawa natar-
mane, uroczaystwenia karde aby byly nadgródzone sprawie
stworze kardego aby wstluby swa, byla wstawiona, a to
sly stali ma kardeemu istatemu obywateli prirwy do
Ekumy nupiryskpowai. Julian Czarnkowski cedulki, podał
nawrocy kx to bylo pisano, aby co tomu de facto uziyto
aby bylo permutowano, i prosit aby kare partumala insera-
tur, non plauit reliquis, gdyz succipiatia zadna me
ma byk w generalnym kapturze, ale in genere nam
knyto sly to in positis uerbis, wszystkie przywody etc.
albowiem wiele portow, ktory sa przychylne wojewodzie
starowiechtemu, (a ten trzyma starostwo plockie ktore
krot niwoszyn wziat byl Panu Czarnkowskemu
absenti gdy iessie ucesana byl) niepodobatosly to aby
non induta causa et non induta brawo uornu co, co
kto trzyma, ale aby prur pozna sly Duato, Pan Czarn-
kowski niekto nowego posywal nietylko, bo nie wojew. Sta-
rowiechi mi wzior starostwo plockie, bo iemu bym po-
womie go byl sobie braic nudawat, ale ktos mi ie wziat,
i co innego wyposzego pobrat, A toz tu mere agitur de
curandis vulneribus Reipublicae, vulnera autem Reipu-
blcae non sunt. Idea quaedam uel imaginationes, sed
res ipsae et in privatis personis ich patryc i kury, iat
mam przywody, miedzi, trzmi. etc. Jesli na naszych ozo-
bach, tego kury nie bdiacie a uogorszy dobrego spowie-
szenego. bdiem nieli spowiadac z tego inter regnum uo-
ry, u nas niegdz bywal i ma byc calko annus jubiliae
wiy waniw prosa, ia chudina kury stary, com 40 lat
wystazyt to mi pobrano razowa se cedulki kupiwal i
wteyle w kaptur wosawscie mi to zawsze na sey
mark,

naszymach, i będnach obierali, albo wuj sołeniter
protestuje, przed Bogiem i Jego Świętymi i ze ołtym, co tu
stanowicie widzieć niechcie, i nato przyzwalać niebądź, ale
przecie niechcie postowie, mówili że dość dobrze in genere
pisano, specificatii potrzeba. A Jan Czarnewski smily
rozgniewawszy się wstał i poszedł przez mury Czynier
do chacie. Potem przyszedł do Postów J. Sylicki od Ra-
now powiadał że Janowi należało nie mała summa, pie-
niędzy która się in ^{po kapiu} znajduje ale aby wynależli
sposób którymby obywateli przywiedzeni mogli byli i
na których oddawać należy, aby wszystkie całe oddali
dosłana obywateli - odpowiedzeli Postowie że ust są
słono, że mają oddawać uszy, którzy zatrzymali i na
których należy vigore hujus Conventus, i tego kaptura
sub paena Confessionis bonorum etc. Postowie podot-
sy, i Busy pytali; co by im naobronę chcieli dać?
odpowiedzieli niektórzy osobliwie karmiereli że gdyż in-
iest na Podolu dyziąg konnych; tedy gdy jeszce se dwa
dyziagi będzie przytano a z tych pułkowskich których ust go-
towych, smyślusie dyziag płać się im będzie na Cwierć
roku etc. odpowiedzieli Busy i Podolsy, i że my naty
obronie żadnym sposobem nieprzystawamy gdyż z kra-
kowiaków pozwolono pułkarskiej Czwartce a nasza wra-
dyja także inasza niż krawuian bo nieprzyjaciela
zawsze post foribus mamy, Prosto jest nam nie pozwo-
lić się dyziag ułdnych, bo pułkowskiej tam nie trzeba, tedy
my in tego kaptura znowa niebądźsiem ale wroćmy się
do naszych domów naszego opatrzać, a bronie a swego się
kaptury dierzeć, bo gdyż narody będzie też chcieli być na
Okropi iawo my mamy bezpieczeństwo naszego tamtego
kraju Odichai nie zostawiwszy dostatecznego żołnierza
a ten żołnierz tam nie zachowamy po pułkarskiej
tych płać bo ma starczy być niechcemy by się po-
domach naszych rozciągali miał a to my świadomi te

psicy

lepiej tamtego naszego kraju niż uo, za 15 floren tam
zotniarz być nie może poprawić mu truba, bo gdy teraz
sobie każdy Pan tapa tupa i poprawia mu myta, dale
no więcej zotniarz teraz poprawy będzie chciał, a towo będzie
stawał 20 albo ze 24 złotych. Niekto by chciał, żeby popra-
wić po 15 fl. chciał Podstaroś i Rusay. A to dajcie nam do-
mistrze swoje, które chcecie tylko żeby osiadłe wieśniacy
rejonie, żeby si mogli wychować zotniarz 15 fl. albo kopu?
przyzwalamy krzyżem wpychy. Wiem woleć Steney, kłócić
we słowie i tam tam przyjechać: chciał Rusay. A to daj
to stanie nam za zotniarza, Ale widzi mi się drugi
miał pozwolić i po 30 fl. na zotniarza niż tam sam
jechać, Natomiast zotniarza ma dostać Pan Podstaroś
pamiętaj co rychły, jeśli gotowych tak wiele nie masz
więc sam by Protewskie których ma wziąć przy sobie, zastawie
a gdzie które opunięzdać dostać a nabyć, A otem wsey-
stwie wrytał Marzatek gdzie było trzeba mierać wpy-
chy a poprawować. Dalej wrytał, że każdego wojewód-
stwa poswych powiatach ma być orazowanie, pospo-
łke wszystkich, oraz tego orazowania sześć niedziel po odpra-
wieniu i konakurji konwocacyi tej. A że musimy nupo-
mnieć Konakuracji tedy od przyszłego poniedziałku
w 6^{ty} niedziel a no to orazowanie ma być deputacji z
każdego województwa jeden albo dwa wystawieni gdzie
się każde województwo orazować ma, tedy się usunie ma-
ia, zrozumieć.

O tym też była wrytano i gadano, aby nim nowego
Pana oburzem która była kawarta od Zatar, Jurek,
i Moskwinina, aby przysyłanie kupiectwa żadne nie
były, drudzy chcieli aby wszędzie kawarta była i do-
memier. Niepodobato się drugim, bo truba do Niemiec
posyłać po stroje, prochy ruszenie etc. Drudzy mówili że
tego dość w Polsczy i u żydów zastawnych dość i kłócić
ba dostanie. Nowiono wiele otem żeby nie prakty-
kował nikt nec cum externis nec cum internis żeby
pamiętał nikt miłbrać, i to uszytło sub paene presen-
tis, convocationis vigore, uszytłone mandaty etc. tam
mały były pisane. Nos Proceres et ordines Regni etc.
aby

aby żaden nie wyszedł z wotony za granicę. Alj: moie
wyszedł po to mu truba ale judies maiz byde postanowieni
po Poniacich, a kto wyszedł ma opowiadac judicibus, usleby
kto chiał praktykować tedy by dopi' mówiono kto? a kto? bo
sędziowie widzieli byde, kto wyszedł, Alj: nunsus izci to nie
pomocze temu kto byde chiał byde nie enota, bo sub spe
cie negotiorum aliquorum more praktykey stroi. Owo
plurima dicebantur ab omnibus in simili. Potym wy
stano: aby vigore hujus conventus wszyscy cudzoziemcy
ustupowali uprzywilejowali i rumowali z tych Dzierżaw, kto
re nad prawa kotonne, i stry. wileja' zsiesta, a Esekuya
tego ma byci, przez Wojewode, każdego wojewodetwa. Wyr
wał się iden przez: i wstrusiech także odpowiedziano
metruba spuykowai, doś' generaliter. Rzekł nreiansei
Lichinski: i Batory także reformali się wszyscy Potem Mar
szatek poszedł to wszystko a wszystko dał ad mundum
przepisai, a gdy byde przepisano jutro przetożi przed Jemu
Pany Senatory. Potem przytali Panowie do Postoi, aby
nita sobie do nich poszali, poszali bruch albo interes
i przysiężny powiadzieli; i ze Panowie senatorowie ad
concordandos diffidentes / na czym wiele adfutorem quae
dam electionem natery / deputowali seilibi szejm a za
daiz, ten Panów Postoi, aby im ten zgodzina sobie przy
dali, drugich szesciu adtentandem concordationem pla
cuit. Ale iuz wzuror byt. Rozmawiał potem Marszałek
Polski petitiones particulares diversorum: se maiz byde
admitowane. Ultimo moweli: aby na Henoya a Cudzoziem
cami żaden niepryjedzał, aby żadnego cudzoziemca nikt
z soba nie brał. Potym ten aby Posty Cesarskie którzy tu
do krolowej przyjechali, aby se w rychley odprawie, bo tu
nie po nich, et periculosi sunt propter practicas. Drudzy
ten moweli: se idegata metruba, bo niepryskucha do
Henoya i mek nam niepryszadza. Marszałek niek: se
go zawsze truba propter spirituales necessitates. Ktoś się
nawniek z Postoi ozwał; i Batory przez, przyznali wszy
scy przez, przez, et cum visum et acclamatione discessum
est. Jutro maiz się ruzi' kuta 6. vel. 7.

Także zsiestay kontum, aby Henoya była w Warszawie
meduim

nie dwu niemi, podwizrach. Interim korona krole
ruska ma być oglądana a o rzemiu iey na znayści
Postowie Deputaty przy Panu Poskarbinu Pana Bat-
cera Porembskiego stanem Kurmistrzom Krolajem.

Postali też byli panowie do postow; iże oni namawiają
mury potrzebne; inter alia mur potrzebna, były materii
tamten Blothaus opatrzyć w Inflantach, aby em prowie-
duli też sposób swego daru. Odpowiedzieli Postowie iże
jśmney pieniędzy nastrony tamte pograniczne. Ale wszak
iżt Enom mia Inflantka, stamtąd pieniędzy patrzeć

Ultima Februarij.

Był nie wymowny mroz, a ektopista Polsey nie obalili;
i wsi, mieli zeyć 6 vel 7. hora to się ledwie hora 9. reszta
Panow Senatorow bardzo mało było, szli do małej Izby
na tajemna, radę, Postowie też causas parti cularis traktow-
wali, bo naptur ius apisano ieno go na gorę podać. Na-
przed porzuci mówić o opactwie Sulejowskiem. Po Dalma-
cie nie bo nieprawnie był wsadzon na nie. Zakonni-
cy tamtego myśla upominają się prawa swego wideli-
cet liberam electionem.

Nie mał wszyście wojewodstwa okrom podobno jedne-
go przyznawali się za Jmci Arcybiskupowi Lwowskiem
aby przeciw w niuzem nie naręczyła się libera electio con-
ventualium, ale salvo in omnibus eorum jure przy-
nie się a tota republica do zakonników, aby per liberam
electionem obrali Archiepiskupa Leopold. goya jest rastu-
rany Reipublicae na wysokości stotku siedzi, a opatne-
nia według tego przykrołego nie ma, goya bona illa
circa Leopoldim partim Tartari occupant. partim
sunt desolata.

Potem oparów Batorskich Kardynata i Batarara
tractatio dosyć długa była. Zestawili się wszyscy, aby
jeśli w którymś ich nie masz, aby jeśli by chcieli przy-
jechać na granicach narad wroćeni byli, a jeśli w któ-
re którykolwiek z nich jest aby go modeste napomnia-
no, aby wyjechać, a nam nie przeszkadzał, aby się tam
gdzie indziej zatrzymał usque ad Electionem, wszak

post.

post Electionem mogą za się przyjechać, i na pogrzebie
być. wszak prowentu mu przebie, mogą idź tym czasem
bo powiadali niektórzy, że jest wielkie periculum, gdyby
tu Batorowie ante Electionem po stronie pressować się
mieli, bo Węgrowie już naszych spraw dobrze świadomi,
a powiadają ieden Posel, który w Węgrzech bywał, i setam
w jednym miesie / który on mianował / dawsej miał 1000
hajduków dobrych strzelców, po innych miejscach też po
miał set. w Polsce powinowactwo miał, mogło w niektó-
rych partach wielkie otóż tam siedmiogrodzkiej ziemi
największe periculum bo tu by się mogło w spracły-
kować przez ich powinne, on dzie też tu gotowy dawsej
który szukali nato, i mogliby nam dać per vim Pana.
Pan Łotkiewski wojewódzie Polacki obmawiał Pana kan-
clerka / bo iawnie przekonane meczy nam się sugaty / iż on
radnemu powinowatemu nie jest więcej przychylny ni-
żli Bractwu pospolitemu i że się sam deklarował do większej
kupy przytawiać. Pan Batory albo Nigze Batory, jest też
stanowem modesty iż on gdy się ieno dowie o woli waszmo-
jów i chęci, ustąpi z którym pierwszy surby mu karano
Ale i taki miał, ieden Cudzoziemowie użytkować mieli że
też ustąpią, i drudzy to jest: Niemcy i Włosi, Cesarscy Posło-
wie, i Legatowie, boimy się praktyk z Wizer boymy się też
i z Niemcami a metruha się przesussze potusszenie po obro-
cie do Szlaska iedzie. odpowiedziano, iż od Cesara nie ma
takiego periculum, bo nie obiera na nas ludzi, ale w
Węgrzech jest już dawsej tu gotowy. A i wseyetkim
postom iakim wolien niedopuszczai się po stronie pre-
sussai, ale przez Starosty pograniczne hamowai je, aby
czekali dołkeny, Bractwi drudzy a osobliwie Pan Czarn-
kowski: iż by to contra ius gentium bo Posel
moje w takiego potrzebego strony przywieść, albo ostrze-
żek. wiesz by go nypusai? to by nam też drugie nowe
tak czynity iadzie moje iaki posel do Krolowej Jmci ie-
chaj ianor iessure odpowiedzialnych zedawecyji nikt nie był
fortasse propter impedimentum in mari / to byłby po-
ciechy a uwrzowoci Krolowej Pani naszej niudai? która
w wielkim powareniu ma być iako Krolowa z Krolów

Sta. J. 4

dla tej pobożnych onoliwych postępków, dołana Boga
modlitw etc. odpowiedziano ze sub specie ista salutatio
nis Reginalis, mogłyby kto to innego spraktykować.
Odpowiedziano - spraktykować nie może gdy się taki po-
stępnik Starosty, pogranicznego opowie bliższemu Woje-
wodzie, a on Wojewoda będzie examinaował takiego posta,
i da mu glett, a pod glettem uprystawami przydanemi
prowadzon będzie aż do Krolewicy i powysłuchaniu / kto
przy kilku Senatorów, którzy to bliższy mają, być zwota-
ni do Krolewicy / tymu / zaraz odprawion będzie, i kara
mu zaraz odliczają. Krowono im i Starostie nie trzeba
winęć i Wojewodzie i z tym i z tym by spraktykować
mogła, a to poprostek in inter regno Krolewicy, przodować?
A to ci już ja, Cesarz i Krolewa Francuska, przez postę-
pnie przodowali, jeśli tak postępnik se iudice do rem
publikano: sedy Rempublicam nie będzie, bo się, wszy-
stey rozjudziemy, Conventum tak stroić dla iudnego po-
sta nie będziemy - Adprivatas Personas tak posta terak
nie trzeba choi do iudnego choi do Krolewicy. Krowali druidy
wysz niebytku postów i iudziemiów niedopuszczają aże
i my sami nie wyjeżdżamy ani wysyłamy za
granicę, bo i przez Furmana i przez Kłypa możemy
dziać praktyka. Druidy rzekli wiesz się, nato spryż-
amy wszystry, aby usli by nam takiego pana / per vim
chciano dać namy go niebóżej powinni stukać, ani
postuszeństwa żadnego oddawać etc. Krowili druidy
jeśli by się ci mali podobnie przibiegali, żeby karde-
mu Setałkiewiczowi wolno było takiego przyjąć. Dru-
dy mówili wiesz gdy się boiemy iudziemiów dla pra-
ktyk, ustawmyz sami nasz penae anikim niepra-
ktykować, piniżdy niebrać vigore by konwercyji,
zakazać Starostom aby nieprzypuszczali. Druidy rzekli:
ze to trudno, bo i Starosta rzecze nie czekać przez mój
Dziurkany, i zasz drugi to przyjdzie może być po-
tentior niżeli. Starosta pograniczny, trzeba by Staro-
stom iudzi przydać, etc. Krowili druidy a to dożi iudny

strony do Jmciemu Wojewodzie Krawcowickiemu potu-
 rowo jedną stronę, i ma lud na granicy. Drudzy zaś
 wzięte pieczę rozstali dołanów postromnych, aby nieposyła-
 li żadnych listów durante interregno, a nie ad ipsem Ele-
 ctorem. Drugi się wyrwał, konował się boiemy Węgrów
 i Niemców wzięte żadnego z tych dwóch nie bierzemy sobie
 załana ale polaka ianiego dobrego, sed ceterum ex-
 plus est, Pan Preturiz Podolanin next, a niudy by
 kto do naszego kaza przyjechał a przestąpił chwał, albo
 powiódł w potrzebego, albo gwałtownego to by nie
 puszcili. Drugi next a gdy by do Jurka przyjechał
 a karano by musiał zaś na pewny czas wroci, iano
 tam obyczaju, to byłby niepuszcili? post tot concertatio-
 nes, do tego przyszło: ut articulos istos duos de Battoreis
 et extraneis legatis vel nuntiis podai do krola wyssze-
 go ze Jchmojami się porozumieć, a potym wypesai wypro-
 ces. Dalmaty niechcemy Battorego nie, Rosz, nie,
 Kanclerza ianiego Węgrzyna nie, ale Pan Jeremi niech
 z nami zostanie, a wszech go zachowawai. Potem ten
 mentorzy prosili, oswe prywaty, iano Dworzanie, iano
 Brovinski ktory do Sator urdzil. Pan Czarnkowski pro-
 sil aby mu wolno bylo contra scriptorem rerum
 Moscovitarum de injuria, aby mu kaptur na to nie
 kładł. Pan Stanekowski osumme pewna, kłota,
 dał cywie Jgo na Sambor i Mednie, drugi o zabitego
 Syna Pana dworskiego, drugi o mizobry, pierwszygo
 mizra żony swojej et alii phores quaerelas suas
 deprecabant, prosząc aby Panowie Postowie narzyli wto
 wszystko weyści i partes ter suas inter ponere ad Se-
 natum. Wpisano Kardego Anuę, na Jeremusa ten ktoś
 powiódł, iże mu król kupił wies. Dembno za
 Dwadziecia kilka tysięcy ale puniądz byty dane
 wobana Podskarbiego Młodziecowskiego skarbu nury
 pospolite. Muniom ten oskarbił Syna ciwiskich
 a puniądzach na dołnierz o dołnierz i kto ma
 nad

nad nim Helmanii' etc, et alia plura. atetyko otych
murach namieniwszy o nich traktować doterono na
pomiedziach prywaty, a interim postać dopanowio sena-
torów, opowiedzieć im i ze iuz mamy zgodnie na
mowiony i spisany kaptur generalny, a tak chciemy
do Jekimii' isć i pmetorye przed nie; a pominuwać ich
tam nie wiele, tedy prosimy, aby się wszyscy obe-
itali i dali nam znać, Et factum est ita, gdy se-
natorowie zsiadli się dali znać posiom, zeby się wspi-
szy Postowie i senatorowie do wielkiej Jaby. Imposito
silentio, Marszałek Poselski wyznioł przemowę, aby im
za tle nie miano, zeby otugo o potrzebnych murach
ku pokojowi a potężności domowemu namawiali, gdyż
tego muru potrzebowały, i ich statuarne uwarzenie gdyż
nie prosiwali, ale za pomoca Państwa takowy kaptur
generalny postanowili ut servitur in eam senten-
tiam.

My Stany Stany Duchowne i świeckie i by
serstwo wszystkie Królestwa Polskiego i wa^o dle
Kuskiego, Pruskiego, Mazowieckiego, Wołyńskiego, Pod-
laskiego, Podola etc. Zmudenieckiego, Inflantckiego, etc
Oznajmujemy to wszystkim którym należy, ad per-
petuam rei memoriam że na tym intregnum ze-
braniu wszyscy na konwojacji tej warszawskiej,
stanowiliśmy i uespotwiliśmy zobowiązali się
przyobiecali sobie przyrzekli konfederacyę se i ka-
ptur generalny z strony zachowania pokoju i po-
mocy domowego, aby pokój zgoda miłości zachowa-
na była między wszystkimi stanami aby obrażenia
radnego iednego nad drugiego naiadły, gwałty iindi-
ctae privatae etc. nie były, ale mali kto przeciwno-
mu, aby go prawnie poznać pozwem pargamino-
wym przez Bisapa Bismalskiego albo Grodenieckiego pod
tym tytułem. Vos Proceres et Ordines Magni a Pozw a Sre-
biekli przed tem oddać a on ma stanąć et respondere we
dwu niedziach potem. A zgodzie była postanowienie
połowieckich i była Jakiu vigore huius etc. Polym iako
się sprawować w Arcebach; gdyż Arceba był potężniejszy
szy

pożamieyszy nietylko iá z inniemia mi ustąpić niechciał,
gdyż nas wyniósł z tego, albo gdyby mi wynowayca uieł
do Ziemianina wdom: arsełowai go et alia semilia).
Konfederacya inter Catholicos et Evangelicos aby była
trzymana aże dołżekcy u poroju, a ktoraby pars alte-
ram tenderet, tedy nadstawym Raptus ten ma być
rozpozniony, Vultum uszystnie republicae, grava-
mina et exorbitantiae aby były ukłone, i co się wy-
krocyło w kluby, sła stawione, tak iż do Elcecy nie
przystąpić sobie stawać nie obawiamy, póki uszystnich
ukłony oddania, ktoroby się iemo po amastyon Panie po-
karaty, kazdemu nie naprawiamy ette. Aby z Cudziem
camu żadnem żaden na Elcecy, niepryćdzał, ani z
mizowemi, ale owszem ich uzyć, aby granie przestę-
gali, Iż po polskiego mirosia niekuba, tedy okarowaci się
mai, po uszystkich wywodach wasze siedzieć policy
konwulcuyi, in suis, na ktorę się znowia, na co mai
być Deputai. która ma być rewidowana w Krakowie
przy P. Podskarbiu Deputai nasi Potembzki z Kazi-
mierzem. Aby przed Elcecy uszystnie dobra i między
które Cudziemu trzymali, przeciw prawu pnie Pana
Podskarbiego ktoromego były pobrane, aby skarby uszy-
skie ktorome były rewidowane i panie Podkarbiemu ktorome-
mu były oddane, ażeby iemu Pan Przyty nie szałował bez
woli Senatorów i Stanow uszystkich. Aby dochody uszystkie
krolewskie, i te co mai, być dane, i te co są zatrzymane ze
uszystkich cel, mył, Dupp, Poborów, kwart, Ekonomij z Starostw.
i uszystkie inne) ktorokolwiek tam in genere quam in spe-
cie były oddane przed Elcecy do Pana Podskarbiego, i potę-
dnie zniesione sub paene kaptura tego confiscatio nis bo-
norum ete. Potem next Marszałek Poselski iżemy ho-
scowi Panowie dwu Paragrafów videlicet de Cardinali
Balthorae i de intro mittendis quibuscunque legatis vel
mentis aliisque ceteris hominibus do tego kaptura przy
Tajyc

przytłumaczyć niechcieli, ażebyśmy pierwszy ten zdanie. Wąs
o tem usłyszeli, ale ich more Panowie Postowie zgodnie na
to się zgodzili wszyscy, aby in isto interregno nie było w
Koronie ani Bathory, ani Postowie Cudobiciemcy, ale alia
na sama, Elazya i oddat raptur 12. Arey Biskupski
Gnieźnieński który go zaraz karał przepisywać.
Moscirzy iugie i iasiz otostarać być, pino, abym ten ka
ptur mógł mieć Deverbo adverbunt; iakoż to uszy. to
publikowano być musi. Potym tamże przed Panu Part
ularia, rozmaite przynoszono a Diversis. Jze Kaniemiecki
chory był / adridy mowia, ze uiz sumat surrogatorem
sobie chciał wziąć starostę i matywniego powernego swego.
My podobnie nie dopuscimy tego; ale in interregno my sobie
surrogatora mamy oberać a przyszły Pan potym może od
mnie, i inszego dać, bo tam taki Zamek uprzywilejowany
ze podstawa dce i samego starostę do niego nie pusci, gdy
si zamknie i raz wojewod. Poznaniego do niego pusci nie
chciano gdy w wiezor przyjechał. My Juszyn przyjechał bli
sko wystawia kopia, wyznie etc. Przyzyskaliśmy ten Post
wie nie mał uszywy za 12. Dworowski o opactwo sudejo
wskie iis modis ut superius 12. dworowski dzignował, ale si
opowiadał. iże on z Ładnym z Postów otym nie mowić.
12. Arey Biskup Gnieźnieński ten na to uś mowić, alebardzo
iakoż zem usłyszeli nie mogli, zchoiem niedaleko za nim
stał. Za dworowany ten się przyzyskano oobliwie za Broin
szim, Et alia supra notata. Prozili ten Panowie Postowie:
aby im z skarbu było dano po trzydziestie grzywien na
Straż, bopracnie, pro Republica. Prutorzowy ten nad Nizo
wem / zdani si, oressnouat / przekładał protegi swoje
i proz o Łaptak, i o nadgródę, był ubran po Grecku,
a gdy usławał jego zadanie, usiadł między Panu na Zie
mi po Sudecku. Wojewoda Brocki powiadał; protestując
si i u my Litwa tego Kaptura waznego niechcemy, bo my
iis swoy domu uczynili, Ona szwałamy na co inszego
ale nate okazowanie 12. nie możemy propter longinquitatem
tem to, a mamy ten imiona w tych tu wojewodstwach
waszych i zony nasze: Podko morey Koste ten ten. My
Prouay nie szwałamy na ten Kaptur, bo mamy swoy
Prasni ale tego Kaptura przyjąć nie możemy dopoki
nam praw przywilejow naszych nie naprawicie, a naybar

a naybardziej abyśmy nie mieli Cudzoziemców.

Moscowy Dzieje! ze trochę od mury odstąpię: Ale ci mi ten iow powiadał to i owo, ale poprawdzie mówię, i se quid ad aures meus attinet, radnego mi nie słyszał, który by wnie ekspresie miano wać miał, ale tylko węgry, węgierskie, Dalmaty, a Kępskie. Węgrzy nie mają owo mówić. Ale jeszcze se mi napomniło in superiobus wasnoscie pnestawieni se custodias et cautela wszak i Pan Sawa Chowski wnie nie w powie, per quem plura scripsi.

O soli ferz ita mówiono: Młody Polacy szanują się i se sol rasna tego lata przeszłego nie jest przypuszczona do Big doszły, ale in rozprzeczając, gdzie indziej. Podskarbi nadworski wymawiał się mało, woda, ale se jest dosyć soli. Kępskie spuszczone. Wziew. Romanini i Pan Czarnecki przy mawiali bardzo na młodziejskiego o kupę se chęć, mieć rachunek, gdyż szkoda in, daję, kupę solne wyjmują w Bochni, a dnuwiane wyprawia. Ramy wywóz, a smego sol rosie. Ogień szwede, wzywa wietka, w sol, sol drogo przedają, i mianowano praedium wymawiał się Młodziejski: ze słupy od wiatru bywa, w niżej obracane, i robotnicy sami wychodzą psu, se zabieć wyłanu. Ogień który się był od robotników in, daję słupy drzewiane układać jest in, daję zatkumow, szwedy nie mają etc. Samże mówili wielkopolanie se gdy in, daję soli mieszanie wolno im używać grubej, etc. Mówiono też ołte kopcy tym w Rusi: se od kopcy 6 gr. dawać muszą. Item eto cienie mowe wielkie na moscie (daję) (daję) i tanowe eto zatkumow mandaukiem zhanuallary i in, daję ni to eto wielkie pieniądze, y juwełtywe czyni Pan Czarnecki ekonomia, in, daję, i se tade pisarek ekonomii wielkie pieniądze zbiera, i mienie kupuje etc. Potem o Jeremiu mówiono: i karano sprawić się Panu Młodziejskiemu. który tak powiadał: i se prawda jest se Król nieborczy karat młoda na tamto Dembno zdami się dwa Dembia idwa lub in, daję tysiące złotych i daję ale ex proventibus regias non ex publicis. Karano potem aby o in, daję

o innych rzeczach sprawiła. Powiedział: i nie wiem że
Pan Jeremi ma pieniądze u księży w Krakowie, a któryś?
nie wiem ale radzie wnie posłać tam takwo tego dojdzie
my. Co się dotyczyło postmirei Krolewskiej, gdzie się to podzia-
ło, tak wnie radzie wiedzieć; że gdy król Jmci umierał
miał niechęć do niego przyszedł, ale gdy umarł da-
no nam znać i aby żadnego tumultu oney nocy nie
było / gdyż śmierć Pańska zataić się nie mogła / posłano
po mnie i po Pa Podskarbiego dębowskiego i byliśmy oney
nocy na pokojach, tuż wszystkie, które tam w komnatach
onoż Pana były, pozamykaliśmy popuszczaliśmy ma-
gery, z kaponas, natarliśmy pod łosem, schowaliśmy się i
zamknęli do innych pały. Potem szliśmy do sklepu varne-
go Jeremiego natarliśmy ułkanasie soboli, dyżon etc. popi-
salismy wszystko. Szliśmy na dół do sklepu Krolewskie-
go, byłyśmy nie nie okucaliśmy nich, ani oglądali, ale
sklep zawartszy popuszczaliśmy, Pytalem Jeremiego, gdzie
ona szła na śpijnia, która zawsze przy królu bywała,
i która do oboru zawsze osmiu hajdarów nosiła? rzekł
Jeremi fracta est. Pytalem apaniżde gdzie? odpowiedział
disposuit Rex pro voluntate sua, iasiz tobie sprawować
niebył. Przystaliśmy potem do innego sklepu nie bardzo
warto wnego były tam dwa śpijnie obwinione płutnem
i powrozanem powięzane pytalismy co by w nich było
odpowiedział że są w nich klejnoty skarbowe dyżon
skich, popuszczaliśmy one powrozy i pozamykaliśmy
Pan Majjowski koniuszy pytał: gdzie jest ów nagł co
kosztuje pięć tysięcy floz. w którym kamieniu drogie
ogadsony odpowiedział że nie wszystko przy królu jest
ale inne tuż w Krakowie, w Warszawie, etc. oddał nam
klucze od wszystkich sklepów prosząc abyśmy do nich
bez niego samego nie wchodzili; i chęć oddać wszystko
wiedle rejestrowe spina, które nam ^{mu} podał był Jmci król
i powiedział: że chęć wszystko wcale oddać bo ja chęć
zwami mieszkać w Krakowie, niechże od was przebieżać

Pytalismy

Sylatis my go potemu gdyż pierwszy nie tak wiele wozów
bywało, czemu natenczas było dwanaście wozów, gdyżto
w widziemy mogło być iż natęży wozy zabrali. Powiedział
iż swoje rzury iż na wozach krolowskich wozu etc. Potem
gdy m iżpore dworany odprowadzał, upominał się u mnie
zapłaty a powiedział że ab Anno 82. miała mu iść za
płata nakłady rok temu samemu Cetero tysiące floren na
30 Pańców na jednego po 6. Zatarów i postać mi regestr
węgierski sem go nie rozumiał, postać mi taunski i
obraczował tośa że ⁶⁴mu przez ~~to~~ te lata przysła Dwa
tysia tysięcy floren. Sam mu ich za niechciał aby m
si pierwszy wazm mých mosewych Panów dolożył, i
obruszył ci się był na mnie, alii iżuok tego obruszenie ni
zeli wzmian mých mosewych Panów.

Post hac et alia Panowie Senatorowie zapali Ed Mar
szalka Poznańskiego, aby practulatio ista postulata et pe
titiones singulorum zebrał na Kartę, apodał per vota
ordaym namowiać chcą, na Kapturowe paragrafy
tix rozmówić się ale xi był wieczor blisno a sobota roz
sli się.

Moscowy Liże iż do mnie postać z Jolwasku Pan
Kof Brat i Probosza Wanninewiego liży com miał
gotowego, a zwstapira co się traktowało usque ad hodie
nam diem ultimam Februarii wtni moscowemu Pa
nu przesyłam na proście spisawszy. Rax wtni zado
bre przysię; Augusta temporis magna est et scriptor
ineptus non exercitatus.

Cosy deato Moscowy Liże usque ad finem Febr. tom
wtni memi moscowemu Panu przez skizę J. Kofso
wego przestął. Quod Martius pariat, iano się co notować
być, wtni a lassa, rax przysię.

J. Martij Kudziela.

2. Martij

Poznam wszedtem że Jm A. Hey Bisкупem Griuziensem
do Języ wielkiej Krolowej Jmśu gosie Języ krolowska ma by
ta z nuxto remi Senatory przysła zaraz tamie Postouie Ce
sarsey po ktorychem wasin in superioribus pisat iż salu
tationis et consulatationis causa tylko do Krolowej do Ce
sara postani byli; ieden iest Opatem Szwedzkiego wielko
etawie

we Wrocławiu po X. Cyrumie, był pierwszy Książę, Biskupa wrocławskiego, i zarządcę tego Książstwa
i Włocławskiego apary nim drugi dwórski Pan Bocheński
opracowano ich tym sposobem Biskup Kamiński do
Krolowej mowit potaunie in eam sententiam = Regi-
nalem Majestatem Caesarea Majestati Fratri, Consangui-
nea, affini propinquo et viuno suo charissimo summas
agere et referre gratias pro tam benevola visitatione
et consolatione. In gravissimo luctu quem incepit non
solum ipsius Reginalis Majestas, verum totum hoc Re-
gnum ex obitu optimi et potentissimi Regis Stephani
mariti sui charissimi et desideratissimi. Bene tamen
ipsius Reginalis Majestatem sperare de misericordia
omnipotentis et benignissimi D^ei, eius gratiam et be-
nignitatem, quae sunt pacis et tranquillitatis, optimo
huic Regno in omnibus providuram. Gratias itaque
maximas agit ipsius Reginalis Majestas suae Ca-
esarea Majestati pro tali fraterno officio, vix-
sim precatur suae Caesareae M^ti omnem felicitatem
una cum omnibus Regnis et Actionibus suis.
Senecritatibus vero Vestris ipsius Reginalis Majestas
benignitatem et gratiam suam deferat etc. Opatur eas
opporundiar nomine Caesareae Majestatis arctissimo
Sanguinis vinculo conjuncta cum nobilissima Jagel-
lonum sanguine precando Reginali Majestati et salutem
et longaevitatem et omnem Consolationem a Deo pa-
tre misericordiar et totius consolationis qui est Pa-
ter pupillor et protector Orphanorum. Regno vero huic
inlucto incrementum et ab omnibus iniuriis
hostiam protectionem et defensionem, se ipsos vero
graviae et clementiae ipsius Reginalis Majestatis deli-
gentissime et subjectissime commendando. Data in Krok-
wa 18to m^{is} 1518 i^o po signawsty i^o et caeteros caeteroque
odeszli. Krolowa 18to m^{is} 1518 a^o a^o de h^o h^o h^o na
mora, ina Karamie, a Panowie Senatorowie na laiv-
mna, rodz, Panowie Pastowie nie ryetio aasodli, po-
vzli napriod mowii miorore primate, obpacture lute
powskim ten powiadziat ktorys i^o re aigza Arty Bi-
skup dlowwski onegda publicae reat: i^o go mi pra-
gnie

niepragnię. Marszałek Poselski nato rzekł: Leci Medya pars
 Czerwonych Dłotych namo się obrania wzięci do chorego
 a pniebny i wiscey wzięci (ten tu Dalmata Moseiny Dzię
 mieszka teraz nadaleko mwiey Gospody i gadał dżusiąy
 zemną, ratował swego muszkieta iże mu tam ianiegoś
 instrua dawać, pytałem go iżem go zlanitą wyfor-
 towano? odpowiedział: mowia, iżem wotra leges Polni-
 eas tamto opaktwo trzymał, uszanat się; iże mu Mniści
 skutowny Czwary tydzień floty wzięli a uszale w gorzkiego
 iże stwory ze go Senatus ad ordines omnino skamtał Degra
 Dowai chę. Mai iżem Kanonizac Dwóch stęg iden za
 niem wó miosł stędie dżamisi) Porzuli Potem Panowie
 Postowu domury przystępowai a drugu iżem propozycyi
 ta iżest oobronie pograniczney namaurai i zeli per vota
 każde wojewodetwo. Naprzód Krasnowskie, potem Poznań-
 skie, Sandomierskie, Wileńskie, Białe, Rykowski etc. Sum-
 ma wszystkiego wotowania jest: nie mał wotowy się
 zgadzali, że doje na tamten kont Ruski kruk tydzień
 żołniersa, bo za pomocą Boga tymsy obronić będzie mo-
 gli, a usziby w gwałtownego tedy byśmy się uszyny
 ruszili aby wiem skienyi odburu. Karoły Kirowi też by
 bronili przeprawania dawali by nam znać o nieprzy-
 jacieli, a nadniem pólkaję Pana Orszynowskiego go-
 towych pniebny pewnych pódaje Pan Podskarbi ztego
 by kaptata na owier roku miała iść. Na Pana Kan-
 clera żeby miał być Hetmanem nad tym ludem nie
 uszyny zgwałai, a osobliwie Pan Osarukowski mowił
 otem: że wiary metzymat, Privilegia fałszywe pne-
 ciu przysięgę pniektował, in terrore byta Respublica
 bo unas opprimerat omnia, wiy przysięgo do potamania
 a egwałcenia praw i przywilejow, zaty m przysięgo do dżi-
 famacyi nie stusznych, przysięgo do miara teraz daj Pan
 Bóg subituous teraz iżem pnieynai, drudzy ostręynwai
 się i ożywai. Ostrorog mowił: per seos iżem nowita-
 les et mutationis sunt periculosa rebus publicis ale
 gdyby się nie adato seban handera miał Hetmanie tdy
 unsultuis est, gdyż on iżem suradom spraw siudu
 tamtego żołnierskiego aby in suum locum permittere
 tur.

obrona
 pogranic-
 zna.

ei sufficere aliquem idoneum, praefectum exercitus etc. Sta-
rostka Podwinski Pan Prziemski ten Cancellarius nre: iwe nie
pretatur favoris: si qui ato na kogo wnu zgodza, ziby Het-
manie miał, dotego iater zdamem swym przystane, etc. Dru-
dy radie mówili, a osobliwie Rusacy i Podolanie iwe to ma-
ta obrona trzy tyzieda zorniera, bo ktoby kazyt szronosi
tamtego kraju, inawzby indykowai mogł, ale zydali piz ty-
zicy, albo siec tyzicy. Druzy ten mówili, ziby Krasowianom
uigi ze sto szoniera wybraniow. Jeden ten nre: ze przino
o puzigdach gadamy, bodruzy mówili: ze treba wiscy pie-
nizy na wiskzy lud, aziby Pan Podskarbi dostal kogo
nie na zastaw; i gdy ludu nie mamy, puzigdei nas bro-
nić nie beda, etc. Zbit mu to drugi: ze to szonera nasz lud
szonai nie maigz nrewn: puznieszca tedy naprod puzi-
dy, quia omnia per ipsam facta sunt etc. Drugi powie-
dział: iwe goryz na publica ista et salus ipsius in qua-
tuor istis columnis suffulcitur, videlicet in istis qua-
tuor magnis officiis Regni Marsalcatus, Cancellariatus,
Thesaurariatus et Hetmanatus i budowanie to kwadra-
towe jest, bo na czterech stupach gdy dwa stupy dosiebie
iz przymana, ex quadrangulo fiet triangulus i musiono
budowanie upasić deo nun est bonum, zekancelon miał
by Hetmanie, bo ista duo non sunt compatibilia, bo tego
mmie treba, zibym szanem Kancelonem i mi treba mó-
wit: Panie dobry, wemus szemu atemu przeciwo prawu po-
spolitemu, przeciwo przysiedze swy puzifowat?

Ale iesli bzie miał wpukszeniu lud tanowy, szonensis
mubz; mu omiał nie nec. Druzy radiz mówili: iweist
nreza mubeszcziana, ziby taki miał hetmanie, ktory iz
spowinowauit szemu o szonych mamy suspioga, ze Am-
biunt nobis regnare; a goryz purwy ma potentiam,
ale iest przysiedze mu majorem potentiam. Pan Czarn-
kowski inter alia nreł: ze nam szgowie nigdy ani
wiesnie ni byli, ani spraziali, a no wladyslaw Krola
naszego Polskiego, takie i ludwika szkuri potelicy uo-
dronego iako na mysne iadke byli wydali, iano odzypili
w mubeszczonostwo przymodstow, i takie buntz i confedera-
cyje szroili przeciwo potanom. ze iek omnino mizdy sobzies
pici nie ekiceli, i gdy Krol stary Zygmunt prozit u nich
na Brata swego Kardynala - iudnego Probostwa boga-
lego w Wzgruch i mianowat szum / tedy mu szmedo-

koncedowanemu miechulicki. Drugi rursi se nutreba olem
gadać, czy Pan Kanclerz ma hetmanie albo nie? wszak non
in pugnat ipse, ale traba ust tyko abyśmy mianowali, kto
by miał hetmanie? czwart si, dożkiowski se honorowi mi-
czyemnie nie traba derogować. Mówili Drudzy z Panu Kan-
clerzowi nie ust, dano hetmanstwo naszymie, a ma być
naszymie dawane, bo to jest wielki urząd, et praecedet Po-
testatem Regiam etc. Zowin, go Imperatorem campum ductorem
summum Exercitus praefectum, Aci wszyscy, co byli un-
tra Cancellarium jawnie longe major pars nominowali, aby
Hetmanie Pan Starosta Smiatyński i zalecali myślowo i duc-
ność Jego ex multis. Drudzy tak dawali optionem albo Staro-
stę Smiatyńskiego, albo Wojewodę kijowskiego, albo Syna Jego
Wojewodę Wiatyńskiego. Drudzy tak mówili: żeby dwaj Het-
manie takowi ludzie, żeby neutri parti adhaerent, sed
sincere et fideles essent; et ut juramento obstringerentur
Reipublicae, albowiem mówiono tak inter alia: iże etiam
istam ab Causam Pan Kanclerz nie może hetmanie, bo
go traba na Stępcu, atak praesens by nie mógł być przy
ludziach kamtych, zaciż ma wielkie wasnie i zaufrenia
z wielkieni stany a gdy mu odderetur potentia ista, fac-
lius partem adversam opprimeret, Et diverso niestory ex
partibus Cancellarii nie ktory zalecali go de fidelitate
ergo rem polonam, a iże ma prawo dozwolne do krota
Jmci na hetmanstwo a prawa niegodzisz, niawnu tamai
a naywiecey mówil Suworski procurator ten Posel, f. i
powiadaiz, żebyśmy wszystkich defensoribus ejus nasmar-
owano nie / et ex istis niestory tego nie approbowali, żeby
Kanclerz odurdaiz, miał ex sententia sua aliquem alium
substituere, et praeficere Exercitui, bo exercitus non est
Cancellarii exercitus, sed totius Regni exercitus, ale aby
Pan Kanclerz precie został przy hetmanstwie swoim
bo gdyby miał być motus loco, causa exercitaretur gra-
viorum odiorum et diffensionum a na miysnu Jego
sieby był Pan Herbert Maotay, i komendowali go bar-
dzo ab experientia, ab arte militari, et quia a neutra
pendet,

pendet parte bo nie znać żadnego pienia na nim, a tak
kontentować by go isto officio: quia ad hoc mestata mu
si nadgroda żadna za pierwsze etc: a takowego tam urto-
wina truba, który by wasni z nim nie miał, neutrius
partis aby był, ale tylko fideliter securitatem publicam
procuraret, ale nie dla tego takowy mabych wstąpił sut-
manem: boi to nie nawieki ma być, ale tylko aże do
Elekcyi ma być wodzem nadłambą, garstką, ludu tego,
i przyrzyniali si takowi za P. Herbortem. Mistrzajem
Człowiekiem myśliwym dawno wstawowych sprawach by
wałym i bieżym conegia tak iuż był naznaczyl sam
Pan Kanclerz, i chce mu lud poruczyć, Drugi next re-
iden koronny urzędnik drugiego podawai nie ma, boiało
Marszałek koronny nie podai Marszałka nadwornego
ani Kanclerz podai Podkanclerzego, także wielki Hetman
nie ma podawai Hetmana Polnego. Odpowiadano że
ten urząd bycie temporarius tylko do Elekcyi et non dery-
wolno. Należy si bać aby si tym miał smoweni
P. Kanclerz garstkai to tylko ludu, mata etc. Drugi
mowili seponuwar tego truba i tak wamie nato
si zgadzaić, a Pan Kanclerz musi być dla wszelkich
przyzayn na Elekcyi, ludy razkie si wamie rezwolcie
nawaniego dobrego utworzenia, który by tym czasem
tamtego ludu wodzem był, aby granie strzegł, na Ele-
kcyę nieprzysiędzał, ale aby przy wielkim Hetmanswie
ostał si, pnieie Pan Kanclerz. Quod autem nominan-
tur ab aliis wojewoda, Krotynski, Starosta Smalicki
sunt laudabiles etc. ale nie przyjmą, oni Conditionem
istam bo byto byto z ich wypozą, utratą, etc. i smiał
ieden Radzi aby pisai do Pana Kanclerza i prosić go,
aby non denegaret, hanc praesentem conditionem
aby chiał wziąć tamtym ludem, boi to wielkie
go nastadu potrzebuie etc. Pan Starostowski wojew-
odzie next: iakom we dworze na konwojacji
naszy nie takng, Kanclerza Hetmanem, tak go iuż
teraz nie pragnę, et alia plura dicebantur pro et con-
tra, aże wużor resedit. Pan Czarnkowski osobliwy

ieft.

jest wszystko inwektywę czyni na to, że to tak między
tada komu rozdawano, i tada kto Penizdy mabywa a kto.
na nie ma nie. Dajcie mi tu powiada, aby jakim pisar
kiem mógł być, alem ślep, albo też to uradne, ale nie wiesz
ste.

O Martii.

Senatorowie się chwali, że innego tylko kapitał poset-
ski rozstragaia, et inter dissidentes componere student, ubi
now postów nim się wszyscy zepli 4 praesentes Edesant, mo-
wili nie do odanekoronie, że jest kamień pograniczny komu
by go poturzyć? Długoż na na tosmę tu przychali, aby-
śmy Starostwa podawali. Mnież tak przyszła o Starost^{cie}
Kamienieckim i nie umart, a ja gdy chorował surrogato-
ra sobie użynieć chciał Pana Starostę Smatymoniego i Pa-
nowie Senatorowie tego przez list swój dopuszcili chcieli, i już
był napisany list tedy Panowie Postowie posłali do Panów
Senatorów prosiąc, (gdyż wieść przyszła inoza) aby listu
tego surrogatora tegoż, nie stracić nie posyła-
li, ale ani pieczętowali, aby go pierwszy dali przeze Panom
postom, i ich się tak w tym dołożyli sprawili Panowie Po-
dotanie, aby siunt in caeteris, tak by im ten to samo wol-
no było in interregno: nie żeby Starostę nowego, ale sur-
rogatora obiać siebie i postanowić qui est sit Indivisi-
tarum illius territorii etc. a gdy Pan będzie chciał. Pa-
nowie Senatorowie obiecali ratować i listem, gdyż i in-
ne roznie twurdzą o smierci Starosty tego, gdy się już to
isto więcej Postów posyła odprawować w potayzra, rzec to
jest: namowu obronie: Najwid Pan Pretur Podolanin
powiedział postem alii quoque: że trzy tysiące żołnierza
to ust: Dwa tysięcy iednych a tysiąc strzelców ten iednych
które nam wmi pozwalacie na obronę strony naszej, nie
dosyć ust. na nasze koraki prozno się spuszczać, gdyż
choćby chcieli tedy nas ratować nie mogą, bo ust piąty
lud i tylko na wodzie się chowa, Suspendium po 15. sto-
tych tedy gdy iemo pewna zapłata będzie, na Cwierć roku
możę się żołnierz obeysć starący się, bo u nas nielak
drogo, iako krawonianom, i gdy byśmy iemo pewni by-
li tego żeby tam nie szarpano naszych poddanych, miły
przeganu wotni, nie brano gwałtem, tedy byśmy się już z
Panym Rostmistrem porozumieli, żeby już na pewne miejsce
nasi Poddani potrzeby wzięli, gdyby domo pewni byli o
pewnej zapłacie od Panów Rostmistrzów. Penizdy, iako Pa-
nowie Deputatowie, którzy byli przy Panu Podskarbin,

dali

Podskarbin doli sprawę, że nie prawie wiele, tedy proszę
Pana Podskarbiego, aby się starał opuniędzy, a to na wielką
noc drugie mają być znoszone. Pyta się też gdzie się pienię-
żne podziaty, których Pan Dumań, iakże kustowa jest, że
przy każdym kroku Polakim tak wiele nie znaleziono. Pyta się
się po omylek nadach kosztownych na konie, po onej zapewne
która, zważano na przykład dyżury i tożych nie na innej
mury które nastronę posty, do mają zastawiający mogli
by Pan Podskarbi pieniężny nabyć i potrzebie tej dogodzić.
Cosi hetmana doliż: zapyt bym aby nikt ruszan nie
był, ale gdy się wtem zda tedy iakże tak rozumiem: że
Jmci Pan Staroski Smatynski Pan Chrysty i nie nowina,
nie zwrótyna to w jego domu z nieprzyjacielem przy
zaświeżego ratnie. Nie mniej też Jmci Pan Wojewoda Wo-
łyński i wojewoda Bractawski ludzie młodzi, polski,
zadni, kawaleri, wojenni, ale mnie się zda mieć ba-
nie na Jmci Pana wojewodę Kijowskięgo, za którym wal-
ka obrota przybyć zawożę moje samym krajem na
szym, gdyż on zawożę moje mieć swego własnego lu-
du przy dyżury estowina. Niekiedy syn Jego iakże wódz
stany, iakże się sam ofiarował na samym naszym
zawożę Ruskim, i że gdy mu ieno doliż znać, pogotowie
będzie etc.

Dorozowanie też z murawo na granicach tempore defi-
nito autem allego in iuris ust potrzebne, iakże też
nita ostatnie wojewodstwo wotato, były wszystkie
ex parte Cancellarii a osobliwie z wojewodstwa Beżure-
go Łotnieuskiego i collegae jego mówili bronią Pana
Kancelera, czemu by miał być degradowan? czemu by
jemu prawa, a przywileje miało Tamai, gdyż jest za-
stutowy Rzeczypospolitej i czytali statutu niektóre
paragraffy atet manie wielkim, że ma być, a datem
wisley in interregno, gdzie wypade niebezpieczeństwo -
zbiłali też Argumenta albo suspicje aduersariorum
de ipso: że się ofiaruje pańszczyce iako unus ex priva-
tis przyjechał na ktery, i każdemu się usprawiedli-
wić crotty radny która zwykli zawożę przy sobie
miewał Hetmani z sobą wodzić nie chce, a że to
jest

65
urząd dozwolnie exemplis probowali. Co powiadało de qua
tuor calamnis Republicae, iakoby ten urząd Helmański
miał być in compatitate compatible, tedy ja tego nie wi
dzę — bo ten urząd zawsze biegał z innymi urzędami etc.
Potym zgodnie o to prosili, gdyż tego potrzeba jest, żeby
kanclerz musi być obecny na sekcji przyszłej, aby tego
urzędowi Helmańskiemu nie się nie dotrzymać, aby przy
nim helmaństwo wielkie zostało, a nie takim samym,
aby interim rozkładał Pan Mirosław Herbert Potkomorzy
Kasztan i zalecał go bardzo et usu longo et peritia Actis
militari etc. gdyż tego na naszego ^{ym} rzędzie Szwedzkim
na prośbę i zadanie naszych podał i naznaczył sam
Pan Helman, a gdy usłysze juramento będzie astrictus, Bo
między tąd etc. Mirosław tąd ma być aby tam bronił po
ganinow przeprawienia i przysięga. Pan Karłowski z
Województwa Krawowskiego zbijał cancellaris to, co
czytali z statutu i że to nie wierny przysięga jest, ale
privata Constitutio onego czasu Krawowskiego, a stoi tam
że: na żołnierza ma być płacone po 6 floren. Sesi
illa constitutio deberet esse privilegium sempiternum
etiam pro nunc, to byłby iteraz dosyć płacił żołnier
nowi po 6 floren i ukazywał o dworze Statutu i Helma
mana wielkiego na król oburzył cum Ordinibus Re
gni. Teraz że król nie ma, tedy Respublica ma
Helmana oburzył: bo in interregno iano silens sub set
tia, także się władza Helmańska. I nie mówię my
tego, żeby zgoda degradował Pana Helmana, bo tego nie
mówimy. Ale iano in Interregno nie przyjmujemy za
dnego Starosty z Starostwa jego ale przeciw władzy jego,
to jest. sądy mu odejmujemy należące, i wkładamy
ją na deputaty kapitulowe, także o władzy Helman
skiej teraz się rozumieć ma; oburamy sobie uszerego wo
dza natuś nasz a Helman przeciwko stać, i gdy będzie
Pan nowy, może mu Helmaństwa jego poprawić. A to
i w województwie Krawowskim nad takim samym ludem
potrzebnym do tego tam kraju, obratimy sobie sami
starostę Pana wojewodę Krawowskiego. Et alia plura
dubitantur pro et contra. Owo iakem bawisz, naszym
są.

na tym się zgodzili wszyscy, redowić na ładole dwa tysiące żołnierza konnych, a tysiące wybraniów strzelców w szeregach trzy tysiące, płacić im na cieżę roku po 15 złotych, a pieniężny ma nabyć Pan Podskarbi, albo obadwa Podskarbiowie. Ze Herman muruszany, ale ze utwierdzenia snuba nad tamtym ludem wiernego, pobożnego, który by granie Anegę, a Skocę dał pokoy, tedy sobie oburamy takowego aduersarii Kanclerzowi nominowali yfhorum aliquem Starostę Sniatynskiego, Wojewodę Kijowskiego, Motynskiego, Bractawskiego, a Cancellariani przyrzynali się za Mikotajem Herbatem Podkomorzym Małickim, bo o promię Starostę Sniatynskiego tedyć iten ma zwasne nie z wojewodą Kijowskim, więc iemuś lud poturzyć nocuum erit, i probowali tego exemplum; gdyż raz propter discordiam similem duorum praefectorum Satarowi wstargnuszły, wielka szkodę w naszych wry. niki cke, i miał konsekwować Marszałek Polski, ale ze się powzięli wadzić żołnierski wojewodzie Herzi Cancellarius acerrimus stanem Herborem Jednym zło. ston aduersariuszem wielkim Kanclerza obachotła ze propter diversitatem votorum, de jzby Sachotków przy. bywa, i groźby słyszano, tedy za prośbą wszystkich po. stów aby była pacifica consuetudo, karał Marszałek, aby kto nie kłosem, aby wyszedł i wyszedł wszyscy, Insuper lex byli postali Senatorowi do postów o kila Depu. tów ad introducendum negotium Panów Zborowskich, i po. stano kila, Quid sequentia parient sentiemus.

Mówił też ieden Cancellarianus, iż nie trzeba mieć żadney suspicji o Panu Kanclerzu, bo iest Pol. ski prawy szlachcie a każdy taki nie ma być nia. cny rozumian tylko iano się przystoi o prawicy krwi polskiej, tylkoć teraz byto że się drudzy zaprowadzali do Moskwy (notabant forte Zborovianos, albo Osiry. ka) aże wiek na Panu Kanclerzu żeby Hermanem był natęży teraz Reipublice, gdyż to sam car Satar ski przez Porta swego reannawiał się być nie dawne go czasu, a obojęt Panu Kanclerza tylko osmoet ludu.

Osmset ludu było, okrom nas przyjaceli: w takim po-
strachu był Pan Kanclerz urzędnika etc.

Mówił też i ten województwa Mazowieckiego, że tu
consultant adversarius / iże pisano: że dla Kanclerza Chmielew-
skiego zakazał mocno, żeby tu miał być w tym, gdzie i tak
przyjmował na granicach polskich, przeciw nie taki Pan
Batory zbura lud nie mały, na granicach w czasie
niebezpieczeństwo! o toż strachy i strachy strony od wy-
grów opatrzenie się mieć. Dzisiaj rano też Potowice Ce-
sarowy Diechali, A. X. Legat iano bawie, jest sollicitus
i często do mnie posyła dowiadując się jeśli czego nie
stanowią wotra Pontifius, bo poryto było mówić con-
tra illos.

Jego wicekorpora / iam niwiedziat ale widzieli drudzy,
i że gdy iur Łotkiewski województwu Poleski na koniu z
Łamki wjeżdżał, chciał uderzyć go z tyłu i isnął nań
wrekanem sługasana Gurniemińskiego, ale go przeciw nie
ranit około Łotkiewskiego ale wiele sług było przeciw
nim nieporwad; Ale Łotkiewski nie a na mnie to?
Odpowiedział owstuga na ciebie i kurmy synu i strin-
gendo Diechali Łotkiewski. - i ale miała
być konkluzja ośmielanie tego wicekorpora, przeciw nie
się nie stało nie mogli się zgodzić.

4. Martij.

Jego kapturę który iur poryli się po te wasy, dzisiaj
przyprawiali, ale nie wszystkim wraza był, i mało go nasie
nie pruli, i wolałi wskazywać, że przedstawia, na surych ka-
pturach, które porynili po województwach swych, gdyż
się na generalny zgwołie nie mogą, ale do ucinania i
przysekania przysze albo tak było. Brata tych dniów
iano Panowie Senatorowie w Jaimey radzie zasiadali,
maszgowali podany namowiony kaptur Poleski, a nie
wskazywał ci się Senatowi schadzał, ale Deputaci niektórzy,
pony których też byli Deputaci polscy i napisali Panowie
Senatorowie inny kaptur i dzisiaj rano przyniosł go
do Potów Biskup Kamieniecki: naprzed Arnyga wyszła
była.

była wideluch, my tedy Duchowne i Świeckie którzy
Potarzy i wielkiego R. d. d. ette. Czasu tego interregnum nie
chawszy się spólnie zgodzić na królowa, Warszawę,
potrzeby którzy by i swobody obmyślając postanowiliśmy
to między sobą, co się niegdy na porządku wszelk wobec, na
przed obywateli w sobie i zobowiązać do nienawiści ta
danej między sobą nie mieć, doświadczyć i nominacji Pana
nie przystępować, poxi by omnes electus nie były napra-
wione a doobierania Pana jeden stan bez drugiego nie
przystępować, ale równowagę się pierwszy wyszły etc. Za-
danych przywół jeden drugiemu niewymie, ale we zgodzie
co między na elekcji nowego Pana przystępować, pra-
ktyk żadnych nie stracić, darów państwa od niego nie
brać etc. Articulos suo ordine padali. Ale to się im nie
podobało w Kapitułę Poselską iże się subtellicia wywo-
cili, gdyż lepsze były stare ustawy, stare prawa, bo te ustawy ka-
pturowe a wolańska in ewangelium nam dany w spo-
sobem doświadczyć nie będą miały in tempore interme-
dio usque ad Electionem. Artykuł Konfederacji inter
dissidentes de Religione wszyscy wyrzucili. Także Arty-
kuł o okazywaniu powstania województwach. Po dreyim
Bisajura Karmienieckiego obrzuto to Posty i że nam na-
sze Artykuły bardzo potrzebne do wszystkich rewolucji
wyrzucili a umbram suam mataniz podali. Konfe-
deracji iako była za Henryka nie dostępujemy: boi to
najpiśnieszka skiby gdybyśmy się sami bi albo pa-
nie okazywania nie odstępujemy. Ma być albo de
subtellicis a to medium: causas ewikes dostadamy do
pierwszego seymu albo sejm powstania. Pana nowe-
go, ale criminalia tylko mają być podmuone śladowi
kapturowemu, boi ich na łanowych nie wiele będzie,
bo się kardy kaptur obowiązać będą, a te ad crimina-
lia tylko na przydać violentam expulsiorem, i wielu
inż Postów posłać do senatorów sta szera, co do interim
przystali do Postów wojewodowie Krawowski, Poznański,
Grocki, Kasztelanowie Wągrowi, Gnieźnieński, warski,
i Pan Marszałek nadworny. Wojewoda Poznański powie-
dział: że się nas to doniosło, a od Panów Senatorów do

Wmum

4

Wmawiano postanowiło, nie chęć konfederacyi inter dissidentes
nie widzieć, tedy mi się oswiadcza, że o tem nie wiemy,
bo tam teraz nie uszyszy bywa, senatorowie, ale tylko De-
putaci, także tak wiew. Grozi mowid: Marszałek Poselski
oświadczył i że tym to radniem słyszemy, bo nam też o to
chodzi, idopierosmy z tym na gorę postać chcieli. Potym
zaraz Pan wojnicki wryniwoży przedmowa, czytał ci ser-
pito, zneriadając skargę swą o gwałtownym nauczaniu / nie
mianował nioogo tyllko gwałtownika podobno ciotek / na
nieśmiędnosie wri uwrich i w zamku / nie mianował ale
podobno dyktujący / goscie w Podziatku wulnonowu na
iechano wybito bodurw urota atmieie zelanne wyrybaus
z ludzkiemu kadydki nioiechano ielachioow nie mato
stug mwik krew wylano, rynoszunki zbroie inue potrzeby
domowe z ktorym si na potrzeby Rzeczypospolitey chowal
pobrano, skazyne powytuszowano, domowe sprzety pobrano etc.
za nieboszaka to się krotka dziato, i wyprawitem był so-
bie przywiecy na Ezerucya; ale dano mandat na mandat
owdnie publicae indzie na prywatim inore i tym mnie
kazano skarać xem na przestymdeym nie niechual bycie.
i dano mi byto Rzew Czuminaliter etc. ta kzywoda moia
wikka prosze aby była wstawiona pod kaptur ten. Ale
wten kaptur te kzywody są włożone uszyskie, koreby
się ozwały post mortem Regiam; praeie i przetate kzywody
tez tu przypuszczam, i probował konstytuya Jedną warsza
uska etc. prosze tedy, aby gwałtownik tanowy Dobr i ma
iżności a Dziuraw moich sądu kaptura tego podległ, ada
ley nie używał bez prawnie Dobr moich etc. Marszałek
Poselski powiódział że Jchmów przyjeziecist mi mite a
wdrzyane tak i prośba będzie wduszkym uwazeniem, i re-
go Jchmów strzami są etc. Aby kady kzywody swy nio
grodz i porieszenie miał a usprawienie etc. Gdy doeszli
ci Panowie, tedy gdyż wyprostawie kaptura senatorzkiego
jest to specjaliter wstawione, aby kzywoda Pana woj-
nickiego specjaliter w kapturę inserowana była. nie
zdato się i Marszałkowi i uszyskim postom aby specy.
ficakia

specyfikacja iawnowa wley konfederacyi miata bych aby
Potomkowiu wasi nie mówili resmy partiakatem aliquam
seuti fuerimus, resmy iawniey osobie przychylini byli; bo
by si tak wile private nastarty, wix by kade specyfiko-
wai? nie czynimy Dziem w tym kaptune, bosmy go usure
nie doszly. gdy by idna korywdz specyfikowalesmy, obraci-
li by si tym chudziowiu, ze na walekiego Pana wykazy
respect mamy, a my tu jednak tak jednem iako i drugiemu
mówimy. Kto te sprawy Pana Woynickiego na Elekcy, odstępy
inter uiriblantias: boi ten to jedna orbitanaya Mandat na
Mandat dawai, a prosi Pana Woynickiego, aby si tym nie obracał.
Napisał ten Panowie Senatorowie albo Deputaci ich incorrectural
Capturi skarbiech kromych i krolewskich tak poproskowie
skarbu ktore sa w grodzie, mair, byi polu Pany Podskarbie re-
widowane, i inwentowane, a dozwarszawy przywiezione ante
Electio nem. Postowu poprawu kazali, aby przy podskarbiach Depu-
tati byli, aby nie tylko inwentowano to wust, ale ten inwen-
rowano oskarbiech tych, ktorych nie masz a gora si podziaty.
A ze Pan Jerem naybardziej wley sprawie sobie usuprowal
tedy aby nune dozuran byt i vigore hujus confederationis
ma stany przed nas na Elekcyi i sprawie nam idai owofy-
staniem isam si stawu Pan Csarnkowski next dajcie mi
go ieno wyle, doduszkei go sa wam, Poprawu to postowu.
ze tym skarbem przyzaty Pan szafowai nie ma
bez woli wszystkiey korony i wiadomosci a nie tylko
co w grodzie ale i co w Warszawie i co w Krakowie mair,
byc inwentowane przez Podskarbie poprowowane etc.
Przyjedl interim do Postow Pan Larycki Ochmistrz Krolewy
semej. ze tu inter alia racycie namaurai skarbiech
klejnotek pozostałych ktore sa w grodzie etc. Sedz krole-
wa sly moze prosi wmiu przyzecznie karata, poniewaz
takowe klejnoty sa wlasne sly krolewi co si ziasnego Testa-
mentu nieboszyka Krola Augusta brata sly pokaznie
zeby sie wmiu o tych skarbiech tak tu stanowili i gdzie
si drugu rozpodziaty, o tym si pytali, zeby sie przyzecz
Krolewskiej slyci od nich nie odgrywali, boi sey wlasne
sa wna ma sey uzywanie za zywota mieu i po sey
smierci mair is na nea pozprobita, tak ukaznie Testament
bo se byt przy nieboszyku Krolu Stefanie, tedy sly dro-
lewska Mroz znaia zwiarschnoie matzonnaya bronie
mu ich

mu ich nie mogła, iako Małkonkier, ale używać. Dopuscili: Marszałek odpowiedział: że Jęz. królewskiej ma postać iako podróżne jest, tak też zapanie uwarane dobre będzie, gdyż to miejsce każdego, krainę sprawiedliwie dogadza etc. Potem w kaptance dalej gadali w korekturze Senatorskiej było: si omnes Proventus regii maię być prius unigenice dowartszauy przed Elceya, zwożone i dai im terminum peremptorium suk paena paenam przydali Postore quae ex muni praefi nitur pro futuro tempore: bo tego trzeba aby pana nowego maię mulibysmy się ten do czego rzucił gdy potrzeba będzie, to jest: dopuniędy, ale że inter legendum korektury tej wszysey witali bo każdy chciał korygować, tedy Marszałek radził, aby owa kaptury i nasz i tamten i dolny i górny przedkładać, a gdyż nasz kaptur i Artykuły jego dobre są, wszytkie, tedy tego w jednym nie masz to sup- plere exatio i prosić Senatorów aby znami pospolic na Jedno się zgodzili i wystawili ich dwóch albo trzech nato Marszałek, ażeby to sporzeczney stać się mogło tedy isam Marszałek wyszedł i siła Postów się rozeszła i drudzy stolarzownik ten poszedł. Prosił też drudzy postowie Marszałka poselskie go, aby poszedł do pana Marszałka nadwornego, żeby obeształ wszytkim Senatory, żeby plenus zawsze Senatus bywał, aby ie- dni bez drugich nie nie konkludowali, gdyż ich bardzo ma- to w kapturze, ale drudzy pogospodarach. Prosił też wszysey, aby się mieć do konkluzji, gdyż się potrzebiło: czas do Domu nie radzi by tu zostać, jeśli Pan Czarnkowski rekt i sam ten ich ostatnia, może przepiś. Sekretarowi też po chwili ukazał.

5 Martii.

A że popietudniu się reszali obydwaj strona, bo i poselski Marszałek też był zanieвозмо, ale w tajemney radzie się by- li wszysey zamknęli. A. Artybiskup Gnieński choć jest skarbone wozu iuz natowżono do diadusi maię tylko się na konkluzję, orzekiwa etc. Sumult się dziać działy po miesie albowiem Pan Żółkiewski stąg tego pana Gnieński śniegu, który onegdaj exekantem nań uderzył w Łamach, pnia wistę go niś. Ciotke nań zszabła; nie wiem i we- rui Pradze za mostem w Gzypodzie jego obłąkali go byli ale dano wnet znać Panom Zborowskim i wiele ludzi wybierało z miasta przeciw Żółkiewskiemu a najwyższ stąg Zborowskich i Pana wojewody Litwańskiego, Ale

królwa

Królowa stała arby się uspokoiła, Jęziganoci' podłym żo-
kiewskiego, za mostem aru w Cwirci mili, ale wśród prę-
ż warszawy etc. Jegor wiekora przyjechał z Infantem staro-
sta szlomek nie wiem iścure szrem ale pownie o raku
nek tamtey krajiny bo taumw się wyszykno dowało, a
w rawarcu i aru godzinę wnow rozjechał się banowie
z Łamaw w isure nigdy niebywato.

6. Martij.

Muzny postawie byli ubanów senatorów, ale to nie po-
stem wynisć tarcemu karano. Zgodzili się na karku
i tylko ob. arlekutów się rozessli na krote się zgodzić nie
mogli a iuz kiz się smieszkato.

7 Martij.

Rano hora Septima S. Arty Bisnup Gmurnienski porcehał
przez a z bardzo chot odpisu do Wmsu doponudatemu
uzto nie mogło być, bo niepuszczano doniego ubanów.
Do S. Bisnupa Potkiego dzisiaj z Łamawentem Kaywif.
szym chodono, a wżarke powiadaia ze już to trzy dni
cał mu się poprawiło bosy bardzo ale miał nie pusz-
kaia do niego ani listów oddawaia -

Dzisiaj też się w Łamawym wżarke i ma być
uk konklawa z Duchownych nibyż raden oprow-
ż Kamieniemi, ale dwie albo trzy godziny wnow się
rozestły za wielkim wołaniem a kursem chłopski wy-
nidsie wynidsie z kanton Krawowski Krasinsku powia-
dał mi mis bo ektrawa przyjechał, ze z kardynał
Battory jest iuz w Michowie przyjechał nie znachowie
i powiadał ze go nawiedzał.

8 Martij.

Id est dominica Petre. Rano byłem ubana pod-
szarbiego koronnego: powiadał mi iże przeciw Wmowi
bardzo się byli mextomy obruszyli / ale to musiato być
in privato consilio bo in publico przyrzym ia rawski by-
tem nie karowego mustychał było. Ale on Wmowi se
zpendował iak najlepiej. Ale powiadał też mi
Jme S. Warminski że to na dobrej barzności ma w
nam zprzewodu obiwat, nie intrudował nam extra
neos, bo my indigenae mamy też deiatkę ktorej się

urząd

uważa, że. a tak dobru by żeby Jm^{ci} wkładzie z nami zasiadał
niech na Elekcyę przysiedzie. Jam Mosciwy Dykt^{or} Jm^{ci} wymawiał
sobie iako pierwszy de Chiragra i podagra etc. Pan Warszański
też tam na ten czas był też Jm^{ci} wymawiał obectremam se-
nectutem et debilitatem etc. ba jest Jm^{ci}, który Jm^{ci} był
pisał do Pana Podskarbiego, iako mi powiedział D. Makouie-
cki sekretarz Jego kazał być wytań w kcie poselstwu cesare
z powodu odmawiano tamte Jm^{ci}. Następnie mi rzekł Pan
Podskarbi: niech Jm^{ci} do mnie wix poszle, i iechał zaraz
do Kady na zamek iasn^o się też tam wemknął, bo w małej
izbie w Ławarciu byli tego dnia świętego świątecznego
anistmy Koscioła wdzieci obiadowaliśmy aliz w nowy
i mało się wielkie zamieszanie miało; albowiem kap-
tura już uszytego gotowego wzdry a podobno wyjecha
użył obce i ubrał się w ten nie chciał. Wszę, tak działo
wizora natam Tugom Judsemu, Kady i Postowie sur się
byli na kaptur generalny zezwolili i konstatowali, czas
też byli naganiyli zechania się, na Elekcyę, Diem św.
tri et Pauli to jest naradził^o zaraz i obiecali byli sobie
dziesiętego dnia nie nie odmawiać ale kaptur przewyż-
wai. Już się tedy dzisiaj zeszli a uszure tumultuarie mo-
wili Pan Czarnkowski i przy nim województwo kilka od-
mienili czas to ust. aby na s. Bartłomiej, albowiem na
s. Piotr i Paweł byłaby wielka angaria, et maledictio
populi, boby była zborze podeptano, ożemina wszystka by
przez miasto by co zżoła zebrał, ludziby w nędze niedo-
statki i Tugi wielkie i smy sami przyszli. Drudzy za-
sie wołali: wszakemy sobie obiecali statownie stać przy
wszystkim a nie nie odmieniać nie przyzwalaamy iswa-
rzyli się Tugo. Drudzy secreto mówili zeto praktyka przez
nowe urosta bo se kontrybucye census w Niemczech aler
tam ołym czasie na s. Bartłomiej dawane i różno-
ne bywały, wix rada, zechai natenczas, bo teraz Cesar
penizdy nie ma, ale ondie bycie miał. Potym ktoś rzekł:
wix niech bycie Elekcyę pod dworem przykryli wszy-
scy wix pod dworem. Rzekł ktoś (contra Czarnkowiem)
tepiey na paim polu (Ad est in sitesia juxta Olesnium
prope austriacos etc) Potym radzili si wojewódowie, kra-

kowski

Krakowski, Poznański, Sandomierski, Trocki, Castellani woj-
niaci Gnuźmiński, Łęczycki Marszałek nadworny i Postowi
ziemscy z Duchownych żadnego nie było i wielka część in-
nych tak Senatorów jako Postów porzekali nam prasa / a podo-
bno ci najbardziej qui stant a partibus Cancellarii seby ka-
pturę niepiętnowali. A. Arcebiszup dieuwski iższe w no-
cy jako niektórzy powiadają, choro wyjechał przez drwidy
mowa se po wybuchaniu Mszy A. Podkanclerzy sobie cho-
roby, rządał A. Stoki serio choro A. Kurowski też podobno
odjechał A. Kamiński wrota doświwy wsi odjechał ale
się obiecał rządać na jutro. Pytał tedy Marszałek ob-
szępnęć czy nie podobno by piętnowali? Pan wojewoda
Krakowski męł ią dowszystkiego się przychył ale żeby
se mnie się porządek zszedł miał miejsce; niechay jemu
co przodemna, siadać, poznać, gdy na mnie kole przy-
szedł być, piętnował. Janie Łęczycki męłi żeby porządek
piętnował biskupi ale ich tu nie maś obadwa Arce-
biszupowie odjechali choro A. Kamiński odjechał. A.
Stoki choruje A. Przemyski sobie choroby rządał. A. Ku-
rowski odjechał wry postać do nich a prosie aby się ei
którzy są presentes podpisali i piętnowali i prosili
Pana Marszałka, aby do nich postat Pan wojnicki
powiedział ią obucenie za A. Kamińskiego, i se by-
dnie piętnował, bo jutro ma za się przyjechać i użył
Pan Marszałek Pana wojnickiego aby szedł z Panem
przyjemniem starosty Kowalskim do A. Biskupów Prze-
myskiego i Stokiego i rozważyli im to seby pozwo-
li propter bonum pacis publicae. Gdy poszedł interim
wojewodowie Trocki powiedziat se ią nie smiem pi-
ętnować bez kolegi mego Pana Podkanclerzego dieuwskie-
go dajcież ale odjechał nierozmawiając się z nim
wry ią sam nasiz nie starowego brai niewmien
ale se widzę wielką potrzebę, żałuję rozpostatę tedy pro-
szę Państwa mi co czynić? żebymsiz brai wwoicy spra-
wie mogł uprość, żebymsiz miż w mni we wszystkim za-
stąpił etc. powiedział król. I Pan Podkanclerzy die-
uwski zostawił stąg, swego zpruzia, i był ten stąg

zły piasek

przejechał tam. Po malej chwili przybieżeli drugi Pa-
cholik powiadając ze mu, Smutak Podkanisteny narad
drogi postać abym się wziął bo mielibyśmy się pie-
rzefowano. Na sie budy dosyć było i examino-
wał u Pan Marszałek mego Pacholera iestli się omi-
lił, podobno Pan karał aby mi po pierzefowaniu
Pacholera mi odniósł? on karł nie karał zgoda pierzefo-
wai, Pan Marszałek rzekł: a kiedy by już było pierzefo-
wano nimes ty przybieżeli? chcieli w owego pachol-
ka w umowie ze się pomylił, i poszli go drudzy Wo-
jewodowie examinowai, wzięwszy go rądy nastro-
ny ze się ten Marszałek porząd gnuwai też i exami-
nowai umiem i mato się nie poswarzyli: owo
zgoda pierzefowai niekarł Pan Podkanisteny. Proszę
tedy Panowie Pana Wojewody Grodzkiego aby się nie
wstrzymali dla nagłej potrzeby Księcia. pierzefowai o-
biada chętności wszystkich, w imię którego ale proszę
aby był zastępcą obicieli wspaniałych przyrządków
i którzy do których Pisanów chodzą i prowadzić
Pan Przyjemski Moxiwi Panowie, byliśmy najprzód
u. Przemyskiego zarząd w imię przyrządków, i poswa-
dowali, wszelkimi sposobami, aby mato się nauczyć dał
ette goły i ta Konfederacya, de religione nie mowa iest
ale bywała pierwszy raz w ek. bo dziś teraz o konow
Księcia ek. On dał się nie w chory, odpowiedział zgoda:
ze bym duchownym i odzyskanym prawu od świata,
mato przyzwolić nie mogę, abym bliźniectwa i kacer-
stwa pierzefowai miał, bom to przyrzekł Panu Bogu:
wiarę Katolicką bronić i podkładać, i używać bym
niebył wspaniałym iudney wiarę byli: bo namoto Księcia,
drudzy biura wiara sadzają ek. A toby się miało niebo
obalić - nie przywiedzie mnie nikt do tego. Gołyśmy z nie-
go mówić dalej Pan Przyjemski nie przyrządków nie mogli
szliśmy doł Płockiego zastaliśmy go chorego: przyrządków
luz i onemu odpowiedział nam tak Mili Panowie iek
to try niedzieli iek niewychodzi z choroby i o miżem
nie wiem i tak w imię naucze o mnie rozumieć iako sym
był odległ we 40 milach obozi iek Księcia iów, którym
do w imię

teraz mówię, ledwom z siebie wycisnął, proszę abym był
ze wszystkiego wymowny. Należałoby odpowiedzieć Duchownym
kazał Pan Marszałek aby pierwsi sekreciarze mówili Wo-
jewoda Krawkowski chciał aby pułkowy wojewoda Poznanski
mówił ale on nie chciał tedy inni Wojewoda Krawkowski
propter obedientiam był słuchając tak starzszego; Ale w tej
sprawie mówię mnie młodszyemu a w świątecznych przypad-
kach męczył się młodszyemu jest nam trudna przed innymi się wy-
mować, co bym powiedział miał nie wiem widzę, zobuśtron
niebezpieczeństwo wielkie; bo radzieli pułkowi kapłan bier
Duchownych nie dać, bo by nie był generalny, nie radzieli
niebezpieczeństwo, tedy jeszcze gorzej periculum de non securi-
tate et licentia etc. owo toż nocie laborantes nihil caepi-
mus. Ale toż, cięży: że widzę, że jeszcze wielki, także
nad nami Pan Bóg okazuje, że nam pokazuje tych, przez
które rozprzecz, i to jego przyrzeka. Jaki dowódzi się
się przychyle, nado się widać było, radzieli i oświ, nado
lepszego wzmocnił bycie doato. Ale niechże li mógł przyjąć
o tego generalnego kapłana, tedy innego remedium nie
wiem jedno trzymać się swych własnych kapłanów to
nam się postanowili per singulos Palatinatus, a okazo-
waniu temu per Palatinatus dać pokory, a pozwolili pozpo-
lić ruszenie na Ekscyjas. Wojewoda Poznanski next: że
teraz się wynurzyło, co mieli Duchowni nasercu, ten
iad swy teraz prawie wynucili, co nam myśli iako się
namu obchodzi; trwali przy nas tak długo, a teraz le-
dy trudny się rozciechali a trudny się potrosniemagali,
a Przemysłsi Jęzomsi niedaliki nocy sąsied, że go Pan Bóg
naten stan wprawić należy, gdzieby widzieli przyrzeki miał
być stożem dobra spokojnego tej miłej byczyzny, lubar
dwo się contrarium stawia, rozkazał donas by o zagroźni-
niu swych, że żadna miara, nieprzyzwoli zarychty by
miało rucze celum, a więc to takowe nas uważenie
od Jm. iai nie wiem iestli im tak dobrze idzie owiarz
iako podobno żeby się przy podobieństwie tymo nymaximale
gatom dla respektu ianego: a żeby lepiej karać tym
legatam obiemą wyjechać przez xrony. Gdy to woje-
woda Poznanski next oswał się przez pocichu i next: nie
potem, iostyżat wojewoda Poznanski i next dalej. A
nie po-

11
A nie potęm więc miechay będzie nie potęm. Ale więc Jętmu
Dyja musiby wyszyz respect i bawność na niebespuwensstwo
i dobro spokojne nurypospobky, a miechaj każdego wsawy
wien i konsejencyi, iako każdego san Bóg namyzyt. Ale ta
kwo bawyci mozem owo gra idzie, co o nas myśli, - potęwa
nais, nas, ze im Dyja uszyzemy, sadzamy, miech powiada,
miech ukaza, kto? gdzie? Ale oni sami podobno dlatego
znamy konfederacyi miech miech, ze nam wi inorego my-
sli, albo więc to wzyzm nas sami potęwanais, - i to to frust
owych jezuitów, którzy na tym tytko sa, ze inore na
nas podregais, a radziby unas san uszyzili, iako byto
we Francji. Ale od razu tobre sz serce nie rozsydzie. Ale
ponieważ Jętmu Moynicki przyznał sa A. Kamieniecki
go, ze ma być iutro i eke przyzłowai, tedy w Jęmie Bore
przyzłowai, albo więc Jętmu sz eurych kapturów a pozpo
lekym nuszem na kłera. Kłeraoda sandornicki ment.
dobrem i aradzik rawore. Legatów tych niepuszczai do
korumy aten co iedzie est bardzo moimy uszyz nigdy
tak moimy w Polsce niebywai, i walcie pęciadze uie
rie co eke przyzłowai, obawamy sz eke. Jętmu radzik
przyzłowai ioflaniz sz takie wojewoda Jętmu do uszy.
stniego, ze na osobie jego nie nie przyzłowai przyzłowai
tey, gdyż prawi przyzłowai nie umiem, a eke do ziem-
cami miedzi narabiam i sz to słowa u mnie abornie
nabicia, bo bym nadbardzi przyzłowai, to pewnie
wrem ebym iuz na miem wyszyz miedziad
nik iak teraz iedze, san wojnicki przyzłowai wojewo-
die Jętmu kłeraowa przyzłowai przyzłowai
musze prawi Jętmu bardzo miłowai i affekt byk
Ale ze Dyja Jętmu sobie choroby radawais, tedy to
tytko w rawor bywa, który do szwoły na i sz radawais
sobie niemod szwoły, a ia byk ekepiem tak mieras
wzynit si pisan takie/ potym zdanie swe eke aby pie-
izłowai san Jętmu ment. nie kda mi sz przyzłowai
bez Duchownych bo san na pnothu stoi. My uany
Duchowne i szwiekie iakoto przyzłowai Duchowne gdy
sz Duchowni nie podkuszku sz san Marszałek Iboro-
wski ment. nie tytko Dyja treba winowai ale i du-
gich.

ale Drugich, ktorych oto ust Pan Postów uniesła iżby wy-
iechali aby nie purytowai. Ale iia bary cois między na-
mi dłuży byto najlepsze nay zdrowsze wolum podać, prze-
cie się drugiemu niepodobła iżbycie musis sprzećciwać ore-
mie? bo od strony od adwersana poszło, i Drucie się tak
u nas, iano on Kortezan Florentini napisat: że gdy wie-
dnym Senacie wotowali Panowie ieden wzyssko dny
mat: gdy nań obudził go trzeile, aby wolum swoje
poruczał. On mial: Ja zbiam wolum tego, wlas tak
mowit temi ^{atemi} racyami etc. Poruczałano mu iżby ten iżby
nie wotował, bo wyszedł popielny sprawie ale przydzie
nasis on mial: wiy to wolum iego, ktore iżbycie dopiero
ma poruczał, zbiam etc. Atento mial: wysze mny-
se nadeń i gdy nań wolum przyšlo, że on adwersan
iego iżby się wolum swoim doprawił takż i i iż-
ka znarni postępuia choriem iakatolik znami stano-
wili idlatogo teraz się absentuia, żeby nam racye
nasze pierwey zbil, nidei iestlyzeli. Atur puryto-
wai iia niedadzi, bo i ktorych nie masz mena; że
nieś, podziwieni temu kapturze iżby, reser stano-
wili bez nas na nas etc. mowit też Pan Zborowski
Ja Bóg zna inszego muryz, Jedno wszego Dobrego
iżby mowis, iżby onasz Dom Zborowskich iżby.
niech zginiemy niech familia nasza wyniszkona
bycie, a dobro kotory niech zostanie etc. Tamże iżby
tem Pana Gwiznienskiego, Jana Zborowskiego, pnt
wojewoda Krakowskim i mektorami inozemi Panu
prination wskazałego się na niuboszyka Króla
iano on xprwodu o naymnieyż mur dostateła się
mial ukarowai iżby sobie we wszem karat, a potym
tak per libidinem et violentis omnia tractata etc.
Postowie potem niktorzy mowili: żeby purytowai
bo gdy bez tego kapturu bydziemy, witiue mowder
stwa a xmuie roztania między nami byt, się dżaić
etc. Drugi radzili niepurytowai ale przy wzych
był a pozwole ruszenie etc. Potem prosili Postowie
wzyssy, aby mogli iżby i namowić się dosta-
kur nie)

17
Dostatecznie obym, a ius byto po miezporze, i wysli
tam radzie, are do noey i mustato sy, odtozow do intra
owo ty swyft, niedziel, lacture tax marnie strailiomy
byli uszy sy i wloscieli sy nie byto i naposeto sy are
donoy. Pytat mu potem R. Legat iusli dobre Biskupi
uszynili, ze niechcieli puszcowac? Powiadziatem ze quan
tum ad Religionis negotium dobre, ale quantum ad
bonum communes et pacem bo Deie naywixey oto, aby
sy obrona programana nie omifnata, nieporwotata
lecy eum aliquo medio et exceptione sine cantata mo
gleby byli wto trapi idogodici. Rzesz J. Legat tunc
confederatio ista fauinda erat durante interregno tan
tum Deinde quia convocatio ista facta est tantum
propter locum et tempus Electionis, quid opus fuit
istis haereticis imminuere Confederationem de Religi
ne? Sed haeretici hoc volunt ista Confederatione ut
eis liberum sit publice praedicare et ut decimae
dantur ipsorum Ministris.

Daniel Pinc Dworzanin Cesarie bawisk, tu wgozpo.
Deie Pana Cesarzowskiego: zaxratem deis u niego
Commoda et utilitates quae sequentur regno Polo
niae ex Archiducis Maximiliano caarys sy Cesarz puz
demus Dlatego topisze ze stgo Colligo ius Cesarz attra
ci swy tego tytko Maksymiliana, albo naybardziy po
doba, bo ust naywixszy ze uszytskich braci i naym
xniyszey etc. Biskupa Chetmskiego Litkowoskiego wro
ray grubiono u Biskupadyniow Dwniu mosiwy Rize
ter porzto byto itychai ze wnie umart ale resy nichto
Gowatem potem zbanem princem otem nanogoby
z Austriyanow naybardziy odanie swe dawali? powi
dzial ze Cesarz pamyslaiz na praetenta, na sadnego zbra
ci swy zapai nietyki. Pytatem go a gdyby samego Ce
sarza? odpowiadzial nieprzyjechaiby niu wem io. A
wszakie Maksymiliana nadewszytliw preatadut ius
prawi wlasny Oycie? Ernesty zostal iusce regem
albo Gubernatorem Krolstwa nizgerskiego. Mathias se
chat rzyj.

Mathias uchał' nigdy' na peregrynację, ale nuz nażenie
zika tyłu osob. ale prawi ze Krolowa Polska zasie
żeniem swym latowie), nikt icy tego nie może mieć za
ste, i gdy do panów swych przyida, / ad Austriacos / powiem
im wszystko i byz ich namawiać, aby sobie dali pokoy: wszak
to cum indignitate illorum, iakie ustanowienia pnieu
im suspiuie o prastynach, o rozdawaniu pieniędzy: spany
są natym dobrze bycie ich nieboszyku.

Wszystkiem naszym potrzebnych i naszych, atore się na
tey kinwożacy miaty, przepisu dostać i Kaptury mamy
tylko artykuły albo postulata Pruskie nie mogły się mieć
de verbo ad verbum. Staratem się o nie przez S. dworskie
go u S. Galarzynskiego i u S. Sztukiego powiedziać że się
gdzieś zauroczyły i sam S. Stoki na broń, mury stał do
nich ale nie mogły być, ale powiedziać S. Stoki że nie
mają uiego zyskać, antiquum est semper eadem cantelena,
chciał prawi Jchmoż' wyznąć S. Karolynata także chce,
a tylko chce mieć indigenam, a chce mieć sam uwoi sey
miki i Kacy S. Był na ten czas S. Kołetwider u S. Sto-
ckiego i miał: iai nie wiem kto tam indigena? a kto nie?
boi tam najwyższy Marurów. Pan Czarnkowski miał te
artykuły Pruskie webratule, ale mnie chłopuła zgubiła
S. Marowicki też tak mówi: o artykułach Pruskich
nie mam gadać w Prusiech.

Podobno tak z woli Borzy nie mogły się dostać aby
w mie mosiury S. nuzbowaty awizakie S. Marowicki
obcał mi ich dostawczy do Hetebergu przestai.

I Martii.

Ten dowożany i przewożany Kaptur, bo gdy się reszta
praesentis. Pada i Postowie aże iuż pierwszy rano i fura
rozmożło się było to po mieście u S. Arystidiusa Gmierz
niemku u mart' u Drocie dwie mili od Sochaczewa we wsi
Kampnie, atoby ona iego Profesora nuzła okrocyem
w mie pisać ze powit' w benafie - nie umoz aże Korono-
wać byz, żaciego Krola pnieu miastory niedowierzali temu,

temu iawni falsus rumor erat. Ale przyjechał B. Biskup ka-
mienicki opowiadając wrocie woja^{ny} i bawę iako potma-
bna jest nasz wolanym postanowienie. Przyjeżdżając
by biskupstwo, przyjechał, kaptur podpisał, a wszakże
sub conditione propter bonum pacis publicae. Potem przyjecha-
li imi wszyscy, praesentes et debet videri, bo choi absunt
multi prae vigore praesentium volebit in omnes bo si
byli wszyscy przyjechali iadali wspotki, tedy ten choi
odcikał a kto im karat, conclusio facta a praesentibus
ktory do Roma szwali, vult et robat suum. habet pro
omnibus.

Szemrali druidy przeciw Biskupowi kamienickiemu
zeon uwadziły wasz Bismarck Archi Epi Gnesno przy-
jechał confederatio dlatego aby mu dano Arcy Biskupstwo.

Pan Czarnkowski zaraz się protestował o Arcy biskup-
stwo ale B. Biskup mi powiedział że ma impedimentum
accusatum oculorum. A wszakże druidy i druidy Czarnko-
wskiego żeby on wnet dostał łakowego Cyrulika, który
by mu wzrok naprawił gdyby Arcy biskupstwo było bo
mu tylko był mem oczy zasłoty ale powinien przeciw okowira.

Czas Ekecyi jest dies St. Petri et Pauli miecyse w wa-
rsawie bo czekać na St. Bartłomieja byłoby niebezpiecz-
ne dla iakiego wtargnienia nieprzyjacielskiego i zaraz wy-
chodzić z Warszawy.

Druidy mówią że Arcy Biskup, niech B. Biskup temu
omnino temu mówią, żeby umiał. Mówi k^{to} go
lowcy też affirmował, że żyje, bo iadali się z kedyktem

Stanowi Zborowski kaptura przyjechał miachile,
albowiem iako uch strona morwi, est in fraudem: albo
wiem in Arkulo Zborovium tak napisano; jaten ar-
tykuł nie est inserowany do kaptura, ale osobno jest
napisany i wysłany jego kopię, w Głównym i B. Biskupiego
i że my stany Duchowne i świeckie i wszystko pa-
ństwo etc dla pokoju etc. stanowimy aby żadnych
naciągów i miedzi, uwag i wad etc. nie było sub inter-
regno, sub paena virtute Confederationis etc. Pana Biskupa
Zborowskiego restytuujemy ku stawić wci swojej etc.

ze mu to i napotomkach szkodzić nie ma etc. Abrogu
iemu dekretu Seymu Anni 1585 etc. a wszakże aby Pan
Krzysztof Zborowski do przyjaźni do Polki wstrzymywał
się, sub Interregno, ale na przyszły Sejm post coronationem
ma przyjechać etc. Po tem też wzmianka o Heidensteinie etc.
ze skrotiny wywołai jego skryptu. O Panu Samuelu Zbo-
rowskim niwoborowskim; tedy też mowa maia, Panowie Zboro-
wscy zatriwai także na przyszły Sejm przyjeżdż. post coro-
nationem i dać do iudicandum causa istam Regi et
Senatui, a na Ekseya spoxerzno przyjechać. Adla wi-
kszej seueritatem strona panow Zborowskich od strony
Pana Kanclerza maia być od siebie w Elsterach Mitach
to jest kardai w dwóch mitach odmowy Ekseya sub
paene vigore confederationis huius. etc.

Bytem si ia drizaiy in privato Senatu, ale z karano
wymysić wszystkim wyszedtem też X. Legat po tem stat pro-
szę mi na obiad: sędtem. Uskarzał się contra munnuratio-
nes quorundam contra nuntios Apostolicos; gdyż mi pra-
wi mata, roszarz mamy z tego tu muserania. Vestrum
salutem quaerimus non regna etc. Pusurono tuch: si
nouy: Legat kaakowski Kanoniki Orestowa jonytuigi
Batorego i był by on prawi tak matto, żeby się z tym
naprzód przed Kanonikami odkrywał? Potym się uskarzał su-
per avaritia spiritualium, et collectione non necessaria pecu-
niarum gdyż oto Patricius et Chelmensis reliquerunt mul-
tam pecuniam cui collegemur? Montelupi x Krasowa
też tam był i porwadał że jest Esecutorem Testamentu
Patricii ale peniadze inaczey się znać obraowia.

Dalmata też tam był i gdyż mowiono de morte Archie-
piscopi Gnesnensis bawitem że content był i wypchnoć
mi prawi zopactwa oto sam poszedł i przypomniał to
Krolowa Bona mawiała że wosewone sempre possibile
che se rompe tabarca che lu Domase ingranida, et che
se morisce una parsona. Ale gdyż po tem twurdzo
no że X. Arcy Biskup żyw, tedy ianoś nie wsman
mu teto i mawiały na X. Legata, że on mawia-
wał go w tym nie pozwai adwersam partem etc.
X. Legat odpowiedział ianoś ja mogę arcybiskupa
poznać?

habeo jurisdictionem non habeo brachium. Carceres in
hospitio meo non habeo, Nunquam quando venit successores,
jurisdictio mea cessavit. Tanta to. kurdyba i ubana Pod-
skarbiego ze mie D. Arcybiskupowi. Ale Pan warszawicki af-
firmat, ze umart in curra, ut ut est D. Sylwester sekretar
wikli prouidiat mi de conclusionem hodierna, i ze air sy
zanowito byto wczeta do Labursenia, gdy pruztowac nie
chiano, ale diisia, gdy pruztowacy D. Biskup kamienie-
cki pruztowat i podpisat a wsekke cum ista clausula.
Quantum ad pacem ek. tony idrency pruztowali Dekcy
naramta post festum S. Petri et Pauli raras w warszawie

Ottelomanie przypominie i ze nato sy reuolite, ze nad
tamtych ludem nadobole ma hetmanie Pan Herbolt
ortonym wznianna prurwey byta i ktorego podobat sam
Pan Herbolt, ortonym wznianna prurwey byta i kto-
rego podob kanitem. A wsekke non est factum prae-
dictum wielkiemu Hetmanowi, ale go napisano starszym
ek. De morte Ep. Cracoviensis tix mowiono ale falsum.

10. Martij.

Kano bytem ubana Charnowickiego powiedzial mi
i ze miasto Winkurzy stala sy konfuzya. Bo D. Kamie-
nicki wseystro podrowit, pruztowat, podpisat, a insi
wszyey Duchowni niucheli rozuchalisy roenie mogli
samta powiada, niuchiat pruztowat bo nie mase na
to Akto byt? Nila Panow canox to ma robur mie?
Prosim zeby Stationi was byt nad Barttomiey niuchie
li ieno na S. Piotr. Otor Maledyacya wilka bydzie bo
sswody wistwie diuwa i sybyda staj zbijania, mordestera
D. Sylwester sekretar wikli diisia odwiehat, wmiu naypit-
niy sturby swe katera.

D. Sylwester miat diisia listy z Krakowa, data 5
Martij, ale de morte Ep. nihil, imo valet.

Sowradat mi D. Sylwester i ze Postowie szwedzcy ia-
da, i ratune tego Krolowa plymo bardzo ze nie mogli
bych na konwokacyi tej mais byc za dydzien. Nie
dsiano odmieru Krolowsuiny we Szwecyi bardzo rykto
iespue in Januario bo mare illud longitum erat.
W tych kilku dniach usque ad 14 Martij rest w rypni da
nagdy.

starając się najwyżej ołiemplasz kapturowy, bo bez
niego dłużej się niegodzi oła zimna i Deszczu: a teraz
nabierając trudności, idosła, bowiem się z nim prze-
nie w grodzie droga. Jest też to czynić przepisując inne
mury, które się tu wystaty rozprawowały w Radzie: ja-
kież wtem obawiały się tu niewiele prawników, i
iż tu od niektórych Panów pozwoliny do mnie chode-
no, mato nie na każdy dzień, by natarg albo do Jatek
tak o mnie rozumiejąc, że i ja napisałimy -

12. Martij.

Coty dzień strawił się wysza iżi nowy około kaptu-
ru przepisowania. Wojewoda Poznański ma tu nieco
zmierzając przy królowej Jemiole.

Arny Bismarckowi Gnienskiemu mato za to, że wo-
jewództwo poznańskiego parcie strzyma.

Jeżeli teraz przedkierujemy do Grodzia
Warszawskim bardzo drogie są, buty, za jeden po kilku
złotych.

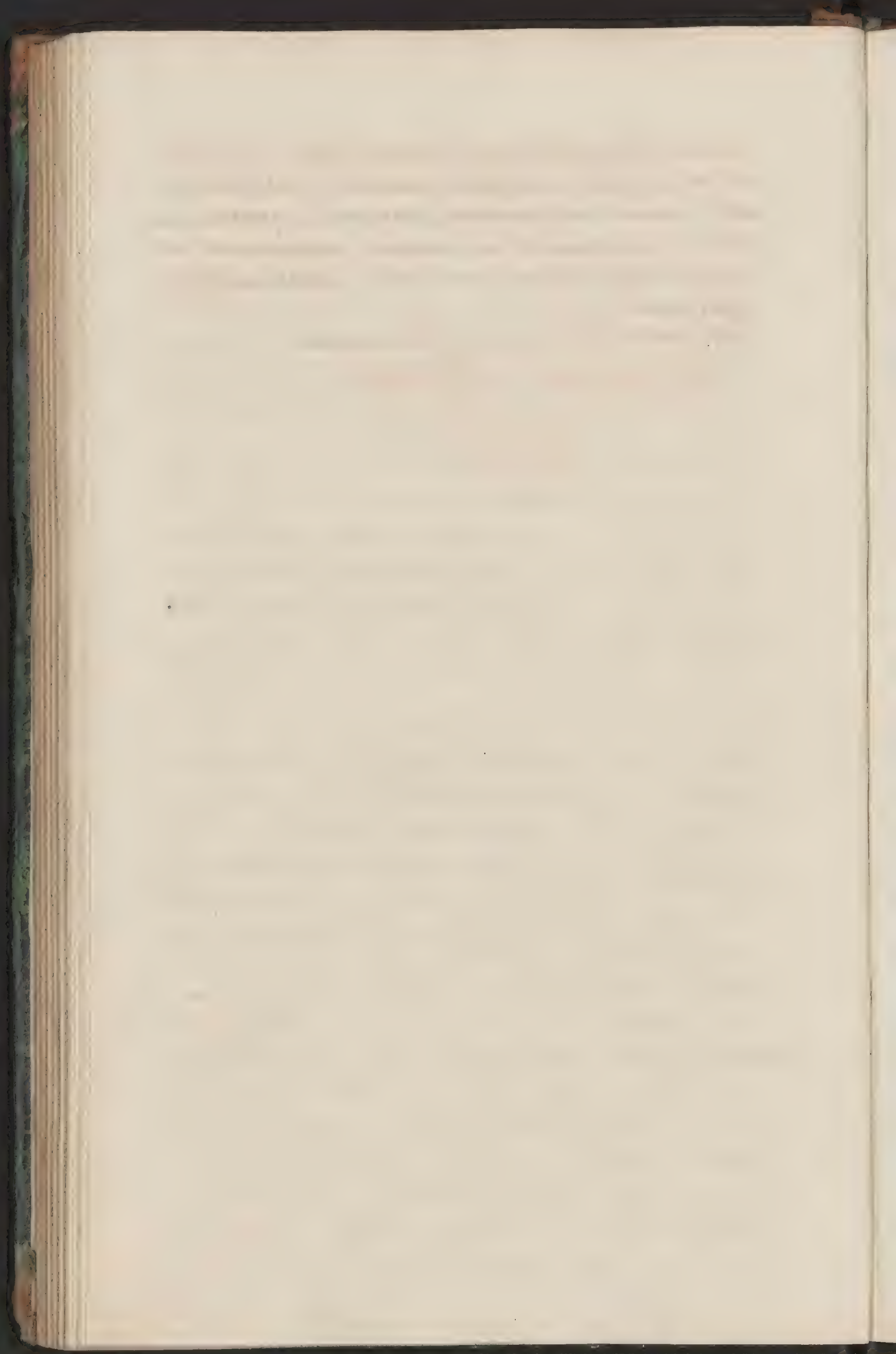
13. Martij.

Oczekiwaniem natłoty Pan wawrański naty od wtem
inducium miał de oratione sua funebiali. A Bismarck
Płocku iż odzwiała, tylko że iż pociągnął. A Legat iż
głe oczekiwania na sumę swego, jeśli tu setka per
Pascha inierum. Drużny wosy iż dłużej. Podstarości
Pustuski powiadał że A. Kardynał Bismarck wawry na
wyspa, ma u wtem w Helsingborgu być. A A. Szwec-
stra pozysytem 10 Jatek bo wyspa bardzo drogo by-
to, owies, drwa, ryby, inne potrzeby i wydatki, a za-
tego mato kontentować się gospodarką trzeba za Jatek, etc.

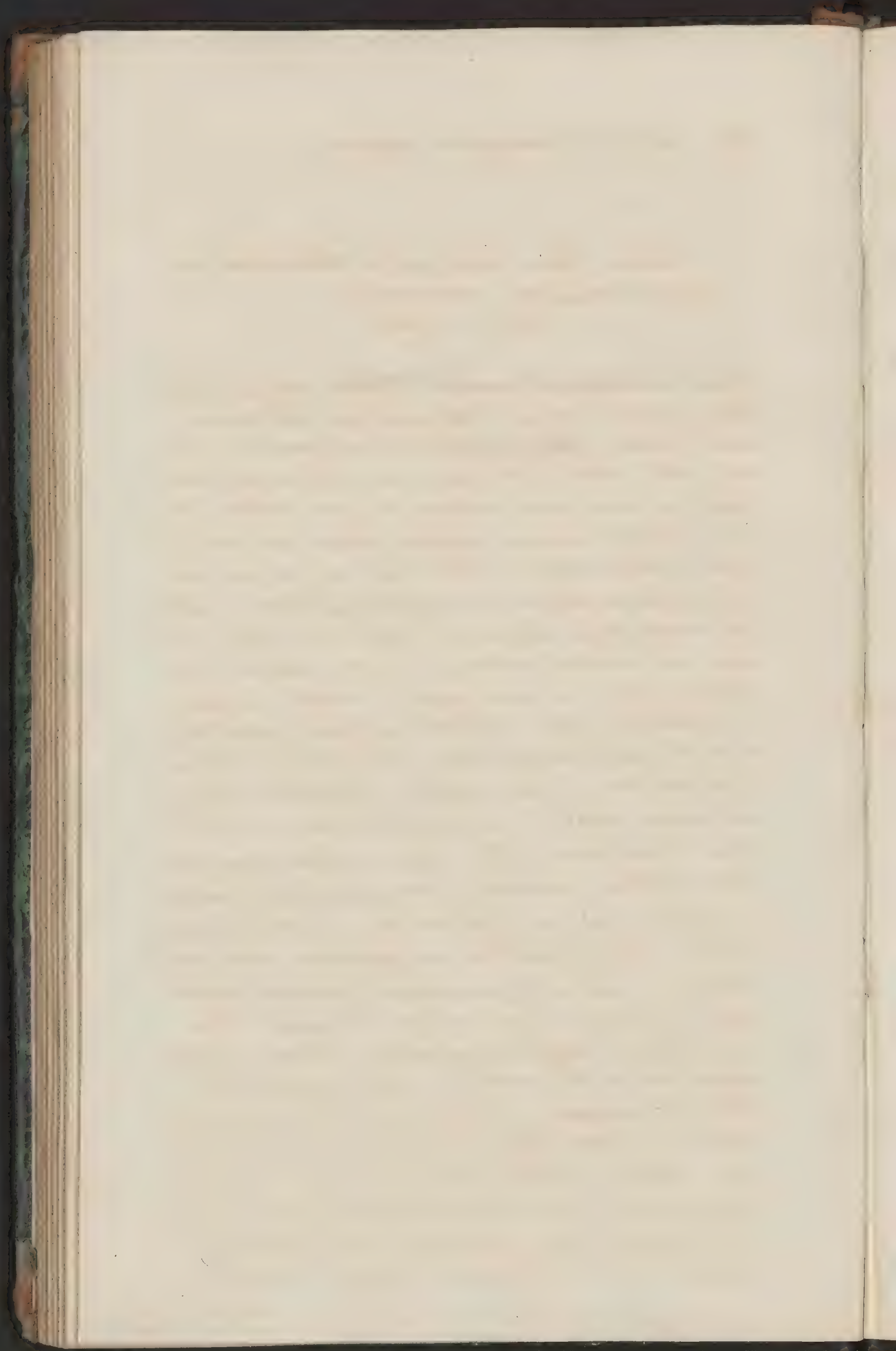
Opisali wtem ino wosy, tylko u A. Arny Bismarck
pa Gnienskiego oła choroby trudności była, A. Szwec-
ski powiadał przedtem, że wtem iż pisał i mome-
na posłał przez Pana Narynkowskiego. Komornik ie-
den królowej Jemiole powiadał mi że Pana Kater-
na ma być na Helsingborgu, ale mym
Edaniew

75
zdaniem uści go bycie piętych, dosyć. Deresto do.
syć się na pisato, następiato, narzuto, nachodziato, na
stato, nariembneto, napoiato, naciśnięto, napiekato, na
posiato, in xrestowato in summa naprawwato. No
musiałoby wywiał iako mowi potan mogoby
kopią gonie.

Providebit Dominus et Dominus.

Dyaryusz Seymu.
1606.

1606. 1 Maj. Do dyaryusza Seymu.

Zdanie Pana Marszałka Koronnego na
Seymie walnym koronnym
1606. 1. Maj.

Wtylek zamieszanych ciasek Krótkiej ręki z idney
strony poganin wyryznu nasza poszarpał, zita dusz w
niuwola pobrał, zdraguy mustychana religywość na naród
nasz paota, ztraciny wstronniyi koronnej nieprzycaiel
znouu gorz biene, naratosnuyera kardemu obremu byi
musi, astussanie domowa niezgoda, przez ktora przyslył
ciasew wulkie istawne S. S. aianie ktorych moze nie
przycaielna przystunie nie mogła do gruntu wpaudy
gdy miasto ponoye ktorym stoi ytkuicnie karde pan
stwo mordy ixiwie roslania, miasto wolności y swo
bod tumulty, a za niemi zguba y niuwola nastypowa
ta. Czystalismy dawne Rzymskie y Greckie, przystady
a nie bez pozatowania, choi nas to nie nie dolega
to. Styszelismy, o Franuszach y Niderlandzskich wie
ku naszego srogich y okrutnych domowych kto-
tniach, sami aswero ledzielismy natamie ognie przez
sciany Sapiensu niepatyeli dymy, pewnie tego pozaru
porymawsey przez gory widzielismy z upadkiem one
go tak mienego przedtem, tak pyznego teraz zwi-
szzonego y wniwca obroczonego. Krotostwa wuzger-
skiego. Zaizymby nie powrima ku wyryznie młotów
by nie stusany wzgląd na pozostaique potomstwo przy-
wodzil nas do ulitowania się nadta matka, nasza
zatość przynajmniy yboiarzi zlar okrutnych przy-
stadow y niebezpieczeństw nastypuących, a strza Boze
zguby ostatniy miataby stusnie niektórych dolep-
szych samyctow y zdrowszych rad przywodzie, wize w
smu idrugich laniach przyozyn, zlanich porzysków
wideliki, darmo się spodawac mamy, aby smu się
tego

czego poie smięzgo starich postępków dozerać mogli.
Czytamy o perzaskach y przyczynach upadku onych sta-
wney i wistuię Rzeczypospolitey Rzymakiney zapre-
dmięzrych niegodę, mnięzrych niepostuszeństwo,
wzgardę Praw, odpożymięzrych tenie warzenie uny-
elów, swawola, rożmiera tak daleko zawiedli byli
nieu prosperita, że iako ieden męst. Salva esse nisi
beneficio servitutis non poterat. Czego z tych neuy
u siebie nie widoziemy? a easz to uszytko tego roku
niedoskonałe okarato y odkryto, odkryty sz niegodę
z rozpadrosii i nienuwifii pochodzące, ponarato sz nie
postuszeństwo satażaniem xiardow publicznych mimo
wtadze. Swawola wszędie gorę uszta, także nie to
co kto był powinen, ale co mu sz podobato, czynił, a
iesure to jest tym ratonimęzra, że uszytku winę na
wk. koi i nas bracię swoje obaliwszy, wszęiamu pten
nem y inozem rozneniu sposoby ludzię spowyrze
dorozmukow y lumultów pobudzali, y liberalem
speciosum nomen praese ferendo, aby tym faimiey
na ul wremieniony mawradome neuy przywiali. Nie
jest żadna uprawdzie zwierzchność tak odłana Ro-
ga potogostawiona, aby wcale być mogła, nie maż
żadney Rzeczypospolitey tak dobre sporządzoney, aby
ceorbitaney w niy być nie miało, pogotowiu w na-
zey, która według dawnuy przyprowiesci niemędeni-
ster, być to nie może, aby w zkluby swy wypaść
nie miało. Po wk. Mofie isto wiek, Senat i Woydny
ludziemy uszykuy, tym nad inze teraz messzysli-
nosze iesli co adwego kreu, wyszto, iesli wozem
Rzptuy doszć sz niedawato, uszytko na ieden raz
na nas obalono, iano by wk. M. radawne ewe-
sz odpowiadania, y my wozmy uszyk nasz byyli
wszytkich eweżowu sz ianie byly wszytkich ceor-
bitanay autorami y promotorami być mieli, y
iesli w Rptuy od wk. Mofie naterato, iano bysmy to
my ratyżnywali, kido tego affektu nuprzyzto.
Co nato uszykiono iesli sz sto Panowaniem Wk. M.
sz i prywatnych urazów swych memwentuie

aby i drugie

aby i drugich na swe zdanie przyciągnąć mogli. Co ze
rozrządkach mias y orokirnosci pismo i bez przerwania
tego roku robiono, nie dzieło ci to najcięższej miłości
wy Kroku, ze się niektórzy Panowaniem Młodości nie
kontentują, bo nie jest nie po niego do przyrodzenia
ludzkiego, któremu varietas się podobna, co i w pro-
stym pospolitym człowieku widziemy, że co dzień
pana a co godzinę uprzednia nadziei mieli a po-
gotowi w tak wielkim i szerokim państwie siła
jest ludzi złych y dobrych: bym trudno się Pan
podobai ma, gdy na ich cięży anim advertere
musi, dobrym zaś y nie kawrze inie wszystkim
dogodzić może, do tego choi Pan dobrze wie, y spra-
wiedliwość sądzi, silę obracać musi, bo nie jest lu-
dzi dobrych i sprawiedliwych tak wiele jako złych
którzy przywodzi się nawzajem, y którym w pokoju
trwoga, y wojna w rozrządkach odkorzynek y odel-
ga się ludzi; Dobrych zaś y kasturionych gromada
jest wielka, a dla kasturionych i smot nadgród wiel-
kich potrzebuia y orzekwają. A kiedy nie odwoła,
tego nie pragnę, bo jedna sławka i tam ciępaty
widno, i to jedyn potur, dniecy na wt. Mozi nane
kai, y na uprzedni się utarają. Jak gdy złych
w występach hamieniu y dobrym tak jako oni
rozumie, y sobie przy nadgród być dane nie mo-
ga, wnet winy iść na łan iść na uprzedni sta-
da, iść potem niemożentowanie rosie, y powie-
dzą do tego: Pana dołdci udawania, a iść nay-
wiscy ptomnych wiscie o uprzedniach rodzi się, kto-
re tak daleko się tego roku rozbierały i tak się rozkwa-
wity się sprawować się ich trudno. Aż ułudyby
wporządnu oto się Kłoda pytała, kiedy by w tych
Cenzurach miłości dobyczyzny nie prywatna nie
nawieć albo zardroć sprawować a wby miato
być dobremu człowiekowi nadto pociężniejszego,
aby in Teatro Kłopotu rationem villicationis
dawał.

dawał, tam iako złoto w ogniu tak y inota kar-
demu w takim ciągu tymbyś potrowinięka
wydał, lity zaś na postępi swe niek by się ro-
mał; y karanie swym wykrytom naleznie odwrócił.
Ale yto trybem w prawie opisany y w nurypro-
stym nurytym odprawować by się miało, aby był
obwiniony Delator y Sędzia, wix uoliby Sędzia obwi-
nionego winnym nie znalazł, aby ten Delator pod
karę obwinionemu przygotowaną, iistiby nie dowiódł
podpadał, w we wszelkiej Ręptli zachowywając
i paenam talionis narzucono. Ale to im ust nie
stusznijera tym uszora; i zatorbnijera z tego roku
drugim piurwym stawu y exustimatu, straić przy-
szo, piurwym być osądzonym y publikowanym
niez powiudiano a uoliby kto iako sprawować miał.
Bo re osobie mey, by mię kto był winnym uoliby
obwinil, gotow bym był zawsze i terazem gotów
rok bez poswu przyznam, iistli się kto z uym
Doveru w uymbym wyryznie miał być nie
praw a ia zpostępiów praw y rad swoich leiby
uzynić chę, tu gdzie tego zawsze plac bywał, ma-
iay pewny w niewinności ufnosi y re mię nuryzali-
wy, w niurzem takim nupostelanie uymbym albo
wolnościom uymy albo Prawu usowierbek, albo ur-
dzeniu zachowania, y stawie Domu mego co ubli-
zeć miał. Bo kto się obcyry nupriędzony mo-
młodych lat wiek, kto na zachowanie tak doma-
iano i w postronnych krajach, kto na zabawy
moie Dworu y w woysku, kto na zachowanie
w urzędstwie, kto na obycie się moie w nauymni-
szych urzędach poymy, z ktorych skoluzności nury-
kli ludzie każdemu sprawy Sędzi, mam zato,
ze nie takiego nie znajdzie, za uolym się nigdy
dromać miał stuszenie. Bo auz się sam chwalić
nie chę, to przie nie muszę, ze postępi moie
enostliwie zawsze y rady iistli nie subtelne albo
przyngre, tedy szuryre a nurytiwo y Panu Ręptli
byty

były, i nie posłakując mnie w ničem i nieprzycauiel
byse prawdy, znać chciał, w wymyby sławom mym,
wobnowieum uszerzerek, i po myśleniem wyrzucił miał,
niechay też drudzy tylko za tak wiele lat rzędów swo-
ich spraw i z postępnów surych się sprawni, mekay
tam in publicis quam in privatis sprawy ich rozstrzy-
sniwie były, niech tu goście tego plac ten raz osprawni,
nam nadziw, w niewinności swy a sprawni liwości
Boży, że oni, a nie ja wyryzanie na liźbie rostand,
niekiedy articulatum i otem mówit, i mówien po
wielu rozdianych się chwytał, i takby czasu wrzucił
musiało, to tylko mek, że my się gorzka kryłoda
dawali, a tańco kardy dobry i rozdany temu wiarę sta, kto
na wiodący, wby drętki mwi, kto na powstanie potom-
stwo się obcyży, by inoych onobiznocy, które stęgo
albo dobrego i towieru mynia, a ante actum vitam nie
stał przed ory, sem otych troch, się zabawił, powini
nemie ani w k. moie ani jennu sa ste miie miie,
da, nie mass bowiem ięzszego ięzaru nadwicie, iano
temu, kiedy z tego honor daturai, z stawu kutorai,
tak se Eden daturai optia, nieprzycauieloz mowia, wex
sawie, wex mawnozi, wex natanie drowie, ale sta
wy, i onoty mubarz, bo se mna ydo grobu pody,
Minszpy tedy mwy które ias a prawda miz dary
ta, nie iestem takim, abym sta prywatnych affe-
któw, sta urarów potasnych on, albo myzai albo
gubie miał, yowsem ony iano nayprzedszego uspono-
ienia dyzi, by i z mym, iana mwy mwiu przywa-
trych z mwyia swego oto unizenie wchowski proz,
abyś w k. moie to mwy pospolitay stusanie nality to
co byś w k. moie albo zobowazauo, albo zobietni był po-
wien by na tym plac iano nayrychley mysiu i
zowoby swy dzyeć wrymowszy usponit sam subie,
z nas sinistrae suspitiones et opiniones zniosł. A na
co by się iessare stany zgromadzone rezwolity, z dobro-
liwości natury swy, i se nam kawse in benigni-
late et clementia powowat, yteraz to skutkiem po-
kazar, kato Ednan pilne oro mainy, ne quid detri-
menti Republica potiat, i stych terazniayzych
rozumów

20

Diaryusz Seymowy.
Annō 1596. iz 26 marca Lu m. S. Bibl. Radziwiłł Neswies.

Diaryusz Seymu w Roku Synikowym
Pyssetnym Dzewiędziesiątym Szóstym Dnia
26. ta Marca.

Naporażem Seymu tego gdy obrali Marszałka
Jmci Pana Dorohotajskiego Panowie Postowie między so-
bą przez kilka dni dysputacye mieli, strony postów woje-
wództwa Ruskiego obranych niezgodnie z których byli
Pan Legoza Karol Stefan Czechowski, Pan Lesniowski Pod-
czasz Lwowski Pan Szczęsny Pierburt, Pan Stanisław
Stadnicki z Łanuta y drugi Stanisław Stadnicki z Łan-
cuta y z Ożomla Pan Broniewski. Te posty gdy w
Wismie mianowano, niektórzy nawzekli z sobą szlachty
Stug, wojtów, sołtyśów, aby na nie wotowali, y tym
postami zostali, co szlachta obawiając, że to oni in-
detrimētum libertatis se facere czynili, a mianowi-
cie Pan Czechowski nie chciał w łanowym nieładzie su-
dzić, y Postali do Króla Jmci o drugi Seym pro-
sili, Adla niego tych drugich Postów niechcieli mieć.
Potem wszyscy wyrzynili protestacyę, y postali/ut af-
fectus/ z mą Pana Szeszowskiego Pisarza Lwowskiego y
Pana Krasieńskiego, ztoteż protestacyę gdy się na Seymie
opowiadali urosły między temi Posty wielkie Dysputa-
cy. Protestantes kładawali imto, że się wy prywatne
osoby nie Postowie, przyjeżdżamy się na was skar-
żyć, że się są byli tam cum prejudiciis animis sta-
wili, y gwałtem do tego uszrubowaliscie się, Credens
nie maie, który zwykli mówać Postowie, y nigdy
bez Instrukcyi nie przyjeżdża tu na ten Plac żadne
województwo, ani Powiat, oni odpowiedz dawali, że
modeste facies tam usi sunt, nie ławiego nie czyni-
li, co by się strawem y wolnosciami nie zgadzało
ale każdy z nich wolito more tam przyjechał. Cosi
do tyje Credensu, albo Informacyi odtraci, że cere-
monii, mniej potrzebna rozumeli, bo informacye
są one

tych którzy się niebawem, być mają dawane, y którzy się
tyrones do odprawiania spraw Bpłty.

Ale kardynal nasz jest veteranus a w wyposad
natem seym cum plenaria potestate wszystkie wo-
jewództwa Bpłty swe wyprawia, tedy przyzany
Instrukcyja nie jest potrzebna. Dotyko powiadał
iż nas było poselskie tu na seymie sędzić nie
miał, ale tylko brać domu, którym prawo prospo-
like karato się sprawować y gdybydem wstąpił
Konstytucyi rectore rationem vellecationis sua, tam,
albo nam natam, albo podsygnis. Wierze też to propono-
wali że seym być nie może bez Ruskiego wojewódz-
twa, boła materia tego seymu obespourenstwie
województw Ruskich ma być namawiana, y tam
tych krajow ten ogień jest najbliższy do się przyda-
li, że wy tu na nas, proz nas nie stanowić możecie
ani byciecie mogli, y chcielibysmy też nas obronia-
ć opatrzyć chcieli, nielwa to nam zdrowo będzie, ia-
ko gdybyśmy się mogli sami leczyć, którzy sepiet ier
Desmy defektor naszych świadomi, y prosili aby
tamci Protestanci byli repulsi, iako ci który proz
Protestantye swe seymix rozrywali, tedy materiji
była dysputana proz dwadmi pro kontra dyspu-
tując.

Do gdy Panowie Bpłtowie przypisali na swoy
rozdyk, rozni ranie rozumieci, jednak przychylili
się do tego iż było być wielkie niewygodyby protesta-
cyami tak wazne niewygody mieli rozrywać iaby za-
to sequella, y seym był zmuszony y Trybunał, kto-
ry nam porównanie wszystkiej sprawiedliwosci
dać, musiałby się stamać z tego Boże uchroni/
bołatwiny oprotestajet, ludzi wiele niespotwornych
dobremi się rozumami brzydzących.

A tak dobra rzecz jest, zabiegać temu ognio-
wi, że też nie pomniemyż uszu przedsiabrali, iż ci
Panowie Bpłtowie od Protestantów naganiemi ludem są
wielkiej stawy, y wysokiego barzenia y zaidy cum

honore

honore et deure w kole tym Polskim stawali y nie
sa w niwerym podczymani. A gdy byśmy ich rusyć
mieli, iur by uszerbek był honoru bo by byli in
Regestro civium factisorum notali, y Prawo taxich
paena honoris raze, y rzyżymy tego, aby to miało
na Domic tax ludzi rżnych zostawai. Jtak propter
bonum pacis wszytkim sędziui rżali, tax Panom
Protestantom iakobiz y drugim tym którzy niuż-
Domic byli obrani.

Dnia 29 Maja Mitali Krota Jmii, przez Pana Kar-
salka swego, tym sposobem.

Dwa sz errores in omni Reipublica naywysze
Naycasniwszy Mitosciwy Krota swapliwosci y lenistwo
sta tych dwuch y naywysze Monarchie Krotestwa,
Prowinnye, Swierdze, y Kapte upadai, A to dla te-
go ze w narbyt, jest y w mato, miary nutreyma
ia, rżymnter appetitus rationi nie mogt parere, co iur
wikowi nassemu exploratum est y iur y tych
razow mato ledmych wry swire patreaty, Drugich
uszy styzaty. Lenistwo mwiw izyni obiectio nemani
morum, hostilem adducam, contemptum, et omni
rerum amissionem. Swapliwosci za sz izyni to, ze
okazywa bywa upuszczenia, izyni strwozanie animu
ze ludem, przychodzie sz za swapliwosci szypne
osobie rozumienie, y duplosz, ktora sz z mądroscia
nie zgodzi, przynie, a menamyslne rady, szporytani da-
dza sz dobre, wposrodoku trudne naxonu szawodliwe.
Ci co to rżyzuska smialoscia y duploscia rżdza, izysto
upadai, w boiazni eum sua factura ustai, Ktmyet
ktory sz umie y wie izego obawiai a izego sz iur umie
do mury szysto przystepwai dobre i bonis auspiciu za-
izawszy, konie potym rżyzet miewai. Ten szawdy szry-
slivy bywai ktory sz mądry szwafura gdzie szto szadu
te solius Reipublicae y rozmyslaiy sz nate i na owe
strony. A rozmyslivy sz rżdy iur do mury przystai
smiele izyni mogtby sz wiele przystadom nate kto-
re nem to przed wry wyrzmai, ale szam krotoz onych
mylurai nie szawata. wszanie wszytkie historye
szwaderz.

swiadczą, że albo dla udanej słych albo dla obydwóch
wielkie mury zginsty. Swierzy projekt wotować i mul-
tańska sęmia nie dla tego naszego rozerwana jest
tylko propter mala consilia. Mądry to człowiek, który
tego deliberując przyto ^{wzi} ewentualnie, a w tym ani na
prawę ani naturę uwzględni. Co my wszystko wypo-
stępując wkrótce w łosie wiedzemy, y szersze
Państwo które takiego myśla ma, i nowego my
w łosie mamy, bodło tego czasu Republika nihil
detrimenti popa est. Za ceteris w łosie za mi-
strem y dzielnością iżda, Jehmowi Panów skutka
nów Poganin tak zrogi jest usromiony, y hardości
jego swięta oślawę podesztana, zaro miak bycie
Pan Bóg wasy wypełnemi pochwalony. Mij i granie
Państwa w łosie rozszerzone są a przy którym rozszerza-
niu granie ianie Poganin przyniesie zawart. Droga
pochwalone być musi. W łosie stuy miary
wielkie staranie o nas, że nas nieprzywiodł do
spółów do których nas wiodli nasi sąsiadzi czasu
nie dawnego y któreby nam fuissent nego tuum
cum summo periculo Reipublicae mudales przy-
wiesi do tego, ani powinowactwem, ani perswazy-
mi, ani prozbami. Szym Krolowski roku przysię-
go razyleś być stoyci, dla traktowania tych
rzeczy, na którym się nie nie sprawito. Tymniej-
saze byli wysłani aby ex re, tempore, et occasio-
ne remedia wzywsey, ten akt zawarli. Strona
tamta do tego nie przybyła, y tak infatis, rebus
do Domów przyjechali. W tym wszystkim chwa-
lić każdy musi w łosie, że nieprzyjmo chodzą,
do chwały każdy che wstawać a wapię się w szu-
sko poprosić. Kto stawa co wryni, bawnie wryni,
kto się wapii ślepo wryni.

Wielkim a uwarumy sprawom przywio-
wielki nieprzyjaciół. Teraz tu naten Plac staw-
kamy się albo dlatego abyśmy razyleś miary do
wzrostu, albo nowy sposób wynulali, wrem
wszystkim

wszystkiem ab jove Principium sumamus, którego ma-
my prosić, aby na sam dobra i pożyteczna, ukazał dro-
gę, rzucił, i sprawował, i prowadził, cuius nomen est
benedictum. A iż podobnym chęć serce i posługi mu
Panu wiszące rości, gdyż onego swam wesoła, i takawa
mu sobie widza, prosiemy umiarenie o przystęp do pora-
wania ręki w k. Mofii Pana naszego i k. m. o. s. w. e. g. o., k. to-
remu my długiego i rozległego Panowania iako wie-
ni poddani żyjemy.

Za tym i d. k. Podkanclerzy przystąpił do Krola
Jmci i tak iako o Regis staranie, pilności okey k. p. l. k. y
perspekty stany kadami deklarował. Za chęć które ofiaro-
wali Panowie Dostojni d. k. p. o. w. a. t. gotowości Krol Jmci
z. k. p. a. s. w. o. i. a. k. a. d. e. m. u. z. o. s. o. b. n. a. o. b. n. a. y. m. i. t.

Do tym i d. k. Podkanclerzy Propozycja imieniem
Krola Jmci odprawował.

Biskup Krakowski.

Pericula interna et externa protosyst.

Pericula interna iest niedopuszczalność między nami, mien-
nisi, zaważnienia wielkie inoperationes p. r. i. u. o. k. o. p. o.
spolitemu prawu, rzadcy prywatne p. r. i. e. u. o. k. o. s. w. i. e. n.
chności Maestatu Waszej Krolewskiej Mofii, i w
tra authoritatem Conventus. Alas dobry gospodarz
domu swoy pierwszy umiesć ma, n. g. d. p. o. s. t. a. w. i. e. i. n. f. o. r. m. a.
i to oddać ioby było domowi iego samowolnego, P.
ri. c. u. l. a. e. x. t. e. r. n. a. m. i. e. p. r. i. u. d. i. c. i. e. l. k. r. o. y. a. s. w. i. y. t. e. g. o. s. u. z. z. o.
g. o. s. i. r. o. z. u. g. g. a. i. i. a. n. o. k. e. n. k. r. o. z. y. b. e. g. a. i. z. i. z. z. u. s. a.
quem deborat.

Gdy tedy widziemy, że ten czy okierował ch. r. i. s. t. i. a. n.
stwu aby widzieli co na nich i. e. r. i. e. z. e. s. p. o. r. o. b. y. s. i. z.
p. o. k. a. r. n. i. a. z. u. n. s. e. r. v. a. t. o. s. t. a. t. u. s. i. s. n. i. e. o. b. e. g. a. m. y. i. e. k.
b. o. i. l. e. p. i. e. y. z. u. n. s. e. m. i. o. s. o. b. i. e. p. a. d. i. e. m. i. e. l. i. i. e. k. z. u. s. i. b. i. e.
z. w. y. s. e. y. m. s. p. w. a. n. n. i. e. m. s. w. o. i. m. u. z. a. c. i. P. o. s. u. p. o. w. e. y.
B. o. z. e. / g. d. y. b. y. w. z. i. o. t. g. o. r. e. n. a. d. i. n. s. e. m. i. n. i. e. T. a. t. u. r. e. b. y. s.
m. y. i. z. m. u. o. p. a. r. t. i. A. i. z. s. i. z. p. o. s. t. a. n. o. w. i. e. n. i. e. m. p. r. e. s. s. t. i. g. o.
S. e. y. m. u. p. r. o. z. u. k. n. o. m. i. s. a. n. e. n. i. e. n. i. e. s. t. a. t. o. p. r. y. z. y. n. a. t. a.
z. o. s. t. a. d. a. n. a. D. e. p. u. t. a. t. a. c. h. z. e. s. i. z. z. n. i. e. m. i. u. g. o. d. i. e. n. i. e.
m. o. g. l. i. o. b. i. e. c. y. w. a. l. i. n. a. d. s. u. e. i. z. u. i. e. r. z. e. s. e. l. e. p. o. r. a. p. r. y. z. o. d. z.

Terarmeyrey

Senatmiejczy Sejm ukazał i wstąpił do niego i do tego
aniemy dyktu dwisty Papius woda, tatury insee Pany
chrześcijański pryncypali moie autoritate sua.

Co iotum iego amplioribus verbis odprau-
wane było. Jotix okazał, że nie pewnie i Jurna-
mu pryncypali.

Biskup Krakowski. Kupański.

Jotix na ligę wotował, jednak pierwszy w sury
rości nadziw, poznał się z Krakowem, który ma
widziemy, żeby z nami dokrycie słu, nie simulując
porządek defekty nasre do wężny dla tego resmy
sa, złości pełni, krywozysystwa, turystwa wssy-
stnie opadowali, yhyko doma iestomy lingua au-
clares, a wneury samey inermes. Młodzież sateka-
ta, in ludos wssyter zywot swoy potrzyki. A
wicey nam się murestale, tytko wotac do Pana.
Salwa nos Domine pimus. Sorystura verba en-
eo subjecto proferbat, które tytko fundowały
się na napomnienie, y przykładanie strogości
Bogu, która iest nad nami y in z securis oppo-
sita est capiti nostro.

Biskup Łucki.

Pani Bogu iest za to dary owaci, ietę ktorę ro-
nowat mofaich tak wielkich sadzga, i wiatry
burzliwoni se wssyter obrazony chowai saury. Mofa
za to choi errores, wssyter pny spary się, nanie
patny. Co requirunt deliberacya krakmiejczy choi
temuitas ingenij nagradzanie ale pny pro iet
le et pny z tyntuwości swoy, ryntuwości ro-
bie kupa stow me, y radaby nardy pro liberta-
te senatoria mowit. Ale in Pan Bog dar sta-
my rozmaite, iedni, na stolych, drugi na drab-
nych, tacy in vasis fidelibus ten frybut cy-
ryntu swoy przynoszą. Rada, tedy aby się w
P. Mofa raporty obremat zgromadzi, to
saw

12
srok, to cel do tego wysyly gonu mamy. Hic Ro-
strus, mi valla. Saxon wysyly gonu mamy. i de
gat Oycia swytego Kapura toz nam perswadiu.
Lefz prucie obuyrawszy sy natym, se pokory, by
musy nary dnia lednego poprysy zony nie pwny
bo in fraudem Chrestianstwa bywa od niego po-
dany. Eto staranie naypryncypu jego, aby zda-
niadem potle muszajcym tyranstwa sy tyran-
stwo mogl wzyjni. Szasid pod pretekstem pokory
aby go nie natował a to zaszadom byku, se go sply-
szeni pokoru obcanego sewtire. Saxon zpyio le
bniuk przgrozek bez dania przyzyny ~~tan~~ y star-
roznego pnyuata tatarow za wladnym jego rozka-
zaniem iasnie ukara sy moze. A tak na obiclu-
cach, y ofiarowaniu bogomom nady sy nam nie
trzeba. A y teraz wiemy ze we wotorszech prymie
na sebrat, stromoty wry, a proue sy tu przyecha-
wszy smiat eblubie se uproszony pokory dat woy-
skom W. K. Mosiu, Dmitri iako bmedkowie W.
K. M. y insi woyny. Pokory w szasid swych
nabynat, takze tak nam potrzeba, tym zastat
tem drog stac do Pokory, tylko mnie to nie wy-
ni rezolutem, iregom iypire nuwiadom. Jezeli
wrywela nasza do tego boganina, swurza teraz
we wotorszech przytym tyranu sy tatarat, tedy
by homini Christiano nie godzito sy iur wotym
gmyrai. Ale do pratsuwrycia sy wraiaia, to
jest nie mata pobudka, in do woyny wst-
pyt taki mamy iarego raden pnydek W.
K. M. nie smiat mam rzye, bo my sposobuy
si nitye pnydek nasz. Nayprnod wstypaiem
dobrym iest wotora ziemia ktora iur pod-
clanstwo WK. M. oclata y Jeremiaoz wscetara
swy zyzliwof pokarue, y pokare bo mu sy
ter inauy nie byrie godzito, y niegodzi, goz
iasnosci swy do WK. Mosiu bierze. Druga przyry
na

przyrzyna, że ziemię Multanskiej jest wyjęto
z ręki ten bogami, y tak się nam przyjdzie stać do
Dunaju a lepiej by nam Dunaj graniczył. Inne
cia przyrzyna, swywole wojski, które przed sobą
armia, a wyjęta, żeby nie była in visceribus
begni, ale aby tam wszędzie wszystkie swe siły
obrońcy. Czwarta przyrzyna, że ludzie wile ma
my młodych, którzy mają chęć do wojny, a wsi
są wola, my tam przyjdziemy i pomożemy chęć
sławności, i tak w nich emulacja, a tak, y zapala
są iako ogień, która jeśli w nich wygaszona
nie będzie, dożyje się wrynie przedwzrostu ich,
a tak nie będzie tyle nateżyciów, y nie będzie
trudności tych wot rozburzonych, hamowań.
Pięta przyrzyna, Pan Bóg nam dać, że jest
militaris disciplina, y nie łaska swawola, mi
clay żołnierskimi iako była przedtem, y to jest
nie mało pomocy zadowodem Bożym. A gdy po
tym przyrzuceni do ratunku, bycia swywole
Rapunia y to niepostrzeżenie ratunek, który chci nie
speculative, ale practice obumie. Szоста przyrzyna
Johann o estymacji nasza, bo o nas Postroinni zle rozu
mienia, iakobyśmy z siebie, astryon iedno sposobem
iako Próżniamie nasi.

Był byt Zygmunt Dział warszy Krotkowski
Kosciuszko, y ci wbyli na on czas bawgi przyrz
ny łanie orarye, kondygie, iz circumstantiones mu
tant casum, tempora, inze, natoz by byli na
Dzieli. Lepiej jest radzić oratunku niż opora
je niepewnym. Prawda, że to byt musi z
wzrostem ale communia minus cadunt.

I chci byśmy spótki zaniękali, przeciż w
obronie stać nam potrzeba, a obrona sama ma
to nam nie naturalny wzrost wynieść, y
chci by tamten wzrost, ale przeciż z wzrostem

25 maj

nasza, i lepiej by się to Panu Bogu podobato. A to
nawypiera, że ułóżą niewiedziemy, a stysze nie sty
szymy. Żaden nie jest, któryby nie negował tego, że
pokory nie pewny stym tyranem. Otóż co ma być
potem, lepiej zaraz, ponieważ ultimus illi duorum
Quis Jedis. ~~Ma~~ insze nie będzie mieli, tylko zwłoka.
O Karaki rade, aby je zniósł, które do Diabła przyrówny
wam, a nas co uerpiemy od tej swawoli do chłopa.

Biskup Przemyski.

Cóż podobato Stanom naprzeszłym Sejmie raz, Drugi
raz już nie podobalsi, nie może, bo statutowi ipso
nie naruszenia nie może, żał i tożurniem że droga
utorowana, bo pamiętamy naukę, sposoby possibilita
tes, pamiętamy Konsultacje i co się z nich zawią
zało, i naszym stanem było. Ale i na przyszłe
niezyski, które czas oświecenia, który to czas
explorat amicos, nie może żaden to ci subie ustaje,
aby polymy. Goy Jedis impeditus byba nie miał
się w terokunji swojej zachować. Co wzięwszy przed
się, bardziej się w rozokunji zatrudniał, ile im
presente veram statui, nie miałym w sobie obra
żisłmy. I nie dlatego mówię abym miał zatrudniał
mury postanowione, ale dla tego, abym raz se
nator deliberował Consuetudinem meam Bi to
to żeby te mury postanowione były, wysłani być
accompanied by i bym nagnano my uprzednim ora
sie, dla tego aby nas w sprawie i potozumia
roszy w oświeceniu, i pro tego chce elonie
si. Glambel = potemi nama pertrouili, i ta Cau
sa na samych rozstata, bos my my diligentiam
suam wseystricnem swiatu zostawili do widze
nia. Noto się tedy wseystricnem mówim, i były
podlegane kundeye owotzniey siemi, która mia
ła być inter factares conditiones Casarevic Chre
stiansieniu podana od nas. Ktoey wotzniey
Siemi zaimny protensye in genere et specie nie
miałe postanai daley w tym deliberacji na
sey było to aby się nam dosyć stało i tych
o potemi wotzlatem contra finitimum hostem
multibymy strony tranzakcji znowy miary
tak że ten istrony spotki tej do ktoey się
miał i insze Potentaty przymuszał niewiemy

Julij tego

tedy tego co Panowie monarchowie nato odpisali
Jotix to Cesarz Jmę Rzymiski miał włożyć na o-
ca Świętego Papieża i na Króla Rzymskie. Na
inno ten suspicje, potrzeba mieć wzgląd, bo za
prawdę nieswiadomości swej ale ex ore rossyjskich
mam, orem i to wiem że ten swawolnik. Na-
wajno iż inno pod Chorgwiz Cesarza to przed
sew sigie odprawia i niebezpieczeństwie naszym
Ato i teraz wsi stato we wotach, reben niupry
caiel Janus puseit się aby był tamte kraje
nawiedził jest teraz narad krowny a nam nie
tylko co by miał podpisać za zgodę to uszere
Pana Rwojowde, Siedmiogrodzkiego i sporobił nana
nadto uszere poskanywał do wkłani aby wysza
byty świadczone rewtach, przywstąpił sobie
to Woiwodstwo. Dotegobez są uszere i inne goz
ni, które nam przestrogi dają iż są on przemy
obruu na nas murek na Turka. Dają za rozumienie
bych mury wielkie, godne uwarania albo uem
boni civis est, uszere sobie uszere, Ale obcyza-
uszy się na drugą stronę, potrzeba okazać abyśmy
ich nieopuszczali, idno ostrośnie bołara panta
clavos faciant amicos, truba dają abyśmy
defekty uszere które widujemy. I gdy się to opo-
dry z dobrym rosmysłem, nie mogą murem i
Pau, idno silyśmy do tego Świętego sportu sili,
Przyryna tego ta jest religia i Panu Bogu mi-
ta, bosz w niej konwizum Amor, et dilatio sone
tra Deum et proximum, uszkromni się pycha
niupryciwizna. uszere i to nas inolat, repera te
kilka lat niupryciwiz widzą, to sawasnienie
z Chryszcianstwem gory melizig Jesli to było
wspólnie się płaszać, meze mi sto że teraz usz
to tak jest, uszere alepna dorad, za wydaniem
słnacy, gdyby tam była idna uszere, idno po-
stuszenie, agoda i enota nigdy by był pogu-
min tej prosekty nieogad, uszere Bose gdyby
samy Rwaiz naszą selentes et volentes podali na
srogosi

31
srogosci" iego. i gdyby Boga Bzgi nie umywała pnie-
stwo by było, y taki by był grzech iakobyżny brania
matki, siostry, zgrami naszymi posabiali, gdzie odyś
chy nasze, sarkotremi iako zaciąg, zudziemy y bronie
my się, gdzie, lepiej nam się, gdzie pierwszy, mureli ten
zapas, wszystkie domicilium ogarnie, Pana Boga tre-
ba prosi aby nas Comfortował, w tym bez przepięcia
trudno się być, na nas krakai, potem y ptakai se
na, nich bawienie nie mamy. A słuch Boże gdyby
byli in externis augustus, nas by samych iako ho-
des oprymowali. Stawę trzeba nabywać, nie na
sejmu sobie spachotki upstrzywszy, ale tu na tym
plam rachunki tych, którzy postram, seordiam pro-
szę, jest wielu. Jeśli tedy tak byżiem upotnienie, zaim
rechcemy przedstawiać z Biskupem przezwleło przysto-
ści jest, taki autor nowo wydany, jest nieprawdę
pismo, które uwy i przypisuje, abyśmy mu przymie-
nie trzymali, choć by ten był in visceribus Regni
atego nie widzi, ani pisze se u niego przymierze nie
prawne, y choć ten obuwie komu przymierze, tedy
go non secundum ordinem politionum trzyma, y gdy
pod powoły sanna nienice opamię, nie uwy to
pony byżiemu nieli, per gradus on idie u swoim
tanomstwie okrutnym daby to był Pan Bóg gdyby
była liga swista tak rok dośta, uwyntaty była po-
ryfen wsey skiemu chrestianstwu, iako uwy był do-
bry uwy, per tak uwyrem wotostkiy Dienne choć się sła-
ta była wielka impossibilitas tak rok niestorym
Ale ci którzy to obuwali, Beati qui propheta-
runt, my go nie wiemy iak kupowali a uwy na mo-
sem go sobie sprawić, albo z wiemy nieli uwy to
trostwa witold nasier, mieli iego sunyboru uwy
uwy iak maśto lat pokoy & Orazakach radis aby
byli wygubieni doszysła.

Pan Kianowski.

Commune bellum cum aliis christianis duabus
laudabat et ratione by goia justum est eupariat
justum goia pia arma necessarium vero, simul
et justum bo de salute nra, et totius christia-

nitates

mitatis idem utroque necessarium procedat et necessi-
tate, propria et Charitate. Et Charitate possumus etiam
faciamus, et necessitate ut nanas nosse a causa im-
pulsiva nos do tego widzie, bo u Tyrana, lubrica
fides, który dziś przytyga, a narazem przytyga
Tamie dziś pokory obumie, a narazem po umin-
nie rle, i tego Satarowu przytyga, y Helgeberg
który iu Sobotow niedarmo upominat. Bwo indziej
takie tylko byda u niego, poxi okazy was y oko
suznoscie nie daia poty. Eteba namu radzie osobie
gdyz my idni nubydziem u niego nad imie zasyady
Chrysciany szustiu emi. I gdyby byli Grecowie nato-
wali u tymi sapatle zasyady y Grecow wygrouie, ni-
gdyby byli nie przytyga, ad huius modu deplorata
conclusionem suam. Na to i my sucheniy ory ma
patnei nie moieny; iesti temu etemu teras nie sa
buzeniy, tego iu po nim samego dozerai mamy
Ereow ktorenu, y ta ranya in jure tercio neposlednia
se namu enim nie pogloria et humana authorita
te ktorey Bog nie rad widzie. Sed pro avis fois et
libertate Christiana, vita Deniq, elimi eadum
est bellum.

Otego Krot Stefan domysliwy iest przytyga
nie powinna tostem wposzcie mowic i tadie, nie
tylko Stefan ale Zygmunt Stary który spoznawia
izdy mudy ligi a Chrysciany, nigdy zniemi uie-
rnego przytyga nie sauresat. De modo sauzia
woyny antewclusionem nie mowiy nie chy.

66
Dyaryusz Seymu
1628.

[Faint, illegible handwriting, possibly a signature or title]

87
Diaryusz Seymu 1628 r. zaurzętego dnia 28 Jun
zwołanego 12 Julji tegoż Roku.
1628: 28 Junij. Li. Ms. Arch. Stan. Aug. Regis.

Witanie Pana Marszałka Poselskiego Króla Jmci
od postoru.

Najjasniejszemu Młodszyemu Królu Panu a Pa-
nie naszemu Młodszyemu.

Nie masz pod Słońcem i iako świat stoi cło-
tął uszure niebyłoby Państwa takiego, w by go ustawi-
rnie szeregiem piastować domostajnie muato; niebo tylko
same te sobie perpetuatarem zostawito, na ziemi wszy-
sko się obraca rerum mortalium orbis. Kiedy jednak
narodził się iako normalnie doległowości dołyka się
na, ręką Państwa, pewny to u nich przodki perichy pro-
gnostyka, zdrowie i całość głowy na której zawisł Regi-
ment a przystym porządek, mądrość i zdrowe Rządy. Nie może
być. Nie może być nad inne szerokości i ta ożyźnia
nasza, która tak wiele przepiękny widok, doznawata
ter na sobie zwycięży in humanis vicissitudinem, nie raz
w pożdanym kwitnija poroju, wystawia zaś pod rane-
mi niebezpieczeństw, wojen, utraćenia, zaparania ura-
ta. Był ten czas kiedy odob, stawu dostatków nasyne
li się, był i ten kiedy z kalow i upadaw uszyli się i
niepryjać, a poniekąd rozstarcia, dawniejszych
irać, pamięć lat temu kilka, po onym sławnym z
Europejskiej na wszystkie świat strasznej monarchii zwi-
ęzkie, w nam do summam fortunam niedostawata udo
perpetuam felicitas? Która to między ludzmi niebywałym
goscim. Ja wiem że gozies wtaczaję się ztarem tryumfem
złanego plam nuryprospolitej naszej własny jest potze.
pnot geniusz aby się na ostatnie obejrzała kota, iako
ono nigdy w największej Rzymskich Helmanów pompie
tuo przy samym tryumfalnym wozie, siedł wprzeden
w zwyciężu aby szerwie obywatelnie ufał napominał,
A zaś potak wesolej na wszystkie nasy, tej korony
no wime, nie nastąpiło przeko ziemi Inflantkiej stra-
ta, która się mienontentuię dźwiernego waszy Króle-
wski mowi Państwa dźwierny rebellis, Proo ni matz
urzi

nie miała, iż się posiadał. Gdzie iż z nami biennale bellum
prowadzić, ten przecież przy dacie tego który wojen i ra-
stępn Bogiem narwanym być chciał poślan nieśmiałych
przyprawach na tych niemyślnie przysięgę prosperitatis u-
patrujemy znaki repolej nieporozumienie nalepsze iż wa-
szy krolewski Mofu dorowie natym miysze patrzymy,
redowawczy zwykły wnikliwie wobmyślenie o dobrych
prosopolitym iusticie, zktorey iż teraniuszey Sejm który
cieś narzys, umieszenie wkt. Mui Panu naszemu mitosowie
mu przyznajemy, że widziemy tu wszystkie przysięgę
stany, zktąd more instytutu, maionem na ozyryny
w kardym Sejm iusticie publicia wosika pocho-
dnie zwykły. Masz zaś sam wkt. Mofu nad sobą krola
Boga swego, który przez te wszystkie 41 lat iż nam
szczęśliwie Panował narzys, osobliwiej swey nad Mui.
opatrzonosci nigdy nie umykał. Ten si to przedwie-
zanych wyrokom swych narzawczych wkt. Mui Pan-
stw tych krolu między iusticie nieprzyjaźnienia,
wtozys, iż na głowę wkt. Mui podał oraz i acmilum
in victrices manus, ten Choragwie, iż wojen wkt. Mofu
po wotarsich, multansich, iustantansich, Mofuierlich
Zienich prowadził, zdarzał stawne tryumfy, niemał
pod nogi potłocne zick monarchianu stolie, ten Ca-
sigerionu, ten osmanom rozkarował aby z wirnuz
hanibis i stromoty swicis victi anipere leges. który przed
tem kardemu stodey panował a miślukici umieli, ten
on, niesszysna i wirnuz panijis, ranwone domow
rozruchy uspokoił, kromu na stórnym raz wkt. Mui o-
died, wzruszał niwopusał, ruziski dołnurskie iustice podru-
gich szkodliwych iustanszysze rozrywiał, tajemne nie-
zyrtiowych sąsiadow, znaszemi, niuprzyjaźnionu obja-
snił. wyurdany krola, swywoła dwa razy znawnie
ocherznął, zdmowic nawet Mui krolewszysze Mofu in
illo funesto casu a furioso impetu iustice ochronił
longam Panu naszych sterilitatem, urernem i
krew krolu, swych miślukem narodowi naszemu
mądroszic, potomstwem Mui Mofu, volis publicis godnym.
owo zgola zawsze i wstępie stawiał wkt. Mofu iustice
protectorem

protectorem et in domum refugii, a ułdy zastmucit, to
zas' et cum senere /zetax ruku, /tasie swey swistay periewy.
Senie iteray przy poboznosci Mr. Kofei dopomoge lawney nie
bu i ziemie sprawadliwosci, iednak miedze ktos' chci z pogani
stwa rrekt: cum Dies manus admoventat. Pewniemy sz, nay-
iasniyszy Krolu ze uł. Kłui' ci tak specula na ktora wzpa-
dzony ustei, upatrowai bydziesz, nazyt' wszystkie niebespie-
czestwa ipotrzeby tej nury pospolitey w ktorej iano pier-
wsay i przedniyszy stan poprowadisz i drugie obmyslowa-
niem swym Panu. Niewzapiemy ze Jemwii Panowie
Senatorowie nam mozuw Panowie Ibralia stasi i Kł. Kofei
wimney a miedzy tedy, i nam miodszym raktiwey ochoty,
dospolnego raktunku oddadaz. Katosmy i my szod bracie na-
szych domay pokostatych na sentu plac wystani, aby my
nieodbiegali wlaem rarie byczyrney ktorychiny pokbo-
gu wszystkie powinnu i ktora omnes omniun curata
tes uimplecti stworze u nas mia, atz, rardy z nas Jn-
teny, z zemianstwa swego in hoc theatrum Republicae
sz, stawit' chęgu nuprzycaiclowi wskarai, ztawniy nam
szkure, Kumi odig' a nisz urodzone odprodku naszych pre-
ciowu Panu byczyrney Studia, co nisz niesz paimo szuradzi
nam przydzie unienie wktosci Pana naszego Mitowiciego
prosiemy, aby i nas ruryt i mitowicw doporatorwania
sz, swy przypusci nazyt.

A po przywitaniu Krola Jmci prosi Jm. Pana Marsza-
lex Poselski, aby Krol Jmci wakarze rzdai nazyt, to est:
Kojewodkwo Ruskie, Szurzi wietz, i starostwo Krawowelskie,
podym rzynt' propozycyaz, ze Podkanclerzy Krotomy, przy-
pominaaz to iz Prowinny bez raktunku zostai, uktseit
bowiem auctoritas Sejmu Sejmini szbowiem pomusza-
ty, i szemu poprawia. Przypominaat szantaty ze pnie
nie Krol Jmci rzynt' usprawienia z nuprzycaiclowi, ale
wktych szantatach ludyfikauyaz rzynt' nuprzycaicel, po-
gody do zamieszrania naszego szeniwaz, uerbis ianta-
bat, szorowu, ale iot alienissimum, byto odnego. Szopo-
nowat przytym szaptat, wyzau Prusniemu, ktoremu
nuktanawie rwi szotysy rymnowy, pozurauaz to na co
sz, ranoie usleby szptata obmyslowa niebyta, nucz je-
rumu szercielu szimere proponowat iz iz wyzau In-
stantuie szaptaty szpotownania szptaty szodu szwoy-
sziem

koronnym potrzebnie, a przy tym tak Prassie wojno iako
Infantssie) wszelkiey gratitudinem, za prae trudy
i meurasy swe godne. Proponował iobronę stantey stro-
ny do pogan ukaruię pewną ich przyjaciom, i to przy-
popinaię iż by byli nie mieli między sobą zamieszkania
i nie mieszkaliby byli państw koronnych nawiedzić;
proponował i to aby Gransuwi dać subsidia, i range fi-
delitatem ktorey koronie i krolowi Jmci dołny mywa, aby
omni gratitudinem kompensować, aby stał i drugie miasta
exemplum fidelitatis mieć. Proponował i to iż chwali
się tym nie przyjąć, iż wopod wszystkiey secretis Prussy
pospolitey nie, aby wszystkiey consultiaye Rzpłty quam
secretissime / eu-dusis his ktorey do konsultayi nie należą
odprawione były. Pro conclusionem proponował to, aby
gorgo się około tego zachodzić, aby też i użko sobie na
uas nie wzięć, aby Prussy i Infanty, ktoreych
produkcje nasi wiele krwi rozleli, recuperarować i grunto-
wne poparcie tej wojny namowić, uwaruię to że same
menes maiorum nostrorum potępiły by nas kiedy byśmy
tych proumuy et tantam injuriam Rosiotow Bożych i
Stawy Rzpłty recuperarować nie mieli.

Po odprawieniu tej propozycji został Krol Jmci nie
dawszy responsu nawazanie

Dwudziestego Dmierzkiego Sesyi nabyto propter Festum ²⁹ Junij.
Petri et Pauli, apóstolorum. Indykcyjnego wyłany był 30 Sij.
list od Stanow Rzpłty do wojna Pruskiego mianowa-
ni skota poselskiego do wyzka Pruskiego Postowie. Jmci
Pan Alexander Jmbski, Podkomorzy Liwowski i Jmbsan
woyciek Bruszinski, a potem szli do Senatu Jchmiej
Panowie Postowie i wot Jchmiej Panow Senatorow
Stuchali, iakoż tegoż dnia odwołowali wyzsy Ducho-
wnu; a list do wyzka od Rzpłty przez pomienione posty
postane takowy jest,

Moscwi Panowie Braia).

Sesure i wdomach naszych, kiedy nas doszła wiadomość
Odkaracyi Wasemoseiów, ucielesmy się uciechy, że wase
Mosci iako oni tej ożywymy Synowi, stany iatoni i bezpie-
czeństwo ich myślowem i odwaga, swois po rornych miay
uach i materarmyrey cupidycy Pruskiy zatorymy
maię

zatrzymywając, niech uclisze ię, w takim razie deserere,
stawnym i usamego nieprzyjaciela i upotomnych wie-
ków Prytadem. A tym bardziej nie może być ueno
z wielkim ukardeg, mitemego Oryzry, poszanowa-
niem, i zpowinny podryzno się, tarwaszmosiow dostuk
by Bzptu ochoła, resie waszmoie z takim niewra-
sem swoim bez którego nieaptau nomu, i skoruigiemu
wajemu trudu niebyk radaniu Jęgo krolewsziny szefi
Dana naszego mitemego auctoritate Jmii Pana Het-
mana Wojska swego, awtadrony nieprzyznie mitemi
dalicie przywiei do porzeczania ad ultimam augusti
krowie zasturonego swego. Uwarali to powarzysztiny
ktoremie na seymnack brania nasi, to ust mens, to u-
sitowanie natrazniuszyn seymie stanów warszaskich
doby waszmoie wstana, gratitudinem oswiadaczyli, i
to minw warszynie konsultacye przedewzyle, ianoby
w nayprzemy Zapłata waszmosiow doyle mogła, Jednak
waszmoie zainy się szaktę, wty Oryzrynie porodzi-
wary i wychowawczy, wieie dobre suryzacye, i Insti-
tuta Sey i iaku w tak szeronich państwach namów
sktaw seymowych metek przyto Eanunya być mo-
ze, iaku podraz sama wyuzga neyktas, bo choibyiny
ktora nayuzey sobie uczyniwszy fdo wigo niepochy-
bne przywie/iano nayprzede subidia namowitli,
do obwyszczenia ich do ztozenia, i do samego nawet
do wyzienia ieli suffiere mogę, do konstatyry da
Bóg swyztliwy seymowej ad ultimam augusti, te
sasi niedziel na uwarzenie każdego z waszmosiow
ktorycie nie są gościami ty Bzptu podajiny, wie-
cie waszmoie" dobre, maie swieie przed sobą przyta-
dy te i w wyprzych iestow szugach रुपitnie wysista
si wyznom swoim Bzptu, legia ktora pewni być
musie, tylko przez mitemi Oryzry, dla ktorej dewo-
ustis oflowy idostaki wasze, przez stawy, narodów na-
szych dla ktorej tak wiele krwi niemal w dzień sie-
cie prosiem umowim braci naszej mitemi abysie sa-
mi widzą impoprobilitatem lawna tak przytney za-
platy, stary iestore porzekai chieki, pobto goštawi Pan
Bóg te szaktwoie waszmosiow pniewlo Oryzrynie
ktorycie po nim wosyasto powimni, zaudrzyzys
i Bzptu

Aspłta wszystka a nawet nieprzyjacielowi samemu ter-
rori taxa ochota wasznościom bydzie, wracem aby się wz-
ajem i mielnie do wasznościom umowili, użyłszy
Jehmci Pana Aleksandra Szemburskiego Podkomiego Zie-
mi dworskiej i wojewcy Biełzkiego. A zatem stur-
by i chci nasze braterskie wasznościom radejciej upom-
nie i wyrozumie i wasznościom i sobie sami użyjemy,
abyśmy wraz to połączmy, nowiny Osiatach dwa
znych i szkodliwoci wasznościom sturci mogli. Zwa-
szawy z Sejmu Waszego Koronnego die 30 Junij 1628.

Julius.

Pierwszego. Na Sejcie w Bieleckiej Izbie była kwestya stro-
my liżby Pana Podskarbię Koronnego, który gorąco af-
fektowali Postowie Kraiowcy, i tego Ewidny Jm pomaga-
li, i natym stanęto, że Pan Podskarbi rekwirowany byk
ma aby się wyznis, a potym szli Jehmci Panowie Posto-
wie do Senatu, i wot Senatorskich stuchali iawoz tego dnia
Dowolowali swięcy podwotowaniu panów Senatorów Jm.
Podskarbię od Kroła Jmci gorąco wyznis od kostauca, do
Jehmci Panów Postów, aby widzieli i sturci propozycy-
je K^z. wofei i wota Jehmci Panów Senatorów, do tego
wyrygowali Consilia swoje iawoby iak najprędzej wotrog
nieprzyjacielowi dany byk mogł i stawa et in volumi-
tas tej Aspłty zatrzymana byta. Potem otacy wstał i Jm.

Świeciego. Do Kroła Jmci do Jmcy Poselskiej przyszedł Jmci Pan
instygator koronny proponując to, aby Trybunał Radomski,
który od dzisiaj dnia ratydecien przypada prolongowany byk,
druga aby okontybuje które natym Sejmie uchwalone
byk, natym że Trybunał seydowano byto, naw następi-
ta zgoda poselekcy izby, i list mabyk od Stanow Aspłty
do Radomia napisany. Potym proponował Jmci Pan Marszałek
deputaty nastuchanie liżby Pana Podskarbię, ale
ta nie dorata propter paucitatem personarum.

Potym wytarany byk list od Jmci Pana Helmana
Solnego Koronnego, w którym przyrzyna się za kazo-
darem wotokim a Indygenat radejciej tego po-
wło Aspłty affekt. Proponował Jmci Pan Marszałek
aby seykum wnieskiem byto, ale do wojewodstwa
Kraiowskiego uprzed affektowano aby liżba wyznis
na.

niema była przez Pana Podskarbiego pretendując to
ze Województwo Krakowskie mową Pana Podskarbiego
jako jest stuga krótkiej wachowai supponimien / jest wa-
żone przy sentencji jego, iako by przywłaszczeniu arcybiskupa
mi et ex privato odio iudicii tu mihi Postorem kraw-
cowy.

Dość Pouzanie Osmianiniego Silecui questione ista
non decisa utroque querimoniam na Jezuicki karnodzie
is, a to ze Ewangelii et Ambona trudniowat; iako by
wysłuchaie sekreta mieli nieprawycaiebowi wydawaie; iopi-
ka jest ta krawcowa praca Jm. Pana Marszałka, ze
miał byt łow i rebu rewironuat ustarzega sprawiedli-
wości. Pokym z strony łowby była nie mata kontrawer-
sya, ktorej serio ugebant Postorem krawcowy, a przy
tem wiaż województwa swego od Pana Podskarbiego
introducabant, ktora mierz tam się uspokoiła. Co się tynie
łowby był upomnieć za maia wysyłać Panowi postorui
przez Jm. Marszałka swego a przy tem ma dotarł
w mowie swy Jm. Marszałek z strony urazu wojewode
swa krawcowski od Jm. Pana Podskarbiego. Pokym
receptuowat Jm. Pan Marszałek propozycyę desekretu con-
silio, aby przytadem trybunatu Piotrowskiego i dylek-
skiego krawcy i łowby podniecłszy dwa palec uczynił Jura-
ment, super secreta non revelanda, do ktorej makiy dość
światowski powiedziać, ze rzuceni są i łowby i iakie
danie widziać u nich seysmów przestych Dyaryusz był
mowy, tak w senaie iako i w łowby i iakie, na
te propozycyę zgody mi było, bo mientory chcieli do sey-
minow Deputatowich se ootoczy.

Pokym manowani są Postorui do łowby albo do-
putai, z maia Polzaiy zesi, z wallyy Polzaiy
zesi, z łowby zesi — Proponowat potem Jm. Pan Mar-
szatek zaptat, woyxiu, ktorego jest w łowbych biesnasie
tygiy zesi set dxiwypuciait dwa ktoremu wzmowi
168600017.

Proponowat i zaptat, woyxiu dxiwypuciait, a przy
tym aby Janik ratowai i opatruie, proponowat i grun-
towne poparcie woyxiu. Dość Jm. Jęgoruski te propozycyę
iako materyam grawem na pernoctatus, a potem zostali.
Czwartego. Proponowat Jm. Pan Marszałek z strony

Strolonga

Prolongacyi trybunatu nadomniwego, aby uniwersatemu
w Lublina i na innej miysce postanowieniem prolongowa-
ny był.

Po tym wzytany był list w kole od Pana Chmielewskiego chorążego braunawskiego, którym prosi o wro-
cenie listów wojennych, których listy posyła i
których ma być arcitek obrotu oim tyż, naco na-
stąpiła z goda Polskiego Jęby, i ma Jmci Pan Marsza-
lek i merita i te wypadki jego, Krolowi Jmci Dais' za-
leci. I przytym merita Pana wojewody Smoleńskiego
go oraz zalecone były maiz. Posel Smoleński wnosił
to, ze od Moskwy niepewny powry, maiz woyaka
kilkadziesiąt tysięcy, wsi zgruntu naszego znoży, a
na swoy grunt przenoży, nawet zaciępli i naszem,
czyte naszym orazye w nieprzyjacieli daiz. Po tym przy-
stane od Krola Jmci Odeputaty do Izby Rikarskiej
i reniys których zaleciły Jęby nagnano: i ma-
tey Polskiej Jmci Pan Podstarości Chyński,
i Jmci Pan Podstarości Białej zaleciły Polski Jmci
Pan Posel Smoleński Kaskiego i Jmci Symskiego.

Po tym wnosił Jmci Pan Podstarości i Posel Białej,
aby był w Malborg poddali, natym seymie sadzo-
no, kontradykował temu Pan Dembiniski Posel Kra-
kowski daiz Symskiego, iz natym seymie żadne kwimi
maly sadzone były nie maiz. Jmci Pan woyaka i Pod-
starości dubelski dowodził tego raunibus zeta spra-
wa ma być natym seymie sadzona.

Po tem Jmci Pan Podstarości Krolowy wnosił to aby
Kurfurst był citatus ad dicendum causam ad strony pro
grypu wojny z Gustawem i Dodełania Polawy. Po-
magat tego Jmci Symskiego wschowski dotego dyryguje
wskazaniem swoje, aby Krol Jagomoni' narat Jmci gabo-
roni pozwai Kurfursta na przyzety seym. Jęby był
senteniy i Jmci Pan Starosta Rykowski, Jmci Pan woy-
ski, i Podstarości dubelski dowodził ze ma być spra-
wa o Malborg natym seymie sadzona. Jmci Pan Mar-
szalek perswadował aby co się Chmielewskiego za-
trzymać się chym, gdyż z gory maiz były niektóre
rzeczy w tej materji rozwikłane. Po tym sili na gory
do Krola Jagomoni' do senatu wzywy Jmci Pan
nowie

81
Panowie Posłowie i pni Jmci Pana Marszałka su-
go pryncypały konstytucyj, anni 1562 olesie Pod-
skarbiego uymioney. affectowali aby Jmci Pana Pod-
skarbie lezky wzynt, wnesli przy tym prosby do Krola
Jego mojej na Jego mojej Panem wojewodą Smoleuskim
na Jego mojej Panem Chmielickim aby na nich
Krol Jego mojej wglad narzyl mied osobliwie aby Jmci
Pani Chmielickiemu lopus wojenne wrocone byly.
A przy tem kby sprawa o Malborg poddanie na
porztku przyzwanego Seymu sadowna byla. Respon-
s nato do Krola Jmci se uisze doluzby naprawyl De-
putaty, dostuchania luby, na Jmci Pana wojewo-
dą Smoleuskiego i na Jmci Pana Chmielnickiego, che
mied na okazyani respekt, se wydatki Pana Chmiel-
nickiego swarywszy, kare wrocie. Sprawy o Mal-
borg, by byla zgoda nastapita, gotow byl i na
tym Seymie sadzie, wseaxe na przyzwanym do Pro-
sy Seymie sadzie iabyt.

Samie na gorz wzynt justyfikacya Jmci Pan
Starosta Oycowski estromy Artykulow proscowalich
pryncipal et miedse, na u Jmci Pan Podskarbie wzy-
nt mow, ale tander przyzwy. Wskazka Krola
Jego mojej kilka senatorow, ipowoli ich usy
oblapiti i prapowiti.

Przy sadzacy kbyz omia doproszaliu Jzby, pro-
ponowat Jmci Pan Marszałek ^{Secretum} ~~Senatus~~ Consilium
seby bylo w konsultacyach Pauluiny Jzby.

Apozem przyzwanu deputaty od Krola Jego
mojej ad causas, perducienis ktorych mianowa-
no bism.

De Secretis Consilio pni wojewodstwa wotowa-
li, byly variae sententiae, polym sas przydo sy za
persuazy, Jmci Pana Marszałka Poselskiego nato sy
zgodzili, aby kardy Poset sub fide honoris o wanstientia
obowiazat sy nam rewtare to w mabyse sa Secret
od Pana Marszałka Poselskiego proponowanu. Samie
zaraz wzynt kardy z Posow w byli presentes u-
wzynt ten obowiazek. Polym Jmci Pan Przystop
Opolski. Podkomorzy Sandomierski uwertym

wzynt

na Krakon-skiego Sędziego Puckiego Półta Ponur-
skiego, renunuię to, se syn Jego porozumienie miał
z Gustawem i kaduk po nim uproszono, i na seym
go pozowano, justyfikując, czynił ukarując swoje co
gnationes et offinitates, ktoremu infamem. Zadał
Jmian Potocki wojewodzie Brataneckiemu se wszy-
stkie sekreta wydawał nieprzyjacelowi na wszy-
stkie onoprawował. Co się tamie syna seby miał sturzyć
Gustawowi, powiada se go świadcząc w majtności
mej, portali, i se się kusiły se niego okupić chcieli,
i bywał kilka dni u Gustawa, przymuszony był od
niego aby mu sturzył, wstąpił przed siebie do
Domu, i miłko kierał dom, i rozniewawszy
się o to Gustaw se od siebie syna mój, postać się do
domajtności mej i spłagrować użarzał. Potem
karano instancji z seby temu Sędziemu Puckiemu,
Pan wojewoda Bratanecki powiadał se sturząc w tru-
siech pałim to sturzał, se sturząc w trusiech se wszy-
stkim Gustawowi ten sprawa dawał znać i se syn
Jego Gustawowi sturzył i se dwóch co z synem jego
u Gustawa byli na pal uleło. A potem zgoda
nato nastąpiła aby go suspendować do wiadomości
do Jegomości Pana Helmana i nie ma tanti grat wło-
sek aby sebi zasiadać, az do rozstrzygnięcia Helmanskiego
albo ten az się sprawa syna jego odprawi.

Sędzię. Na seby karano ci Panowie Postowie co
wówczas abuntos byli obstrzygowali się, fide, honore,
et conscientia, non re clare tego wbydzie secretum,
mawst i Pana Jana ofsonowskiego sturzył Jm. Pana
Marszałka Puckiego, który ustolił w byrskim
sebie pióro sumie obowiazaniem onerowali. Potym
byli na gorze wszyści Jchmości Panowie Postowie z pe-
wnemu potulitami na ktore respons dać im obiecano.

Z tamtych przysiężnych proponował Jmian Marszał-
ek Poselski kapłanki Wojnie na ktore przez Wojewodę
kwa potulowali, i nato się Województwo uszytku
zgodało se innej sposób tak przed do wypłacenia
był

był szluga Morskiego nie more, ieno pobory, a-
zeby Kommissarie do aptaty nagnaczeni mieli pote-
statem iako in Anno 1623 dostawali Benedyktu na
Dobra Rypley Potey deklaracyi proponowali Jmian
Marszałek ze niewszyszy iednako po przestym Sey-
mie Podarki Dale, wrytat Komput Szarboroy, uka-
zuigi ze jest niecierpiąca Rypley masza, ze niewszy-
sy iaz iednakowo mutuemy. Proponowali przytem
poparcie wojny która jest z nieprzyjacielem chy-
trym i potężnym, który ma nie mało potęgi woj-
sko nie mało, w Łamce w muniy w prochy, ku-
le i we wszystkie dobre sy opatruy.

Proponowali ite, zeby przywiec sobie gwałt zeby pro-
sequendo bello quicquid possit. O traktatach nadciy nie
masz media et invertebnes seuas, salety manny
dostatek, a pro chow nie masz, de prosequendo bello
zeby iako na Seymie Porunskim prier Deputaty
umawiali sy.

Proponowali ito aby Jelanowski et sumptibus
Rypley obrona namobiona byta, a przytem obro-
ny ukraiyny, i to wszystko na perno statek podał Jm
Jegomości Pan Marszałek.

Postego. Ci którzy dopierci dier zasiedali w Rost-
shicy Jzbiu, na pirowpny Sessyi Ante omnia onero-
wali honorem fidem et conscientiam, de non
revefandis secretis.

Dotym odclany jest list od Jyica Jmii Nade-
witta Hetmana Dobrego Litewskiego, który wy-
tany w kole list, w którym prosi o aptate cypius
wajemnych opatnienie przytym Łamce Bicia
Soluyknie. Dispons honorific prier Jmiana Marszał-
ka dany, w którym przypominai onera, wielkie kiy
Rypley iednak tak ten Punkt o dispensa wajem-
ne, iako w Buerze odnie ma rozkaza Jzba Ko-
lowi Jegomości i sateie.

Potem wrytany byt regestr Szarboroy Robo-
row poprzeszym Seymie wydanym w wielkim
stysure Litewskim. A iz tego Regestru pokazu-
iady ze temi, mniy, drudzy tylko dwa pobory
dali, teley offerowali Jmian Marszałek aby poro-
wnanie bylo, na co Pan Targzew Szwarz Halieli
winow to:

zowiet to; aby do Foruńskiego Sejmu na porówna-
nie było, i nie miał zgoda wszystkich na porówna-
nie, stanęła.

Panowie Litewscy na kongres stany senatory
swemu do soboty przyszedł referowali się.

Potem proponował Jmci Pan Marszałek kapita-
łtugom Potnierskich, i opuszczeniu wojny, i opatnienie
Gdańska, na ioronne koncepty swe polwojewództwa
Pomorskich, i Gnieńskich, Panowie Postowie proponowa-
li.

Siedmego. Napisał Postowie którzy dziś przyszedli do
Jmci Potniskich onerowali, fidei, honorem, et consen-
tias suas, venon reuelandis secretis, i Polym kapta-
ny był list u krole od Jmci Pana Patmiana do Jmci
na Marszałka Potniskich, pisany datą 3 July
u którym pisze, że nie ustąpię tego ziemie, aby
Jmci a secundo Septembris 60000 i kilka dziesięć
tyśięć oddanie były.

Proponował Polym Jmci Pan Marszałek Po-
telski kapitał wojny i propozycje wojny, i żeby do
Krola Jegomofu posłał, aby Podskarbi był soltra-
lowany o te punkcie. Potamy tedy jest na gorę
Jmci Marchocki Starosta Cichowski że dżemna posłami,
podaję to do uwagi Jmci Krolewskiej Mofu. Se-
naku.

Polym nawierował Jmci Pan Marszałek wojewoda
kwa Krawowski aby Sentenja poruczał, kto-
re do Podskarbi wzięto sobie i dyktwo Litewskie
i niektóre wojewodstwa. Polym proponował Jmci
Pan Marszałek opatnienie Gdańska, na którym
iaku wiele kapitał materij, każdy bazy którego
po te wazy strachanie abynawo, aby albo grae-
sidium, lub zwoyżka imdać lub też kontrybu-
cyę, iaku ich natoraci, jako zwoyżka dżemna Kra-
kowskiego Pana Stolnika Krawowski poruczał
z gorę do Krola Jmci i do Senatu chce wprze-
stąpić podanie iaku wby mure.

Potem przyszedł Postowie zgory, którzy referowali
to że Krol Jmci nałym z Senatem poradził że obmy-
sliwa

obmyśliwa to podając, aby uniwersał cesarzem u-
stany był, żeby wkrótce dwa pobory złożyć, żeby ten
został żołnierzom przeznaczony. Septembris raptatorem
być mógł, zarym postali znów na górę Pinowice
Postowie, rekuzując impossibilitatem etiam pro-
prio. Poborów, gdyż to jest i novitas et impossibilitas
podając to rarym krotowi Jegomowi, aby zwrócić się
z planem podskarbnym tych Puniędy ad fidem publi-
cam, do czasu krótkiego dostaci, lubo do Puniędy,
lubo do Miast.

Responsio nato do krola Jegomowi.
Zeby wta erasie rarym dostawiać puniędy, bo tu
tych siób nie masz, potrzebaby konstytucya a poru-
rany. Kontynuować wota Jegomowi Panowie Postowie
o Gwansk.

Osmege. Nadessy być kruszyna o skromy sędzi-
go Puniędy, który chiał z siebie i uszyfrować o sobie
wymiar, sygną nawet dostępowat. Nato Pan Komu-
rowelii Podskarbnym Petelie mawia, in respectus et pro-
clamatus, aby tu mieszkać a se miał partes suas
które po nim były, przez wojewodstwa na to uko-
wać, w tego dnia dla instrukcji impedimentów nie
przysto do affektu aon ustąpić musiał.

Potym przysłał Postowie od Wajsha Pruskiego,
który postulat pewne, po wymiarowej audien-
cy i oracyi czytali, i powoli Jmci Panu Marszałkowi.

Responsio nato honorifice stany, w którym Jmci Pan
Marszałek przypomniał in. negocie w tej wyryzanie,
wtedy instytutu Sey, wiedząc że se w ten szeroki
Paniowie uścił jest pifibilitas ad ultimam i Au-
gusti raptatim im, a eadem oprotongawa, erasie
do raptaty i aby w takim razie niedługie wy-
rany prosił Jegomowi Pan Marszałek.

Potym wypany był list do Jmci Pana Komu-
rowelii, w którym o intercyzie do krola Jmci. Prosi o
nadgródę rarym. Responsio nato se przyznaję
do krola Jegomowi.

Potem Jmci Panu sędziemu Michowelii i Panu Staro-
wieckiemu mawia w rarym przyznawek Jmci Panu
zotmowelii

pożłone żydowskie, szostkie, ornianskie, kupcy, no-
wa schlahta, stare summy, solaria poborow, mi-
ny zapłaty. Dotychczas.

Uniuersal aby był spisany deputaty a sena-
tu proponował Jmci Pan Towili starosta Rzeszki,
Jego wulka jest w uniuersale warygany i temu
niekt niekontradykował.

Na propozycję Jmci Pana Marszałka podana po
Kojewośćwach wotowali.

Konstytucja o Ciepocie taka stała, iropow aby
Poboru Jmci wybierali iano i pobor a solaria Jmci
przyznali, Burmistrz i woyty Jmci re-masterzauz
wyburali, od Jmci także iropowe miabych. A to
iropowe miabych i infuturum a miasta i o u wartat
do poboru a poboru do staru Bostawai maiu.
Sedenastego. Kaypnod i i o dno nasadali pite, kon-
re, ef consuetudine onerowak sy. Polym uzytany był
Jest do Jmci Pana Podkomorzego szwolskiego w kto-
rym piase o krynny i nudoztanu wulki w wyszła
Polym re woysho nasze na nas sy karawo i mupny
iduel potany, iazyym proir Jmci Pan Marszałek, aby
ponowli Jmci Panów Dostu Krawiolskich solliu-
lowai, wotay Jmci Pan Dostu. Konoultany sary bawia, aby
wotakim wazie szubi ratowai kapla. Dostu gen uem
plo bych -

Polym proponował auzey szladnego uimnego
kora matyka o poztowym żydowskim powojewo-
stwach Jmci Pan Marszałek.

Tandem porożnych sentencyach taka wyjada sta-
my. Wydi Koronni szasi deuszit kysyzy Dostych do
przyartego seymu dai maiu a dilerwuy dwudauscia
kysyzy Dostych a w uniuersale poborowym wotay
sy matego se i żydki wotay wmasterzauk i mia-
stek, missauiz maiu szostk ptaui Edorniw i osiawo
sei swoick tak iako insi mupisanie ptaui a ten
szostk szostka do poboru Bostawai maiu.

Durmadego. Na sessya post onerata xper adue-
nientes minus consuetudine. mupisanie Jmci Panu

odprawiali Poselstwo, przez które Posłowie Catamitates swo-
je przesyłali. Proponowali cięsta pradzia, subditos spo-
liatos, neatos, impensas magnas in bellum, omnem
Commerciorum usum per bunnium amissum, intole-
rabiles sumptus, erogatus contributiones, se indies aere
alieno imminutos, także defectus rerum, ito przydali.
re Edmunda sibi Gustavas Regem Daniae et alias Cui-
tatis maritimas. Itaq, nullara aliam rationem ha-
bent, nisi pax constitui possit, vel si id fieri non
possit, ut modos et rationes inveniant, quibus et
regnum et civitas conservaretur, Ratio habenda et expen-
sarum in bellum damna resarcienda non millibus
sed millionibus sumptus erogati. De camera Debonien-
si, de mercibus Anglorum Elbingam translatis et Re-
giomontum, rogabant ut illa commercia Gedanum
reducantur, deinde ut merces omnes non nisi per Geda-
neum portum induantur, et ut theloniis non oneren-
tur, sperant propter fidem et ingentia damna, se praee-
mium a S^{to} R^o m^{te} obtenturos. O razym prywatnym tra-
ktowaniu z Imbraniem Marszałkiem Pozetkim.

Respondens nato przystojny soluka dobra gravissimis
et ornatissimis verbis, przez Jegomoi' Pana Marszałka
Pozetkiego wazymona, Informował, potem Imbram Mar-
szalek punkta od Gdanskian, albo postulata podane,
ktorych byto sześć, Primo, De induciis, secundos, o libera-
cja, od podatku, Tertio: o subiedium Rumyne, Quar-
to. o donatyum, potowiu portowy, Quinto: o Cezow i Puck,
aby inn darowai, Sexta: aby merces angliae ktore y do
Elblaga obwiezły byty, do Gdanska premienione zostaly.

Potem przysto dluwey od Duchownictwa i szlachty do-
tutecz i Kieps Szolstie i Kapituły Gdanskiej po eali-
ceniu modlitw Kaplanskich i szlachy Braterskiej, aby mi
Doproszali smniysza i chwaty Bozuy, Religia swiata
i szlachta i sakramenty i sakramenty i sakramenty i sakramenty
sy jurysdykcji Duchowney naturze, krywym przysięgom
namno byto sy wygnany a Puck nieprzyjmszy dobrego
aby sy sakrament goscion rogosii niedopuszczali, oco
przez milosie Boza proszy. Crimen indeum nie ma
szlachego, bluznierstwa ustalyby, nastajety przegdaney

wyprzysienie

95
w Cyryanie pokoy; niebył nigdy trędny stan
duchowny do natury byzysny lubo iest wolny do
tego, rowno jednak z kardym slachetnem uagnaf. Mi-
to sile rywnosci kapłanom, nieydaowaniem (nie
uyn, wliagnieniem do poborów, podatkow, Alestadz
ie zarowno z starem kapłana Panowie dośnierse
opraw tych co sę Pana Boga boia, / krotcia, meste-
sanie maifnosie ich, olofo gnierna da li po stotych
duanasciu zwolcie chlopy okupowai musza, sta-
nowiska sobie wznia, kady nie miał co iest odurda-
iaj wies kapalit, Insolencie sę dacia, nie masz ruwno-
sie do nieprzyaielskiy chorogwie. Latwie sę tedy ze na
praiu nim prawa nabeymaik przestych pisze; zeby
sotfysy ich wasze pobory dawali, zeby z browarów ich co
powe byty, Boi kapłanów szanowali piastował Pan Bóg
Wpłta, która strasna była nieprzyaielowi, Proszę aby
na nich prawa stanowione byty. Snada soli imixtos
bronit kupowai a Tydzi maia swoie fautory i prote-
ktory, my mniy obrony znamy. Pierey swoich daudo-
nes inaiuy szanua, to im aqua et ignis interdictus
aby im sol pnedawano o interesy, proszę, dais da-
da, którzy zmgę na mur pospolita, a k taxi grosz
mispory, krola Karmura przypomniał in exemplum
przyrzymaiay sę za prawy, idwobodami sweni, aby
prawo Duchownych wrađ nawatpliwosć nieprzywo

Respons nato przyteiny J. Marszałek uziy-
nił, wszystkie imperia religione firmamentur, za
nawozenstwo, i modlitwy kapłanckie dzikowat Jego-
mość Pan Marszałek i na wszystkie punkta honori-
ficientissime powuadiał.

Polym z strony Gońskiego traktat reasumowa-
my byt rożni, rożnie te materia traktowali, Jegomość
Pan Moyski, Lubelski powiadał, ze wzynili to wielcy
Krotowie, z rebellibus brali, fidelibus dawali, o to
aby icy dai wsi wszystkie Elblagan i mices Angel-
nie domich przyniesć, a przytem durante bello intra-
ty z mitynow Gońskich, aby im krol Jegomość
ustalpis, konkludowana iest ta Ku-cskya i dośtowie
na got, postani z tym, Primo durante bello aby
wolni

Polym unus JP. Marsateo captatus, voy-
sua iprosecutionem belli, utrumque idem vultu huius
Ordy

szkularnych bydzie i żeby tak Duchowniemi iako i szla-
chta płaćli odomow kamieniu szwych.

Potem Deputaci mianowani do wrygowania univer-
satu H^{ca} Sycia Wschowski, Jegomości Pan Holnik Krasno-
woli, Jegomości Pan Starosta Brzeski, Jegomości Pan Lisian
Ziemski Haliński Jegomości Pan Roszkowski Jegomości Pan
Syprowski z Litwy Jegomości Pan Selski i Jegomości Pan
Kopciński, z kustu Marowski, Jegomości Pan Podko-
mory Zakroczyński Potem dyskurwanie było przez J^h Ma-
na Marszałka posłom co do wojska szwedzi, cüm ea
excusatione resis dla wrozaynego kuku zapomniano było.

Resumowany potem jest traktat z strony kupców
now przez województwa wotowali, Interim przyszedł J^h
kości Pan Wojewoda lwieński wnioś petita i za wo-
jskiem Infantyckim, że nabory szwedzi a potraćli chłobcy
Wziw był Szwedzi zamek, ale nie mogli go utrzymać. Za-
nie iż J^hkości Panem Wojewoda Smoleńskim nieprano-
wato Rycerstwa gardlowato, znawna potrzeba wygra-
to, szwedo Hetmana Polnego Gustawowego że aż u nich
prosi aby porównaniem byli w Łódzie z wysłaniem
kronnym J^hkości to eden nieprzyjaciel, powołaj aby edna
ciwierć im darował król Jegomości, to powołajaj ciwierć
nie otrzymaj, tego, nimie że ich zatrzymaj wstrąbie
i dentarowali się niestary. Potrzebie prosi o zapłatę stu
gów szwych konstytucy a penurwanych. Quarto. Ze
Zetmierzem ciwierć ziemem aby za indygena przybyły
był kasztella nie iani a Pan Stefan Bałmonowicz
żeby za szlachcia był przybyły.

Respons ośto uziwni J^hkości Pan Marszałek hono-
rifii. Umawiać szobicieli o zapłatę, Tuzgu Jegomo-
si, prosba gorąca o prolongacya strony nobilitacji i in-
digenów, iż to negocium na tym seymie traktowane
było nie mogło reicyonowano to na drugi seym

Omyłym response inuisiona jest kwerymonia
od województwa Wotynskiego na kmarsia szwych,
pod Regimentem Jego B^{ca}zego że wulkie Czaroye

na Wotynie

na Motynie powziął. Druga kwerymonia do Woje-
wództwa podlaskiego o różne knyżdy do kótnierskwa
iego.

Tegożmó Pan wojewoda wileński potym mówił
ze aseptembri wydał swych wizey niż osmudziat
Bysiu na wojsko i adnak deklarował się iż iż
kuzi na insolenie kótnierskie powiudeiat. ze się też
nam dżiś od kycerstwa kórnego i citempla przy
pominat wszakże karać swoich obucat.

Potym reasumowany traktat o miastach
i kupcach i wotona iest takowistya na deputaty
do kórnigowania uniwersali deputowane.

Potym proponowany był traktat strony poro-
wnania kórnego wojska litewskiego z naszym, z
strony Donatowy naco przez województwa listwo
litewskie wotowato, i adnak stanęła zgoda infutur
um podwyższyć im kórn i porównać ze z way
skiem naszym a prawa wszystkie przeciwko nim
oboskrzyć iż iż w kórnokstacyach kórnokich.

Potym listwo litewskie wniosło to, aby inde-
festa Helmana Wulkiego, Helman Polny przy wo-
sku rezydował, i muniu Helmanowi wulkiemu naco
zape odprawował.

Tandem natem stanęło ze wnowie to do kórnego
go lwu bytoby indignum, ale interest samemu Jm-
łanu Helmanowi Polnemu Litewskiemu, aby reasum-
meret magistratum. Potym wyprawieni postowien na
gorz, oporownanie infuturum kórnego wojska iustant-
skiego i oporownanie kórnokiem kórnokim. Na-
stąpiła potem Propozycja i Traktat owoywie my
parcia muprzycauita i kaptaty kótnierskie, ze
materia gravis, naniztego dnia niewotowali ale
do jutra odtożyli.

Pielnaskiego. Czytany był list do Jmłana Helma-
na kórnego Polnego do piechoty Smoleuskiej, ta o
kaptat, prosi a Jmłan Helman postulat wo-
stowe kateca.

Potem

Po tem reasumowana jest wczorajsza propozycja strony wyparcia nieprzyjaciela, i kaptały woj ska nowo po wojewodztwach wotowali. Interim przysli postowie hospodara wotolskiego i po wnoszo waniu izrykiem wotolskim izrykiem wotolskim wzy niowym a przez Pa Saraxińskiego wzy niowym ktamiznym oddat list polski prosi o Indygenat respens nato honorificae dany do Jana Marszałka Poselskiego.

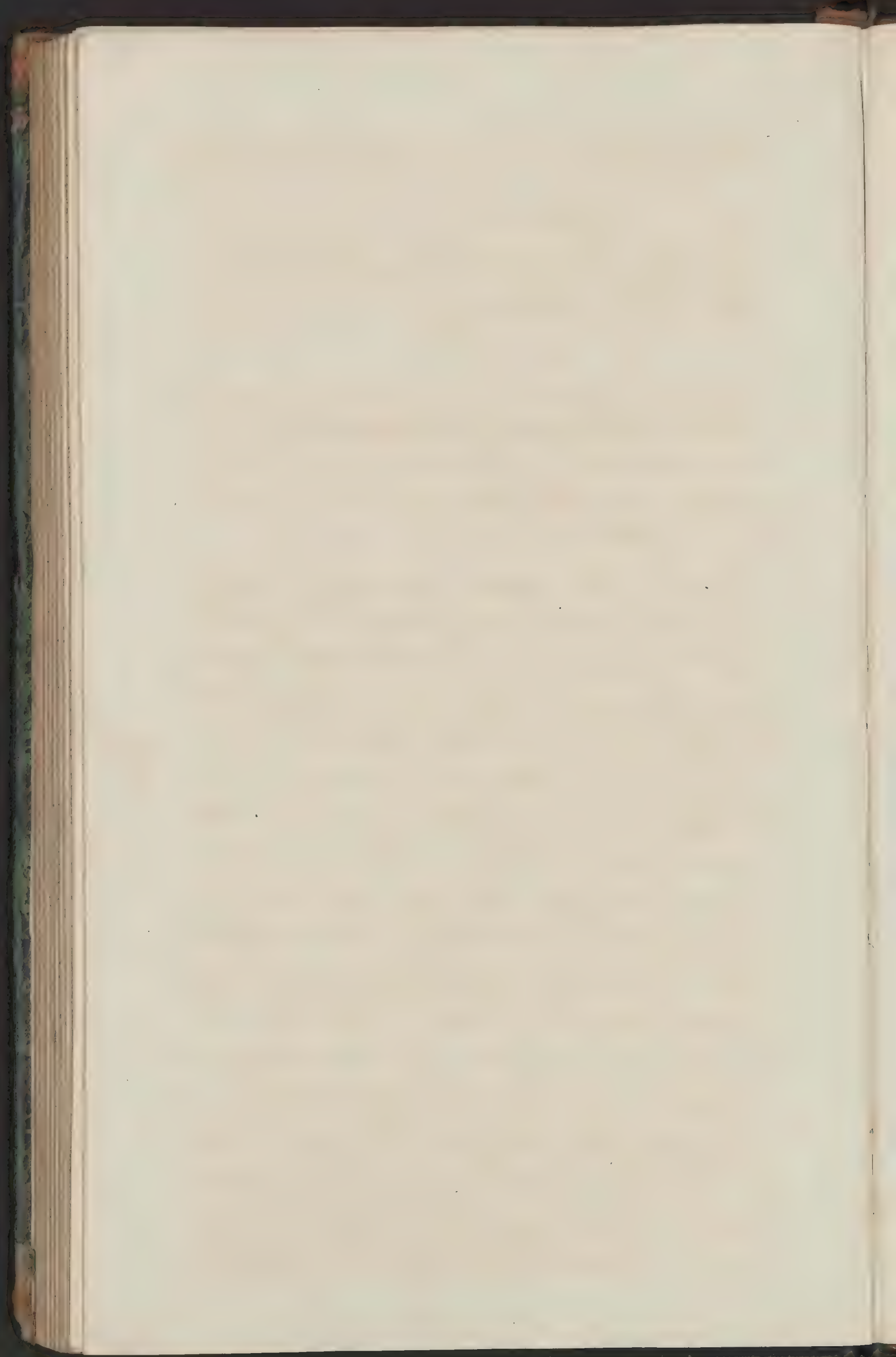
Szesnastego. Sessyi nie było ota dwiżta niedzielnego.

Siedemnastego. Traktowane było negocjum strony kaptały woyska, idepro sequendo bello irozne roznych sentencie deklaracye były.

Osmnastego. Orylane były konstytucye wloste poselkim a przylm deklaracye były przez wojewodztwa stro ny podatliw.

Eandem rozrym Panowie Postowie sli na gorz do Krota Jmii do Senatu i tam byli przez eata, noc in ipse delaculo me smodz seymu, spowryt i tosto wie Krota Jmii ~~adgnali~~ konstytucyi nie mato takim seymie, choć krotkim stanęto, które są idoruni.

Dyarynos Seymu
1633.

1633 6. Februarii

Ex Ms. Archi. Star. Aug. Reg.

Dyaryusz.

Koronacji Najjasniejszego Władysława
Zygmunta IV Królewicza Polskiego a Szwedz-
kiego Króla Dziedzielnego.

Anno Domini 1633.

Die 6ta Februarii

A przytym i pogrzebu Szwajcarskich iat Krolestwa
Schme to jest Zygmunta III Króla Polskiego i kon-
stancyi matronki jego przez mnie Marka Rudzi-
ńskiego Kasztelana Wileńskiego z wielką pilnością
napisany w Krakowie.

Zgromadziwszy Panowie Panowie Senatorowie do Krako-
wa i postawie ziemscy die 23 Januarii na pogrzeb i p.
Króla Jmci Zygmunta 3^{go} Pana a Dobrodziela mego.
także i sp. Krolewcy Jmci Konstancyi wtorey matronki
jego, który przypadek według naznaczonego dnia na
przystępek Alexeyi najjasniejszego Władysława Zygmunta
IV Królewicza Polskiego pro 24 die Januarii. Ale dla
choroby tegoż najjasniejszego Króla Jmci, Władysła-
wa odwlokł się ten pogrzeb ad diem 4. Februarii
a Koronacja ad 6. Februarii. A in koronacji
najjasniejszego tegoż Króla Jmci Władysława przy-
padała 30 Januarii. Byli in Król Jmci dla nieposo-
bnego zdrowia swego nieprzybył, Jmci Jan Mzyk.
Arcybiskup Gnieźnieński zwstawia Jmci. Panów
Senatorów przyszedł na Łamkę i miał masę o Du-
chu s. sprawaną die 31 Januarii. Do mszy Szwajcy zszedł
się Senat na Łamkę a postawie do swej Jmci posli.

Postał potym Senat zasiadłszy do Panów Po-
stów prosił aby chcieli przysięść do Senatu i wespo-
ł Senatem posta Króla Jmci Jmci Pana z Senaty-
na opolskiego Podskarbiego nadwornego Koronnego
poselskwa wystuchali. Przywzieli potem panowie
postawie do Senatu, gdzie Senat mnie Marka Ka-

szewskiego

Radziejewskiego i Jmci Pana Stadnickiego kasztela-
na korpusem wyjechał po Jmci Pana Podskarbiego
nadwornego którego jako poświadczenia Króla Jmci wy-
jechał ten postać kilkumiesięczną z powodu choroby, gdzie sa-
malistycznie go w kamieniu Jmci Pana Podskarbiego ko-
ronnego przeciwko Kosciołowi S. Stanisława wprowadzi-
liśmy go na salę do Senatu gdzie on był w szpitalu po-
stawił.

Tam wzięliśmy Jmci Pana Podskarbiego nadwor-
ny którego tak do Senatu i do postawienia Niemców
również do Senatu Jmci Pana Arcybiskupa od Króla Jmci.

Wypowiedział listu odpowiadając posłusztwo
wolsens. że Królewskie Mój Pan mój młodszy
bardzo by się był nad stawiać, nietylko naprzeciw święto-
blawych Podskarbiów swoich, lecz i na ten akt wzorczy
tego dnia zlekceważyć to ust 30 Januara. Koronacji na-
stąpiło, lecz dla nieporozumienia zdrowia swego,
musiał obudzić aktów omówienia, z tego powodu bol-
nie cierpił nie od choroby samej.

Nie chcąc tedy in periculum subire samego, a
zatem oraz i w przyszłości w przyszłości przygoto-
wać te kilka dni dla zdrowia w Warszawie premie-
serai aby dopierwszego zdrowia przywrócić. Wszak
że aby i tak różne o S. K. M. nie było w Warszawie
danie przyjął mi S. K. Mój Pan mój młodszy
do wnieślić pisnie prosił aby się wnieśli ten sejm
Koronacji od dnia dziewiątego kalendarza, i on
do przyszłości dawał Bog S. K. Mój Koronacji li-
mitować, obiecując się dawał Bog wnieśli sta-
wić według, to jest w dzień Panny Maryi Groźni-
wej.

Podobrawieniem posłusztwa Jmci Pana Arcyb-
skupa odpowiadał od Senatu w ten sens, że wiele
nas ufrasowała choroba Jmci Pana naszego
młodszy, lecz drugą stronę wiele nas uwe-
selała na nowina o pokolezeniu zdrowia Króla Jmci
którego mi w szpitalu zgodnie i wiernie oddawał

Boga.

80

Boga Mszczynskiego zyrzemy i onego prosimy aby go
nam sarsztu w tu nato miysce przyprowadzić raryzt.

Co się stanie raryzia seymu i limitacji tego do przy-
wodu Lk. Mofu Seley ix Senat nie sam natery dotego
ale i koto poselskiego ktore iako bez nas, tak i my bez
nich nie nie możemy uzywać. Oneto wzmuwamy się
z sobą danu ~~u~~ stuzny Responso pnia wtni K. J. Mi.
Panu nasremu Mitoziwemu.

W tenie seus i Imbrian Sobieski Krayczy koron-
ny Marszałek pniszety Elekcyi koto Ryerskiego pto-
ny w kote poselskim dotąd dirigował poki marował
na sobie nieobraci / do kota poselskiego nie uzywał.
A zatem i z Imbrianem dwapierzym i Imbrianu
postanie / ktorzyemu go byli przyprowadzili / do prowa-
dziliśmy go natix miysce do kamienicy Imbriana
Podkanclerzego koronnego. Polymesmy do Senatu a
Postowie do swoy Jzby poszli. W Senacie per vota pu-
sazono kę sprawy istany natym ze się seym od dli-
suyego dnia ma raryżi, a do przyzety koronay
go limitować. Lecz w poselskim Jzbie tego dnia
zgody nie było.

Prima Februarii.

Zasiedł Senat Postowie tak w swoy Jzbie zasiedli, do
ktorych tugo nie mogąc się dobrać i rezolucyi, pro-
uamy wszystkie w Kamnie rewidowali bardzo cenne
i kosztowne, polymesmy przyzli do Senatu, gdzie-
śmy zastali trzech postow z kota poselskiego do nas
przytanych z wielkim Potem Imbriana Mianickiego
Podkomurskiego poznawskiego, z matcy potylicy Imbri-
na Komorowskiego z Lyncia wgo zowia oco, bo
wielkie oco ma, a trzeciego z Walewskiego nie po-
mny jak go zowia. Co to referowali rezgodo się no-
to poselskie nato, aby urekali Protu Seley z koro-
nays a zaraz i z seymem Ale o limitacji i sa-
rzie seymu nie niewspominali zaly mesmy się
rozeszli.

Secunda Februarii.

Smoda Dzień Panny Maryi Gromniczny.

Tegoż dnia Król Jmci przyjechał do Komnina, którego Jmci. Biskup kijowski Brat mój z Prosewicz przyprowadził i otar mu za Biskupstwo dultnie darynował.

Tertia Februarii.

Quarta.

Wyjechał wrystek Senat i Posłowie ziemscy i wryscy Panowie i szlachta przeciw Królowi Jmci i tamiermy go witali. A do nas którzymy byli z Jmci. Biskupem przyjechał Jmci. Arcy Biskup nie miał i otar iako iemu samemu tak i przyjadonci Jego wrysceli wemu bógostawit. Wyjechał tedy tegoż dnia Król Jmci Pan nasz miłosny z łaski Bożej dobrane zdrowie i wesole, gdzie siał paniszych snuanych posłan byto, chorów, choraków, i piechoty bardzo siał którymy wjechał do Kamnec, godzina przed wieczorem. Trzymali zrymiono, a dzał było, piechota strzelająca, dzień ten Pan Bóg dał bardzo piękny pogodny i wesoty, kraj nasz wryscy nadziw, a to panowanie Jego, bpsie da Pan Bóg sryscelwe, sponoyne i wesote, a daj Panie Iłau ziby i długi.

Quarta Februarii

Dies

Pogrzeb K. J. sp. Sigmunda III Pana naszego który się takimi sposobem odprawował. Najprzód wyjechał z Ciaty swytabliwemi Krostestwa Jmci we Czwartek z tobożowa wieczorem do Afroda Monto lupygo, który wryscelwa była zgotowana i sryscem zryscem obita. a Krostestwo na Krostestwie nudałoby zryscem. Stryca na. Gdzie nana wryscy Biskupi Jmci przy których był i Jmci. Arcy Biskup iako Premas zryscali się i tam Pontificaliter stanzowsy byli przy odprawowaniu wryscelii. Janie się zryscel wrystek Senat i Dworak K. J. Króla Jmci i Królowy Jmci iako i Króla Jmci na naszego i Krostestwa Jmci. A Krostestwa wry

Królewiczowie Jędrzej i Andrzej byli to jest Karimierz, Bi-
skup wrocławski, i Alexander w Kamieniu Montolupie
go w tymże ogrodzie. Potomych przy iur ciału miały przy
władzi z szopy/powoli PP. Marszałkowie dwaj nadworni
koronny, i litewski z kilku kasztelanów wprowadzili ich
do szopy do ciał.

Potym Insignia s.p. Króla Jmci Królestwa Pol-
skiego i Szwedzkiego dano wojewodom i kasztelanom
przednim, to jest Koronę Polską i Litewską, drugiemu Szwedz-
ką, Sceptum i dno Królestwa Polskiego, Drugie szwedz-
kiego, każdemu z nich po Litewsku i Litewski złotem kro-
lestwa Polskiego i Królestwa Szwedzkiego. A Jędrzej ka-
zanowski i podkomorzy koronny mieli Aureum wchłus-
kujące miało s.p. Król Jmci do Króla Hiszpańskiego. To
wszystko niesli przed Ciałem Króla Jmci. A przed nim
sali czterech piewzłazce, Dwaj koronni, dwaj litewscy,
którzy trzymali pierzei w rękach odkryte, także i miż-
nich koronny z gotym mieczem. A uszere przed nim
iechali Chorągwie Litewskie i Chorągwie w Kirysach
stronno i szwiedzkie. A przed Chorągwie szły proufity ze
wszystkich Książąt i Kasztelanów na Ciałem Króla Jmci
sali unywny nadworni koronni i litewscy, krajowi, Pod-
stoli, Podskarbi, nadworni, Cielnik i inni, z którym
to jest za Ciałem Króla Jmci wozem Ciała s.p. Królowy
Jędrzej Konstancji przed którym niesiono Insignia
Król. J. i wozu Królestwa Polskiego to jest Koronę, sep-
trum i Jabłko. A za Ciałem Królowy Jędrzej trzy
królewiczowie Jędrzej Karimierz Biskup wrocławski
i Alexander. A Biskupa Krawczyńskiego nie było, bo do-
rował i Królowy Jędrzej nie było która oraż z kro-
tem Jmci, wstąpił wstąpił Panem naszym na kano-
nów ubiły z Kamienia Jmci. A przy Biskupa Jędrzej
skiego zaszła Ciałem wprowadzili go z Królewiczami
Jędrzejkami na Zamek do Książki S. Stanisława. O-
wto Ciała było swie kamienie wiele tamych bia-
łych tak iż ich pokazyć trudno było. Senatorom zaś
swie podrynowe iarsze dawano. Sali też i unywno
wie

Unikowie, Metropoliterii i Władysławie, in Pontificali
według stroju ich przed Biskupami. A za chorągiewami
wzrostem zapomniał wyżej napisać ziemianin most Cho-
ragiewu który ma, Jmci Pan Koniew polski Starosta Stryjski w
Kijowie ramię iehat Czarna w Kijowie Pokojowy K.S.M.
A za tym drugim pokojowy który pisał most kosto-
wony, tam gdy wisiano w Ławach Chorągwie staneli
przed Kościołem z Chorągiewami i Czerkaki aż się wyszyte
są pogrzebowy odprawiać. A do Kościoła niepuszczono ni-
kogo ieno aż Marszałkowie karali, oprócz Kasztelanów
Wojewodów unyżnionych, którymś Sług, Dworzanów wsey
strich zaine Białogłowy iako Różne Wojewodźcine i Ka-
szelanki, Francuzmer i p. Krolowey Jmci, który Dworzani
nie ludzie rami prowadzili. Potym Ciata Krolewa
Jehimosew na katafalku potoczono, które były czar-
nym aksamitem narzute, a krzyż były przez nie z Fel-
setu białego. A strumny same były aksamitem Czerwo-
nym i Cwiczkami srebrnemi drobniemi obite bardzo
pijane. A na Trunach przez warszkie strumny były
krzyże srebrne na pot palca miedziane a srebro
napotory pipy które były przytę na Trunach. Gdy
leły te Ciata przywieszono, nieśli rekrutów Dworzanie
eksped. Senatowic na katafalk, który był bardzo oz-
dobny i kosszowany aksamitem Czarnym obity. Lamp
i świec much nie słyszona ze wchoscie było widzieli
iako do Stonia, chociaż był kościół wyszyszek i okna
obite czarnym sukrem, retyko jedno okno^{nie} obite
stawiono u wielkiego Ostarza Wła. Mory Smiguy. Gdy
iuz Ciata położono na katafalku iadł Krol Jmci.
na formie przy ostarzu Wielkim, na tym myszu
kwy i. p. wyził Jago siedał podług niego Krolewicz Jmci
Karimierz. Poole Karimierza Biskup Wrostański,
poole którego Alexander, poole Alexandra Krolew na
Jymosi. A za tym iudział Jmci zina kanclerz wron-
ny i diktowski za niemi Różna Jymosi Pani Krawo

ruska

Krauwiska i inne wojewodzine, a Franymier na
Ziemie Kijrań wszystkie w białe płutno ubrane.

Oczekiwano Króla Jmci w drugą formie siedział Jmci
i wstąpił po nim Sąd Bawarski po nim także Ksi-
cia Brandenburgskiego i Księcia Pomorskiego i innych za-
niemi wojewodowie. A wszyscy Biskupi byli u Wł. Or-
łana sędzieli a Jmci Arcybiskup miał mowę.

Potem mnie i Jmci Rozprawałom, karano przy
Kamienicach stał na których pierwszy były z których i co
pierwszy nie mieli braci i kładi na inszą miednicę wsta-
ta przed Orlarem. Najpierwszy Edna Król Jęgomorzi
szedł na ofiarę za nim Krolewiczowie i Krolewna Jmci
których wszystkich prowadzili Senatorowie aż do same-
go wielkiego Orlana. Ale inni wszyscy aby się nie cisnę-
li przed Orlarę tedy ofiary kładi białą miednicę, któ-
rą znoszono na wyższy stopień przed wielkim Orlarem
dalego tedy się nie cisnęli do Orlana. Jedną z tych-
kroć Król Jęgomorzi z Krolewiczami i Krolewną podszedł na
ofiarę. Tedy on miednicę przenoszono zaś przed wielki
Orlar dla honoru pańskiego, aby bliżej był Majestatu
i ofiary pańskie i tam ofiary kładi przed samym wiel-
kim Orlarem na osobną miednicę srebrną, którą po-
dym ianom wyżej pisał znoszono zawsze na nowy
wyższy stopień dla tych którzy po królestwie następo-
wali do ofiary tedy tych których była wita przed Orla-
rem nie cisnęli.

Po odprawieniu Mszy Świętej zasiadł Jmci Lubień-
ski Stanisław Biskup Płocki Pontyfikaliter w Jnpule
i miał przed mową potańcie bardzo pykną do Króla
Jmci do Krolewiczów Jęgomorzi i drugą podobną wydał do
Orłanu.

Poprzedmowie tej poszedł Jmci Arcybiskup Ponti-
fikaliter ze wszystkimi Biskupami do Ciała, które
były na katedrze i tam bardzo długo kładono, kro-
piono, modlitwy czyniono. Po odprawieniu tych cere-
moni Biskupów poszedł Król Jęgomorzi do grobu
przeciw Ciałom z Krolewiczami i Jęgomorzami. A
dworzanie Senatorowie drudzy Ciała nieśli wprzód

s. p. Króla Jmci z którym i Legat i Postowie Cudzoziemscy
byli obecni. A my Kasztelani powróciliśmy trzej, ale
na które spuszczone ciała i po nichśmy je spuszczały do gro-
bu s. p. Króla Zygmunta Staroego i Augusta.

Spuszczeniu ciała Królewskiego takżeśmy wypuścili
ciało s. p. Królowej Jymozie polymśi rozszli. A iam
przecie był księżu żeby nie miał być w grobie, w którym
bywszy tak go opiewie. W kruszcie przedzwami kruszcie
mi przeciwko kamienicy Jmiana Podkamienego którego
tam otworono wchód podniesz kamienie, który idzie
do sklepu, to jest do grobu pod kapia s. p. Króla Augu-
sta, wchód to jasny portoncia szerzej, niżeli trumny,
który nie jest głębszy nad chłopca. Pokym idzie satepie-
nie także wapiu na dwa albo na portoncia sagnia
wzdłuż, aż do samego sklepu, a sklep na dobre dwa
sagnia, a nie portoncia wossem. Wchodzą w sklep po pra-
wej stronie przy drzwiach sklepowych Ciała s. p. Kró-
la Augusta za nim Królowej Jymozie Anny, za
nią ze Matkonki Króla Jmgo i Jmgi pierwszej.

Podrugiej stronie przeciwko Drzwiom Ciała Króla Jmgo
młodego Zygmunta III^{go} a przeciwko Augustowi po lewej stronie
Drzwi wchodzą w grob Jmna Królowej Jmzozie Konstanc-
cji. To sklep jest głębszy pod temi Jmnamami, bo bar-
cieami przyłożony jest, tedy pod temi barcieami jest
Ciała Króla Zygmunta pierwszego i starego i woli jego
a zony Króla Stefana, a te trumny Królewskie Jmzozie
włożono także w grobie w trumny Cynowe Kosztowne
ze Gdanska przywiezione, i te drugie trumny Królowej
Anny i Króla Augusta także Cynowe s. p. Polymśi
rozszli prawie wsam wiarot.

Quinta Februarii.

Sobota.

Był Król Jmci naszarcie a branszpi wszyscy porożnych
Kruszotach obchody mieli i Mose satołne spuwali. Po-
tym tego dnia podobnie wszystkich Senatorów zapro-
sili do siebie na obiad Król Jmci na wito, to jest naszarcie
koronacy przy dwóch Komornikach.

105

Sexta Februarii

Niedziela

Zasli wszyscy Panowie Marszałkowie, przed Bramą
Zamkową, niepuszczając ludzi, którzy by gwałtem cisnę-
li natank wielki fest do Zamku, byllw puszczono se-
natory, urzędniki, ludzie znalezione, których rozumieci
młodości tego byli godnych w kosciół zaś najt. sa-
my urzędniki Jchmowie Panowie Senatorowie ze Jmianem
Kretkowskiem Kasztelanem Brzeskiego z Jmianem Ci-
wiczem Kasztelanem Sieradzkiem, Pana Provro-
wskiego i innych kilku z laskami zramieniat
Swoego Marszałkowskiego danemi postawili którzy ko-
ściół S. Stanisława Zamkali i niepuszczali nikogo
innego tego wogo Panowie Marszałkowie dozwolili. Jm.
Książę Arcy Biskup Łódzki iuk wotarsa wielkiego ze
wszystkimi Biskupami i z wielą innych Panów iuków
wszystkimi portefirakaliter. Sam Łódzki Jm. Książę Arcy
Biskup miał Mszę wielką spiewaną, kazania mębyto
dla wielkich Ceremonii, potem Książę Jchmowie przyszedł
do kościoła, z którym wielka apytenya z Senatoro-
wymi Panów Arcy Kretkowskim Jchmowie, to iuk
Kazimierz Biskup wrocławski i Alaudes. A Biskup
Krański nie był dla zimna, bo był trochę niepospo-
bnego zdrowia. Zaraz tedy rano Książę Jm. do kościoła
przyszedł prowadzono go do wielkiego ołtarza przed
Jm. Biskupem gdzie był rozpostarty kobiercy, na któ-
rym Książę Jchmowie kładł kłan, a potem krzyżem
kładał na onym kobiercu głowę do nog Jm. Książę
Arcy Biskupa tak długo tak dłanie odmawiało. Po
odprawieniu dłanii prowadzili go do Kaplicy Se-
natorowie przeciwko wielkiemu ołtarzowi u której
go ubrano w szaty Kretowskie z wielką głową, wstanie
na chrustaki omatu i prowadzili go do ołtarza a
przednim most Korony wojewoda Krański, scy-
trum Jm. wojewoda Sandomierski Hetman
wielki koronny, któremu potem na tym scymie
dano Kasztelanu Krański. Tabllo lex mensiono
przed

przed Królem Jmci^{ym} szła goły nioz Jmci^{ym} szernia
koronny.

Sam znówu kłknot przed Jmci^{ym}. Arcy Biskupem
a iuk k iwen odspiliwat. Gdzie mu Jmci^{ym}. Arcy Biskup
marat a wielkim nabozensstwem głowu irge ołciem Jmci^{ym}
potym mu na głowu, koronę iolozyst potem septum
mu dat w rze prawa, a w lewą Sabro sztole. Potym
ras przypasano mu miur i ten mu oddat Jmci^{ym}. Arcy
Biskup szto goscawienstwem którego potem dobył i obra-
cał sz a nim szermuigi włoło. Maten szan szay Bize
szuszkiwy, ze ma włoło wszyskich granic Krostestwa
swego obraniai i odpadte Państwa Miurem renuszero-
weli. Podoprawieniu tego krynknio no wwat, wwat,

Potym go na Majestat Senatorowie prowadzili i
Biskupi prawie wszyscy procz trzech, którzy przy Jmci^{ym}
Arce Biskupie zostali. Ten Majestat byt szbudowany
mizry wielkim otarzem i grobem J. Stanisława, który
wszyszek byt szwamilem czerwonym obity i porzyc
szakie. Sam na Majestacie byt sztole szobrem szowany
szyszkiwy, szwamilem w nim szudzenie, na którym go po-
szadono szam szymano przed nim szigi na których szy-
szat szura wszyskie i modlitury Krolowi nakazue. Muru-
na szupnie grata raz w szaby szebny, drugi raz we wose
szakie szinstrumenta, w nosiele naohoto szbudowano szanki
na których sz wszyska muryka byta, ale i biutyk głow
sznawych Pań byto nie mato szore ten na drugich gan-
kach szaty byt szten i Krolewna szymosze szudze szdy
szmodlitury wszyskie szprawował szylno go szyzsto do
szewauy szdy szknyat. szosi mu Biskupi szopozatowa-
nia szwangelia i szakyn szwedug szurjrauw, szoro po
szury J. krynknio no znówu wwat, wwat, w szaby u-
szomono i szdiał bito.

Potym Krola Jmci^{ym} prowadzono na szament w no-
rozie, szymaukiego w szony szce szuptrum a w dru-
gim szabro a szernia a gołym szizem przed nim sam
sział pod Baldachimem w Majestacie.

Potym szyprowadzono Krolewna Jmci^{ym} Biskupa szra
szonaukiego w Kardyngalskiej szacie czerwonej, a przed
nim

w koto. Sam przysli Muszianie ktory przyniesli kilka
nasze rostruchanow wielkich pijanych ktocistych i przy
sigali wazny klanawery Krotowi Smi a Smi. Kan
clerz im przysig wydawac.

Po przysigie ucygnit kilka stow Lipan do Krola Smi
ktorym od Krola Smi odpowiadat Smiban Samy-
ski podkanclerzy ktoromy.

A satym wisali wazny Krola Smi. Po dwitanie
pasowat Krol Smi na dyerstwo arzu. Slaty, apo
lym Muszianym niezem gotym, to Lidnan byla roz-
nica miary slaty a Muszianym sekardego Slatkuia
Arzy rary iderzyt Miurem a Muszianina rax. a rax
dy na wolano klapat i nachylit sie glowa do nog Lani-
skich. Potym ciskanu Luniyde. Ale Krol Smi w sa-
ciek swych przyiekat z Lamanu do Ratusa i w Ra-
tuszu go ubirano wte szaty w ktorych go wtromowa-
no, i w wtromie przyiekat z Ratusa na majestat przy-
maiye w idmy nie suptrum w druguy Slatko i w
teykie Slatuach rax raxat na Majestatu.

Po odprawieniu tych Ceremonii stam sie rax rozbrat.
a ukat naroniw w Slatuach swych kurjacynych no-
ron, Lidnan i Suptrum meciwo przed nim namniach
Muryka grata naratuszu rax w Slatamaine drugi rax
wbyrny, w Slaty, Slatat bito, puryde porynan nu-
camo i po ubiach raxat, raxat, wtomane ucygniem
wielkim, ludzi gwaftowna rax porynan, uarmeni-
cach, po Rymach podachach wryde puto byto.

Z Slaty majestatu wrystwu stamno w mgnieniu
ora wrystwu rozetwano a nawet i sam majestat
ktory byt z Slaty zbudowany. Haydmy wodomow ro-
zetrak, zedo wrystwu ledwie snai byto byty byt iwo
majestat.

Dies Cinerum

Smola.

Krol Smi w Slatu zaciad na Slati, graci Pan Mar-
szatek Pozelski Smiban ostrorog wazewadzi Poznani-
ski a Starosta Kosunski wikat Krola Smi odpowiat

batoso chwygo

bardzo coby długo.

Po odprawieniu oracji i ustatku L. P. Porców Jmci Pan podkanclerzy odpowiedział i drugował od Króla Jmci propozycję swoją Król Jmci odwrócił na przeciw na dół popiecia która potem odprawował Jmci podkanclerz który ipso die Ciceroni. Tam stało na Jmci podkanclerzu.

Nazajutrz we Czwartek popiecie wołał Jmci Pan podkanclerz Biskup i Senatorowi którzy byli w odprawie w sobotę w urzęd.

Po odwołaniu w dzień soboty przysięgano Królowi, Sceptum i Jachtu i Kępnoty bardzo kosztowne, które był Król Jmci wywodził z Moskwy, że wszystkie Król Jmci dawał Biskup. Mogłoby być, że wszystkie te rzeczy bardzo kosztowne i kamieniami drogiemi dawał. Dawał do Jmci.

Biskup od Senatu, także i od Króla Polskiego Pan Marszałek Polski który tym swoim oracją, skomysł, Pana Boga prosił abyśmy wkręcił mi sądzący że Bóg w Sobotę w dniu tym koronowali.

Quatuordecima Februarii.

Poniedziałek.

Król Jmci zasiadł do sądu a nim zasiadł były Król królewski, to jest Kardynał, Biskup Krakowski, Król królewski i Król Jmci. Alexander przysięgał na dotrzymanie wiary Panu swemu, ponieważ już mieli dobra Biskup i Biskup swego na sejmie konfederowane, Król Jmci i Biskup przysięgał i sam Senator Biskup Krakowski potem i Senatorowie wszyscy przysięgali a jeden Król Jmci to jest Biskup królewski nie przysięgał. Wokół Jmci był oracją kart na pisać pod ten czas przysięgi Król Jmci i Biskup Jmci na króla opalimskiego Marszałek naturalnie wielkiego Królewskiego. Gdy Król Jmci i Biskup królewski chcieli przysięgać next mu Pan Marszałek potrzebował królewski ob reverentiam Crucifixi et Juramenti, więc Król Jmci

Królewicz Jmci. mu. na ten czas. A wy swoim
krewnu swojemu przysięgać? odpowiadać Jmci. Karsse.
Tak. Dlatego i tak było srodzamy. Dobry serce a ty-
ktem na dziele iano mówię.

